

**MINISTERUL EDUCAȚIEI ȘI CERCETĂRII AL REPUBLICII MOLDOVA
UNIVERSITATEA LIBERĂ INTERNAȚIONALĂ DIN MOLDOVA**

**Cu titlu de manuscris
C.Z.U: 811.111'276.6:665.6/.7(043.3)**

PĂTRAN Florentina

**STUDIU SEMANTIC ȘI PRAGMATIC AL LIMBAJELOR
SPECIALIZATE
(LEXICUL DIN DOMENIUL INDUSTRIEI PETROLIERE ÎN
LIMBA ENGLEZĂ)**

Specialitatea: 621.05 - *Semiotică; semantică; pragmatică (limba engleză)*

Teză de doctor în filologie

**Conducător științific: _____ SAVIN Angela,
dr. hab., conf. univ.**

Autor: _____ PĂTRAN Florentina

CHIȘINĂU, 2021

©Pătrănescu Florentina, 2021

CUPRINS

ADNOTARE	6
АННОТАЦИЯ	7
ANNOTATION	8
LISTA TABELELOR	9
LISTA FIGURILOR	9
LISTA ABREVIERILOR	10
INTRODUCERE	11
1. FUNDAMENTE TEORETICE ALE LIMBAJELOR SPECIALIZATE	19
1.1. Aspecte semantice și pragmatice cu privire la limbajele specializate	19
1.2. Relația semnificant și semnificat (concept-definiție-termen)	27
1.3. Limbajele specializate versus stratificarea diastratică, reflectată în literatura de specialitate	37
1.4. Lexicul comun și cel specializat	45
1.4.1. Engleza pentru scopuri generale și engleza pentru scopuri specifice	53
1.4.2. Limbajul specializat în domeniul tehnic. Suportul ESP și engleza tehnică (industria petrolieră)	54
1.5. Concluzii la Capitolul 1	60
2. ABORDĂRI METODOLOGICE ÎN STUDIUL LIMBAJELOR SPECIALIZATE	62
2.1. Selectarea și recoltarea corpusului / culegerea de date	62
2.2. Metoda analizei câmpurilor conceptual-semantice	65
2.3. Concluzii la Capitolul 2	71
3. CLASIFICĂRI ȘI PARTICULARITĂȚI ALE LEXICULUI DIN DOMENIUL INDUSTRIEI PETROLIERE	73
3.1. Câmpul funcțional-semantic <i>Sectorul Upstream</i> redat de microcâmpurile:	73
3.1.1. <i>Petrol</i> (Petrol)	73
3.1.2. <i>Reserves/Resources</i> (Rezerve / Resurse)	80
3.1.3. <i>Oil</i> (Țiței)	85
3.1.4. <i>Field</i> (Câmp / Teren)	88
3.1.5. <i>Well</i> (Sondă)	91
3.1.6. <i>Reservoir / Deposit</i> (Zăcământ)	95
3.1.7. <i>Subsurface</i> (Subteran)	96

3.2. Câmpul funcțional-semantic Sectorul <i>Operational (Operațional)</i> exprimat de microcâmpurile:	99
.....	99
3.2.1. <i>Exploration and Production (E&P)</i> (Explorare și producție).....	99
3.2.2. <i>Well Workover and Intervention Jobs</i> (Operațiuni de reparații capitale și intervenții la sondă)	116
3.2.3. <i>Drilling</i> (Foraj).....	121
3.3. Concluzii la Capitolul 3	133
4. MODELE CONCEPTUALE METASEMICE. PARTICULARITĂȚI ALE LIMBAJULUI INDUSTRIEI PETROLIERE	135
4.1. Concepte metasemice în limbajul tehnic specializat	135
4.1.1. Concepte referențiale:	144
4.1.1.1. <i>Tools and Equipment</i> (Instrumente și echipamente)	144
4.1.1.2. <i>Activity</i> (Activitate).....	145
4.1.1.3. <i>Journey</i> (Călătorie).....	145
4.1.1.4. <i>Killing, Weapons, Death</i> (Distrugere, arme, moarte)	146
4.1.1.5. <i>Object</i> (Obiect)	147
4.1.1.6. Concept zoomorf	149
4.1.1.7. <i>Body Parts</i> (Părți ale corpului)	151
4.1.1.8. Concept fitomorf.....	152
4.2. Tipologii ale transferurilor metasemice	153
4.2.1. Referenți antropomorfi.....	154
4.2.2. Referenți din viața cotidiană (Motivemul „obiecte de uz casnic utilizate zilnic”):	155
4.2.3. Referenți zoomorfi (Motivemul „animale, păsări, insecte”):.....	157
4.2.4. Referenți fitomorfi (Motivemul „plante”):.....	159
4.2.5. Referenți din domeniul militar (Motivemul „tipuri de arme, echipamente militare”): ...	159
4.2.6. Referenți din domeniul arhitecturii, construcției:	160
4.2.7. Referenți „Nume proprii”.....	160
4.2.8. Metafore terminologice:	162
4.2.8.1. Simetrice	162
4.2.8.2. Parțial similare.....	163
4.3. Particularități ale limbajului industriei petroliere	164

4.3.1. Coduri și abrevieri ale câmpurilor funcțional - semantice:	164
4.3.1.1. <i>Rig</i> (Instalație)	164
4.3.1.2. HSSE (<i>Health, Safety, Security and Environment</i> - Sănătate, siguranță, securitate și mediu)	170
4.3.1.3. <i>Maintenance Jobs</i> (Activități de mentenanță).....	173
4.4. Concluzii la Capitolul 4	177
CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI	179
BIBLIOGRAFIE	184
ANEXE	197
Anexa 1. Termeni din domeniul petrolier în limbile engleză și română la nivel emic și etic	198
Anexa 2. Model de limbaj specializat (LS) în limba engleză - <i>Procesul AAR (After Action Review- (Analiză / Revizuire post-acțiune)</i>	203
Anexa 3. Glosar de abrevieri. Coduri și abrevieri ale câmpului funcțional-semantic <i>Business Characteristics</i> (Trăsături specifice domeniului de afaceri)	205
Anexa 4. Coduri și abrevieri ale câmpului funcțional-semantic <i>Well Operations</i> (Operațiuni de sondă)	208
Anexa 5. Glosar de abrevieri interdisciplinar	210
DECLARAȚIA PRIVIND ASUMAREA RĂSPUNDERII	222
CURRICULUM VITAE	223

ADNOTARE

la teza de doctor în filologie a dnei PĂTRAN Florentina
Studiu semantic și pragmatice al limbajelor specializate (Lexicul din domeniul industriei petroliere în limba engleză), specialitatea 621.05 - Semiotică; semantică; pragmatică (limba engleză), Universitatea Liberă Internațională din Moldova, Chișinău, 2021

Structura tezei. Prezenta cercetare cuprinde adnotări în limbile română, engleză și rusă, text de bază expus pe 183 de pagini format din introducere și patru capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografie din 172 de titluri, 5 anexe, declarația privind asumarea răspunderii, CV-ul autorului.

Cuvinte-cheie: *aspecte semantice și pragmatice, semnificant, semnificat, stratificare diastratică, ESP (Limba engleză pentru scopuri specifice), limbaj specializat, lexic specializat, limbaj comun, lexic comun, câmp funcțional-semantic general, câmp funcțional-semantic specializat, concept metasemic, transfer metasemic, metafore terminologice.*

Domeniul de studiu: acoperă semiotica, semantica și pragmatica (engleză).

Scopul și obiectivele lucrării. Explorarea și investigarea limbajului specializat din perspectiva desemnării realităților din domeniul industriei petroliere; clasificarea lexicului în domeniul industriei petrolului în câmpuri și microcâmpuri funcțional - semantice; corelarea și analogia termenilor între diverse concepte referențiale care stau la baza metaforelor cognitive; cercetarea și descrierea semanticii unităților lexicale vizate în scopul identificării și determinării particularităților specifice și a modului de funcționare a lexicului specializat tehnic în corpusul selectat; stabilirea unor particularități ale limbajului specializat în conformitate cu câmpurile funcțional-semantice.

Noutatea și originalitatea științifică. Se propune completarea unei lacune existente privind lexicul specializat din domeniul petrolier la nivelul limbii române, prin elaborarea unui glosar de termeni ca expresie a problemei englezei pentru scopuri specifice (ESP). Se realizează completarea unui studiu comparativ-contrastiv privind dezvoltarea lexicului din domeniul petrolier la nivelul limbii române prin elaborarea unei investigații fundamentale a ESP din perspectiva desemnării metasemice a elementelor tehnice pe baza motivației, în lumina unor concepte de pragmatică și semantică generală, împreună cu o decodificare profesională a terminologiei din industria de petrol și gaze din diferite câmpuri funcțional-semantice. Se propune evidențierea trăsăturilor semantice și structurale unice ale englezei tehnice (TE), precum și unele interferențe lingvistice între limbajul general (GE) și cel specializat.

Rezultatul obținut care contribuie la soluționarea unei probleme științifice importante. S-a elaborat un glosar de lexic specializat din domeniul petrolier ca expresie a problemei ESP, care este studiată teoretic de pe poziția motivației apariției, existenței și utilizării sale, în primul rând în cadrul predării limbilor străine. Ținând cont că inginerii au nevoie de o engleză destinată necesităților și abilităților lor din domeniul tehnic, prezentăm o abordare analitică a unităților lexicale din perspectivă externă, urmărind identificarea și decodificarea corespondenței semantice și pragmatice între termenii din limba engleză și cei din limbajul specializat tehnic românesc.

Semnificația teoretică. Au fost determinate perspectivele asupra modului în care lexicul din domeniul industriei petroliere se dezvoltă alături de evoluția omului și a tehnicii; este urmărită corelația între lexicul general și cel specializat; sunt stabilite caracteristicile semantice și conceptuale ale lexicului specializat tehnic petrolier din cele două idiomuri.

Valoarea aplicativă a lucrării constă în posibilitatea de a aplica rezultatele cercetării în procesul folosirii lexicului din domeniul tehnic la elaborarea diferitelor lucrări sau suporturi didactice, manuale preuniversitare și universitare, destinate studierii limbii engleze pentru scopuri specifice și, în particular, la redactarea dicționarelor bilingve și explicative din industria petrolieră, precum și a unor cursuri speciale și opționale.

Implementarea rezultatelor științifice. Rezultatele cercetării și-au găsit reflectare într-un număr de 19 publicații și comunicări științifice, prezentate în cadrul unor conferințe naționale și internaționale.

АННОТАЦИЯ

к диссертации на соискание научной степени *doctor* в области филологии
Флорентины Пэтран

*Семантическое и прагматическое исследование специализированных сленгов
(Лексика в области нефтяной промышленности на английском языке),*

специальность: 621.05 – Семиотика; семантика; прагматика,

Universitatea Liberă Internațională din Moldova,
Chișinău, 2021

Структура диссертации. Данная диссертация состоит из: аннотаций на румынском, английском и русском языках, текста диссертации изложенного на 183 страницах, состоящей из введения, четырех глав, общих выводов и рекомендаций, библиографии из 172 наименований, пяти приложений, декларации об ответственности, CV автора.

Ключевые слова: *семантические и прагматические аспекты, семнификант, семнификат, диастратическая стратификация, ESP (Английский язык для специальных целей), специализированный сленг, общий язык, общая лексика, общее функционально-семантическое поле, специализированное функционально-семантическое поле, метасемическая концепция, метасемический перенос смысла, терминологические метафоры.*

Область исследования: английская семиотика, семантика, прагматика.

Цель работы: Исследование и изучение специализированного сленга в области нефтяной промышленности; классификация лексики используемой в области нефтяной промышленности в функционально-семантические поля и микрополя; сопоставление и аналогия терминов между двумя референциальными концепциями, находящимися в основе познавательных метафор; исследование и описание семантики лексических единиц в целях идентификации и определения характеристик и способа функционирования технических терминов; выявление характеристик специализированного сленга в соответствии с функционально-семантическими полями.
Научная новизна и оригинальность. В работе предлагается заполнение существующего пробела, относящегося к специализированной лексике на английском языке, используемой в нефтяной и газовой промышленности, на базе фундаментального исследования английского языка для специфических целей (ESP), исходя из перспективы метасемического обозначения технических элементов, из их мотивации, в свете прагматических и общесемантических концепций, одновременно с их профессиональной декодификацией в разных функционально-семантических полях; предлагается выявление уникальных семантических и структурных черт технического английского языка (TE), а также некоторые лингвистические интерференции между общим и специализированным языком.

Полученные результаты, способствующие решению важной научной проблемы. Был выработан словарь специализированной лексики, используемой в нефтяной промышленности, как выражение ESP, исследуемой теоретически с позиции мотивации появления, существования и использования данного сленга, в первую очередь, в преподавании иностранных языков. Исходя из положения, что инженерам требуется английский язык, предназначенный потребностям и навыкам применяемых в технической области, мы представляем аналитический анализ лексических единиц со внешней перспективой, исследуя идентификацию и декодификацию семантических и прагматических соотношений между английскими и румынскими терминами.

Теоретическое значение. Были определены перспективы способа, согласно которому лексика, используемая в нефтяной промышленности, развивается одновременно с развитием человека и техники; исследуется соотношение между общей и специализированной лексикой; определены семантические и концептуальные характеристики технической нефтяной терминологии в английском и румынском языках.

Практическая значимость данной работы состоит в возможности применении результатов исследования в процессе использования технической лексики для составления различных работ или учебных пособий доуниверситетского и университетского уровня, предназначенных для изучения английского языка в специальных целях, написания двуязычных и толковых словарей для нефтяной промышленности, а также для подготовки специализированных и опциональных курсов

Внедрение научных результатов. Результаты исследования нашли отражение в 19 научных публикациях и докладах, представленных в ряде национальных и интернациональных конференциях.

ANNOTATION
to the PhD thesis in philology of Mrs. PĂTRAN Florentina
***Semantic and Pragmatic Study of Specialized Languages (English Lexicon for the Oil and Gas Industry)*, specialty 621.05 - Semiotics; Semantics; Pragmatics (English),**
Free International University of Moldova,
Chişinău, 2021

Thesis structure. This research includes annotation in Romanian, English and Russian, 183 pages basic text, consisting of an introduction and four chapters, general conclusions and recommendations, bibliography with 172 titles, five annexes, assumption of responsibility, curriculum vitae.

Keywords: *semantic and pragmatic aspects, signifier and signified, diastatic stratification, ESP (English for Specific Purposes), specialized language, specialized lexicon, general language, general lexicon, general functional-semantic field, specialized functional-semantic field, metasemic concept, metasemic transfer, terminological metaphors.*

The field of study covers semiotics, semantics and pragmatics (English).

Purpose and objectives of the thesis. Exploration and investigation of the Specialized Language from the perspective of designating realities in the of oil and gas field; classifying the lexicon from the oil field into functional-semantic fields and microfields; correlation and analogy of the terms between various referential concepts underlying the cognitive metaphors; researching and describing the semantics of lexical units concerned in order to identify and determine the specific particularities and the way the technical lexicon function in the selected corpus; establishing some characteristics of the Specialized Language according to functional-semantic fields.

Scientific novelty and originality: It is proposed to fill in a current gap regarding the Specialized Language from the oil and gas field at the level of Romanian language by developing a glossary of terms as an expression of the English for Specific Purposes (ESP) problem; it is carried out a comparative-contrastive study on the development of the lexicon in the petroleum field at the level of Romanian language by conducting a fundamental investigation on the ESP from the perspective of metasemic designation of the technical elements based on motivation, in the light of some general pragmatic and semantics concepts, together with a professional decoding of the oil and gas industry terminology from different functional-semantic fields. It is proposed to highlight the unique semantic and structural features of the Technical English (TE), as well as some linguistic interferences between General Language (GE) and Specialized one.

The result obtained that contributes to solving an important scientific problem. A glossary of specialized lexicon in the oil and gas field has been developed as an expression of the ESP problem, which is theoretically studied in terms of its motivation, occurrence, existence and use, first of all within the foreign languages teaching. Given the fact that engineers need an English designated to their technical needs and skills, we present an analytical approach of the lexical units from an external perspective, following the identification and decoding of the semantic and pragmatic correspondence between English terms and those in the specialized Romanian technical language.

Theoretical significance. There have been determined the perspectives on how the lexicon from petroleum industry field is developing along with the evolution of human being and technology; the correlation between General and Specialized Lexicon is followed; the semantic and conceptual characteristics of the oil and gas industry technical lexicon of the two idioms are set.

The applicative value of the paper represents the possibility of applying the results of the research in the process of using the technical lexicon for preparing different pre-university and university papers or textbooks for studying *English for Specific Purposes* and, in particular, for writing bilingual and general dictionaries in the oil and gas industry, as well as to elaborate some specific and optional courses.

Implementation of scientific results. The results of the research have been reflected on a number of 19 scientific articles and works presented within national and international conferences.

LISTA TABELELOR

Tabelul 2.1. Perspectiva echivalenței - Etapa 1.....	63
Tabelul 2.2. Perspectiva echivalenței - Etapa 2.....	63

LISTA FIGURILOR

Figura 1.1. <i>Simplified “Tree of ELT”</i>	55
Figura 2.3. Formule semantico-distributive.....	65
Figura 3.1. Elementele microcâmpului conceptual <i>Petrol / Petroleum</i>	79
Figura 3.2. Îmbinări de cuvinte stabile cu componenta <i>Substantiv</i>	80
Figura 3.3. Elementele microcâmpului conceptual <i>Reserves / Resources</i>	85
Figura 3.4. Elementele microcâmpului conceptual <i>Well</i>	94
Figura 3.5. Îmbinări stabile de cuvinte - lexemul <i>Well</i>	94
Figura 3.6. Unități lexicale - Limba română.....	98
Figura 3.7. Unități lexicale - Limba engleză.....	99
Figura 3.8. Formule semantico - distributive ale microcâmpului conceptual <i>Well</i>	104
Figura 3.9. Componenta unităților lexicale - Microcâmp conceptual <i>Well</i>	106
Figura 3.10. Componenta formulei semantico-distributive ale unităților glotice - Microcâmpul conceptual <i>Drill</i>	128

LISTA ABREVIERILOR

AAPG	<i>The American Association of Petroleum Geologists</i> (Asociația Americană a Geologilor Specialiști în Petrol)
DEX	Dicționarul explicativ al limbii române
EAP	<i>English for Academic Purpose</i> (Engleza pentru scopuri academice)
EBE	<i>English for Business and Economics</i> (Engleza pentru afaceri și economie)
EFL	<i>English Foreign Language</i> (Engleza ca limbă străină)
EGAP	<i>English for General Academic Purposes</i> (Engleza pentru scopuri academice generale)
ELT	<i>English Language Teaching</i> (Predarea limbii engleze)
EOP	<i>English for Occupational Purposes</i> (Engleza pentru scopuri profesionale)
ESAP	<i>English for Specific Academic Purposes</i> (Engleza pentru scopuri academice specifice)
ESP	<i>English for Specific Purposes</i> (Engleza pentru scopuri specifice)
ESS	<i>English for Social Studies</i> (Engleza pentru studii sociale)
EST	<i>English for Science and Technology</i> (Engleza pentru știință și tehnică)
EVP	<i>English for Vocational Purposes</i> (Engleza pentru scopuri vocaționale)
FS	<i>Functional Styles</i> (Stiluri funcționale)
GE	<i>General English</i> (Engleza generală)
LS	Limbaj(e) specializat(e)
SPE	<i>Society of Petroleum Engineers</i> (Societatea Inginerilor Petroliști)
TE	<i>Technical English</i> (Engleza tehnică)
WPC	<i>The World Petroleum Council</i> (Consiliul Mondial al Petrolului)

INTRODUCERE

Actualitatea și importanța temei de cercetare. În scopul comunicării profesionale, limbajul specializat este unul din elementele care facilitează atingerea unor obiective scontate. Recunoscând că există resurse lingvistice (lexicale, semantice, pragmatice, gramaticale și funcționale) de care utilizatorii se pot folosi pentru a-și atinge scopurile de comunicare în mediul profesional, studiile de specialitate au atribuit lexicului specializat denumirea de „limbaj pentru scopuri specifice”.

Cercetarea noastră își propune, în cadrul delimitat mai sus, să investigheze limba engleză tehnică (TE) prin prisma aplicabilității sale într-un domeniu tehnic. Reflecția asupra înțelegerii limbii engleze pentru scopuri specifice (ESP), o ramură extrem de semnificativă a ELT (*English Language Teaching* - Predarea limbii engleze), are o istorie îndelungată, care se confundă adeseori cu limba engleză generală (GE). Adesea, în contradictoriu, opiniile diferiților lingviști privind evoluția sa istorică reprezintă o încercare de a înțelege ESP și de a răspunde nevoilor specifice cursanților care urmăresc obiective specifice (profesionale, academice sau științifice).

De aceea, studierea și cunoașterea limbajului specializat constituie chestiuni ce țin de teoria semnului glotic, de câmpuri funcțional-semantice, de stilul și variația limbii. Este bine cunoscut faptul că ESP, din perspectiva motivației semnului limbii, nu a beneficiat de o atenție deosebită, doar pe anumite ramuri ale ELT. Nu am găsit cercetări care să fi analizat ESP, cu precădere TE (*Technical English*), pentru industria petrolieră în plan sintagmatic și paradigmatic, pe baza conceptului cu privire la relația semnificant și semnificat.

În condițiile evoluției diferitelor domenii ale tehnicii se impune dezvoltarea materialului lexical care se constituie în sisteme lexicale (câmpuri funcțional-semantice). Așadar, apare necesitatea folosirii unui lexic specific pentru a denumi noțiuni tehnice unice care să corespundă dezvoltării și îmbogățirii lexicului motivațional. La rândul lui, acesta formează relații pe orizontală și verticală în sistemul lexical. Subiectul ales de noi este actual datorită abordării sincronice, semantice și pragmatice a unităților lexicale specializate din industria petrolului și a gazelor, în special pentru corelațiile lor din limba română.

Decodificarea lexicului petrolier, recunoscut ca fiind caracterizat prin unicitate și complexitate, trebuie urmărită și descifrată sub aspect contextual printr-o analiză, atât din punct de vedere conceptual, denotativ, cât și conotativ. Precizia unei informații tehnice este asigurată prin folosirea unității lexicale specializate de către specialiștii din domeniu în comunicare. Din aceste

considerente, activitatea noastră profesională în utilizarea lexicului specializat din domeniul petrolier ne-a conferit o reală și necesară documentare asupra acestui studiu și ne-a dat posibilitatea să ne încumetăm sfioși să realizăm o incursiune în timp asupra unor studii de semantică și pragmatică din literatura de specialitate.

Actualitatea cercetării constă în determinarea faptului că engleza pentru scopuri specifice și engleza generală sunt două entități diferite. De asemenea, actualitatea cercetării constă în propunerea de interpretare a unității glotice din limbajele specializate prin prisma metasemiei. E mai accesibil de interpretat un termen tehnic atunci când se utilizează corelația semn - sens - interpretare. Actualitatea studiului nostru se explică și prin faptul că orice inginer cu specializarea în producția de petrol și gaze, mecanică, operațiuni sau forajul sondelor, construcții, chimie sau orice altceva, are nevoie de cunoștințe minime de limba engleză, atunci când este vorba de un mediu internațional de lucru. Deși există cerințe și nevoi diferite în domeniul fiecăruia de lucru, există noțiuni de vocabular și gramatică pe care majoritatea inginerilor e necesar să le înțeleagă.

Studiul nostru abordează din perspectivă teoretică, aplicativă și didactică aspecte ale corelării, analogiei și asimetriei unităților lexicale specializate prin prisma diverselor concepte referențiale care stau la baza metaforelor cognitive. Sunt cercetate o serie de unități glotice specifice lexicului din industria petrolieră care prezintă surse de dificultate privind învățarea și deprinderea vocabularului specific acestui domeniu. Explorarea și investigarea limbajului specializat din perspectiva desemnării metasemice a elementelor tehnice ne-a permis clarificarea unor aspecte de desemnare a realităților din mediul tehnic, lucru ce ne îndeamnă să susținem existența unei anumite comprehensibilități.

Gradul de studiere a temei de cercetare. Este bine cunoscut faptul că terminologia ESP (*English for Specific Purposes* - Engleza pentru scopuri specifice) este bogată și presupune o interpretare semnificativă a echivalențelor semantice româno-engleze, iar cunoașterea domeniului tehnic este fundamentală pentru comunicarea specializată. Tocmai de aceea a fost imperios de a consulta permanent domeniul tehnic privind textele sau fragmentele științifice.

Studiul nostru se concentrează pe lucrările cercetătorilor din domeniul lingvisticii generale și al lexicologiei, semioticii și terminologiei. Primul capitol este dedicat aspectelor teoretice, cu raportare la modelele fundamentale de semiotică și pragmatică formulate de Umberto Eco, Georges Mounin, Ferdinand de Saussure, Charles S. Peirce, Emile Benveniste, Valentina Marinescu, John Fiske, Eugen Coșeriu etc., unde prezentăm concepte de limbaj, semnificat, semnificant, stratificare diastratică, stiluri funcționale care ne vor fi de folos pe parcursul cercetării. Cu privire la domeniul

lexicologic, semantic și pragmatic am avut ca bază fundamentală pentru teza noastră lucrările specialiștilor din domeniu, cum ar fi: Angela Bidu-Vrănceanu, Angela Savin, Mariana Pitar, Rita Temmerman, Vasile Bahnaru etc.

Din perspectiva limbajului comun și specializat, al aspectului diastratic al limbii am reflectat din literatura de specialitate viziunile prezentate de Eugen Coșeriu, Mirela-Ioana Borchin, Liliana Botnaru, Ion Coteanu, iar sub aspect metodologic, în spațiul european predomină studiile de analiză ale stilisticii conturate în lucrările lui Eduard Sapir, I. R. Galperin, T. Hutchinson și A. Waters, T. Dudley-Evans și M. J. St. John, David Carter, Peter Strevens, Penny Ur, Martin Joos etc. În demersul nostru analitic privind identificarea și descrierea semanticii unităților lexicale, ne-am oprit asupra lucrărilor lui J. Trier (unități lexicale), G. Ipsen (câmpuri semantice), Angela Savin (câmpuri funcțional-semantice), Vasile Bahnaru (sistemul lexical, al conceptelor) ș.a.

În vederea atingerii obiectivele propuse, am recurs la colectarea, selectarea și sintetizarea celor mai reprezentativi termeni tehnici englezi și românești din domeniul petrolier. Au fost, de asemenea, utilizate numeroase dicționare care ne-au oferit informații necesare cu privire la sensul termenilor generali și celor de specialitate. Printre cele mai fundamentale dicționare și glosare ce au servit la efectuarea studiului au fost: *Key Words for Oil & Gas Industry*, 2013 (autor C. Cobuild), *Longman Dictionary of Contemporary English*, 1995, *Dicționarul de petrol - explorare, exploatare*, 2000 (L. Avram, M. Troquet) etc.

Încercările de elucidare a problemei metaforei conceptuale sunt creionate prin cercetările fundamental argumentate din acest domeniu ale lui George Lakoff și Mark Johnson, iar pentru determinarea modelelor conceptuale am recurs la părerile lui Mircea Borcilă și Vasile Bahnaru (metasemie).

Scopul cercetării. Născută, atât din experiența acumulată în domeniu, cât și dintr-o necesitate de limbă engleză pentru scopuri specifice, această lucrare încorporează și identifică specificul verbal din principalele departamente ale industriei petroliere prin evidențierea unor particularități a două unități de limbă: cea românească și cea engleză. Prezența curenților privind termenii din limbajul specializat, în speță cel petrolier, ne-a determinat să inițiem o analiză din punct de vedere semantic și pragmatic în scopul de a completa diferența existentă între partea tehnică din domeniul industriei de petrol și gaze și cea nespecializată, prin evidențierea și surprinderea aspectelor lexicale, sintagmatice și morfo-sintactice din ambele limbi. În prezenta teză ne-am propus drept scop stabilirea componenței semice a elementelor câmpurilor conceptual semantice din domeniul petrolier, ceea ce contribuie la

depistarea tuturor sensurilor încorporate în unitatea glotică, seme care au rămas nedefinite în dicționarele tehnice sau explicative existente.

Obiectivele cercetării. În domeniul semanticii și pragmaticii au existat numeroase cercetări de structurare a lexicului din punct de vedere diacronic (sub profilul evoluției semantice) și sincron (funcțional-stilistic) cu privire, în particular, doar la limbajul general, însă cu privire la cel tehnic se constată lipsa unor studii de sinteză.

Interesul sporit față de fenomenul TE și necesitatea efectuării unui studiu structurat, ceea ce aprofundează subiectul ales, au determinat alegerea temei date. De asemenea, controversele create privind echivalențele corecte ale termenilor din limba română cu cei din engleză au motivat obiectivul nostru de a stabili relațiile pe orizontală din interiorul sistemului lexical al limbajului specializat sau comun interdisciplinar (câmpurile funcțional-semantice), ale cărui unități glotice au fost supuse transformărilor metasemice.

Pe baza celor expuse mai sus, studiul de față poate contribui la clarificarea unor chestiuni de lexic specializat din perspectiva analizei pragmatice și semantice, al cărui obiectiv este de a oferi o investigare și o descifrare profesională a lexicului petrolier, caracterizat prin unicitate și complexitate, precum și de a prezenta un sistem unic de coduri și abrevieri căruia, la nivel contextual, îi corespunde doar un sens unic într-un context unic, cât și o singură referință și imagine conceptuală. Obiectivul prezentei teze mai este de a expune studiul materialului glotic în formă de câmpuri conceptual-semantice, ale cărui elemente au fost cercetate cu ajutorul diverselor metode și procedee de investigare, pentru stabilirea acelor seme, care nu au fost depistate încă în dicționarele de specialitate sau de a eșalona lexemele sau îmbinările stabile de cuvinte, utilizate în domeniul petrolier, după anumite criterii și principii.

Ipoteza de cercetare. Abilitățile lingvistice în limba engleză sunt foarte solicitate în întreaga lume, deoarece tot mai multe companii și organizații își desfășoară operațiunile internaționale de afaceri prin intermediul limbii engleze. Această lucrare conține elemente de vocabular care vor ajuta la dezvoltarea abilităților de limbă engleză în domeniul afacerilor și al ingineriei. De asemenea, va fi relevată importanța vocabularului utilizat în diverse situații, realizându-se diferența dintre engleza colocvială și cea științifică, tocmai datorită acestei prezentări comparativ-contrastive între elementele lexicale ale celor două idiomuri.

Fiind o sinteză a diverselor abordări privind stilul / limbajul tehnic, chintesența acestui studiu este reprezentată de materialul atent selecționat și prezentat pe departamente de lucru. S-a recurs la

selectarea unei serii de unități lexicale mai puțin cunoscute de nespecialiști, tocmai cu scopul de a explica utilizarea corectă și adecvată a lor de către traducătorii din domeniu. Toate aceste elemente și aspecte conduc la livrarea unor rezultate care să elimine și să evite apariția unor eventuale ambiguități în utilizarea lor.

Sinteza metodologiei de cercetare și justificarea metodelor de cercetare alese. Ceea ce ne dorim să propunem aici, este, de fapt, o modalitate variată de cercetare menită unei cunoașteri multilaterale. Au fost utilizate metode ca: descriptivă, substituțională, contextuală. Pe lângă acestea, în teză sunt folosite unele procedee ale metodei structural-semantică.

Pe parcursul efectuării studiului au fost valorificate diverse surse ale limbajelor specializate, susținute fiind de dicționare și studii monografice de specialitate, astfel a fost folosită metoda documentării. Elaborarea unui corpus bilingv român-englez / englez-român al limbajului tehnic multidiscplinar a fost efectuată, utilizându-se metoda comparativ-contrastivă. Au fost folosite metode de investigație diacronică și sincronică, întărite de exemplificări și activități practice menite să activeze și să consolideze autonomia de comunicare în limba română. Mai detaliat, utilizarea metodelor și procedeele de cercetare va fi expusă în Capitolul 2 al tezei.

Noutatea și originalitatea științifică a lucrării. S-a elaborat un glosar de termeni din domeniul petrolier ca expresie a problemei ESP, care este studiată teoretic de pe poziția motivației apariției, existenței și utilizării sale, în primul rând în cadrul predării limbilor străine. Se realizează completarea unui studiu comparativ-contrastiv privind dezvoltarea lexicului din domeniul petrolier la nivelul limbii române prin elaborarea unei investigații fundamentale a englezei pentru scopuri specifice (ESP) din perspectiva desemnării metasemice a elementelor tehnice pe baza motivației, în lumina unor concepte de pragmatică și semantică generală, împreună cu o decodificare profesională a lexicului din industria de petrol și gaze din diferite câmpuri funcțional-semantică; se propune evidențierea trăsăturilor semantice și structurale unice ale englezei tehnice (TE), precum și unele interferențe lingvistice între limbajul general (GE) și cel specializat; se identifică seme suplimentare ale lexemelor din domeniul petrolier, depistate de autoare, în baza documentelor de specialitate, în raport cu cele deja reliefate în dicționarele explicative.

Sumarul capitolelor tezei, cu axarea pe investigațiile efectuate și necesitatea acestora pentru atingerea scopului și a obiectivelor cercetării. În demersul nostru inițiem cercetarea cu **Introducerea** în care prezentăm actualitatea și importanța temei cercetate, gradul de studiere a temei

cercetate, scopul și obiectivele cercetării, ipoteza de cercetare, noutatea și originalitatea științifică, valoarea aplicativă a tezei, sinteza metodologiei de cercetare, structura și sumarul capitolelor lucrării.

Capitolul 1 al tezei, „**Fundamente teoretice ale limbajelor specializate**”, este destinat aspectelor teoretico-științifice, cu referire la modelele fundamentale din literatura de specialitate pe baza documentării științifice și a interpretării critice a studiilor din domeniu. Prezentăm și reliefăm aspectele semantice și pragmatice cu privire la semnul glotic, diferențiem lexicul comun de cel specializat, limbajele specializate (LS) versus stratificarea diastratică, vorbim despre relația semnificant și semnificat la nivelul lexicului comun și celui specializat din domeniul tehnic (industria petrolieră) pe care o vom regăsi pe tot parcursul lucrării; distingem lexicul specializat - sistemul organizat tematic al unităților lexicale din domeniul științei și tehnicii; încadrăm cercetarea noastră sub aspectul funcțional-semantic; oferim o clasificare privind relația dintre lexicul ESP, GE și ramurile acestora, în speță cel tehnic (TE); reliefăm și descriem conceptul de metasemie, identificăm și descriem gruparea unităților lexicale în conformitate cu câmpurile semantice.

Capitolul 2, „**Abordări metodologice în studiul limbajelor specializate**”, este dedicat prezentării metodelor științifice specifice de cercetare (culegere, prelucrare și interpretare a datelor) folosite. Au fost descrise instrumentele de cercetare, au fost prezentate considerații de natură etică luate în calcul în desfășurarea cercetării și analiza datelor în funcție de rezultatele cercetării.

A fost utilizată metoda analizei semice, adoptându-se o perspectivă de identificare a echivalenței funcționale a termenilor din TE, o perspectivă calitativă și cantitativă, cât și una de interpretare a datelor (metode comparativ interpretative). Datele și rezultatele obținute au fost reliefate procentual cu ajutorul graficelor. Pentru stabilirea influenței formulelor semantico-distributive, au fost alese metoda de scalare și metoda diferențialei semantice.

Capitolul 3, „**Clasificări și particularități ale lexicului din domeniul industriei petroliere**”, este format din trei subcapitole și este destinat limbajului general versus celui specializat și câmpurilor funcțional-semantice generale versus celor specializate / motivaționale. Am cercetat domeniul industriei petrolului și al gazelor care a produs în timp o varietate de termeni specifici greu de acoperit de dicționarele explicative. Am prezentat lexicul specific fiecărei zone de activitate, deoarece facilitățile și sistemele din industria petrolului și a gazelor sunt definite pe larg, în funcție de utilizarea lor în fluxul de producție.

Am expus câmpurile funcțional-semantice ale unităților lexicale ghidată de găsirea sensului în dicționarele de specialitate, după care am căutat o corelație cu semantica cuvântului în limba română.

Referitor la selecția termenilor, am urmărit corespondența semantică între termenii din limba generală și cei din lexicul specializat românesc. Exemplificările propuse le-am considerat relevante pentru a oglindi corpusul expus din fiecare câmp, precum și echivalențele semantice româno-engleze.

Un loc aparte, în acest capitol îl deține analiza unităților de limbă monolexicale și polilexicale și a expresiilor sintagmatice care au condus la îmbogățirea și evoluția vocabularului specializat al industriei petroliere. În același timp, prezentăm clasificări ale termenilor tehnici conform unor câmpuri funcțional-semantice în care grupăm termenii tehnici în raport cu etapele operaționale din domeniu.

Astfel, delimităm din punct de vedere al unui specialist în domeniu următoarele sectoare: *Upstream, Operational, Exploration and Production, Well Workover and Intervention Jobs și Drilling*. Pe parcursul acestui capitol prezentăm, explicăm și analizăm grupuri de lexeme, sintagme, expresii pe care le clasificăm în câmpuri conceptuale și examinăm echivalențele lor în limba română. Oferim o viziune asupra raporturilor semantice între cuvintele specializate conform structurii lor semice, precum și o bază teoretică și practică a relațiilor sintagmatice și paradigmatică dezvoltate de acestea.

Elaborăm o analiză lexico-morfologică cu privire la compunerea sintagmatică, la îmbinări de cuvinte stabile cu formule semantico - distributive și dezbatem o clasificare a structurilor componente. Identificăm, ierarhizăm și reprezentăm grafic următoarele fenomene: al compunerii sintagmatice referitoare la tipul unităților lexicale (structuri substantivale, verbale, adjectivale bimembre, trimembre sau polimembre), al polisemiei, al sinonimiei, precum și al hipo-hiperonimiei. În baza corpusului selectat din fiecare microcâmp conceptual, stabilim productivitatea acestor unități lexicale pe baza modului de compunere lexicală.

Capitolul 4, „Modele conceptuale metasemice. Particularități ale limbajului industriei petroliere”, este rezervat studierii și prezentării conceptelor metasemice în limbajul tehnic specializat. Ne concentrăm pe prezentarea aspectelor fenomenului metaforic, oferim termeni creați prin transfer metasemic care denumesc fie echipamente, fie procese sau concepte complexe din domeniul nostru de cercetare, pentru a facilita înțelegerea și interpretarea limbajului tehnic.

Aici ne axăm pe aspecte privind termenii creați prin metaforizare sau termenii proveniți din mutații de sens, reflectăm diverse concepte referențiale, tipologii ale transferurilor metasemice care stau la baza metaforelor cognitive, ale cunoașterii. Toate aceste elemente sunt susținute cu exemplificări din domeniul de activitate, ceea ce ne conferă siguranța comprehensibilității.

Finalul capitolului expune caracteristici și particularități ale limbajului specializat din anumite câmpuri funcțional-semantice împreună cu codurile și abrevierile dezvoltate de acestea. Cele patru capitole ale tezei sunt urmate de **concluzii generale și recomandări** care prezintă într-un mod rezumativ sintezele și rezultatele acestui studiu.

1. FUNDAMENTE TEORETICE ALE LIMBAJELOR SPECIALIZATE

1.1. Aspecte semantice și pragmatice cu privire la limbajele specializate

“Language is a purely human and non-instinctive method of communicating ideas, emotions and desires by means of a system of voluntarily produced symbols”¹.

Lexicul limbii engleze este cunoscut ca fiind într-o continuă și rapidă schimbare. Apariția noilor tehnologii și inovații din domeniul tehnic au condus la dezvoltarea unor noi cuvinte și abrevieri, iar profesorul, pentru a se adapta noilor cerințe și schimbări, trebuie să evolueze din punct de vedere al competențelor lingvistice pentru a corespunde noii terminologii care stă la baza oricărui domeniu tehnic.

Limbajul, un instrument esențial de comunicare, ajută la stabilirea de relații sociale într-o comunitate. Fiecare individ poate folosi un anumit mod de a se exprima, folosind resursele limbii (fonetice, morfologice, lexicale, sintactice, frazeologice) într-un mod propriu și unic. Astfel, fiecare persoană poate aborda un mod și un stil autentic care reprezintă un reper în a caracteriza un text, un grup care socializează, un scriitor sau un simplu vorbitor. Am putea vorbi aici fie de un stil științific, publicistic, colocvial, administrativ, beletristic, însă studiul de față va aborda problema limbajului specializat care, probabil, poate fi asociat stilului științific. Fiecărui stil îi corespunde un anumit domeniu de activitate, un anumit mediu personal sau social, precum și formulări specifice. Utilizarea anumitor stiluri funcționale într-un anumit text presupune modificări de sens la nivelul acestuia.

Martin Joos, în cartea sa *The Five Clocks*, preciza faptul că, în funcție de ceea ce exprimă limbajul, există cinci tipuri de stiluri de limbă, atât pentru cea scrisă, cât și pentru cea vorbită²:

1. *Frozen Style* sau *Oratorical Style* (Stilul înghețat / rece sau stilul oratoric). Acest stil este cel mai formal și are formule lingvistice specifice, de exemplu: *Yes Your Honor* sau *Yes My Lord*; persoanele care folosesc aceste formule sunt personalități; este folosit în cele mai semnificative momente și, de cele mai multe ori, acest stil tinde să fie un monolog.

2. *Formal Style* sau *Deliberative Style* (Stilul formal sau stilul deliberativ / decizional). De

---

¹SAPIR, E. *Language: An Introduction to the Study of Speech*. Harcourt: Brace and Company, 1921, p. 7. ISBN 9783842449978

²JOOS, M. *The Five Clocks*. New York: Harcourt, Brace & World, 1961, p. 108. ASIN: B0007HAVGO

obicei, este folosit în cele mai formale evenimente; se caracterizează printr-un discurs standard, vocabular tehnic, structură gramaticală complexă și se evită folosirea repetiției, a cuvintelor esențiale sau folosirea vreunui sinonim al acestora. Stilul dat se poate referi și la obiectul de studiu al prezentei teze.

3. *Consultative Style* (Stilul consultativ). Este folosit în conversații obișnuite, de rutină, discuții de grup (dar nu între prieteni), afaceri și tranzacții zilnice; propozițiile tind să fie scurte și spontane, lucru care duce la repetarea anumitor cuvinte sau folosirea jargonului sau a cuvintelor *slang*.

4. *Casual Style* (Stilul simplu / obișnuit). Acest stil se regăsește în conversațiile între colegi, prieteni, și câteodată între membrii familiei; se folosește prenumele și porecele; în propoziții se folosesc argoul și cuvintele colocviale (se folosesc articole, pronume și auxiliare).

5. *Intimate Style* (Stilul personal / intim). Se folosește între prieteni și membrii intimi ai familiei sau foarte apropiați; gramatica lipsește.

P. Verdonk vorbește despre termenul *stil* ca fiind fără probleme, motivând prin faptul că fiind atât de frecvent în scrierea și în conversația noastră zilnică apare natural, fără a ne mai pune întrebarea cum îl folosim. Acesta concluzionează, totuși și definește stilul ca fiind într-adevăr un mod distinctiv de a folosi limbajul pentru un anumit scop și cu un anumit efect / într-o anumită măsură³.

Înainte de a intra propriu-zis în fondul problemei, va trebui să facem o mică incursiune din punct de vedere semantic în ceea ce privește semantica și pragmatica. Or, se știe că acestea două sunt componente ale semioticii ca știință a semnului. În cartea sa, *Tratat de semiotică generală*, Umberto Eco se oprește, la un moment dat, asupra comunicării și semnificării: „La prima vedere descrierea unui câmp semiotic ar putea apărea ca o listă de comportamente de COMUNICARE, sugerând astfel doar una dintre ipotezele care prezidează cercetarea de față: semiotica studiază toate procesele culturale ca PROCES DE COMUNICARE. Și totuși fiecare dintre aceste procese pare să subziste doar pentru că dincolo de ele se statornicește un *sistem de semnificare*”⁴. Același cunoscut autor precizează în continuare că există o semiotică a comunicării și una a semnificării, diferite, dar nu total opuse.

---

³ VERDONK, Peter. *Stylistics*. Oxford University Press, 2002, p. 3-5. ISBN 0-19-437240-5

⁴ ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p.19.

Semnificarea și procesul pe care îl presupune vor implica, spune Eco, existența unui cod pe care el îl definește în maniera următoare: „Un cod este un *sistem de semnificare* care cuplează entități prezente și entități absente”⁵. Relațiile dintre cele două sisteme, cel de semnificare și cel de comunicare, nu sunt deloc de neglijat, deoarece aici apar unele probleme specifice, fapt subliniat cu atenție de autor în considerațiile următoare: „Este deci posibil (chiar dacă nu cu totul de dorit) să se statueze o semiotică a semnificării care să fie independentă de semiotica comunicării, dar este imposibil de statuat o semiotică a comunicării independentă de semiotica semnificării”. Fapt de care, adăugam aici, trebuie să se țină neapărat cont. De fapt, Umberto Eco distinge o teorie a codurilor, deci a sistemului de semnificare care ar fi, de fapt, o componentă semantică a semioticii și o teorie a producției de semne, deci a sistemului de comunicare, care ar fi componenta pragmatică.

Înainte de componenta semantică și pragmatică a semioticii, există și componenta sintactică (sintaxa) ca relație semn-semn, pe care însă nu o avem în vedere aici. De fapt, Charles Morris, unul din părinții semioticii, alături de Charles Sanders Peirce spunea „că semiotica este știința care rezultă din studiul celor trei dimensiuni ale sensului și al interrelațiilor dintre ele. O știință care ar avea rolul unui *novum organon* pentru științe și pentru filosofia empirismului științific. Pentru a înțelege această definiție, trebuie să înțelegem modul în care ne invita filosoful american să gândim sensul (ca legat de semn). Pentru Morris, semnele întrețin trei tipuri de relații: cu obiectele, cu persoanele și cu alte semne”⁶.

După cum se poate vedea aici semiotica este gândită cumva ca instrument de lucru pe cele trei componente ale sale, sintaxa, semantica și pragmatica.

Poate ca un fapt ce vine să reliefeze importanța procesului de semnificare e și cel conform căruia, în optica lui Umberto Eco, semantica a cunoscut multe sensuri, după cum urmează:

1. „*Semantica în sensul de studiu al semnificației termenilor în afara oricărui context* (de exemplu, teoria carnapiană a postulatelor de semnificație, mare parte a semanticii componentiale și a diferitelor analize semice, ca să nu mai vorbim de lexicografia de orice tip sau tendință).
2. *Semantica în sensul de studiu al sistemelor conținutului sau semantica structurală*

---

⁵ ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p. 20.

⁶ MORRIS, Ch. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 1, 4. [Citat 17 septembrie 2017]. Disponibil: <http://www.creeaza.com/didactica/comunicare-si-relatii-publice>

(Hjelmslev și, în general, abordările structuraliste ale câmpurilor semantice *et similia*).

3. *Semantica în sensul de studiu al raportului dintre termen (sau enunț) și referent, altfel spus, ca studiu al referinței* (de exemplu, Morris, Ogden și Richards, mare parte din filosofia analitică și în primis Kripke). Dar așa vrea să amintesc deosebiri pe care le-am făcut în *Kant și ornitorincul* între (i) a prevedea instrucțiunile pentru a identifica referentul posibil al unui termen și (ii) actul de referință.

4. *Semantica în sensul de studiu al condițiilor de adevăr ale enunțurilor*.

5. *Semantica în sensul de studiu al sensului particular pe care termenii sau enunțurile îl capătă în context, altfel spus, în ansamblul textual* (este vorba de un cadru vast și felurit, care privește semnificația actelor de enunțare în anumite împrejurări enunțiative, pentru care îl putem cita întâi de toate pe cel de-al doilea Wittgenstein, dar și teoria diferitelor izotopii discursive etc.)”⁷.

Prin urmare lucrurile sunt extrem de complexe și se ramifică, merg în mai multe direcții.

Foarte interesante apar și considerațiile lui Ștefan Trăușan-Matu, aflat după cum se vede pe urmele părintelui semioticii Charles Sanders Peirce, care va deosebi și el între sintaxă, semantică și pragmatică, după cum urmează: „În primul rând, dacă se consideră semnele în sine, independent de obiectul semnificat sau de interpretant, se constituie o sintaxă sau, după cum spunea Peirce, o „gramatică speculativă”. (C.P. 2.229). De exemplu, principalul rol al sintaxei unei limbi este precizarea modului de structurare a cuvintelor (semnelor) pentru a forma propoziții (secvențe de semne). Pentru aceasta, în sintaxa limbii respective se face și o categorizare a semnelor (cuvintelor), de exemplu, în substantive, verbe, adjective, prepoziții, conjuncții etc.”⁸. E vizibilă aici, metodologic vorbind, tendința de *decupare* a sintaxei, de separare a acesteia de celelalte două componente semiotice, semantica și pragmatica, în tentativa de a o studia și explica mai bine. Autorul observă ulterior: „Prin considerarea relației semnelor cu obiectele denotate se obține semantica sau „logica propriu-zisă”⁹. Și aici el vorbește despre cele trei tipuri de semne: iconurile, indiciile și simbolurile. În fine, el se oprește și la pragmatică: „Dacă se are în vedere cum este reprezentat semnul de către

---

⁷ ECO, U. *De la arbore spre labirint. Studii istorice despre semn și interpretare*. Traducere de Ștefania Mincu. Iași: Polirom, 2009, p. 479. 542 p. ISBN 978-973-46-1380-9

⁸ TRĂUȘAN-MATU, Șt. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 1. [citată 29 decembrie 2017]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/iapaunescu/semiotica-15496779>

⁹ TRĂUȘAN-MATU, Șt. *Semiotica*. Ibidem, p. 3.

interpretantul său discutăm de „retorica pură” au pragmatică”¹⁰. Și aici se cuvine a da definiția lui Peirce asupra semnului: „Definesc Semnul ca ceva ce este în așa fel determinat de altceva, numit Obiectul său și care determină un anumit efect asupra unei persoane, efect pe care-l numesc Interpretantul său, încât acesta din urmă este determinat nemijlocit de primul”¹¹. Precizările acestea nu fac, de fapt, decât să completeze imaginea semioticii ca știință a semnului în triplă perspectivă.

În fine, încă o observație, de data aceasta pe urmele lui Charles Morris, alt pionier al semioticii: „1. Morris distinge în semne două dimensiuni, una a semnificării și una a utilizării și 2. ceea ce dă semnul unui semn este tonalitatea dominantă a utilizării lui”¹².

Deși poziția lui Saussure pare a fi mai degrabă una *statică*, mai puțin bogată în conexiuni decât cea a lui Peirce sau Morris, bunăoară, nu vom abandona totuși ideea de a ne raporta și la el în demersul nostru, ca și la Ch. Bally sau Jakobson.

Ne oprim acum asupra noțiunii de *aspect* semantic și pragmatic cu privire la limbajele de specialitate. Conform DEX, „*aspectul* denumește felul de a se prezenta al unei ființe sau al unui lucru”¹³, înfățișarea, aerul, arătarea. Prin urmare, în cele ce urmează vom urmări felul în care se prezintă în limbajele de specialitate problemele de semantică și pragmatică ale acestora.

În cartea sa, *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*, Adina Matrozi Marin consideră că: „Limbajele de specialitate sunt sisteme semiotice complexe, semiautonome, bazate pe și derivând din limbajul general, a căror utilizare presupune o educație specializată...”¹⁴. Or, credem noi, tocmai această educație specializată asigură cunoașterea codului, în sensul atribuit, așa cum am văzut ceva mai înainte, de Umberto Eco, adică a sistemului de semnificare care cuplează entitățile prezente și absente, astfel spus în baza semioticii semnificării devine posibilă comunicarea.

O observație nuanțată și cumva ținând de amănunt din cartea Adinei Matrozi Marin apare la un moment dat, când putem citi considerații de felul acestora: „Lingvistica descriptivă respinge termenii de limbaj tehnic și științific. Spune că e vorba de tipuri de vocabular, pronunție, morfologie

---

¹⁰ TRĂUȘAN-MATU, Șt. Șt. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 1. [citat 29 decembrie 2017]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/iapaunescu/semiotica-15496779>, p. 3.

¹¹ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 254. ISBN 973-28-0053-4

¹² MORRIS, Ch. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 4. [Citat 17 septembrie 2017]. Disponibil: <http://www.creeaza.com/didactica/comunicare-si-relatii-publice>

¹³ *Dexonline*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/stil>

¹⁴ MATROZI MARIN, A. *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*. Craiova: Universitaria, 2013, p. 5. ISBN 978-606-14-0721-7

și sintaxă ca părți ale limbajului comun”¹⁵. Ne întrebăm însă, dacă, în acest caz, din perspectiva lingvisticii descriptive mai putem vorbi de limbaje de specialitate și răspunsul pare a fi mai degrabă unul negativ.

Autoarea cărții *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate* se oprește și asupra câtorva considerații ale cercetătorului M. Pitar conform cărora: „Lexicul comun este format din totalitatea cuvintelor și îmbinărilor care se folosesc în mod curent, în timp ce lexicul specializat este format din cuvinte ce sunt legate de o activitate specifică, de un domeniu științifico-profesional și este folosit de un grup de vorbitori în cadrul unui domeniu al existenței sociale, profesionale, culturale”¹⁶.

Din nou s-ar putea face observația, și în această situație, că lexicului comun, codul este cunoscut de toți utilizatorii de semne, comunicarea putându-se realiza tocmai în acest fel, adică aspectul pragmatic devenind posibil pe baza celui semantic, pe baza semioticii realizându-se și o semiotică a comunicării. Existând, altfel spus, competența, devine posibilă performanța.

Într-o lucrare intitulată *Aspecte semantice și pragmatice ale sensului propoziției în limbaj natural*, universitarii A. Popescu și S. Crețu vorbesc despre cele trei competențe lingvistice, cea sintactică, cea semantică și cea pragmatică. Astfel: „Competența lingvistică a vorbitorului de a produce fraze lingvistice fără vreo implicare a sensului o vom numi competență sintactică”¹⁷. Competența semantică este definită într-un mod asemănător: „Competența lingvistică a vorbitorului de a stabili relații semantice (de sens, de înțeles) între unitățile morfo-sintactice: relații de includere (conținere) a sensului, relații de referire, consistență, coerență se va numi competență semantică”¹⁸. În fine, aflăm și despre competența pragmatică în următoarele rânduri. Conform celor doi cercetători, competența pragmatică este „competența lingvistică a vorbitorului de a utiliza frazele cu caracter lingvistic într-un context sintactico-semantic corect”¹⁹.

---

¹⁵ MATROZI MARIN, A. *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*. Craiova: Universitaria, 2013, p. 6. ISBN 978-606-14-0721-7

¹⁶ MATROZI MARIN, A. *Ibidem*, p. 31.

¹⁷ CREȚU, S., POPESCU, A. *Aspecte semantice și pragmatice ale sensului propoziției în limbajul natural*. Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, versiune electronica (pdf). p. 18. [citat 5 iunie 2020]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/ro/>

¹⁸ ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p.19.

¹⁹ CREȚU, S., POPESCU, A. *Aspecte semantice și pragmatice ale sensului propoziției în limbajul natural*. Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, versiune electronica (pdf). p. 19. [citat 5 iunie 2020]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/ro/>

Am nuanța puțin partea a doua a acestei aserțiuni și am spune: numai într-un context sintactico-semantic corect, întrucât contextul semantic asigură înțelegerea corectă, decodificarea corectă pe baza cunoașterii codului, cum spunea Umberto Eco, sau, în alți termeni pe baza competenței, numai astfel devine posibilă comunicarea pe baza interpretării mesajului în urma decodificării.

Se impune, credem o observație în ceea ce privește relația dintre limbajul comun și limbajele de specialitate. Există aici o anumită dinamică subliniată în mod corect de o cercetătoare cum este Adina Matrozi Marin în cartea menționată deasupra. Astfel, cercetătoarea în cauză observă că există neîndoielnic o serie de termeni care au trecut din limbajul de specialitate în limbajul comun și aici sunt date cuvintele *puseu*, *amplitudine*, *subiect*, *pivot*, dar și o serie de sintagme care au parcurs un traseu asemănător, sintagme cum sunt *a ajunge la un numitor comun*, *a transmite ștacheta*, *a fi sub presiune*. Cum a fost posibil acest lucru, această dinamică fiind un fapt explicabil, în opinia noastră, doar pe baza cunoașterii codului, adică a dobândirii înțelegerii semnificației care a făcut posibilă comunicarea.

Or, această cunoaștere, așa cum spuneam, din ce în ce mai largă a codului, dobândirea înțelegerii semnificației se face pe baza instruirii și nu în alt mod.

Și aici ne întoarcem puțin și ne amintim că Umberto Eco spunea foarte clar în *Tratat de semiotică generală* că o semiotică a semnificării este posibilă fără una a comunicării, dar invers, nu, adică o semiotică a comunicării nu este fără o semiotică a semnificării: „Este deci posibil (chiar dacă nu cu totul de dorit) să se statueze o semiotică a semnificării care să fie independentă de semiotica comunicării; dar este imposibil de statuat o semiotică a comunicării independentă de semiotica semnificării”²⁰.

În acest context devine și mai limpede observația Adinei Matrozi Marin, conform căreia „într-o lume științifică se urmărește a se facilita comunicarea”²¹, altfel spus este absolut necesar ca autorul să-și explicitizeze termenii cu care operează, adică să realizeze dezvăluirea semnificării, explicitarea codului, făcând mai ușoară comunicarea cu destinatarul mesajului său. De altfel, un cercetător cum este bunăoară John Fiske va pune și el accentul asupra acestor aspecte, într-o carte intitulată *Introducere în științele comunicării* a cărei traducere a apărut și în România. Citim aici rânduri ca

---

²⁰ ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p. 21.

²¹ MATROZI MARIN, A. *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*. Craiova: Universitaria, 2013, p. 11. ISBN 978-606-14-0721-7

acestea: „Ne vom întoarce acum atenția spre o abordare radical diferită a studiului comunicării. Aici accentul nu se pune pe comunicarea ca proces, ci pe comunicarea ca generare de înțeles. Când eu comunic, dumneavoastră înțelegeți, mai mult sau mai puțin corect ce înseamnă mesajul meu. Dar pentru ca o comunicare să aibă loc, eu trebuie să creez un mesaj compus din semne... Cu cât codurile noastre sunt mai asemănătoare, cu cât folosim sisteme de semne mai asemănătoare, cu atât vor fi mai apropiate cele două «înțelesuri» pe care le generăm”²².

Limbajele de specialitate nu s-au constituit ca o realitate fără asperități, anumite obstacole s-au ivit nu o singură dată și de altfel chiar părintele semioticii, americanul Charles Sanders Peirce, a subliniat acest fapt în lucrările sale: „Științele care au avut de întâmpinat cele mai dificile probleme de terminologie au fost indiscutabil științele clasificatorii: fizica, chimia și biologia”²³.

O altă distincție care se impune cu necesitate este cea dintre limbă și limbaj. În acest sens, este de amintit un pasaj din cartea Valentinei Marinescu intitulată *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*: „Prin definiție limbajul este «un sistem de comunicare alcătuit din sisteme articulate, specific oamenilor, prin care aceștia își exprimă gândurile, sentimentele și dorințele», respectiv «limba unei comunități istoric constituite». Simultan, limba poate fi definită drept «limbajul unei comunități umane istoricește constituit»” [Mc Quail, p. 72-73, 1999]. De fapt, din punct de vedere lingvistic (prin referire clară și strictă la sisteme naturale de comunicare), limbajul este conceput ca o aptitudine, o facultate umană, în timp ce limbile sunt realizări concrete ale acestei aptitudini. Limbajul este un sistem, o colecție de semne, manipulată de către agenții care îl utilizează (Mc Quail, p. 73)”²⁴.

Deși nu aduce neapărat o noutate, am socotit necesară inserarea acestor considerații tocmai pentru a întări, a sublinia latura diacronică a cercetărilor lingvistice.

Aceste considerații, în opinia noastră, par a se apropia puțin de termenii de *competență* și *performanță* din gramatica generativ-trasformațională.

---

²² FISKE, J. *Introducere în științele comunicării*. Traducere de Monica Mitarcă. Iași: Polirom, 2003, p. 61. ISBN 973-681-179-4

²³ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 264. ISBN 973-28-0053-4

²⁴ MARINESCU, V. *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*. București: Editura C. H. Beck, 2011, p. 178. ISBN 978-973-115-875-4

Edward Sapir subliniază faptul că legătura dintre limbă și societate s-a dezvoltat recent și, fiind într-o continuă schimbare, devine evident faptul că trebuie să fie văzută în relație cu diferite forme de aplicare a limbii, cum ar fi variația, stilurile limbii sau dialectele²⁵.

Studiul nostru este însă unul de tip semiotic și atunci trebuie să avem în vedere una din aserțiunile lui John Deely: „La întrebarea: ce investighează studiile semiotice, răspunsul este, într-un cuvânt, acțiunea. Acțiunea semnelor”²⁶. Prin urmare, studiul nostru va avea în vedere acțiunea semnelor în cadrul limbajelor de specialitate.

Semnele alcătuiesc însă un text. I. R. Galperin susține că tipurile de texte care se disting prin aspectul pragmatic al comunicării sunt numite stiluri funcționale (FS)²⁷. Acesta definește stilul funcțional al limbajului ca fiind un sistem de mijloace de limbă interdependente care servește unui scop clar în comunicare și care trebuie privit ca produs al unei sarcini /teme concrete stabilite de expeditorul mesajului²⁸.

1. 2. Relația semnificant și semnificat (concept-definiție-termen)

Apariția lui Ferdinand de Saussure în peisajul cercetărilor lingvistice a marcat fără nici o urmă de îndoială un punct de maximă importanță în domeniu. Dacă Peirce a vorbit despre *semiotică* în calitate de știință generală a semnelor, Saussure va vorbi despre *semiologie*, el concepând semiologia, după cum arată același Georges Mounin, „și ca o serie de instituții sociale, ca ansamblu al tuturor sistemelor de semne, produs al facultății universale de a comunica”²⁹. Deosebiri există, însă, în mod firesc între cei doi, între Peirce și Saussure. Peirce, deși a avut formație de inginer chimist, a fost ulterior recunoscut ca logician și filosof. Iată cum gândește el semiotica pe care o consideră, de fapt, mai degrabă o logică: „Logica, în sensul ei general, după cum cred că am izbutit să arăt, nu este decât un alt nume pentru semiotică (...) doctrina necesară sau formală a semnelor”³⁰. Deși apropiat al marilor maeștri ai lingvisticii istorice, în tinerețea petrecută la Leipzig și Berlin, Saussure va fi

---

²⁵ROBINSON, P. *ESP Today: a Practitioner's Guide*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International, 1991, p. 21. ISBN 10: 0132840847

²⁶DEELY, J. *Bazele semioticii*. Traducător: Mariana Neț. București: Editura All, 1997, p. 19. ISBN 973-571-192-3

²⁷GALPERIN, I. R. *Stylistics*, Москва «Высшая школа», 1981, versiune electronică (pdf), p. 7, [citat 11 decembrie 2018]. Disponibil: <https://www.coursehero.com/file/50975053/103986801-Galperin-I-R-Stylisticspdf/>

²⁸Ibidem, p. 27.

²⁹MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 178. ISBN 973-9368-59-X

³⁰PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 268. ISBN 973-28-0053-4

influențat și de alte discipline exterioare lingvisticii: „Doctrina lui Saussure, în 1972, este larg popularizată. Se știe ce datorează ea sociologismului ambient, reprezentat mai ales de Durkheim, și psihologiei colective a lui Torde. Un tânăr cercetător, Jean Molino, a pus în evidență faptul că ea a fost alimentată, mai mult decât s-ar fi putut imagina, de economia politică clasică elvețiană a lui Walras”³¹.

Celebrul *Curs de lingvistică generală* al lui Saussure a fost de fapt redactat nu de el, ci de doi alți cercetători, Bally și Sechehage, care au preluat notițele de curs ale studenților acestuia. Saussure gândește semnul limbii ca pe o dualitate și tot așa îl va și defini, de altfel: „Semnul lingvistic este o entitate psihică cu două fețe”, scrie el³².

Precizările vor continua și astfel vom putea citi aceste rânduri edificatoare: „Numim semn combinarea dintre concept și imaginea acustică: dar, în folosirea curentă, acest termen desemnează, în general, numai imaginea acustică, de exemplu un cuvânt (*arbor* etc.). Se uită că *arbor* este numit semn tocmai pentru că poartă în el conceptul de *arbore*, încât ideea părții senzoriale o implică pe aceea a totalului.

Ambiguitatea ar dispărea dacă am desemna cele trei noțiuni prezente aici prin nume care se implică unele pe celelalte, aflându-se totodată în opoziție. Propun să păstrăm cuvântul *semn* pentru a desemna totalul, și să înlocuim *conceptul* și *imaginea acustică* prin *semnificat* și, respectiv, *semnificant*; acești ultimi termeni au avantajul de a marca opoziția care îi separă fie între ei, fie de totalul din care fac parte. Cât privește termenul de *semn*, ne mulțumim cu el pentru că nu știm cu ce să-l înlocuim, limba uzuală nesugerând niciun altul”³³.

Lucrurile sunt însă mai complexe. Saussure avea în vedere mai degrabă motivația semnului glotic în cazul unui semnificant monolexical. Or, în ultimul timp a apărut o disciplină nouă, *lingvistica motivațională*, promovată de Școala lingvistică de motivologie de la Tomsk (Rusia). Despre *motivologie* ca știință ne spune Angela Savin că „îmbină cu succes principiile de bază ale paradigmei lingvistice: antropocentrismul, funcționalismul, textocentrismul”³⁴. Astfel, în *onomasiologie*, o

---

³¹ MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 178. ISBN 973-9368-59-X

³² SAUSSURE, F de. *Curs de lingvistică generală*. Iași: Polirom, 1998, p. 86. ISBN 976-683-127-2

³³ SAUSSURE, F de. *Ibidem*, idem.

³⁴ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 24. ISBN 978-9975-3236-1-1

ramură a lingvisticii, se susține motivația semnului glotic, ne spune cercetătoarea. *Onomasiologia* urmărește relația dintre nume și lucruri, iar *nominația* este un domeniu al lingvisticii care se ocupă de formarea cuvintelor și a îmbinărilor de cuvinte. Ferdinand de Saussure a fost un reprezentant al *semiologiei generale*, termen folosit de francezi și care include lingvistica și semiotica, iar pozițiile privitoare la motivarea sau arbitrarul semnului au apărut încă din Antichitate, Platon considerându-l motivat, iar Democrit și Aristotel arbitrar. *Anomaliștii* de la sfârșitul primului mileniu, ne spune Angela Savin, considerau semnul motivat, lucru negat de *analogiști*. Charles Sanders Peirce era adeptul *pansemiei* (totul e semn, are semnificație), polisemia fiind *concepția* potrivit căreia un semn poate avea mai multe semnificații. Tot adept al *pansemiei* fusese și Saussure și se pare că și el admitea, la limită, totuși, faptul că semnul poate fi relativ motivat, chiar dacă îl considera arbitrar.

Èmile Benveniste nu accepta nici el caracterul arbitrar al semnului lingvistic, iar Charles Bally voia să demonstreze caracterul motivat al semnului³⁵. Există, ne spune Angela Savin, o motivație a semnificantului în cazul denumirilor de plante: *floarea soarelui* (deoarece se rotește după soare), sau de pești: *peștele-ciocan*³⁶. Ceea ce s-ar apropia cumva de ideea de *demotivație* - *pierderea motivației*, „uitarea” sensului primordial. Urmează o afirmație întemeiată, una a justei măsurii pe care o face Angela Savin: „Nu există limbă în care nimic să nu fie motivat; de asemenea, a concepe una în care totul să fie motivat este imposibil prin definiție”³⁷. Aceeași autoare consemnează și opinia cercetătorului A. Eremia conform căreia toponimele și compusele lor din limba română au caracter motivat³⁸.

Pe scurt, Georges Mounin punctează și el în privința semnului glotic așa cum fusese el conceput și prezentat de Ferdinand de Saussure în rândurile următoare: „Definit ca arbitrar, linear și discret, semnul este unitatea unui semnificant (imaginea acustică a feței lui fonice) și a unui semnificat (conceptul, clasa de realități nonlingvistice la care el trimite). În teoria lui Saussure, arbitrarul semnului domină noțiunea de sistem, deci de limbă opusă vorbirii, apoi de sincronie și diacronie -

---

³⁵ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 27. ISBN 978-9975-3236-1-1

³⁶ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Ibidem*, p. 29.

³⁷ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Ibidem*, p. 31.

³⁸ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Ibidem*, p. 33.

după cum domină și opoziția dintre instituții sociale în general și instituții semiologice în particular, și opoziția între simbol și semn. Este noțiunea centrală din punct de vedere epistemologic”³⁹.

Al doilea principiu stabilit de Saussure este dat de ceea ce el numește *caracterul linear al semnificantului*. Iată ce putem citi în acest sens: „Fiind de natură auditivă, semnificantul se desfășoară numai în timp și are caracteristicile pe care le împrumută de la acesta: a) *el reprezintă o întindere*, și b) *această întindere este măsurabilă într-o singură dimensiune: este o linie*”⁴⁰.

În una din cărțile sale intitulată *Probleme de lingvistică generală*, Émile Benveniste, după ce va fi subliniat meritele incontestabile ale lui Saussure, insistă asupra relației evidente dintre lingvistică și semiotică, făcând următoarele precizări și observații: „Ceea ce vrem să subliniem în cazul de față este ecoul acestui principiu al semnului instaurat ca unitate a limbii. Rezultă că limba devine un sistem semiotic: «sarcina lingvistului, spune Saussure, este să definească ceea ce face ca limba să fie un sistem special în ansamblul faptelor semiologice...Pentru noi, problema lingvistică e, înainte de toate, una semiologică »”⁴¹.

Același Émile Benveniste consideră necesar a contrazice anumite aserțiuni ale lui Saussure, el crede că poate fi definit ca arbitrar doar raportul dintre semnul limbii și o realitate extralingvistică, probabil referentul, vom zice noi. Raportul care este interior semnului, cel dintre semnificant și semnificat, fiind o legătură deloc arbitrară, ba chiar necesară în viziunea sa: „Tot astfel stau lucrurile și cu semnul lingvistic. Una din componentele semnului, imaginea acustică, reprezintă semnificantul; cealaltă, conceptul, e semnificatul său. Între semnificant și semnificat legătura nu este neapărat arbitrară; dimpotrivă, este chiar necesară. [...]. Gândirea nu conține forme vide, concepte fără nume”⁴². Georges Mounin, însă, are serioase rezerve față de aceste aprecieri ale lui Émile Benveniste din articolul *Nature du signe linguistique*, considerând că e mai degrabă vorba de un text incomprehensiv: „Într-un articol important intitulat « Nature du signe linguistique » și publicat în 1939 în nr. 1 din *Acta linguistica*, număr de program, el face mari eforturi pentru a arăta ceea ce spusese Saussure: că semnificantul este arbitrar în raport cu semnificatul; dar că legătura dintre semnificant și semnificat

---

³⁹ MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 179. ISBN 973-9368-59-X

⁴⁰ SAUSSURE, F de. *Curs de lingvistică generală*. Iași: Polirom, 1998, p. 88. ISBN 976-683-127-2

⁴¹ BENVENISTE, É. *Probleme de lingvistică generală*. București: Editura Teora, 2000, vol. I, p. 44. ISBN 973-20-0434-7

⁴² BENVENISTE, É. *Ibidem*, p. 51.

este necesară pentru a constitui semnul - ceea ce e un truism [...]. Concluzia articolului, la fel incomprehensivă ca și textul este, în 1939, că «fecunditatea (lui Saussure) este aceea de a genera contradicția care o promovează»⁴³.

Caracterul discret al limbajului este definit pornind tot de la linearitate, în opoziție cu *continuu* și el se constituie ca un rezultat dat de caracterul diferențial și mutual opozabil al semnelor lingvistice.

S-ar putea spune că există opinii diferite în privința faptului dacă Saussure a considerat limba formă sau substanță. Georges Mounin scria la un moment dat rânduri ca acestea: „Într-o altă dihotomie, net formulată cel puțin o dată, și căreia Hjelmslev i-a dat un destin considerabil, excesiv în multe privințe, Saussure afirmă că limba este formă și substanță (Cours, p. 157, 169) și că toate unitățile care-i constituie sistemul sunt valori pozitive, adică nu funcționează ca semnele lingvistice decât prin ceea ce le distinge unele de celelalte. În limbă, scrie el în acest sens, nu există decât diferențe”⁴⁴. Însă același autor, parcă și pentru a se contrazice puțin, revine cu o serie de explicații în subsolul paginii, unde putem citi: „În realitate, spre deosebire de Hjelmslev, el presupune totdeauna că limba este încarnată într-o substanță (cu excepția formulărilor de la p. 157 și 169), dar nu e închisă în această substanță unică: o altă substanță ar fi de conceput (Cours, p. 26: «chestiunea aparatului vocal e deci secundară în problema limbajului») [Cf. trad. rom., Polirom, 1998, p. 127, 134; 37, n. m. C. D.]”⁴⁵. Să conchidem, totuși, că în aceste pasaje Mounin este în multe privințe destul de obscur, de neclar.

Nu întâmplător am vorbit aici despre lingvistul danez Louis Hjelmslev atunci când a fost vorba de considerentele lui Saussure privitor la faptul dacă limba este formă sau substanță. Acesta, ne spune același Georges Mounin, s-a considerat a fi continuatorul maestrului elvețian: „Hjelmslev și-a prezentat întotdeauna tentativa ca pe o prelungire și dezvoltare, sub o formă mai riguros științifică, a ideilor lui Saussure, al cărui singur continuator veritabil s-a considerat. Într-adevăr, pentru el ca și pentru Saussure, limba este «o formă, nu o substanță» (Cours, p. 157); și, ca la Saussure, substanța [sunetul, sensul] nu are importanță în sine: ea poate fi fonică, grafică, gestuală, în privința semnificanțelor, mai mult decât la Saussure (cf. Cours, p. 156), «valorile» abstracte ale termenilor

---

⁴³ MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 182. ISBN 973-9368-59-X

⁴⁴ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 179-180. ISBN 973-28-0053-4

⁴⁵ MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 179. ISBN 973-9368-59-X

(opuși prin relațiile lor reciproce) au existență; sensul amorf, substanța conținutului însuși «formată» (Cours, p. 158-160), se văd îndepărtate”⁴⁶.

Autorul continuă cu o serie de precizări, având darul de a clarifica mai bine lucrurile: „Dihotomia saussuriană semnificant-semnificat apare elaborată ca o opoziție a două planuri, cel al expresiei și cel al conținutului, fiecare dintre aceste planuri având o substanță și o formă”⁴⁷.

De fapt, începând cu Ferdinand de Saussure se poate vorbi despre apariția abordării de tip structuralist în lingvistică, așa cum arată unii cercetători ca Valentina Marinescu, deși lucrurile sunt poate puțin mai complexe: „Punctul de plecare al acestui tip de abordare îl constituie concepția lui Ferdinand de Saussure prin care se intenționa constituirea unei științe generale a tuturor limbajelor (vorbite sau nu), a tuturor semnelor sociale. Saussure considera că se poate concepe o știință care studiază viața semnelor în sânul vieții sociale...o vom numi semiologie (de la grecescul *semeion* = *semn*). Ea ne va învăța în ce constau semnele și ce legi le conduc”⁴⁸.

Lucrurile sunt, credem, mai complexe, deoarece termenul de structură va fi folosit mai târziu, după ce Saussure se stinsese din viață... . Cel care-l va folosi va fi nimeni altul decât celebrul lingvist Roman Jakobson cu ocazia unui congres de specialitate: „În 1929 la Congresul filologilor slavi, ținut la Praga, Roman Jakobson folosește pentru prima dată termenul de structură și susține că limba este un sistem care nu cunoaște altă ordine decât a sa proprie”⁴⁹.

Să vedem și să comentăm acum cealaltă viziune epocală asupra semnului diferită de cea a lui Saussure, viziunea lui Charles Sanders Peirce. Iată ce scria în acest sens: „Un semn, sau un *representamen*, este ceva care ține locul a ceva pentru cineva, în anumite privințe sau în virtutea anumitor însușiri. El se adresează cuiva, creând în mintea acestuia un semn echivalent sau poate un semn mai dezvoltat. Semnul acesta pe care-l creează îl numesc *interpretantul* primului semn. Semnul ține locul a ceva, anume al *obiectului* său. El ține locul acestui obiect nu în toate privințele, ci cu referire la un fel de idee, pe care am numit-o uneori *fundamentul* representamenului. Trebuie să înțelegem aici «Idee» într-un semn oarecum platonice, foarte familiar limbajului de fiecare zi, am în

---

⁴⁶ MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 179. ISBN 973-9368-59-X

⁴⁷ MOUNIN, G. *Ibidem*, idem.

⁴⁸ MARINESCU, V. *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*. București: Editura C. H. Beck, 2011, p. 178. ISBN 978-973-115-875-4

⁴⁹ MARINESCU, V. *Ibidem*, idem.

vedere sensul în care spunem că un om sesizează ideea unui alt obiect; sensul în care spunem, atunci când un om își amintește la ce s-a gândit cândva în trecut, el își amintește aceeași idee...”⁵⁰.

Iată-ne într-o situație destul de diferită de cea înfățișată de Saussure care diviza cumva semnul, așa cum am văzut, în imaginea acustică numită *semnificant* și *conceptul*, aspectul produs mental, numit *semnificat*. Se pare că la Peirce semnul ar rămâne întreg, nedivizat, gânditorul urmărind cumva *efectele pe care el le produce...* Interpretantul, el însuși semn, ar fi și n-ar fi cumva corespunzător *semnificatului*. În plus, apare la el (Peirce) *fundamentul* care pare a fi un fel de *adjuvant*, un rol ajutător... Unul cu bătaie lungă, din câte se pare, în istoria culturii, deoarece trimite direct la ideile platonice!

Astfel stând lucrurile, Peirce consideră că de aici decurg o serie de consecințe, mai exact trei ramuri, în viziunea sa, a ceea ce el numește *știința semioticii*, adică teoria generală a semnelor: „Ca urmare a faptului că fiecare *representament* se află în relație cu trei lucruri - fundamentul, obiectul și interpretantul - știința semioticii are trei ramuri. Prima este ceea ce Duns Scotus numește *gramatica speculativa*. O putem numi *gramatica pură*. Sarcina ei este aceea de a stabili ceea ce trebuie să fie adevărat despre *representamentul* folosit de către orice inteligență științifică pentru ca el să poată întruchipa o semnificație”⁵¹. Roland Barthes spunea următoarele: „Între semnificant și semnificat există un raport de semnificare (Matterlart, Mattelard, 2001, 66-67)”⁵².

Revenind la Peirce, mai putem citi următoarele: „A doua este logica propriu-zisă. Să spunem că logica propriu-zisă este știința formală a condițiilor adevărului reprezentărilor. A treia, imitând maniera lui Kant de a păstra asociațiile vechi de cuvinte atunci când căuta denumiri pentru conceptele noi, o numesc *retorica pură*. Sarcina ei este de a descoperi legile prin care în orice inteligență științifică un semn dă naștere altuia și mai ales un gând produce alt gând”⁵³.

La Saussure există, din câte vom vedea, o altă serie de consecințe. El subliniază faptul că în cadrul *limbajului* există doi factori și anume *limba* și *vorbirea*, limba fiind limbajul fără vorbire. Însă legătura limbii cu societatea este în afară de orice îndoială: „În fiecare moment, și contrar aparenței, limba nu există înafara faptului social, pentru că ea este un fenomen semiologic. Și totuși, nu asta ne

---

⁵⁰ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 269-270. ISBN 973-28-0053-4

⁵¹ PEIRCE, S. Ch. *Ibidem*, p. 270.

⁵² MARINESCU, V. *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*. București: Editura C. H. Beck, 2011, p. 181. ISBN 978-973-115-875-4

⁵³ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 275. ISBN 973-28-0053-4

împiedică să privim limba ca pe o simplă convenție ce poate să fie schimbată după placul celor interesați, ci acțiunea timpului, ce se combină cu aceea a forței sociale; în afara duratei, realitatea lingvistică nu este completă și nicio concluzie nu e posibilă”⁵⁴.

Deși are în vedere și aspectul istoric, vorbind nu doar despre *sincronie*, ci și despre *diacronie*, viziunea lui Saussure pare a fi cumva mai statică față de cea a lui Peirce, asta poate tocmai datorită viziunii sale structuraliste, în timp ce viziunea peirceană ne apare, cel puțin din această nouă definiție dată semnului, ceva mai dinamică, mai ales în înfățișarea *semiozei*, a procesului de desfășurare a semnelor: „Un semn este» ceva care face ca altceva (*interpretantul* său) să se refere la un obiect la care el însuși se referă (*obiectul* său în același fel, interpretantul devenind la rândul său un semn și așa mai departe *ad infinitum*”⁵⁵.

Asupra diferențelor dintre abordarea lui Ferdinand de Saussure și cea a lui Charles Sanders Peirce se va fi oprit și John Fiske într-o serie de glose remarcabile în care apar observații pertinente ce merită a fi amintite aici: „Dacă logicianul și filosoful american C. S. Peirce a fost unul dintre fondatorii semioticii, celălalt fondator a fost, fără îndoială, lingvistul elvețian Ferdinand de Saussure. Preocuparea lui Peirce ca filosof a avut în vedere înțelegerea experienței noastre și a lumii înconjurătoare. El a realizat doar gradat importanța *semioticii*, a actului de semnificare, în această problemă. Interesul său s-a situat în jurul înțelesului, pe care l-a găsit în relația structurală dintre semne, oameni și obiecte”⁵⁶. Așadar, în viziunea lui John Fiske, inclusiv la Peirce, ar exista un structuralism incipient, din câte se pare!

Atunci când se opresc asupra lui Saussure, considerațiile lui Fiske nu vor face altceva decât să constate diferențele față de Peirce. Am avea deci viziunea unui „Saussure în diferență”, diferență despre care va vorbi mai bine Jaques Derrida în cadrul gândirii sale deconstructiviste și posmoderne. Fiske menționează: „Ca lingvist, Saussure a fost interesat de la început de limbaj. El s-a preocupat mai mult de felul în care semnele (sau, în acest caz, cuvintele) se leagă de alte semne decât de modul în care acestea se leagă de «obiectul» din modelul lui Peirce”⁵⁷. E vorba, vom zice, de cele două noțiuni saussuriene de *sintagmă* (elementele prezente în enunț) și *paradigmă* (cele absente și care ar

---

⁵⁴ SAUSSURE, F de. *Curs de lingvistică generală*. Iași: Polirom, 1998, p. 95. ISBN 976-683-127-2

⁵⁵ PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 274-275. ISBN 973-28-0053-4

⁵⁶ FISKE, J. *Introducere în științele comunicării*. Traducere de Monica Mitarcă. Iași: Polirom, 2003, p. 66. ISBN 973-681-179-4

⁵⁷ FISKE, J. Ibidem, idem.

putea înlocui cu succes pe cele prezente). Glosele lui Fiske continuă insistând direct asupra diferențelor dintre cei doi savanți: „Astfel încât modelul lui Saussure diferă, ca accent, de cel al lui Peirce. Semnificantul este imaginea semnului așa cum o percepem noi - semnul de pe hârtie sau sunetul; semnificatul este conceptul mental la care se referă acesta, concept care este mai mult sau mai puțin comun tuturor membrilor aceleiași culturi, care împărtășesc aceeași limbă”⁵⁸. Același autor subliniază asemănările dintre semnificantul lui Saussure și semnul lui Peirce și dintre semnificatul lui Saussure și interpretantul lui Peirce. Observații, vom spune, extrem de pertinente, cum tot la fel de pertinente ni se par și acestea care le urmează nu prea departe în aceeași lucrare a lui Fiske: „Evident, cuvintele - adică semnificații se schimbă de la un limbaj la altul. Dar este ușor să cădem în eroarea de a crede că semnificații sunt universale și că traducerea este, în consecință, o simplă problemă de înlocuire a unui cuvânt francezesc cu, să zicem, unul englezesc, iar apoi, gata, am obținut același înțeles. Acest lucru nu este adevărat”⁵⁹. După cum lesne se poate observa, capcanele nu lipsesc deloc în aceste situații...

Astfel, „traducătorul care are un singur scop - să fie cât mai fidel originalului - nu face în realitate altceva decât ori să «tulbure ritmul semantic al textului», ori să mențină echivalența semantico-stilistică (metaforic «liniștea semantică»). L. Blaga zicea «A traduce înseamnă a anexa.»”⁶⁰.

Pentru cercetătorul Ion Manoli, care s-a ocupat de traducere mai mult „în plan didactic, iar mai apoi și în plan didactico-științific* este important să se țină cont de mai multe axe-nivele în procesul traducerii, care diriguiesc valorile semantice și pragmatice. Aceste axe-nivele sunt:

1. nivelul lingvistic (criteriile semantico-structurale);
2. nivelul de teorie și practică literară (criteriile estetice, literare, artistice, etc.);
3. nivelul social-psihologic (criteriile social-filozofice, psihologice, autohtone, etc.)”⁶¹.

Ștefan Trăușan-Matu observa că: „Orice comunicare se poate face doar prin modalități înțelese de parteneri: cuvinte (scrise sau vorbite), imagini, schițe, gesturi, acțiuni cu o semnificație etc. Toate

---

⁵⁸ FISKE, J. *Introducere în științele comunicării*. Traducere de Monica Mitarcă. Iași: Polirom, 2003, p. 66. ISBN 973-681-179-4

⁵⁹ FISKE, J. *Ibidem*, p. 67.

⁶⁰ MANOLI, I. Din algebra traducerilor lui Grigore Vieru în limbile europene În: *Intertext*, nr. 3/4 (19/20), anul 5, Chișinău, ULIM, 2011, p. 193. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.

⁶¹ MANOLI, I. *Ibidem*, *idem*.

aceste modalități nu sunt altceva decât semne, caracterizate de faptul că reprezintă (țin locul unui) obiect pentru un interpretant, conform definiției date de Charles Sanders Peirce”⁶².

Ar mai fi niște diferențe între Saussure și Peirce, observă Ștefan Trăușan-Matu. Peirce definea semnele vorbind despre un anume *triunghi semiotic*, format din *semn*, *obiect semnificat* și *interpretant*, în timp ce la Saussure întâlnim doar cele două entități numite *semnificant* și *semnificat*, vorbind despre *arbitrariul semului* și, deși ia în calcul aspectele psihologice ale semnului, va fi acuzat cumva de mecanicism și formalism”⁶³. Aici pot să apară alte capcane, observăm noi, pe urmele lui John Fiske care observa aceste detalii esențiale: „Trebuie să înțelegem că interpretantul nu este cel care folosește semnul, ci acel lucru numit de Peirce în altă parte „efectul de semnificare corectă” (*the proper significance effect*), adică un concept mental produs atât de către semn, cât și de experiența referitoare la respectivul obiect pe care o are cel ce utilizează acest semn”⁶⁴.

Însă, așa cum am văzut ceva mai înainte, există și opinii contrare celei a lui Saussure, Jakobson, Benveniste și Bally situându-se mai degrabă pe poziții contrare.

Să mai amintim și faptul că mai există un triunghi celebru, exceptându-l pe cel al lui Peirce. Este vorba despre modelul lui Ogden și Richards, doi cercetători britanici despre care vom putea citi în lucrarea lui John Fiske următoarele considerații pătrunzătoare: „Ogden și Richards, doi britanici care s-au ocupat de acest domeniu, au corespondat în mod regulat cu Peirce. Simbolul și referința, în modelul celor doi, sunt similare cu semnificantul și semnificatul la Saussure”⁶⁵. Așa este, sunt similare, vom adăuga și noi, la finalul acestui fragment edificator din John Fiske.

Opoziția ceva mai echilibrată ar fi, așa cum am văzut că spune și Angela Savin, cea conform căreia într-o limbă nu poate fi totul arbitrar sau totul motivat și prin urmare aderăm la aceasta.

În continuare vom aborda o altă problemă, cea a limbajelor specializate versus stratificarea diastratică, reflectată în literatura din domeniu.

---

⁶² TRĂUȘAN-MATU, Șt. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 1. [citat 29 decembrie 2017]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/iapaunescu/semiotica-15496779>

⁶³ TRĂUȘAN-MATU, Ibidem, p. 1-2.

⁶⁴ FISKE, J. *Introducere în științele comunicării*. Traducere de Monica Mitarcă. Iași: Polirom, 2003, p. 65. ISBN 973-681-179-4

⁶⁵ FISKE, J. Ibidem, Idem.

1.3. Limbajele specializate versus stratificarea diastratică, reflectată în literatura de specialitate

Ținând cont de faptul că limbajele specializate, obiectul prezentului studiu, se referă la aspectul diastratic al limbii, vom aborda acest subiect prin prisma referințelor unor lingviști din domeniu.

În una din cărțile sale importante, Eugen Coșeriu va vorbi despre „diferențele diatopice, diastratice și diafazice și unități sintopice, sinstratice și sinfazice. În viziunea sa, lucrurile se prezintă în felul următor: „În plan istoric, varietatea limbajului - în cazul nostru, a limbilor - prezintă, în mod firesc, pentru orice „limbă istorică”: (idiom: limbă deja identificată istoricește ca atare de către proprii săi vorbitori și de către vorbitorii altor limbi și care este, de obicei, desemnată printr-un adjectiv propriu, ca, de exemplu, limbă *franceză*, limbă *spaniolă*, limbă *portugheză*), trei mari tipuri de diferențe, iar în sensul contrar acestei diferențieri, trei tipuri de unități idiomatice (sisteme lingvistice mai mult sau mai puțin omogene): diferențe în spațiul geografic sau diferențe *diatopice*, diferențe între straturile sociale (în comunitățile noastre, straturi socioculturale) sau diferențe *diastratice* și diferențe între tipurile de modalitate expresivă în funcție de tipurile de circumstanțe ale vorbirii (vorbitor - ascultător - temă / subiect al vorbirii - situație de vorbire, de fiecare data ca fiind circumstanțe tipice) sau diferențe *diafazice*; și tot așa, unități *sintopice* (sau *dialecte*), unități sinstratice (sau *niveluri de limbă*) și unități *sinfazice* (sau *stiluri de limbă*)”⁶⁶.

Așadar, iată un citat cam lung, dar absolut necesar în demersul pe care îl avem în vedere aici și care vizează, după cum se vede din titlu, limbajele de specialitate puse față în față cu stratificarea diastratică despre care vorbește Eugen Coșeriu. Această stratificare diastratică sau aceste diferențe diastratice, cum le numește sunt diferențe, cum lesne se poate vedea, între straturile sociale, de fapt straturi socio-culturale. Intrăm pe teritoriul sociolingvisticii despre care distinsul lingvist ne spune că trebuie studiată în funcție de propriul său obiect, ca și etnolingvistica, de altfel.

Mirela-Ioana Borchin punctează cu câteva observații extrem de pertinente cum sunt acestea: „Convingerea sociolingviștilor era aceea că limbajul reflectă o stratificare socială în interiorul unei comunități lingvistice [...]. Studiile sociolingvistice demonstrează că fenomenul variației lingvistice este motivat situațional, în contexte de comunicare, în care relațiile sociale dintre parteneri impun adoptarea unui anumit stil de către utilizatorii de limbaj. Vorbitorul își adecvează anumite aspecte ale

---

⁶⁶ COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 142. ISBN 5-376-01857-1

discursului lui la așteptările interlocutorului [...]. Oricum, toate variațiile stilistice se produc pe fondul unor variații lingvistice motivate social, în optica majorității sociolingviștilor”⁶⁷.

Cât de utilă a fost și este corelația diatopie - diastratie - diafazie, stabilită de Eugeniu Coșeriu, aflăm și dintr-o lucrare scrisă de Liliana Botnaru, în care putem citi rânduri cum sunt următoarele: „Descrierea variațiilor unei limbi sau a dialectelor acestei limbi, precum și explorarea potențialului creativ al limbii vorbite (al limbajului) nu ar fi posibilă fără a apela la corelația diatopie - diastratie – diafazie”⁶⁸.

Aceeași autoare observă, mergând pe urmele marelui lingvist, o serie de detalii extrem de importante care merită să fie subliniate aici: „E. Coșeriu susține că datorită alterității se nasc nu numai varietăți, dar și așa – numitele omogenități: omogenități în sens diatopic - dialecte, omogenități în sens socio-cultural - stratificări sociale în funcție de varietatea (forma) de limbă vorbită, omogenități în sens diafazic - stiluri de limbă”⁶⁹.

Lucrurile se pare că stau diferit în ceea ce privește diferențele despre care am vorbit în cadrul diferitelor comunități lingvistice și Eugen Coșeriu va observa pe bună dreptate aceste aspecte: „În comunitățile lingvistice europene, diferențele cele mai marcate sunt cele diatopice. Dar există comunități lingvistice în care diferențele distratice sau diafazice sunt la fel de importante (dacă nu încă mai importante); același lucru se întâmplă, firește, și în comunitățile bilingve sau plurilingve, în cadrul cărora limbi diferite funcționează ca niveluri și / sau ca stiluri de limbă”⁷⁰.

Această clasificare care urmărește cele trei diferențe menționate, atrăgând după sine cele trei unități pe care le-am enumerat deja, este importantă și din alte puncte de vedere. Astfel, în cazul unităților mai înainte amintite, ele au un rol de maximă *importanță funcțională*. Iată ce spune Eugen Coșeriu în această privință: „O unitate sintopică, sinstratică și sinfazică a unei limbi istorice, altfel spus, un sistem lingvistic perfect omogen din toate punctele de vedere (fără diferențe în spațiu, între straturile socio-culturale și între tipurile de modalitate expresivă) - *un* dialect, considerat în cadrul *unui* singur nivel de limbă și în cadrul *unui* singur stil, este o limbă funcțională”⁷¹.

---

⁶⁷ BORCHIN, M. I. *Vademecum în lingvistică*. Timișoara: Editura ExcelsiorArt, 2004, p. 222. ISBN 973-592-110-3

⁶⁸ BOTNARU, L. Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare. În *Philologia LX* ianuarie-aprilie 2018, versiune electronică (pdf), p. 23. [citat 25 iulie 2019]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/sites/>

⁶⁹ BOTNARU, L. Ibidem, p. 23-24.

⁷⁰ COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 142-143. ISBN 5-376-01857-1

⁷¹ COȘERIU, E. Ibidem, p. 143.

Acest aspect ni se pare extrem de important, mai mult decât atât, am putea spune că această omogenitate presupune cunoașterea *codului* de către toți vorbitorii respectivei limbi, întrucât această cunoaștere ar asigura *decodificarea corectă* și, în felul acesta, *semnificând*, respectivele enunțuri din limba aceasta funcțională ar asigura comunicarea. Căci, așa cum am văzut, în scrierile lui Umberto Eco, nu poate exista comunicare fără semnificare. Mai sunt însă și alte aspecte aici pe care le semnaleză cu maximă relevanță Eugen Coșeriu. Limba funcțională, astfel fiind tocmai datorită unității și omogenității, devine obiect de studiu, lucru extrem de important și care trebuie neapărat subliniat: „Studiul structurii interne a unei asemenea limbi este obiectul propriu al lingvisticii structurale și funcționale, care, prin însăși natura sa și prin finalitatea pe care și-o propune, *trebuie* să facă abstracție de varietatea limbii istorice și de relațiile limbii funcționale studiată întotdeauna împreună cu alte limbi funcționale ale aceluiași idiom”⁷². O lingvistică structurală și funcțională nu este însă suficientă în studiile de specialitate, subliniază mai departe savantul. Și asta din următoarele motive care nu întârzie să-și facă apariția: „În acest sens, lingvistica structurală și funcțională corespunde în fiecare caz unei cunoașteri idiomatice omogene și unitare, însă nu corespunde cunoașterii idiomatice a unei comunități de vorbitori și, în ultimă instanță, nici chiar cunoașterii idiomatice a unui singur individ care, în cazul limbilor diferențiate din punct de vedere diatopic și diastratic (ceea ce constituie un fapt «normal»), cunoaște într-o oarecare măsură și alte dialecte și niveluri decât cele proprii (și poate să le utilizeze într-o anumită măsură și într-o anumită formă în vorbirea sa) și cunoaște și folosește întotdeauna, de asemenea, diferite stiluri de limbă. Tocmai de aceea studiul varietății limbii istorice (și al eventualei varietăți într-o comunitate), ca și al măsurii în care această varietate este cunoscută de către vorbitori, trebuie să fie obiectul altor discipline”⁷³.

Nimic mai adevărat decât cele semnalate în acest pasaj. Faptul că o lingvistică (numai) structurală și funcțională nu este suficientă, dar și observațiile conform cărora un singur individ, în cadrul diferențierii limbilor în plan diatopic și diastratic va cunoaște, dar numai parțial, alte dialecte și niveluri decât ale sale proprii. Cunoaște și folosește subliniază mai departe autorul. Și de aici necesitatea altor discipline de studiu în domeniu. Însă, credem, că la fel vor sta lucrurile și în cadrul

---

⁷² COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 143. ISBN 5-376-01857-1

⁷³ COȘERIU, E. *Ibidem*, idem.

limbajelor de specialitate care, pentru un nespecialist, vor fi înțelese (decodate) doar parțial sau chiar deloc. Aspecte asupra cărora vom reveni în capitolele ce urmează.

Să vedem acum cum este înfățișat aspectul diastratic, mai exact *diferențele diastratice*, cele care, de altfel, presupun, așa cum am văzut, unitățile *sinstratice*.

Iată ce scrie, în acest sens, Eugeniu Coșeriu: „Sudiul varietății diastratice (în diversele dialecte și stiluri), ca și acela al unităților sinstratice (niveluri) și al relațiilor lor reciproce constituie obiectul propriu al *sociolingvisticii limbii*. De asemenea ar trebui să constituie obiect de studiu al sociolingvisticii limbii și investigarea cunoașterii idiomatice interdiastratice, adică a măsurii în care diferitele niveluri sunt cunoscute în cadrul comunității considerate”⁷⁴.

Pe urmele lui Françoise Gadet, Liliana Botnaru observă că există două tipuri de variație lingvistică, în funcție de locutori și în funcție de uz. Lucrurile stau cam în felul următor în ceea ce privește primul tip de variație lingvistică: „Primul tip cuprinde: *variația diacronică*, istorică (evoluția limbii în diacronie, de exemplu, româna marilor cronicari și româna literară în etapa actuală); *diatopică* - spațială sau regională (dialectele, graiurile, regiolectele - dacoromâna, aromâna, meglenoromâna, graiul maramureșean, moldovenesc etc.); *diastratică* - socială, demografică (limba tinerilor vs. persoanelor în etate, mediul rural vs. mediul urban, diverse medii profesionale sau nivele de studii etc.)”⁷⁵.

Interesante par și observațiile următoare care continuă demonstrația: „În ultimul tip menționat includem și sociolectul - variația ce se referă la poziția socială, tehnolectul - variația ce se referă la profesia sau specializarea locutorului și idiolectul - selecția cuvintelor, structura frazelor, expresiile, maniera de a pronunța”⁷⁶.

De observat ar fi aici faptul că tehnolectul poate fi comparat cu limbajele de specialitate într-o anumită măsură, întrucât, ca și acestea, presupune specializarea locutorului. De altfel, observă aceeași cercetătoare, redând opinia lui L. Gudrum și I. Léglise, locutorul este cel avut în vedere atunci când vine vorba de tipologia varietății: „L. Gudrum și I. Léglise susțin că tipologia variabilității (cu cele cinci dimensiuni ale sale) are în vizor locutorul: pe de o parte se regroupează variația interpersonală

---

⁷⁴ COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 143. ISBN 5-376-01857-1

⁷⁵ BOTNARU, L. Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare. În *Philologia LX* ianuarie-aprilie 2018, versiune electronică (pdf), p. 27. [citată 25 iulie 2019]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/sites/>

⁷⁶ BOTNARU, L. *Ibidem*, idem.

(în funcție de indivizi - diverse locuri, perioade de timp, mediu și, respectiv, poziția socială) și variația interpersonală (în funcție de uz și registru), mijloace utilizate de unul și același locutor în diverse situații și contexte”⁷⁷.

Limbajele de specialitate, observa Cristina Athu, sunt corelate cu dezvoltarea fără precedent a științei și tehnicii. Iar acest fapt a dus, în mod inevitabil, și la dezvoltarea tehnologiei: „Conceptul de terminologie are două accepții: „disciplină cu caracter interdisciplinar și ansamblu de termeni folosiți de diverse terminologii (limbaje de specialitate), pentru a transmite cunoștințe într-un domeniu particular de activitate profesională. Terminologia, ca disciplină, se ocupă de sistemul organizat tematic al unităților lexicale ale științei și tehnicii. Toate schimbările din sistemul științelor presupun schimbări paralele în sistemul denumirilor și rolul terminologiei este să rezolve această problemă”⁷⁸.

După cum observăm din a doua accepție a conceptului de terminologie, aceasta se identifică ușor cu limbajele de specialitate. Subcapitolul nostru are în vedere, cum se vede în titlu, limbajele de specialitate *versus* stratificarea diastratică. Altfel spus, limbajele de specialitate comparate cu stratificarea diastratică despre care a vorbit Eugen Coșeriu și alți lingviști. Am văzut ceva mai înainte că această stratificare sau diferență diastratică devine obiect de studiu al sociolingvisticii. În privința limbajelor de specialitate care, așa cum am văzut, sunt identificate cu noțiunea de terminologie, se pare că lucrurile sunt ceva mai complicate. În primul rând, spunea, Cristina Athu, trebuie avut în vedere caracterul interdisciplinar din diferitele domenii ale științelor care se corelează cu lingvistica, informatica sau ontologia. Și totuși ... Terminologia (sau limbajele de specialitate) fac parte din lingvistică, dar, ca teorie și practică, sunt diferite de aceasta. Teoretic vorbind, diferențierea e dată de faptul că în cazul limbajelor de specialitate e conceptualizată limba, dar și obiectele de studiu pe discipline, ca și scopul cercetărilor sau perspectiva din care sunt obiectele cercetate. Să vedem și cum stau lucrurile în privința practicii: „Fiind o disciplină aplicată, terminologia în practică este diferită de lexicologie din punct de vedere al metodologiei. Astfel, metodologia lexicologică urmează un parcurs semiologic, pornind de la o formă lingvistică, îi cercetează toate valorile semantice posibile, pe când metodologia terminologică are un caracter onomasiologic, întrucât cercetarea pornește de la un

---

⁷⁷ BOTNARU, L. Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare. În *Philologia LX* ianuarie-aprilie 2018, versiune electronică (pdf), p. 27-28. [citată 25 iulie 2019]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/sites/>

⁷⁸ ATHU, C. *Delimitarea tehnologiilor de specialitate*, versiune electronică (pdf). p. 1. [citată 10 decembrie 2018]. Disponibil: <http://euromentor.ucdc.ro/en>

concept spre semn”⁷⁹. Există însă asemănări și deosebiri, acestea se cuvine să fie avute în vedere la rândul lor: „Asemănarea între lexicologie și terminologie constă în faptul că ambele se ocupă de relația dintre unitățile denominative și obiecte, însă lexicologia are ca obiect de studiu lexicul, în timp ce terminologia studiază termenii, unități lexicale specializate”⁸⁰.

O anumită legătură, arată autoarea mai departe, se stabilește și între lexicografie, știința elaborării dicționarilor, ea însăși disciplină lingvistică, și terminologie, întrucât există și o lexicografie terminologică fondată tocmai pe noțiunile limbajelor de specialitate. Care, limbaje de specialitate, adăugăm noi, pot foarte bine veni în legătură cu diferențierea diastratică întrucât aceasta este de ordin socio-cultural, iar între lexicul comun și cel specializat s-ar interpune tocmai pregătirea de specialitate, ea însăși purtând o puternică amprentă socio-culturală. Terminologia cunoaște și o latură aplicativă purtând o denumire proprie: „Terminografia, ramură aplicativă a terminologiei, se ocupă de realizarea dicționarilor speciale și a glosarelor terminologice”⁸¹. Terminologia are accepțiunea de limbaj specializat, arată Cristina Athu, și în definiția dată de A. Bidu -Vrănceanu, conform căreia limbajul specializat este un „sistem lingvistic care utilizează o terminologie și alte mijloace lingvistice care vizează non - ambiguitatea comunicării într-un domeniu particular”⁸². Așa cum arăta și Ion Coteanu, într-o serie de domenii de activitate sunt utilizate de către specialiști sisteme lingvistice proprii activității lor profesionale, acelea, care sunt „stiluri funcționale sau stiluri ale limbii”⁸³.

Cunoscutul lingvist român confirmă ceea ce am afirmat până acum în privința limbajelor de specialitate comparate cu stratificarea diastratică sau raportate la aceasta. În ambele cazuri intră categoric în discuție factorul sau, mai precis, factorii socio-culturali determinanți.

Apare acum și o altă caracteristică a acestui domeniu, remarcată de un autor francez numit P. Lerat, în opinia căruia: „Textele de specialitate fac apel la studiile stilului, mai mult decât la cuvântul singur (obiect lexicografic prea general) sau la simplul termen (obiect care riscă a fi particular) și, de asemenea, la nivelul enunțului precum și la nivelul textului în întregime”⁸⁴.

---

⁷⁹ ATHU, C. *Delimitarea tehnologiilor de specialitate*, versiune electronică (pdf). p. 2. [citat 10 decembrie 2018]. Disponibil: <http://euromentor.ucdc.ro/en>

⁸⁰ATHU, C. Ibidem, p. 1.

⁸¹ATHU, C. Ibidem, idem.

⁸² BIDU-VRĂNCEANU, A. Relațiile dintre limbajele tehnico-științifice și limbajul literar standard, în *Limbă și literatură*, nr. 3-4, 1990, p. 2-4.

⁸³ COTEANU, I. *Stilistica funcțională a limbii române*. București: Editura Academiei Socialiste România, 1973, p. 63.

⁸⁴ LERAT, P. *Les langues spécialisées*, Presses Universitaires de France: Paris, 1995, p. 147. ISBN 10: 2130466028

Terminologiile sau limbajele de specialitate, arată mai departe Cristina Athu, prezintă o anumită dualitate, un dublu aspect, și anume: „Indiferent de domeniul de activitate profesională, toate terminologiile sunt formate atât din cuvinte din limba comună, cât și din cuvinte strict specializate, care individualizează fiecare limbaj de specialitate”⁸⁵. O anumită diferență se vede clar aici între lexicul comun și cel de specialitate, stratificarea diastratică ce se produce în plan socio-cultural, în cazul de față intrând în directă conexiune cu specializarea. Acești termeni sunt de obicei monoreferențiali și monosemantici, fapt care le asigură neîndoios o anumită independență față de context. Astfel, acest lexic e deosebit de lexicul comun unde predomină în special expresivitatea. Claritatea nu e neapărat punctul forte în acest caz, ea devină însă absolut necesară în cazul limbajelor de specialitate: „În domeniul științific și tehnic, specialistul caută să fie cât mai exact și pentru a se face clar înțeles, recurge la formele tip, evitând pe cât posibil formulările noi. Însă toate schimbările din domeniul științei presupun modificări în sistemul denumirilor. Numele pentru noile concepte sunt fie împrumutate, fie create”⁸⁶. Ne întrebăm dacă nu cumva există și aici o anumită unitate, totuși, ca în cazul unităților sinstratice. Se pare că da.

Să urmărim puțin chiar definiția acestor limbaje de specialitate. Iată ce scria în acest sens Adina Matrozi Marin: „Limbajele de specialitate sunt sisteme semiotice, complexe, semi-autonome, bazate pe și derivând din limbajul general, a căror utilizare presupune o educație specializată ....”⁸⁷. Or, două lucruri se văd limpede din această definiție. Vom începe cu al doilea, în ordine inversă, și anume că folosirea acestor limbaje presupune specializarea, educația specializată. Care, este în mod neîndoios, un factor socio-cultural sau se situează foarte aproape de acesta și din nou reiese cu claritate faptul că limbajele de specialitate sunt comparabile, fiind cumva asemănătoare, cu stratificarea diastratică despre care vorbea Eugen Coșeriu. Al doilea lucru e dat de faptul că, fiind sisteme semiotice, ne aflăm din nou într-o lume a semnelor, care își au specificul lor, conform observației pertinente a lui John Deely: „Acțiunea semnelor este cu totul diferită. Ea nu produce direct

---

⁸⁵ ATHU, C. *Delimitarea tehnologiilor de specialitate*, versiune electronică (pdf). p. 4. [citat 10 decembrie 2018]. Disponibil: <http://euromentor.ucdc.ro/en>

⁸⁶ ATHU, C. Ibidem, idem.

⁸⁷MATROZI MARIN, A. *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*. Craiova: Universitaria, 2013, p. 5. ISBN 978-606-14-0721-7

schimbarea. Ea este întotdeauna mediată”⁸⁸. Mediare care, evident, presupune un mediator. Un mediator care lucrează atât cu semnul, cât și cu interpretantul.

Terminologia sau limbajele de specialitate sunt parte componentă a unei limbi, deci a unui sistem de semne: „Terminologia este integrată în întregime structurii lingvistice și caută să creeze corespondențe perfecte între conceptualizare și sistemul limbii, presupuse de actul de comunicare”⁸⁹.

Revenind la ideea că ne aflăm, oricum, într-o lume a semnelor, altfel spus, pe tărâm semiotic, e aici de observat faptul că lucrurile încă nu sunt pe deplin așezate, așa cum observa Mirela - Ioana Borchin: „În accepțiunea lui F. de Saussure, semiologia se anunță ca știință supraordonată, mai mult sau mai puțin unitară. Modul cum o gândește Ch. S. Peirce face însă din ea o știință a tuturor științelor [...] având la bază principiul omniprezenței semnului în viața socială, fenomene dintre cele mai diverse și se caracterizează printr-o inevitabilă eterogenitate”⁹⁰.

După opinia noastră, limbajele de specialitate pot fi incluse în descrierea variațiilor unei limbi, dar, totodată, ele au legătură și cu potențialul creativ al acesteia. Potențial urmărit pe axa diatopic - diastratic - diafazic. *Diastraticul fiind dat de factorii socio-culturali, așa cum am văzut, intră într-un fel de consonanță cu limbajele de specialitate care presupun un anumit fel de instruire.* O observație pertinentă a Liliane Botnaru merită reținută și citată aici: „Astfel lingvistul a observat că limba variază în funcție de statutul social al interlocutorului, dar și în funcție de diferența de vârstă”⁹¹. Stratificările acestea își au locul și rolul lor extrem de important și sunt studiate nu doar de sociolingvistică, ci și de alte discipline, arată Eugen Coșeriu. Bunăoară de ceea ce savantul numește lingvistica discursului: „Planul discursului, considerat ca autonom, este obiectul lingvisticii discursului (sau a textului). [...] discursurile (în particular, discursurile și tipurile de discursuri tradiționale într-o comunitate) pot fi considerate de asemenea și în relație cu stratificarea socioculturală sau cu civilizația și cultura acesteia și în acest sens ele constituie obiectul sociolingvisticii și al sociologiei limbajului, al etnolingvisticii și al etnografiei limbajului”⁹².

---

⁸⁸ DEELY, J. *Bazele semioticii*. Traducător: Mariana Neț. București: Editura All, 1997, p. 27. ISBN 973-571-192-3

⁸⁹ ATHU, C. *Delimitarea tehnologiilor de specialitate*, versiune electronică (pdf). p. 8. [citat 10 decembrie 2018].

Disponibil: <http://euromentor.ucdc.ro/en>

⁹⁰ BORCHIN, M. I. *Vademecum în lingvistică*. Timișoara: Editura ExcelsiorArt, 2004, p. 235. ISBN 973-592-110-3

⁹¹ BOTNARU, L. Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare. În *Philologia LX* ianuarie-aprilie 2018, versiune electronică (pdf), p. 25. [citat 25 iulie 2019]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/sites/>

⁹² COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 146. ISBN 5-376-01857-1

În acest sens Eugen Coșeriu nu lasă nici o urmă de îndoială, menționând: „Sociolingvistica discursului va studia, pe de o parte, utilizarea diferențelor diastratice în diferite tipuri de discursuri și funcția lor în cadrul acestora; pe de altă parte, discursurile, precum și tipurile de discursuri și structurile lor specifice, în relație cu straturile sociale sau socioculturale cărora, eventual, le corespund într-o comunitate sau în diverse comunități”⁹³.

1.4. Lexicul comun și cel specializat

Ca urmare a dezvoltării și schimbărilor în societate, limbajul a evoluat și a devenit un motor important de comunicare având un rol definitoriu în consolidarea relațiilor internaționale. Astfel, asistăm la o îmbogățire a vocabularului, pe de o parte, iar pe de alta, la o sintetizare a regulilor gramaticale.

Este practic un proces prin care fiecare individ, indiferent de apartenența socială, etnică, sau de mediul educațional este angajat într-un act al vorbirii folosind diferite informații. Individul are nevoie de un instrument de comunicare - limba - prin intermediul acestuia se efectuează realizarea funcțiilor limbii: comunicativă, denominativă, expresivă, poetică, fatică, metalingvistică. Limbajul este vast, el se caracterizează prin varietate glotică și ne ajută să ne exprimăm în diferite domenii de activitate (știință, educație, tehnică, artă etc.). Funcțiile limbajului au rolul de a transmite informații, de a stabili interacțiuni, de a explica, de a informa, de a direcționa, practic este ca un motor de ghidaj și de control al unei societăți sau culturi.

Edward Sapir spunea că limbajul, ca structură, este mulajul gândirii⁹⁴. Legătura dintre limbă și societate s-a dezvoltat recent și, fiind într-o continuă schimbare, devine evident faptul că trebuie să fie văzută în relație cu diferite forme de aplicare a limbii, cum ar fi variația, stilurile limbii sau dialectele. Eugeniu Coșeriu sublinia faptul că „Limbajul este caracterizat prin cinci universalii, dintre care trei sunt primare: creativitate, semanticitate, alteritate, iar două sunt secundare sau derivate: istoricitate și materialitate”⁹⁵.

---

⁹³ COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 147. ISBN 5-376-01857-1

⁹⁴ SAPIR, E. *Language: An Introduction to the Study of Speech*. Harcourt: Brace and Company, 1921. p. 21. ISBN 9783842449978

⁹⁵ COȘERIU, E. *Om și limbajul său* (V.O.: 1977). În *Om și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, p. 9. ISBN 978-973-703-386-4

Omul este capabil să-și creeze propriul univers folosind una din aceste forme ale limbajului, chiar dacă fiecare formă de aplicare este diferită. Însă, dacă limbajul nu e utilizat corect, comunicarea nu poate fi de succes și, de aceea, este vital să acordăm atenție unui anumit aspect, și anume cel al stilurilor de limbă. Ion Coteanu este de părere că: „Poetic sau nu, stilul este și expresia verbală a unui mod de gândire”⁹⁶.

Dobândirea de a vorbi o anumită limbă înseamnă puterea de a asimila vocabularul, gramatica sau normele lingvistice. Indiferent de limba pe care o vorbim, folosim același cod ca al interlocutorului, noi ne creăm propria lume, propriul stil, încă din momentul nașterii, devenind practic proprii creatori spirituali ai universului nostru prin comunicare, muncă și evoluție.

Există mai multe abordări diferite ale stilului, iar scopul celor mai multe studii stilistice nu este acela de a descrie caracteristicile formale ale textelor de dragul lor, ci de a arăta semnificația lor funcțională în scopul interpretării textului.

În accepțiunea lui I.R. Galperin, obiectivele stilisticii au sarcini interdependente, iar tipurile de text se disting prin aspectul pragmatic. I.R. Galperin susține că tipurile de texte care se disting prin aspectul pragmatic al comunicării sunt numite stiluri funcționale (FS)⁹⁷. Acesta definește stilul funcțional al limbajului ca fiind un sistem de mijloace de limbă interdependente care servește unui scop clar în comunicare și care trebuie privit ca produs al unei sarcini / teme concrete stabilite de expeditorul mesajului. ....⁹⁸.

I.R. Galperin distinge în limba engleză standard cinci stiluri funcționale pe care le mai numește “registers” (registre) sau “discourses” (dicursuri), care și ele la rândul lor au substiluri⁹⁹. Clasificarea lui Galperin este următoarea:

1. *The language of belles-lettres* (Stilul beletristic):
  - a. *the language style of poetry* (Stilul poetic);
  - b. *the language style of emotive prose* (Stilul prozei);
  - c. *the language style of drama* (Stilul dramei / teatrului).
2. *The language of publicistic literature* (Stilul publicistic):

---

⁹⁶ COTEANU, I. *Stilistica funcțională a limbii române*. București: Editura Academiei Socialiste România, 1973, p. 79.

⁹⁷ GALPERIN, I. R. *Stylistics*, Москва «Высшая школа», 1981, versiune electronică (pdf), p. 5. [citat 11 decembrie 2018]. Disponibil: <https://www.coursehero.com/file/50975053/103986801-Galperin-I-R-Stylisticspdf/>

⁹⁸ GALPERIN, I. R. Ibidem, p. 27.

⁹⁹ GALPERIN, I. R. Ibidem, p. 28-29.

- a. *The language style of oratory* (Stilul oratoriei);
  - b. *The language style of essays* (Stilul eseurilor);
  - c. *The language style of feature articles in newspapers and journals* (Stilul articolelor specifice ziarelor și revistelor).
3. *The language of newspapers* (Stilul ziarelor / editorialelor):
- a. *The language style of brief news items and communiqués* (Stilul știrilor și comunicărilor pe scurt);
  - b. *The language style of newspaper headings* (Stilul titlurilor de ziare);
  - c. *The language style of notices and advertisements* (Stilul anunțurilor și al reclamelor / comunicatelor cu caracter publicitar).
4. *The language of scientific prose* (Stilul științific):
- a. *The language style of humanitarian sciences* (Stilul științelor umaniste);
  - b. *The language style of exact sciences* (Stilul științelor exacte);
  - c. *The language style of popular scientific prose* (Stilul prozei științifice populare).
5. *The language of official documents* (Stilul documentelor oficiale):
- a. *the language style of diplomatic documents* (Stilul documentelor diplomatice);
  - b. *the language style of business documents* (Stilul documentelor de afaceri);
  - c. *the language style of legal documents* (Stilul documentelor juridice);
  - d. *the language style of military documents* (Stilul documentelor militare).

Astfel, odată cu dezvoltarea societății din punct de vedere cultural, social, economic și politic, limba engleză scrisă și vorbită a cunoscut o dezvoltare uriașă, au apărut diferențierile dintre textele orale și/sau scrise care și-au câștigat titlul de stilurile funcționale (FS - *Functional Styles*), atât pentru limba engleză literară, cât și pentru limba română. Aceste stiluri sunt oarecum independente unul față de celălalt, fiecărui text revenindu-i un stil specific diferențiindu-se prin trăsături distincte.

În urma numeroaselor studii și analize de pe parcursul timpului se consideră că de fapt acestea sunt stiluri ale limbi, și nicidecum stiluri ale vorbirii. „Stilurile limbii trebuie studiate nu pe compartimentele limbii, ci ca ramificații ale limbii comune, diferențiate după categoriile sociale care le folosesc și după împrejurările în care apar”¹⁰⁰.

---

¹⁰⁰ ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p. 30.

În funcție de persoana cu care interacționăm, ne alegem cuvintele, iar limbajul nostru variază în funcție de interlocutor, astfel putem să ni-l ajustăm deoarece în acest fel putem identifica mult mai ușor statutul, vârsta sau gradul de educație al interlocutorului și astfel apare comunicarea, influențată fiind de diferitele stiluri de limbă pe care le adoptăm. Atunci când ne raportăm la predarea limbii engleze, stilul trebuie să fie unul flexibil și să se muleze pe necesitățile audiențelor și pe nivelul fiecărui grup în parte; stilul este de fapt modul de predare și comunicare cu auditoriul.

Atât R. Wardhaugh¹⁰¹, cât și J. Holmes¹⁰² au opinii asemănătoare privind faptul că mediul și situațiile ne ghidează limbajul ales.

Atenția noastră se va concentra pe stilul științific și, după cum se cunoaște, știința, tehnica și legile lor sunt variate, iar domeniile lor de activitate sunt la fel de variate. Astfel, stilul științific are la bază o multitudine de limbaje de specialitate, vocabular și termeni specifici fiecărei ramuri a științei, dar și un sistem dezvoltat de simboluri, teoreme, grafice, experimente, instrucțiuni și proceduri de lucru sau legi și reguli tehnice și științifice.

Acest stil se diferențiază de toate celelalte tocmai prin această multitudine de sisteme lingvistice concise și concrete care sunt într-o continuă dezvoltare și schimbare. Practic, acest stil este cel mai dezvoltat și variat dintre toate stilurile funcționale ale limbii engleze literare.

Lexicul domeniului tehnic este într-un continuu proces de evoluție. Cuvintele noi sunt susținute de cuvintele vechi, iar specialiștii din domeniile tehnice trebuie să ofere termenilor noi explicații și semnificații clare, dar și noi descrieri. Pentru a preda limba engleză într-un anumit domeniu tehnic, de pildă, profesorul trebuie să aibă în primul rând câteva cunoștințe de bază tehnice și să cunoască noua terminologie tehnică. Atunci când predă limba engleză, profesorul ar trebui să fie în primul rând un mediator, să fie persoana care facilitează învățarea limbii engleze. Halliday, McIntosh și Strevens consideră că “language varies as its function varies; it differs in different situations” („limbajul variază precum și funcția lui; acesta diferă în situații diferite”)¹⁰³. Ei au definit orice varietate de limbă distinctă în funcție de utilizarea sa ca registru. Ulterior, însă, au apărut

---

¹⁰¹ WARDHAUGH, R. *An Introduction to Sociolinguistics*. Cambridge: Hrmolls Ltd, Bodmin, 2006, p. 51. ISBN 13: 978-1-4051-3559-7

¹⁰² HOLMES, J. *An Introduction to Sociolinguistics*. England: Pearson Education Limited, 2008, p. 276. ISBN 10: 140582131

¹⁰³ HALLIDAY, M., MCINTOSH, A., & STREVENSON P. *The Linguistic Sciences and Language Teaching*. London: The English Language Book Society and Longman Group Ltd, 1964, p. 87. ISBN 9780582523913

numeroase studii care identifică și descriu în mod tipic caracteristicile diferitelor registre academice și profesionale, cum ar fi cel al limbii engleze științifice, engleză de afaceri și engleză juridică.

Evoluția la nivel mondial a științei, tehnicii, economiei, comerțului de la sfârșitul celui de-al doilea război mondial necesita dezvoltarea unei modalități de comunicare între oameni pentru favorizarea și facilitarea relațiilor internaționale, iar pentru că puterea economică a lumii era Statele Unite ale Americii, limba engleză devine cheia comunicării. Așadar schimbările la nivel global din anii '60 au dus la apariția și dezvoltarea unei noi discipline - fenomenul *ESP (English for Specific Purposes)* - Limba engleză pentru scopuri specifice).

Această noțiune devine foarte mult utilizată de lingviștii europeni, devenind un domeniu cheie în predarea limbii engleze ca limbă străină. ESP devine un *limbaj specializat (LS)* datorită unei dezvoltări revoluționare în lingvistică, pentru orice scop specific, fie pentru studii academice sau profesionale. Studiul său include aspecte ale comunicării din domenii precum științele, industria, economia, dreptul, medicina etc.

În accepțiunea lui Hutchinson și Waters, ESP a apărut datorită dezvoltării economiei mondiale, progresului tehnologiei și creșterii numărului de studenți străini în țările unde se vorbea limba engleză¹⁰⁴. Potrivit lui St. John și Dudley-Evans¹⁰⁵, comunitatea internațională recunoaște importanța învățării limbii engleze, și ca limbă neutră care să fie folosită în comunicarea internațională.

De asemenea, cei doi precizează „la sfârșitul anilor 1970 și 1980, activitatea teoretică pare să rămână în urma dezvoltării materialelor” (“in the late 1970s and 1980s, theoretical work seemed to lag behind materials development”)¹⁰⁶. Astfel, cercetarea ESP devine o nouă tendință pentru vremurile acelea.

Această nouă tendință devine o necesitate care este grăbită apoi de criza petrolieră din 1970 în urma căreia limba engleză devine punctul cheie în relațiile de afaceri. Astfel, se dezvoltă cererea și nevoia unor cursuri de limbă specifice domeniilor de activitate internaționale, iar pentru a se livra ceea ce se căuta, tehnicile de predare se adaptează nevoilor studenților, iar cursurile de limbă engleză specifice diferitelor grupuri de studenți atrag și o schimbare în lingvistică, precum și în predare.

---

¹⁰⁴ HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 6-7. ISBN 10: 0521318378

¹⁰⁵ DUDLEY-EVANS, T., & St JOHN, M. J. *Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998, p. 301-302. ISBN 13: 9780521596756

¹⁰⁶ DUDLEY-EVANS, T., & St JOHN, M. J. *Ibidem*, p. 303.

Prin urmare, originea și dezvoltarea ESP sunt strâns corelate cu interesul și cu îndeplinirea necesităților specialiștilor / cursanților, cât și cu cele ale societății în scopul de a răspunde cerințelor profesionale de pe piața muncii.

În anii următori, ESP a fost puternic influențată de analizele discursurilor academice și disciplinare de către persoane precum Swales și Bhatia (Swales, 1990; Bhatia, 1993) care, după cum s-a subliniat în Widdowson (1998) a reprezentat un avans semnificativ în analiza registrelor. El a subliniat aspectul de eficiență comunicativă prin cunoașterea genului de către Swales, 1990; Bhatia, 1993)¹⁰⁷.

Diferențele dintre limba engleză vorbită în domeniul tehnic cu cea vorbită într-un anumit domeniu de activitate stabilesc anumite trăsături și varietăți de limbă care apoi pun bazele unui curs specific de lecții, iar pentru ca fiecare curs predat să fie eficient și să corespundă nevoilor fiecărui cursant, trebuie să se efectueze mai întâi o evaluare a grupului din punct de vedere al caracteristicilor lingvistice și al sectorului de activitate / al specialității.

Odată cu dezvoltarea cerințelor pieței, cursantul devine și el interesat și în același timp motivat să învețe limba engleză, ceea ce contribuie la evoluția ESP, iar faptul că “learners know specifically why they are learning a language” („cursanții știu în mod specific de ce învață o limbă”) ¹⁰⁸ aduce beneficii atât celui care predă, cât și celui care învață. Hutchinson și Waters vorbesc despre ESP ca fiind un concept de abordare centrat pe învățare (“learning centered approach”) “in which all decisions as to content and method are based on the learner’s reason for learning” ¹⁰⁹.

ESP devine un punct de legătură, o conexiune lingvistică între om, progresul tehnic și știință al cărui scop este înlesnirea comunicării. Orice specialist din orice domeniu de activitate va începe să folosească ESP, iar necesitatea de a învăța această limbă pentru o anumită profesie sau meserie se dezvoltă uimitor. Dar existau cursuri specializate pentru astfel de nevoi cu o programă adecvată? Sau erau profesorii de limbă engleză suficient de pregătiți pentru această nouă abordare, erau profesorii ESP instruiți pentru a preda nu numai o engleză generală, ci o anumită terminologie tehnică din diferite domenii? Prin urmare, școlile din întreaga lume au început să-și dezvolte, să se specializeze dar și să

---

¹⁰⁷ WIDDOWSON, H. *Communication and community: The pragmatics of ESP*. English for Specific Purposes 17.1, 1998. p. 7. [citată 11 octombrie 2017]. Disponibil: <https://eric.ed.gov/>

¹⁰⁸ HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 6. ISBN 10: 0521318378

¹⁰⁹ HUTCHINSON, T. & WATERS, Ibidem, p. 2.

implementeze cursuri ESP care să corespundă nevoilor societății la nivel global, așa încât nevoile de comunicare ale celui care învață limba engleză devineau parte distinctivă.

Robinson vorbește despre ESP ca fiind un fel de ELT (*English Language Teaching* - Predarea limbii engleze) și o definește ca fiind: “goal oriented language learning” („învățarea limbii orientată spre obiectiv”) ¹¹⁰. Studentul ESP are o motivație de a învăța, are un obiectiv specific care trebuie să fie atins și realizat. Iar, pentru a-și atinge acel obiectiv, intervine profesorul care predă ESP și ale cărui obiective principale sunt: evaluarea necesităților grupului/clasei, achiziția de date și informații și definirea obiectivului studentului.

Cei care studiază o limbă străină au nevoie de un set specific de competențe lingvistice, deoarece rezultatele și succesul lor în educație sau în carieră depind de abordarea profesorului.

Dacă plecăm de la prima definiția dată de Hutchinson & Waters (1987), aceea că ESP era văzut ca o abordare și nu ca un produs, putem spune că “does not involve a particular kind of language, teaching material, or methodology” („nu implică un anumit tip de limbă, material didactic sau metodologie”) ¹¹¹.

În viziunea lui Hutchinson & Waters, dezvoltarea ESP a fost determinată în principal de o combinație între trei factori: „creșterea cererii de limbă engleză pentru a corespunde nevoilor, evoluția lingvisticii și psihologia educațională” (“the expansion of demand for English to suit particular needs and developments in the field of linguistics and educational psychology”).

Peter Strevens definește ESP realizând o diferențiere între caracteristicile variabile și absolute ale acesteia, astfel ESP:

- „*designed to meet specified needs of the learner* (este menită să satisfacă necesitățile specifice ale celor care o învață);
- *related in content (i.e. themes and topics) to particular disciplines, occupations and activities* (poate fi legată de sau destinată anumitor activități sau discipline specifice);
- *use of no teaching methodology* (nu se folosește nici o metodologie de predare);
- *centred on the language appropriate for those activities in syntax, lexis, discourse and semantics* (centrat pe limbaj corespunzător acelor activități de sintaxă, lexic, discurs și semantică;

---

¹¹⁰ ROBINSON, P. *ESP Today: a Practitioner's Guide*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International, 1991, p. 398. ISBN 10: 0132840847

¹¹¹ HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 2. ISBN 10: 0521318378

- *in contrast with General English* (în contrast cu engleza generală);
- *restriction to the language skills to be learned* (restricție privind competențele lingvistice care urmează a fi învățate)”¹¹².

Mulți profesori susțin ideea că ESP este strâns legată de conținutul predat specific fiecărui scop, ceea ce este confirmat și de Strevens (1988), cât și de Robinson (1991).

Precum Strevens, Dudley-Evans & St John ne prezintă ESP din perspectiva caracteristicilor/trăsăturilor absolute și variabile, punând accentul pe definiția ESP ca fiind o abordare care se conturează în funcție de necesitățile cursantului.

„În funcție de caracteristicile absolute, ESP:

- *Meets the learner/s specific needs* (satisface / îndeplinește nevoile specifice ale cursantului);
- *Makes use of the underlying methodology and activities of the disciplines it serves* (se folosește metodologia și activitățile de bază ale disciplinelor pe care le serveste);
- *Is centred on the language (grammar, lexis and register), skills, discourse, and genres appropriate for these activities* (este centrat pe limbă - gramatică, lexic și registru, abilități, discurs și genuri adecvate pentru aceste activități).

În funcție de caracteristicile variabile, ESP:

- *May be related or designed for specific disciplines* (poate fi asociat sau proiectat pentru anumite discipline);
- *May use, in specific teaching situations, a different methodology* (poate folosi, în anumite situații de predare, o metodologie diferită);
- *Is likely to be designed for adult learners* (este posibil să fie proiectat pentru cursanții adulți);
- *Is generally designed for intermediate and advanced learners* (în general, este conceput pentru cursanții de nivel intermediar și avansat)”¹¹³.

După cum observăm, cei doi au exclus faptul că “*ESP is in contrast with General English*” (ESP este în contrast cu engleza generală), însă au adăugat altele. Una din definițiile lor, aceea că ESP este destinat adulților, nu corespunde practic în totalitate realității, deoarece există și alte categorii de persoane care vor să învețe engleza pentru scopuri specifice.

---

¹¹² STREVEN, P. ESP after twenty years: A re-appraisal. In M. Tickoo (Ed.), *ESP: State of the Art* (p. 1-2). Singapore: SEAMEO Regional Centre, 1988.

¹¹³ DUDLEY-EVANS, T., & St JOHN, M. J. *Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998, p. 3. ISBN 13: 9780521596756

Potrivit lui Smoak (2003), "ESP is English instruction based on actual and immediate needs of learners, ESP is needs based and task oriented" („ESP reprezintă învățarea limbii engleze bazată pe nevoile reale și imediate ale cursanților, ESP este bazată pe nevoi și orientată spre necesități”)¹¹⁴.

De asemenea, Dudley-Evans (2001) subliniază faptul că ESP trebuie să aibă legătură cu anumite discipline și avem nevoie de o altă metodologie față de cea folosită în predarea limbii engleze generale (GE - *General English*)¹¹⁵. Atunci când predăm GE nu putem să prognozăm necesitățile viitoare ale elevilor, astfel ne concentrăm pe educația lor, și nu pe o anumită terminologie specifică unui anumit domeniu de activitate. De aceea, conținutul programei trebuie să fie variat și destul de vast să acopere cât mai multe subiecte, și nu destinat unei singure specializări.

Temele predate trebuie să corespundă vârstei cursanților, să fie motivante și să fie elaborate conform nevoilor fiecăruia. Înainte de a elabora un curs ESP, este nevoie de o analiză sau evaluare a necesităților celor care învață limba străină deoarece trebuie să corespundă și să îndeplinească competențelor lingvistice corespunzătoare fiecărui scop specific.

1.4.1. Engleza pentru scopuri generale și engleza pentru scopuri specifice

Aparent aceleași, deoarece vorbim de o singură limbă care trebuie însușită urmând aceleași reguli lingvistice sau gramaticale, GE (*General English*) și ESP (*English for Specific Purposes*) sunt, de fapt, două părți distincte. După cum ar spune mulți lingviști, ESP provine din necesitatea de a utiliza limba ca un instrument pentru facilitarea succesului din viața profesională, pentru cunoașterea lexicului de specialitate.

Însă, dacă s-ar presupune să stabilim o diferență între cele două, am putea sublinia că cea mai importantă distincție dintre engleza pentru scopuri specifice și engleza generală o reprezintă motivația individului.

Cu privire la vreo diferență între cele două, Hutchinson & Waters¹¹⁶ afirma: "in theory nothing, in practice a great deal" („în teorie nimic, în practică foarte mult”). Suntem într-un total de

---

¹¹⁴ SMOAK, R. *What is English for specific purposes?* English Teaching Forum Online, 41(2), 2003, p. 27 [Citat 6 octombrie 2017]. Disponibil: http://american.english.state.gov/files/ae/resource_files/03-41-2-g-pdf

¹¹⁵ DUDLEY-EVANS, T., & St JOHN, M. J. *Developments in English for Specific Purposes: A multi-disciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998, p. 131. ISBN 13: 9780521596756

¹¹⁶ HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 53. ISBN 10: 0521318378

acord cu afirmația de mai sus, bazându-mă pe experiența profesională personală, fapt despre care voi vorbi în Capitolul 3 al lucrării.

Deoarece nu este trasată o linie exactă între un lexic de engleză generală și unul de engleză pentru scopuri specifice, această abordare trebuie să fie într-o corelație continuă pentru a se completa reciproc. Totuși, înainte de a stabili vreo diferență între GE și ESP, trebuie să subliniem faptul că există destul de multe similitudini între cele două.

Există opinia lui Penny Ur¹¹⁷ (*A Course in Language Teaching - Practice and Theory*) și a altor cercetători că un individ care stăpânește foarte bine vocabularul limbii engleze poate înțelege un text și se poate face înțeles fără să cunoască regulile gramaticale. Jeremy Harmer¹¹⁸ în studiul său, *The Practice of an English Teaching*, considera că orice profesor trebuie să-și pună scopul de a termina bagajul lexical în funcție de nevoile, necesitățile, nivelul acestora.

Așadar, am putea spune că distincția esențială dintre ESP și GE este că lexicul, limbajul specializat nu este studiat ca disciplină aparte, ci este o parte integrată din conținutul programei domeniului de interes al celui ce dorește să cunoască o altă limbă. Deci, ESP reprezintă o continuare a englezei pentru scopuri generale (GE) la un nivel mult mai concret și specific, integrând abilități profesionale și lingvistice cu scopul de a conduce persoana spre succesul în carieră.

Principiile și tehnicile ESP trebuie să corespundă necesităților persoanelor în cauză, în special domeniului de activitate al acestora. În centrul atenției se află limbajul în context și nu structurile gramaticale ale limbii, deoarece este nevoie de limbaj pentru a comunica, pentru a găsi termeni și echivalențe specifice oricărui tip de redactări, conversație sau dialog.

1.4.2. Limbajul specializat în domeniul tehnic. Suportul ESP și engleza tehnică (industria petrolieră)

Epoca contemporană a condus la dezvoltarea societății, evoluția tehnicii și a informaticii ceea ce a determinat o creștere a cerințelor din punct de vedere al limbajului și vocabularului tehnico-științific pe piața muncii. Prin prisma acestui fapt, necesitatea unui limbaj tehnic (TE) este din ce în ce mai mare, iar vocabularul specific fiecărui domeniu de activitate este într-o continuă creștere și dezvoltare. Acest limbaj tehnic, încadrat în specialitatea ESP, cunoaște o ascensiune rapidă, iar

---

¹¹⁷UR, P. *A Course in Language Teaching - Practice and Theory*. Cambridge University Press, 1999. ISBN 1-10-737629-7

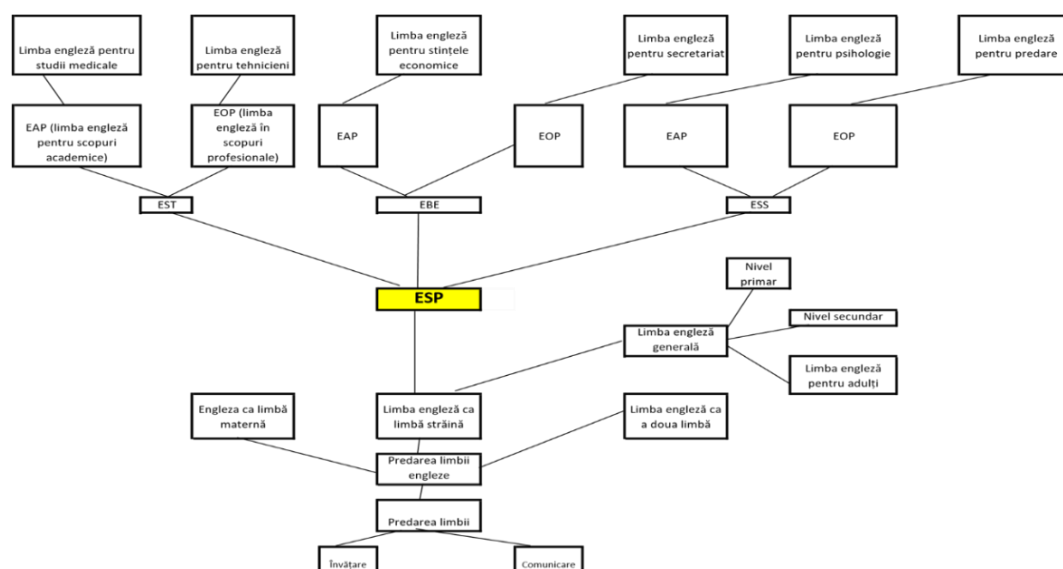
¹¹⁸HARMER, J. *The Practice of an English Teaching*. London: Longman, 1991. ISBN 10: 0582046564

lingviștii de-a lungul timpului au încercat să stabilească și să ne ofere o clasificare privind relația dintre ESP, GE și ramurile acestora.

Hutchinson & Waters ne oferă o clasificare destul de amănunțită și împarte ESP în trei ramuri:

1. „English for Science and Technology (EST) - Limba engleză pentru știință și tehnică,
2. English for Business and Economics (EBE) - Limba engleză pentru afaceri și economie,
3. English for Social Studies (ESS) - Limba engleză pentru studii sociale”¹¹⁹.

Fiecare dintre acestea se împart în câte două categorii: *English for Academic Purposes (EAP)* / *English for Occupational Purposes (EOP)* / *English for Vocational Purposes (EVP)*. Pentru o înțelegere mai bună, avem mai jos diagrama arbore.

Figura 1.1. Simplified “Tree of ELT” (cf. Wen, 1996, p. 16)¹²⁰

În accepțiunea lui David Carver, fenomenul ESP se clasifică în trei tipuri:

1. „English as a restricted language (Limba engleză ca limbă restricționată),
2. English for Academic and Occupational Purposes (Limba engleză pentru scopuri academice și profesionale),

¹¹⁹HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987, p. 17. ISBN 10: 0521318378

¹²⁰WEN, C. F. *The relationship of learner variables to scores on CET band-4*. Foreign Language Teaching and Research, 28(4), 1996, p. 16. [citat 18 aprilie 2017]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/>

3. English with specific topics (Limba engleză cu subiecte specifice)”¹²¹.

Însă, în 1997, Robert Jordan împarte al doilea tip de ESP al lui Carver în două ramuri principale: EOP și EAP. Apoi, EAP este împărțit în „English for Specific Academic Purposes (ESAP) și English for General Academic Purposes (EGAP)”¹²². Iar arborele ESP al lui Pauline Robinson (1991) se împarte în: EOP și EAP / EEP (engleza pentru scopuri educaționale).

Cu toate că de-a lungul timpului au existat puncte de vedere diferite cu privire la tipurile și clasificarea fenomenului ESP, astăzi sunt acceptate în predarea limbii engleze ambele categorii de EAP și EOP.

Dacă urmărim diagrama copac, putem observa că EAP (Limba engleză pentru scopuri academice) este una dintre ramurile ESP, iar ESP este parte a limbii engleze ca limbă străină (*English Foreign Language - EFL*) care aparține procesului de predare al limbii engleze.

Așadar, EAP cât și EOP fac parte din domeniul unei limbi care are scopul de a ajuta inginerii și specialiștii în tehnică să comunice, să facă schimb de informații tehnice, să participe la schimburi de experiență, cursuri sau chiar ședințe de afaceri, să redacteze de emailuri, să lucreze împreună la diferite operațiuni de lucru prin intermediul limbii engleze tehnice.

Peter Strevens¹²³ spunea că TE (*Technical English - Limba engleză tehnică*) folosește puține lucruri generale, filosofice sau chiar și concepte metodologice; terminologia specială utilizată se referă în principal la obiecte concrete și procese practice mai degrabă, decât la abstracții.

De aceea, atenția noastră se îndreaptă spre stilul tehnic, deoarece acest stil are la bază un limbaj tehnic alcătuit dintr-o multitudine de termeni specifici fiecărui domeniu de activitate, profesii sau meserii care, uneori nu este cunoscut nici vorbitorului nativ de limbă engleză generală dacă nu are specialitatea corespunzătoare unui anumit domeniu tehnic.

Lexicul specific fiecărui stil folosește limba comună (structura gramaticală, fondul principal dar și multe cuvinte din masa vocabularului), la care se adaugă vocabularul tehnic, noțiunile și termenii proprii fiecărui domeniu tehnic de activitate. Vocabularul tehnic are la bază pe lângă

---

¹²¹CARVER, D. *Some propositions about ESP [J]. The ESP Journal* 2:131-137, 1983, p. 131-137. [citat 18 octombrie 2018]. Disponibil: <https://www.sciencedirect.com/>

¹²²JORDAN, R. R. *English for Academic Purposes: A guide and resources book for teachers* [M]. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. ISBN 13: 978-0521556187

¹²³STREVEN, P. ESP after twenty years: A re-appraisal. In M. Tickoo (Ed.), *ESP: State of the Art* (pp: 1-13). Singapore: SEAMEO Refional Centre, 1988, p. 13.

cuvintele limbii curente, anumite cuvinte provenite din numeroase domenii de activitate, cuvinte derivate, compuse sau împrumutate. Terminologia tehnică aparține limbajului științific care se întrepătrunde cu limbajul comun. Limbajul tehnic are termeni și noțiuni fixe și precise care, în cele mai multe cazuri se regăsesc și în limbajul uzual.

Lexicul folosit în ESP, în speță limba engleză în domeniul tehnic (industria petrolieră), nu are legătură cu temele specifice din limba engleză generală (GE), cum ar fi acele activități care implică mediul familial. Așadar, domeniile pragmatice ale ESP: sănătate și securitate în muncă, proceduri de lucru, planificarea activităților, proiectare, programare, cercetarea zăcămintelor și producția lor, forarea sondelor, întreținere și reparații, operațiuni și lucrări, analize și evaluări, elaborare de rapoarte tehnice sau de afaceri, chestiuni organizatorice și administrative, întâlniri de lucru, elaborare de prezentări, negocieri.

Luând în considerare observațiile expuse mai sus, vom încerca să analizăm în următoarele capitole un număr de termeni din domeniul petrolier și vom urmări procesul semantic care va fi completat de conotații noi. Pentru aceasta, am recurs la exemple de termeni în contexte din diferite concepte referențiale / câmpuri semantice conceptuale, preluate atât din documente specializate, cât și din practica din domeniu. Important de precizat faptul că, acești termeni, fie ei specializați, fie ei comuni cu limba comună sau termeni tehnici interdisciplinari sunt supuși metasemiei și capătă nuanțe semantice noi datorită contextului.

Suntem datori, însă înainte de a iniția această cercetare, să reliefăm conceptul de metasemie dezbătut în literatura de specialitate. Dacă în discursurile lui E. Coșeriu¹²⁴ găsim metasemia situată în universul de discurs al experienței curente, în timp ce metafora se plasează în universul de discurs al fanteziei, dacă M. P. Bologna¹²⁵ recunoaște rolul reprezentării în procesul designațional și situează astfel procesul metasemic în planul universal al limbajului, dar îl apropie mai degrabă de polisemie sau de polivalența designațională, Vasile Bahnaru întrepătrunde o analiză a metasemiei căreia îi

---

¹²⁴COȘERIU, E. Determinare și cadru. În *Coșeriu 2009*, p. 198–233 (Determinación y entorno. Dos problemas de una lingüística del hablar, în *Romanistisches Jahrbuch*, VII, 1955–1956, p. 24–54). & COȘERIU, E. *Orationis fundamenta. Rugăciunea ca text*. În „Transilvania”, XXXIX, 2010, nr. 9, 1–12 (*Orationis fundamenta. La preghiera come testo*, în Giuseppe De Gennaro (ed.), *I Quattro Universi di Discorso. Atti del Congresso Internazionale „Orationis Millennium”*. Sotto l’Alto Patronato del Presidente della Repubblica, L’Aquila, 24–30 giugno 2000, Città del Vaticano, 2000, p. 24–47).

¹²⁵BOLOGNA, M. P. «Au-delà de l’arbitraire du signe»: Iconicità e metafora nell’ ‘architettura’ della lingua, în *Supplemento a Plurilinguismo. Contatti di lingue e culture. Studi in memoria di Eugenio Coseriu*. Editor V. Orioles, Udine, Università degli Studi di Udine, Centro Internazionale sul Plurilinguismo, 2003.

acordă o trăsătură mai generalizată: „toate tipurile posibile de mutații semantice, inclusiv cele care nu au la bază transferul metaforic sau metonimic”¹²⁶.

Astfel, prin acest concept se atestă și o diseminare a limbajului specializat care urmează a se dezbate în capitolele ce urmează, deoarece limbajul specializat al limbii engleze din industria petrolieră este orientat pe unități monolexicale sau îmbinări de cuvinte libere sau stabile și se bazează în mare măsură pe relațiile semantice dintre termenii utilizați în câmpurile semantice conceptuale din această ramură a economiei care au trăsături comune.

În deplină concordanță cu esența fenomenului studierii sensurilor lexicale, Angela Savin-Zgârdan realizează o incursiune în timp privind câmpurile funcțional-semantice în lucrarea sa *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. În acest studiu am găsit considerații semnificative referitoare la limbă, care este definită ca un „întreg organizat, ale cărui elemente se condiționează reciproc și își derivă semnificația din schema generală în care au fost plasate.” Elementele acestea, precizează autoarea există, „atât pe axa sintagmatică în unitățile polilexicale stabile”, precum și pe „axa paradigmatică” în „câmpuri semantice”¹²⁷.

Însă, important de știut, denumirea „câmp semantic” o găsim pentru prima oară la G. Ipsen, în 1924, însă teoria câmpurilor semantice lexicale este propusă de J. Trier în prima jumătate a secolului al XX-lea. J. Trier definește câmpul semantic „drept un ansamblu de relații între cuvinte, care au semnificație în virtutea acestor relații”¹²⁸.

În demersul nostru privind identificarea și descrierea semanticii unităților lexicale, ne-am oprit asupra afirmației lui J. Trier care spunea: „cuvintele se îmbină ca un mozaic în câmpuri semantice” (apud J. Trier)¹²⁹. Acest fapt considerăm că este edificator și ne determină să afirmăm că pe parcursul procesului de cunoaștere și învățare a vocabularului petrolier, trebuie, mai degrabă să efectuăm o investigare și o descifrare profesională a cunoașterii și învățării lexicului petrolier, recunoscut ca fiind caracterizat prin unicitate și complexitate.

---

¹²⁶ BAHNARU, V. *Elemente de semasiologie română*. Chișinău: Editura Știința, 2009, p.170. ISBN 978-9975-67-641-0

¹²⁷ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 35. ISBN 978-9975-3236-1-1

¹²⁸ BAHNARU, V. *Lexicologia practică a limbii române*. Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2013, p. 42. ISBN 978-9975-4460-4-4

¹²⁹ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 34. ISBN 978-9975-3236-1-1

Precum „mozaicul” lui J. Trier al cărui sens ontic (raportul cu realitatea extralingvistică) este reprezentat prin tehnică, prin acea artă de a crea imagini, prin acea putere de a asambla piese din diferite forme (stabilire relații de sens) din care iau naștere diverse forme sau imagini care transpun și transmit un concept, un simbol, o noțiune, așa și noi, ne îngăduim, cu ajutorul studiilor de specialitate, să stabilim diferențele sau comparațiile dintre relațiile de sens din interiorul sistemului lexical (câmpului semantic).

Angela Savin aduce în discuție în cartea sa considerațiile lui Leo Weisgerber despre cum că „limba influențează membrii unei societăți prin intermediul câmpului”¹³⁰, opinie pe care o îmbrățișăm întrutotul pe parcursul capitolelor ce urmează.

Dacă Leo Weisgerber reliefează limba ca „o lume intermediară a ideilor”, dacă „fiecare limbă este legată de un popor”, dacă „toate schimbările omului asupra lumii înconjurătoare se răsfrâng din sensul cuvântului”¹³¹, atunci putem susține cu certitudine faptul că formarea grupurilor lexicale, sintagmelor din limbajul nostru tehnic au la bază noțiunea, conceptul transmis, mai mult decât cuvântul în sine de la nivelul celor două unități lingvistice (limba engleză și limba română) pe care urmează să le analizăm în mod sincron și contrastiv.

Apreciem, în continuare, spusele lingvistului V. Bahnaru: „cuvintele unei limbi date sunt grupate în interiorul diferitelor câmpuri semantice, iar un câmp semantic este constituit dintr-un cuvânt cu conceptele înrudite de acesta”¹³². Fiecare cuvânt exprimă o idee, un concept sau o noțiune. Acest lucru este fortificat de același V. Bahnaru: „sistemul cuvintelor este sistemul conceptelor”¹³³. Astfel, el trebuie să fie clasificat în funcție de acest fapt, iar complexitatea lexicului din domeniul tehnic este motivul prioritar care ne-a trezit un interes deosebit în a elabora o analiză aprofundată.

Să ne amintim că elementele câmpului semantic - funcțional stabilesc relații de sens (relații interne), ceea ce noi încercăm să cercetăm: relațiile structurale din fiecare câmp ales de noi. Câmpul semantic corespunde unei categorii gramaticale, adică este caracterizat prin diversitate.

Lingvistul J. Trier oferă un studiu adresat lexicului realizând o diferență între „câmp conceptual” și „câmp lexical (semantic)” plasându-l pe cel ultim „în următoarea structură ierarhică:

---

¹³⁰ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 35. ISBN 978-9975-3236-1-1

¹³¹ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Ibidem*, p. 35-36.

¹³² BAHNARU, V. *Lexicologia practică a limbii române*. Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2013. p. 39. ISBN 978-9975-4460-4-4

¹³³ BAHNARU, V. *Ibidem*, p. 45.

cuvânt - câmp lexical - limbă - gândire - realitate conceptuală - realitate ontică”¹³⁴. Dintre toate sistemele limbii (morfologic, fonetic sau sintactic), lexicul este cel mai complex, fiind într-o permanentă evoluție, iar progresul acestuia este pe măsură. Tocmai de aceea, pe parcursul anilor, s-a tot încercat o organizare a acestuia. F. de Saussure a vorbit despre o dispunere sistematică a cuvintelor și le-a numit „grupuri asociative”¹³⁵. Relațiile și raporturile semantice stabilite între cuvinte, domeniul comun de care aparțin, structurile contextuale comune, trasăsăturile și sintagmele semantice comune au condus la clasificarea acestora în câmpuri funcțional - semantice.

Prin viziunea teoretică susținută de cele expuse mai sus și prin perspectivele de abordare a fenomenelor de comunicare, a sistemelor de concepte investigate, ne-am propus, ca în funcție de semul structurii sau de funcționalitatea noțiunii, termenului, să oferim o ierarhizare a lexicului specializat, precum și o analiză structurală a câmpurilor funcțional-semantice.

În analiza noastră urmărim aspectul contextual, deoarece acesta, în cazul limbajului specializat este extrem de important. Așadar, oferim o analiză atât din punct de vedere conceptual, denotativ, contextual, precum și conotativ (al sensului unității lexicale).

1.5. Concluzii la Capitolul 1

1. Limba reprezintă evoluție, cunoaștere, nou, formare, dezvoltare de noi noțiuni, elemente, concepte din anumite domenii și discipline specializate. Există o distincție clară între limbă și limbaj: limbajul este conceput ca o aptitudine, în timp ce limba este o realizare concretă ale acestei aptitudini.
2. Stratificarea diastratică reprezintă diferențele între straturile sociale (straturi socio-culturale); variațiile limbajului nu există fără corelația diatopie - diastratie - diafазie.
3. Limbajele de specialitate (LS) sunt corelate cu dezvoltarea științei și a tehnicii; ele sunt identificate cu noțiunea de terminologie, fac parte din lingvistică dar, ca teorie și practică, sunt diferite de aceasta. Am observat că în cazul LS e conceptualizată limba, dar și obiectele de studiu pe discipline, ca și scopul cercetărilor sau perspectiva din care sunt obiectele cercetate.
4. LS pot veni în legătură cu diferențierea diastratică, iar între lexicul comun și cel specializat

---

¹³⁴ BAHNARU, V. *Lexicologia practică a limbii române*. Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2013. p. 39. ISBN 978-9975-4460-4-4

¹³⁵ BAHNARU, V. Ibidem, idem.

s-ar interpune tocmai pregătirea de specialitate. Specialiștii din diverse domenii de activitate utilizează sisteme lingvistice proprii activității lor profesionale, adică stiluri funcționale ale limbii. Limbajele de specialitate sunt comparabile, fiind cumva asemănătoare cu stratificarea diastratică.

5. În privința LS, comparate cu stratificarea diastratică sau raportate la aceasta, în ambele cazuri este raportat la factorii socio-culturali determinanți.

6. Stilul științific are la baza o multitudine de limbaje de specialitate, vocabular și termeni specifici fiecărei ramuri a științei, dar și un sistem dezvoltat de simboluri, teoreme, grafice, experimente, instrucțiuni și proceduri de lucru sau legi și reguli tehnice și științifice; Lexicul domeniului tehnic este într-un continuu proces de evoluție.

7. ESP este un punct de legătură, o conexiune lingvistică între om, progresul tehnic și știință al cărui scop este înlesnirea comunicării ESP.

8. Reflecția asupra înțelegerii limbii engleze pentru scopuri specifice (ESP), o ramură extrem de semnificativă a ELT (*English Language Teaching*), are o istorie îndelungată, care se confundă adeseori cu limba engleză generală (GE).

9. Terminologia ESP este bogată și presupune o interpretare semnificativă a echivalențelor semantice româno-engleze, iar cunoașterea domeniului tehnic este fundamentală pentru comunicarea specializată.

10. Fără îndoială, limbajul tehnic (TE) este reprezentat prin unități lexicale autonome care aduc cunoștințe suplimentare despre noțiunile tehnice și asigură comunicarea specializată în domeniul industriei petroliere. LS constituie o chestiune ce ține de teoria semnului, de câmpul conceptual, de stilul și variația limbii.

11. Terminologia sau LS sunt parte componentă a unei limbi, deci a unui sistem de semne.

12. Limba engleză scrisă și vorbită a cunoscut o dezvoltare uriașă, au apărut diferențierile dintre textele orale și / sau scrise care și-au câștigat titlul de stiluri funcționale (FS - *Functional Styles*), atât pentru limba engleză literară, cât și pentru limba română.

13. Termenii, fie ei comuni cu limba comună, fie ei specializați, aflați în contexte din diferite concepte referențiale / câmpuri semantice conceptuale capată nuanțe semantice noi datorită contextului atunci când sunt supuși metasemiei.

2. ABORDĂRI METODOLOGICE ÎN STUDIUL LIMBAJELOR SPECIALIZATE

2.1. Selectarea și recoltarea corpusului / culegerea de date

Studiul nostru provine din nevoia reală de a oferi o lucrare de referință lexicologică pentru domeniul specializat al industriei petroliere, precum și de a explora această categorie a TE căreia nu i s-a acordat o atenție semantică cuvenită. Această investigare a fost realizată pe baza datelor culese din literatura de specialitate, în scopul de a construi corpusuri comparabile, fiecare conținând o varietate de lexeme într-una din limbile investigate: engleză și română.

Așadar, am construit un corpus specializat pentru a reprezenta elementele cercetării, registrul științific și disciplina tehnică, bazat fiind pe principalele sectoare de activitate din domeniul petrolier. Demonstrăm modul în care un cadru semantic pentru cunoașterea lexicală poate sugera relații mai bogate între cuvinte în text dincolo de simpla sa coapariție. Au fost identificați și selecționați candidații - termeni (pe baza frecvenței utilizării și complexității lor semantice) și s-au analizat individual, precum și contextual pentru a formula ipoteze ale echivalenței în ambele idiomuri.

Această lucrare este rezultatul convergenței a diferitelor abordări ale sensului lexemelor, toate valorificând dovezile corpusului. Compilarea diferitelor tipuri de corpusuri de diverse dimensiuni și structură s-a realizat pentru a satisface scopurile analizei lexicologice. Astfel de analize sunt, cu siguranță, chiar dificil de realizat cu precizie fără un cadru metodologic explicit definit.

Abordări lingvistice ale metodelor de cercetare și interpretarea datelor obținute

Metodele de cercetare oferă modalități autentice de a obține date utile pe baza cărora pot fi evidențiate informații științifice. În ceea ce privește proiectarea și culegerea sau analiza datelor, metodele de cercetare sunt în mod tradițional de tipul **calitativ și cantitativ** (de prelucrare a informațiilor), urmate fiind de cele de **interpretare a datelor** (metode **comparativ interpretative**).

În prezent, cercetătorii preferă din ce în ce mai mult să combine metodele calitative și cantitative pentru a oferi o înțelegere cuprinzătoare a problemei cercetării. Un exemplu tipic ar fi studiile care utilizează consecutiv chestionare și interviuri pentru colectarea datelor. Studiile privind metodele mixte pot fi fie secvențiale, fie concurente; când cercetătorii colectează inițial date fie cantitativ, fie calitativ, și apoi colectează celălalt tip de date, în timp ce cele două metode de culegere a informațiilor sunt reciproc dependente, studiul a conceput secvențial metode mixte.

Una dintre metodologiile de cercetare aplicată în prezentul studiu este o combinație a abordării bazate pe corpus prin care se urmărește **identificarea echivalenței funcționale** a termenilor din limbajul specializat.

Tabelul 2.1. Perspectiva echivalenței - Etapa 1

[elaborat de autor]

Nr.	Compararea corpusului	Corpus din TE	Corpus din GE și TE
1.	Etapa 1	Etapa 2	Etapa 3
2.	Limbajul specializat.	Identificarea și selectarea posibililor candidați (termeni / unități lexicale) pentru fiecare câmp funcțional-semantic.	Verificarea echivalenței dintre cele două idiomuri.

Tabelul 2.2. Perspectiva echivalenței - Etapa 2

[elaborat de autor]

Nr.	Compararea corpusului	Corpus din TE	Corpus din GE și TE
1.	Etapa 1	Etapa 2	Etapa 3
2.	Limbajul specializat.	Identificarea echivalentului.	Verificarea corespondenței dintre echivalentul tehnic și funcționalitatea acestuia.

Metoda propusă are rolul de a identifica în domeniul specific al limbajului țintă ceea ce este greu de echivalat pentru nespecialiști. Principalul scop este de a evalua ceea ce este posibil să lipsească în corpusul limbajului general. Importanța acestei metode constă în reducerea decalajului existent cu privire la traducerea din limba engleză în limba română a textelor tehnice.

Fundamentarea analizei semantice a LS pe datele corpusului a fost realizată, adoptând atât o **perspectivă calitativă**, cât și **una cantitativă**. Ambele procese au avut loc în paralel astfel încât, în timp ce am recurs la diferitele interpretări ale lexemului din vocabularul specializat și am încercat să stabilim relația și dependența printre diferitele sale semnificații noi, am consultat simultan datele corpusului pentru a sprijini deciziile care au fost luate. Capitolul 3 exemplifică procesul cantitativ în detaliu.

În ceea ce privește abordarea calitativă, au fost luați în considerare mai mulți factori: în primul rând, definițiile termenului (substantiv sau adjectiv) din dicționarele de specialitate, ale cărui

trăsături semantice au fost analizate în corpusul de TE și GE, iar în al doilea rând, criteriile diacronice, care au ajutat la stabilirea trăsăturii semantice.

Abordarea cantitativă este realizată pe baza analizei lexico-semantice a exemplilor prezentate structurate pe câmpuri funcțional-semantice. După examinarea și clasificarea definițiilor, corespondențelor, din punct de vedere lexico-morfologic și în funcție de compunerea sintagmatică sau de mijloacele de formare a unităților lexicale (a se vedea figurile din Capitolul 3), au fost clasificate în categorii de unități lexicale pe baza un număr definit de termeni, aplicându-se criteriile cantitative.

În plus, datele și rezultatele obținute au fost înregistrate și prezentate pentru comparație, folosindu-se **metoda de clasare** care a constat în contabilizarea unui număr considerabil de unități lexicale sau îmbinări de cuvinte stabile cu formule semantico-distributive (din mai multe microcâmpuri conceptuale). Rezultatele obținute au fost reliefate procentual în graficele prezentate pe parcursul cercetării.

Din perspectiva compunerii sintagmatice sau a mijloacelor de formare a unităților lexicale prezentate în microcâmpurile conceptuale din următorul capitol, am remarcat din exemplele selectate prezența unor termeni bimembri sau polimembri, plus unul sau mai mulți determinanți în componența cărora *substantivele* alcătuiesc procentul cel mai scăzut, din punct de vedere statistic, însă îmbinările de cuvinte stabile cu componența *substantiv* (la un eșantion de aproximativ 39 de elemente) sunt cele mai frecvente.

Pe parcursul lucrării, din cele aproximativ 30 de elemente analizate, cele mai numeroase s-au dovedit a fi unitățile lexicale din TE, iar din punct de vedere morfo-sintactic, cele mai productive rămân structurile bimembre (*Subst. + Subst.*), urmate de cele trimembre (*Subst. + Subst. + Subst.*). În urma inventarierii unui eșantion de 32 de unități glotice polimembre, precizăm că modelul principal de formare al acestora este *Subst. + Subst.*; *Subst.+Subst.+Subst.*

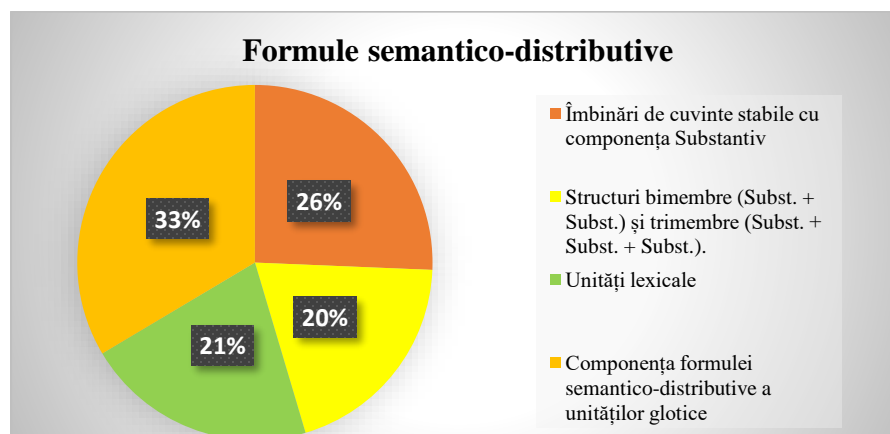
Sub aspect componențial privind structura formulei semantico-distributive a unităților glotice, am analizat un număr de 51 de unități.

Tabelul de mai jos ilustrează procentual, cu ajutorul **metodei comparativ interpretative**, principalele interpretări și constatări ale analizei noastre. Se observă o divergență lexico-semantică proporțională care este estimată la o proporție de 20% sau mai mult.

Așa cum s-a observat, majoritatea cuvintelor sunt *substantive* care constituie termenul de bază cu ajutorul cărora se observă comportamentul unităților lexicale. Lexemele pot fi apoi observate în utilizarea lor în funcție de diferiți factori statistici, cum ar fi, de frecvență și distribuție sau de

comparație privind proporția elementului lexical principal în raport cu utilizarea unui cuvânt de conținut determinant.

Figura 2.3. Formule semantico-distributive
[elaborată de autor]

Pentru stabilirea influenței formulelor semantico-distributive pe baza atributelor de mai sus, am ales ca metodă de scalare **metoda diferențialei semantice**. Astfel, am calculat mai întâi punctajele medii pentru fiecare formulă în parte, iar apoi punctajul global, ca medie a punctajelor obținute anterior.

Așadar, din centralizarea rezultatelor obținute în urma efectuării statisticii, rezultă că îmbinările de cuvinte stabile cu componența *substantiv* prezintă o rată proporțională de 26%, unitățile lexicale din TE cu structuri bimebre (*Subst. + Subst.*) și trimembre (*Subst. + Subst. + Subst.*) au o proporție de 20%, componența formulei semantico-distributive a unităților glotice apare cu o proporție de 33%, iar cu privire la prezența unităților lexicale se remarcă un procent de 21%, ceea ce conduce la afirmația că există un echilibru semantic la nivelul limbajului tehnic de specialitate.

2.2. Metoda analizei câmpurilor conceptual-semantice

În alegerea metodelor și procedeelelor de investigare, am ținut cont de trăsăturile stilului limbajului specializat din domeniul industriei petroliere.

Referitor la terminologia limbii române, părerile cercetătorului Ilie Rad apar destul de concludente privind subiectul cercetării noastre. În lucrarea sa, stilul științific este prezentat ca fiind

„expresia utilizării limbii cu scopul cunoașterii științifice a lumii” care „urmărește informarea obiectivă și exactă a cititorului”¹³⁶ și care are următoarele caracteristici esențiale:

- logica (prezentarea faptelor într-o ordine corectă);
- obiectivitatea (prezentarea obiectivă a ideilor);
- precizia (folosirea unei terminologii de specialitate),
- unitatea (utilizarea unei anumite terminologii din domeniu accesibilă doar specialiștilor);
- proprietatea termenilor (prezența ambiguităților privind folosirea unor cuvinte);
- claritatea (prezentarea faptelor într-un mod simplu și clar);
- concizia (expunerea ideilor în puține cuvinte)¹³⁷.

În ceea ce privește limbajul specializat, în special cel din domeniul industriei petroliere, și la specificul lui, am dori să subliniem că în alegerea metodelor și procedeele de investigare, am ținut cont de trăsăturile stilului limbajului dat: precizia, unitatea, proprietatea termenilor, claritatea, concizia.

Fiecare disciplină tehnică folosește un limbaj precis, bazat pe un lexic din domeniul tehnic, care redă o varietate de concepte de specialitate.

Deși impactul tehnologiilor noi din industria petrolieră, cum ar fi studiile de cercetare ale zăcămintului, forarea sau punerea în producție a unei sonde noi, nu afectează viețile noastre zilnice, multe dintre lexemele folosite de cei care își desfășoară activitatea profesională în acest domeniu sunt necesare în momentul unei operațiuni la sondă. De aceea, unitățile glotice din câmpurile funcțional-semantice oferă cât mai multe informații cu privire la noul lexic apărut.

Unul din procedeele de investigare sunt câmpurile conceptual-funcționale. Ne-am axat în continuare pe acesta, deoarece reprezintă epicentrul cercetării noastre.

Pe parcursul studierii câmpurilor semantice și a învățării TE, trebuie să se aibă în vedere câteva aspecte:

1. *Lexicul / Câmpul conceptual-semantic* - cuvintele utilizate într-un anumit câmp semantic nu sunt stăpânite destul de bine nici de vorbitorii nativi; acesta poate fi: specializat (lexic general) sau supraspecializat conform domeniului profesional sau industriei căreia îi este specific

---

¹³⁶ RAD, I. *Cum se scrie un text științific*. Ed. a 2-a rev. Iași: Polirom, 2008, p. 36. ISBN 978-973-46-1071-6

¹³⁷ RAD, I. *Ibidem*, p. 37-41.

(lexic specializat) (proiectare, industria extractivă, construcții, comerț, mediul afacerilor, transporturi, administrație, servicii, IT, vânzări etc).

2. *Competențele lingvistice / Scopuri motivaționale* - este necesară practica competențelor lingvistice; fie că participăm la o ședință, un interviu, la un curs tehnic, o negociere care are loc în limba engleză sau fie că avem nevoie să înțelegem o instrucțiune de lucru, o procedură sau un e-mail redactat în limba engleză, competențele lingvistice minime sunt necesare.
3. *Aspectele culturale* - conceptele, viziunea, strategia, legislația din domeniul tehnic reprezintă un aspect al culturii tehnice existente în unele companii. Acestea diferă de la o țară la alta. Astfel, cei care învață o limbă străină pentru scopul tehnic trebuie să fie familiarizați și cu astfel de concepte care stau în spatele unor lexeme cu rolul de a stabili relații de comunicare.

Așadar, pornind de la stilul tehnic (TE), încercăm să oferim o mică parte din aceste câmpuri conceptuale ale acestui domeniu împreună cu metodele de investigare folosite. Persoanele ce activează în industria petrolieră au dezvoltat un cod tehnic autentic folosit în redactarea și elaborarea rapoartelor tehnice cu scopul de a exista mai multă eficiență în fluxul de lucru.

Studiul nostru are ca scop analiza lexicului din domeniul industriei petrolului și a gazelor care a produs în timp, în special, o varietate de termeni specifici greu de acoperit de dicționarele de limbă engleză generală. Acest lucru se datorează, în principal, importanței primordiale și complexe a acestui sector de activitate în domeniul economic, industrial și al lexicului aferent lui în domeniul limbajului specializat.

Ne-am propus în lucrarea de față să analizăm și să actualizăm termenii specifici de bază din domeniul tehnic, în special din industria petrolului și a gazelor prin diferite metode. Engleza tehnică (TE) nu este omogenă, dar variază în funcție de context, iar ca și o contribuție în acest domeniu, studiul nostru își propune să dezvolte o listă de cuvinte tehnice utilizate frecvent în activitățile specifice. În consecință, acest studiu sugerează o metodă pentru descrierea procesului de cercetare, adoptând o perspectivă semantică bazată pe corpus, utilizându-se metode specifice de prelucrare și interpretare a informațiilor și a datelor cercetării.

Limbajul științific se poate organiza în câmpuri conceptual semantice pe care le vom cerceta în capitolul ce urmează. Pentru exemplificare dorim să subliniem folosirea metodei analizei semice pe care am aplicat-o în studiul nostru cu scopul de a arăta importanța sensului lexemelor în context și

relațiile dezvoltate de acestea cu un alte lexeme, precum și descompunerea elementelor câmpului în seme (componente semantice elementare) ¹³⁸.

Pentru elaborarea unei analize semantice complete, trebuie de avut în vedere următoarele aspecte: analiza semică sau componențială (prezentarea sensului denotativ al cuvântului) și analiza contextuală (prezentarea sensului expresiv). Analiza semică este esențială în clasificarea câmpurilor conceptual semantice, iar delimitarea unui câmp se realizează pornind de la un număr de seme comune, adică de la arhisememe, prezent în raport cu alte lexeme ale câmpului (de exemplu: *petrol* - în câmpul *Upstream*). Cercetătoarea Angela Bidu-Vrânceanu spune că, pe lângă semele comune, mai există și seme variabile, distinctive, specifice¹³⁹.

Astfel, la câmpul conceptual semantic *Upstream*, semul comun este *petrol*, iar elementele diferențiate sunt: *oil* (țiței), *reserves* (rezerve), *resources* (resurse), *field* (câmp petrolier), *well* (sondă), *reservoir* (zăcământ), *subsurface* (subteran).

În raport cu specificul industriei, al cărui obiectiv este explorarea, exploatarea sau producerea produselor petroliere, semul *petrol* este comun tuturor lexemelor câmpului *Upstream* (se referă la sonde: identificare de zăcăminte, studii de fezabilitate, forare, adâncimea sondei, proiectare, construcție, operare și gestionare) numai ca sens general. Acesta este caracterizat prin diferite *activități asociate descoperirii, recuperării și producției de țiței brut și gaze naturale*.

Așadar, putem avea *upstream facilities* (facilități din upstream), *upstream operations* (operațiuni din upstream), *upstream activities* (activități din upstream) etc. care conduc la stabilirea unor relații de sens, corelate fiind de tipul de activitate. Fiecare din aceste elemente comune dezvoltă, la rândul lor, microcâmpuri conceptuale.

Să luăm, spre exemplificare, microcâmpul *Oil*, al cărui seme sunt dezvoltate prin context și denumesc realități diferite, chiar dacă elementele câmpului lexico-semantic aparțin aceluiași domeniu și au trăsături de sens comune. Raportându-ne la analiza semică a semelor, lexemul *Oil* poate fi divizat în următoarele seme: *oil pipe*, *oil pipeline*, *oil line*, *oil pump*.

---

¹³⁸ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Valori lexico-gramaticale ale locuțiunilor verbale românești în plan sincron și diacronic*. Chișinău: Editura Bons Office, 2001, p. 79. ISBN 9975-9629-0-4

¹³⁹ BIDU-VRÂNCEANU, A. *Câmpuri lexicale din limba română. Probleme tematice și aplicații practice*. București: Editura Universității, 2008, p. 23. ISBN: 978-973-737-578-0

Urmărind modelul propus de cercetătoarea Angela Savin-Zgârdan¹⁴⁰ cu privire la componența semică a acestor unități lexicale, propunem analiza unei părți din microcâmpul conceptual *Oil*. Pentru a se vedea componența semică a unităților glotice din microcâmpul dat, trebuie să elaborăm descompunerea acestora în semele componente.

S₁ - domeniul în speță:

S₁¹ *oil and gas industry* (industria petrolieră),

S₁² *petroleum industry* (industria petrolieră).

S₂ - profesii din domeniul în speță:

S₂¹ *oil and gas engineer* (inginer petrolist),

S₂² *reservoir engineer* (inginer de zăcământ),

S₂³ *petroleum engineer* (inginer petrolist).

S₃ - caracteristici geologice:

S₃¹ *oil deposit* (zăcământ de țiței),

S₃² *oil field* (zonă petroliferă),

S₃³ *reservoir pressure* (presiune de zăcământ),

S₃⁴ *deposit of natural gas* (zăcământ de gaze naturale),

S₃⁵ *deposit of petroleum* (zăcământ petrolifer),

S₃⁶ *oil accumulation* (zăcământ de țiței).

S₄ - formațiune productivă de la suprafață:

S₄¹ *oil field* (zonă petroliferă),

S₄² *gas field* (zonă de gaze).

S₅ - acțiunea / operațiunea de forare:

S₅¹ *drilling* (foraj, săpare),

S₅² *oil drilling wells* (forajul sondelor de țiței),

S₅³ *gas drilling wells* (forajul sondelor de gaze).

S₆ - caracteristicile substanțelor:

S₆¹ *light oil* (țiței ușor),

S₆² *used oil* (țiței uzat),

---

¹⁴⁰ SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Valori lexico-gramaticale ale locuțiunilor verbale românești în plan sincron și diacronic*. Chișinău: Editura Bons Office, 2001, p. 24-25, p. 79-82. ISBN 9975-9629-0-4

S₆³ *cold oil* (țiței rece),

S₆⁴ *hot oil* (țiței cald),

S₆⁵ *hot gas* (gaze calde).

S₇ - calitățile substanțelor:

S₇¹ *crude / raw oil* (țiței brut),

S₇² *crude / raw gas* (gaze brute),

S₇³ *sweet oil* (țiței „îndulcit”, neagresiv),

S₇⁴ *sour oil* (țiței sulfuros).

S₈ - procesele de producție (sonde, echipamente, soluții):

S₈¹ *oil wells dewaxing job* (operațiunea de deparafinare a sondelor de țiței),

S₈² *oil and gas separator* (separator de țiței),

S₈³ *gas separator* (separator de gaze).

Așadar, elaborând un inventar lexical, se observă cum lexemului *oil* îi corespunde unul sau mai multe seme componente:

- *oil and gas industry* (industria petrolieră): S₁, S₁¹, S₁², S₂,
- *oil and gas engineer* (inginer petrolist): S₁, S₁¹, S₁², S₂, S₂², S₂³,
- *oil deposit* (zăcământ de țiței), *oil reserves* (rezerve de țiței): S₁, S₁¹, S₁², S₃, S₃², S₃⁵, S₃⁶, S₄, S₅, S₅¹,
- *oil field* (zonă petroliferă): S₁, S₁¹, S₁², S₃, S₃², S₃⁵, S₃⁶, S₄, S₄¹, S₅, S₅¹,
- *drilling* (foraj): S₁, S₁¹, S₁², S₂¹, S₂³, S₃, S₃², S₃³, S₃⁵, S₃⁶, S₅, S₅¹, S₅², S₅³,
- *crude / raw oil or gas* (țiței / gaze brut /e), *sweet oil* (țiței „îndulcit”, neagresiv), *sour oil* (țiței sulfuros): S₁, S₃¹, S₃², S₃³, S₃⁴, S₃⁵, S₃⁶, S₆, S₇, S₇¹, S₇², S₇³, S₇⁴,
- *light oil* (țiței ușor), *used oil* (țiței uzat): S₁, S₃¹, S₃², S₃³, S₃⁴, S₃⁵, S₃⁶, S₆, S₆¹, S₆², S₆³, S₆⁴, S₆⁵, S₇,
- *oil wells dewaxing job* (operațiunea de deparafinare a sondelor de țiței), *oil and gas separator* (separator de țiței și gaze): S₁, S₁¹, S₁², S₂, S₂¹, S₂³, S₃, S₄, S₃³, S₃⁴, S₆, S₆¹, S₆², S₆³, S₆⁴, S₆⁵, S₇, S₇¹, S₇², S₇³, S₇⁴, S₈, S₈¹, S₈², S₈³.

Sema cea mai reprezentată este S₁ care joacă rolul de hiperlexem în raport cu alte seme ale elementelor câmpului care, la rândul lor, se află în rol de hipolexeme în raport cu S₁ (*oil and gas industry*). Cele mai multe seme sunt reprezentate de elementele dezvoltate de acesta. Semul *oil* intră

în structura semică a tuturor unițărilor glotice determinând relații monosemantice în unele cazuri (*oil well, oil field*) sau hiperonimice (*crude oil*).

După cum observăm, semul comun *oil* stabilește relații de hiponimie (denumește conceptul generic, deosebindu-se prin cel puțin o trăsătură distinctivă și care este în relație de coordonare). O analiza semică a unităților lexicale și a substantivului corelat ne-a condus la afirmația cum că acestea au caracteristici comune (exprimă aceeași parte de vorbire, au aceeași semnificație), dar și câteva distinctive (caracter polisemantic, tipul de relație semantică dezvoltată).

Însă, ceea ce este reprezentativ mai sus sunt relațiile dezvoltate de fiecare element al microcâmpului nostru. Substantivul *oil* reprezintă noțiunea generală a tuturor elementelor microcâmpului, semele comune fiind determinate de caracteristicile (*crude / raw oil*) și domeniul / utilitatea (*oil and gas industry*) acestuia.

Aici, se poate face totuși o distincție între tipul de caracteristici. *Oil* e comun tuturor lexemelor, însă el poate fi: *light* (ușor), *raw* (brut) etc. La nivelul întregului câmp conceptual semantic *Oil* putem face diferența între următoarele: *oil well, gas well, sau injection well*. Descompunerea câmpurilor dezvoltate de limbajul tehnic este deseori dificilă, lucru justificat prin faptul că TE are un caracter precis și concret, iar diferențele dintre GE și TE sunt extrem de complexe. Fiecare lexem are sensul lui specific domeniului tehnic, iar unele se definesc prin contextul aferent.

2.3. Concluzii la Capitolul 2

1. Lexicul limbii engleze este cunoscut ca fiind într-o continuă și rapidă schimbare. Am cercetat domeniul industriei petrolului și al gazelor care a produs, în timp, o varietate de termeni specifici greu de acoperit de dicționarele de limbă engleză generală. Ne-am propus să analizăm ESP, mai precis TE de bază din domeniul tehnic petrolier cu ajutorul metodelor științifice specifice de cercetare (culegere, prelucrare și interpretare a datelor).

2. Paradigma de cercetare a TE este descrisă cu ajutorul metodelor, tehnicilor și instrumentelor de investigare, utilizate pe parcursul tezei. Am descris modul în care au fost dezvoltate instrumentele de cercetare, considerațiile de natură etică luate în calcul în desfășurarea cercetării și analiza datelor în funcție de rezultatele cercetării.

3. Metodele de cercetare oferă modalități autentice de a obține date utile pe baza cărora pot fi

evidențiate informații științifice. Fundamentarea analizei semantice a LS pe datele corpusului a fost realizată adoptând atât o perspectivă **calitativă**, cât și una **cantitativă**, precum și una de **interpretare a datelor** (metode **comparativ interpretative**).

4. Una dintre metodologiile de cercetare aplicată în prezentul studiu este o combinație a abordării bazate pe corpus prin care se urmărește **identificarea echivalenței funcționale** a termenilor din limbajul specializat.

5. Datele și rezultatele obținute au fost înregistrate și prezentate pentru comparație folosindu-se **metoda de clasare** care a constat în contabilizarea un număr considerabil de unități lexicale sau îmbinări de cuvinte stabile cu formule semantico-distributive (din mai multe microcâmpuri conceptuale). Rezultatele obținute au fost reliefate procentual în graficele prezentate pe parcursul cercetării. Iar pentru stabilirea influenței formulelor semantico-distributive, am ales ca metodă de scalare, **metoda diferențialei semantice**.

6. A fost utilizată **metoda cercetării câmpurilor funcțional-conceptuale**, în scopul evidențierii relațiilor pe verticală și orizontală a elementelor câmpului.

3. CLASIFICĂRI ȘI PARTICULARITĂȚI ALE LEXICULUI DIN DOMENIUL INDUSTRIEI PETROLIERE

3.1. Câmpul funcțional-semantic *Sectorul Upstream* redat de microcâmpurile:

3.1.1. *Petrol (Petrol)*

Deși aspectul istoric pare discutabil, un lucru este cert: studiul tehnicii și tehnologiei ocupă un loc important în evoluția și dezvoltarea acestora, iar studiul limbajului tehnic se află în atenția cercetătorilor. Când privește o eventuală clasificare a limbajului tehnic din domeniul industriei de petrol și gaze, trebuie să precizăm că nu am găsit clasificări făcute de către experții în lingvistică, astfel propunem noi o clasificare în funcție de activitățile esențiale din domeniu. Așadar, abordarea / clasificarea pe care o propunem ține de activitățile din domeniu, oferind lexic specific fiecărei zone, deoarece facilitățile și sistemele din această industrie sunt definite pe larg, în funcție de utilizarea lor în fluxul de producție. Principalele sectoare de activitate din domeniu sunt evidențiate prin termeni pe care limbajul specializat i-a preluat din limbajul comun.

Chiar dacă există o vechime considerabilă a acestei industrii și anume în jurul secolului al IV-lea, când primele sonde petroliere din lume au fost forate în China cu ajutorul unor stâlpi de bambus simpli, dorim să menționăm faptul că industria modernă a petrolului a început la mijlocul secolului al XIX-lea, în data de 27 august 1859, când s-a descoperit primul rezervor subteran de petrol (lângă Titusville, Pennsylvania). Iar odată cu evoluția acestei ramuri, s-a dezvoltat atât un câmp conceptual specializat, cât și un cod tehnic pe care oamenii din domeniu îl folosesc cu precădere.

Așadar, lexicul științific are la bază lexicul comun care, prin diferite procese semantice, a fost influențat, adaptat sau chiar modificat conform necesităților din domeniul specializat. Lexicul științific oferă cuvinte transformate din lexicul comun pe care le încorporează, dar le și extinde sensurile și semnificațiile.

Industria de petrol și gaze este, de obicei, împărțită în trei mari sectoare, având termeni specifici fiecăruia: *Upstream* (sau Explorare și Producție - *E&P*), *Midstream* și *Downstream*. Termenul *upstream* sau *E&P* (*Exploration & Production*) se folosește pentru sectorul de explorare și producție a produselor petroliere deoarece conține activități asociate descoperirii, recuperării și producției de țiței brut și gaze naturale. *Upstream* se referă la sonde (identificare zăcăminte, studii de fezabilitate, forare, adâncimea sondei, proiectare, construcție, operare și gestionare). (“The upstream

sector includes searching for potential underground or underwater crude oil and natural gas fields, drilling exploratory wells, and subsequently drilling and operating the wells that recover and bring the crude oil or raw natural gas to the surface” - „Sectorul *upstream* (din amonte) include căutarea unor zăcăminte cu potențial de țiței brut sau gaze naturale în zona subterană sau subacvatică, forarea unor sonde de explorare și, ulterior, forajul și operarea sondelor care recuperează și aduc la suprafață țițeiul brut sau gazele naturale”¹⁴¹. Să continuăm cu o explicație mult mai elocventă: ”an *upstream* activity is one that takes place before oil production, for example exploration or research” („o activitate din *upstream* este aceea care are loc înaintea producției de țiței, de exemplu explorarea sau cercetarea”)¹⁴². Acest termen poate fi găsit în diferite locații, spre exemplu: *upstream facilities* (facilități din upstream), *upstream operations* (operațiuni din upstream), *upstream activities* (activități din upstream) etc.

Termenul *downstream* se utilizează pentru sectorul de rafinare a petrolului brut, prelucrarea și purificarea gazelor naturale, precum și comercializarea și distribuția produselor derivate din petrolul brut și a gazelor naturale (“The *downstream* sector is the refining of petroleum crude oil and the processing and purifying of raw natural gas, as well as the marketing and distribution of products derived from crude oil and natural gas” - „Sectorul *downstream* (din aval) presupune rafinarea și prelucrarea țițeiului brut și purificarea gazelor naturale brute, precum și comercializarea și distribuția produselor derivate din țițeiul brut și gazele naturale”)¹⁴³. Însă, într-un dicționar de specialitate găsim acest termen explicat astfel: ”downstream describes equipment, facilities or systems used after crude oil has been produced (*downstream* descrie echipamente, facilități sau sisteme folosite după producția țițeiului brut)¹⁴⁴. Asemenea termenului *upstream*, acest cuvânt poate fi și el regăsit în diferite sintagme, precum: *downstream plants* (instalații din *downstream*) sau *downstream operations* (operațiuni din *downstream*) etc.

---

¹⁴¹ Wikipedia. [citată 7 februarie 2020]. Disponibil: [https://en.wikipedia.org/wiki/Upstream_\(petroleum_industry\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Upstream_(petroleum_industry))

¹⁴² COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 146. ISBN 978-0-00-749029-5

¹⁴³ Wikipedia. [citată 7 februarie 2020]. Disponibil: [https://en.wikipedia.org/wiki/Downstream_\(petroleum_industry\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Downstream_(petroleum_industry))

¹⁴⁴ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 146. ISBN 978-0-00-749029-5

Operațiunile din *downstream* sunt procesele de petrol și gaze care apar după faza de producție, până la punctul de vânzare. Producția de petrol și gaze din *downstream* implică orice lucru legat de post-producția de petrol brut și activități de gaze naturale.

Termenul *midstream* se folosește pentru a corela toate activitățile din sectoarele de activitate din zona *upstream* și *downstream*. Se folosește în special pentru serviciile de transport și stocare a resurselor, cum ar fi sistemele de colectare (*collecting systems*).

Cercetând traducerea acestor cuvinte, care aparțin aceluiași registru lexical, în dicționarul de limbă engleză generală, constatăm faptul că termenul *upstream* este tradus în felul următor: „1. adv. în susul apei/râului etc. 2. și fig. contra curentului II adj 1. care urcă în susul râului 2. fig. care merge contra curentului”¹⁴⁵ și atât ....., nimic referitor la domeniul tehnic. Am remarcat același lucru și în cazul termenului *downstream*: „adv. în aval, la vale, în josul apei”¹⁴⁶. De subliniat faptul că termenul *midstream* nu este inclus în dicționarul general de limbă engleză, cel puțin noi nu am găsit.

Cercetarea noastră se va concentra pe termenii utilizați în activitățile și fluxul de lucru din sectorul *upstream*, ceea ce vom regăsi în următoarele subcapitole.

În continuare, vă propun discutarea lexicului general din câmpul funcțional-semantic al industriei petrolului și a gazelor și anume, a câtorva termeni reprezentativi din domeniu. Astfel, încercăm să facem referire la câmpurile semantice ale diferitelor lexeme din domeniul nostru specializat, comparativ cu limbajul comun, în scopul de a observa structura lexicală a cuvintelor, având în vedere abordarea etimologică, semantică, frazeologică sau chiar formarea de cuvinte.

Pentru început să ne concentrăm pe cuvântul polisemantic *petrol* și pe domeniul său semantic. Acesta este găsit în dicționarul limbii române cu următoare explicație: „1. rocă sedimentară lichidă, uleioasă, de culoare brună-negricioasă, mai rar gălbuie, cu reflexe albastre-verzui, cu miros specific, formată dintr-un amestec natural de hidrocarburi și de alți compuși organici, care se extrage din pământ și care servește drept materie primă în industria chimică; țitei. ◇ Petrol sintetic = combustibil cu proprietăți asemănătoare cu cele ale țiteiului, obținut pe cale sintetică din cărbune sau din oxid de

---

¹⁴⁵ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 1243. ISBN 10: 973-20-0058-9

¹⁴⁶ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Ibidem*, p. 260.

carbon, prin hidrogenare catalitică. 2. Derivat lichid al petrolului (1), folosit la arderea în lămpi cu fitil pentru iluminat sau încălzit; gaz. 3. Sortiment de petrol (1). – Din fr. *Pétrole*¹⁴⁷.

Spre deosebire de limba engleză, remarcăm definiția cuvântului polisemantic *petroleum* care este una mai simplistă dată de un dicționar de limbă engleză generală: ”a dark, thick oil obtained from under the ground, from which various substances including petrol, paraffin, and diesel oil are produced” - „un ulei de culoare închisă, gros, obținut din subteran, din care sunt produse diferite substanțe, inclusiv benzină, parafină și motorină”¹⁴⁸.

Dicționarul de specialitate ne oferă pentru *petroleum* traducerea de *petrol*, iar pentru *petroleum gas*, *gaze asociate petrolului*. Însă, combinația ”*petroleum pipe-line*” este tradusă prin „conductă de țiței”¹⁴⁹ și nu „de petrol”, ceea ce conduce la o ambiguitate în traducere.

În general, termenul *petroleum* este utilizat pentru a se referi la țiței lichid. Există însă variații considerabile în ceea ce privește folosirea lui în limbă, deoarece în dicționarele de specialitate găsim acest termen ca fiind un amestec de hidrocarburi, care există sub forma unui lichid în formațiuni geologice subterane. Produsele petroliere sunt obținute din prelucrarea țițeiului și a altor lichide în rafinării (*processing plants*). Petrolul este o categorie largă care include atât țițeiul brut (*crude oil*), cât și produsele petroliere. Termenii *oil* și *petroleum* sunt folosiți uneori alternativ în acest domeniu.

Observăm mai departe definiția dată de *wikipedia*, unde găsim ambii termeni cu aceeași explicație: ”*crude oil, or petroleum*”; „Petrolul sau țițeiul, împreună cu cărbunele și gazele naturale, fac parte din zăcămintele de origine biogenă care se găsesc în scoarța pământului. Petrolul, care este un amestec de hidrocarburi solide și gazoase dizolvate într-un amestec de hidrocarburi lichide, este un amestec de substanțe lipofile”¹⁵⁰.

Termenul *petroleum* a dezvoltat câmpuri lexical-semantice bogate și complexe, devenind astfel parte a multiple îmbinări stabilite de cuvinte. Unul dintre cel mai important de la care să pornim ar fi *petroleum engineer* (inginer petrolist) și nu *oil and gas engineer*, deoarece un inginer petrolist este acea persoană implicată în majoritatea etapelor de evaluare, dezvoltare și producție a

---

¹⁴⁷ *Dexonline*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dexonline.ro/>

¹⁴⁸ *Cambridge Dictionary*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>

¹⁴⁹ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 137. ISBN 973-31-1393-X

¹⁵⁰ *Wikipedia*. [citat 7 februarie 2020]. Disponibil: <https://en.wikipedia.org/wiki/Oil>

zăcământului de petrol și gaze, al cărui obiectiv este maximizarea recuperării hidrocarburilor, reducerea costurilor și a impactului asupra mediului. Responsabilitatea inginerului petrolist este să se asigure că țițeiul și gazele sunt extrase în cel mai eficient mod.

Câmpurile semantice ale termenilor *petrol* și *petroleum* sunt unele destul de bogate. Așadar, vă propun mai jos unele elemente ale acestor microcâmpuri pe care le găsim cu prisosință în domeniul de lucru:

EN Description	RO Description
<i>petrol</i>	benzină (auto)
<i>petrol</i>	țiței
<i>petrol barrel</i>	butoi de benzină
<i>petrol consumption</i>	consum de benzină
<i>petrol depth gauge</i>	indicator de nivel de benzină
<i>petrol drum</i>	butoi de benzină
<i>petrol engine</i>	motor cu benzină / cu carburator
<i>petrol filter</i>	filtru de benzină
<i>petrol lubrication</i>	ungere prin amestec de ulei și benzină
<i>petrol pump</i>	pompa de benzină
<i>petrol separator</i>	separator de benzină
<i>petrol supply</i>	alimentare cu benzină
<i>petrol tank</i>	rezervor de benzină
<i>petrol tanker</i>	cisternă de benzină
<i>petrol vaporizing oil</i>	benzină grea de tractor
<i>petrolatum liquid</i>	ulei medicinal
<i>petrolatum wax</i>	ceară de petrol
<i>petroleum</i>	bitum natural
<i>petroleum</i>	gaz; petrol; țiței
<i>petroleum acid</i>	acid petrolic
<i>petroleum asphalt</i>	asphalt / bitum de petrol
<i>petroleum black</i>	negru de petrol
<i>petroleum bloom</i>	fluorescența țițeiului

<i>petroleum car</i>	vagon-cisternă; autocisternă
<i>petroleum composition</i>	compoziția țițeiului
<i>crude petroleum</i>	țiței brut
<i>petroleum deposit</i>	zăcământ de țiței
<i>petroleum drilling</i>	foraj de sonde de țiței
<i>petroleum engineer</i>	inginer petrolist
<i>petroleum engineering</i>	tehnologia țițeiului
<i>petroleum ether</i>	eter de petrol; gazolină
<i>petroleum exploitation</i>	exploatarea zăcămintelor de țiței
<i>petroleum fuel oil</i>	combustibil de petrol
<i>petroleum gas</i>	gaze de sondă / petroliere
<i>petroleum geology</i>	geologia petrolului
<i>petroleum industry</i>	industria petrolului / industria petrolieră
<i>petroleum installation</i>	depozit de carburanți
<i>petroleum mineral oil</i>	petrol, țiței (ulei mineral)
<i>petroleum origin</i>	originea țițeiului

[elaborat de autor]

După cum observăm, acești termeni, folosiți în primul rând în domeniul industriei generale, au dezvoltat diferite expresii, cuvinte sau îmbinări stabile de cuvinte din domeniu. Concluzionând, cuvântul *crude oil* (țiței brut) este folosit pentru a denumi o substanță lichidă organică adesea găsită în subteran, formată fiind din mii de molecule compuse din diferiți atomi de hidrogen și carbon, numite hidrocarburi. Însă, cuvântul *petroleum* (petrol), derivat din latina *petra* (care înseamnă „rocă”) și *oleum* (care înseamnă „ulei”) este frecvent utilizat pentru a face referire la țiței, dar se poate referi și la alte hidrocarburi conexe.

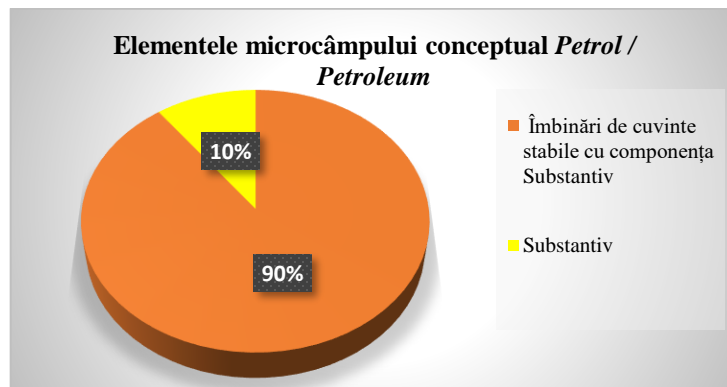
Din această primă prezentare a repertoriului de unități glotice, încercând să grupăm termenii specializați *petrol / petroleum*, în care oferim o bază teoretică și practică a relațiilor sintagmatice și paradigmatică dezvoltate de aceștia, precum și o viziune asupra raporturilor semantice între cuvintele specializate conform structurii lor semice, putem concluziona următoarele:

- analiza semantică a câmpurile semantice ale termenilor *petrol* și *petroleum* prezentată evidențiază un procent mai mare de unități de limbă polisemantice, decât monosemantice.

Deseori, interpretarea unei unități lexicale polisemantice este dificilă fără a fi susținută contextual;

- în structura limbajului specializat al limbii engleze există două categorii de termeni:
  - a. termeni care aparțin LS tehnic, cum ar fi: *petroleum deposit, petroleum drilling etc.* pentru limba engleză sau *petrol, ulei medicinal etc.* pentru limba română;
  - b. termeni comuni LS, precum și celui general. Aici intervine fenomenul polisemiei creat prin dezvoltarea semantică a anumitor termeni tehnici.
- din punct de vedere lexico-morfologic am contabilizat un număr considerabil de unități lexicale, îmbinări de cuvinte stabile cu formule semantico-distributive, având în componența lor nume și verbe.

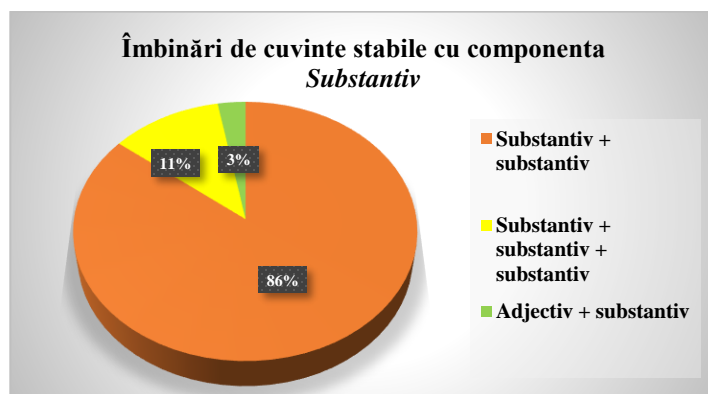
Graficul de mai jos susține, în mod evident, faptul că substantivele alcătuiesc procentul cel mai scăzut, din punct de vedere statistic, însă îmbinările de cuvinte stabile cu componența *substantiv* sunt cele mai frecvente:

Figura 3.1. Elementele microcâmpului conceptual *Petrol / Petroleum*
[elaborată de autor]

- analiza efectuată (pe 39 de elemente) din perspectivă lexical-morfologică, ne-a ajutat să observăm faptul că îmbinările noastre de cuvinte stabile cu componența *substantiv* dezvoltate în acest prim câmp de elementele *petrol / petroleum* se pot clasifica în trei categorii de formule semantico-distributive de bază:
  - a. *substantiv + substantiv* /unități glotice bimembre: *petroleum fuel oil, petroleum industry etc.*;
  - b. *substantiv + substantiv + substantiv* / unități glotice trimembre: *petrol depth gauge, petroleum fuel oil etc.*;
  - c. *adjectiv + substantiv* / unități glotice bimembre: *crude petroleum.*

În baza exemplurilor analizate, am remarcat un procent mai mare al categoriei *substantiv + substantiv*, după cum este redat prin graficul de mai jos:

Figura 3.2. Îmbinări de cuvinte stabile cu componenta *Substantiv*
[elaborată de autor]

3.1.2. *Reserves/Resources (Rezerve / Resurse)*

Evoluția tehnologiei din domeniul rezervelor și a resurselor de petrol a condus la introducerea de noi termeni tot mai complecși pentru clasificarea rezervelor de petrol. Acest fapt a determinat *The Society of Petroleum Engineers* (SPE - Societatea Inginerilor Petroliști) și *The World Petroleum Council* (WPC - Consiliul Mondial al Petrolului) să dezvolte un set de definiții ale rezervelor de petrol care au fost prezentate industriei în anul 1997. În februarie 2000, cele două organizații, în colaborare cu *The American Association of Petroleum Geologists* (AAPG - Asociația Americană a Geologilor), au dezvoltat definiții care cuprindeau întreaga gamă de rezerve și resurse de petrol cu scopul de a clarifica semnificația acestor termeni. Astfel, vă oferim câteva cuvinte, expresii și sintagme, dintre cele mai generale, din acest câmp lexical, precum și descrierea acestora:

Code	RO Description
<i>Associated Gas</i> (gaze asociate)	Gaze naturale găsite în contact cu sau dizolvate în țitei în rezervor / zăcământ.
<i>Completion of Well</i> (Echiparea sondei pentru punerea în producție)	Procesul prin care o sondă este adusă la etapa finală - practic o gaură de sondă, un producător sau injector. O sondă este echipată atunci când se stabilește o legătură între zăcământ / rezervor (rezervoare) și suprafață. Echiparea unei sonde presupune instalarea unor

	combinații de echipamente de gaură de sondă, coloană de tubare și tubing (țeavă de extracție / injecție), precum și instalații / facilități de injecție de suprafață sau de producție.
<i>Completion Interval</i> (Punerea în producție a unui interval)	Un anumit interval (intervale) ale zăcămintului care este (sunt) deschis(e) către gaura de sondă și care este (sunt) conectat/e la instalațiile de suprafață pentru producție sau injecție.
<i>Concession</i> (Concesiune)	Acordarea unui permis / acces pentru o anumită zonă pe o anumită perioadă de timp care transferă anumite drepturi asupra hidrocarburilor care pot fi descoperite de țara gazdă către o companie care este, în general responsabilă cu explorarea, dezvoltarea, producția și vânzarea hidrocarburilor care ar putea fi descoperite. De obicei, este acordat în cadrul unui sistem fiscal legislativ în care țara gazdă colectează impozite, taxe și uneori redevență pe profiturile obținute
<i>Crude Oil</i> (Țitei brut)	Partea de petrol care există în faza lichidă în zăcămintele naturale și rămâne lichidă în condiții atmosferice de presiune și temperatură
<i>Cumulative Production</i> (Producția cumulativă)	Producția de țitei și gaze până în prezent.
<i>Developed Reserves</i> (Rezerve valorificate / dezvoltate)	Rezerve care se așteaptă să fie recuperate din sondele existente. Rezervele de recuperare îmbunătățite sunt considerate a fi valorificate / dezvoltate numai după instalarea echipamentului necesar sau când costurile pentru aceasta sunt relativ mici. Rezervele valorificate / dezvoltate pot fi subcategorizate ca productive sau neproductive.
<i>Dry Gas</i> (Gaze uscate)	Gazele uscate sunt gazele care conțin cantități insuficiente de hidrocarburi mai grele decât metanul pentru a permite extragerea lor comercială sau pentru a necesita eliminarea lor pentru a face gazele potrivite pentru consumul de combustibil (numite și <i>Lean Gas</i>).
<i>Dry Hole</i> (Sondă neproductivă)	O sondă descoperită a fi incapabilă să producă fie țitei, fie gaze în cantități suficiente pentru a justifica echiparea acesteia ca sondă de petrol sau gaze.

<i>Exploration</i> (Explorare)	Prospecțiuni pentru petrolul nedescoperit.
<i>Field</i> (Zonă / Câmp petrolier)	O zonă care conține un singur zăcământ sau multiple zăcăminte, toate grupate sau care sunt conectate, care au aceeași caracteristică geologică structurală individuală și / sau structură stratigrafică. Pot exista două sau mai multe zăcăminte într-o zonă, separate fiind vertical, lateral sau ambele.
<i>Flare Gas</i> (Gaze arse)	Volumul total de gaze evacuate sau arse.
<i>Flow Test</i> (Testarea producției / debitului)	Operația la o sondă proiectată pentru a demonstra existența petrolului mobil dintr-un zăcământ prin stabilirea producției către suprafață și / sau pentru a oferi un indiciu privind o potențială productivitate a respectivului zăcământ.
<i>Daily Flow</i>	Producția zilnică de țiței și gaze
<i>Gas Cap Gas</i> (Gaze-cap - calotă de gaze)	Gaze naturale libere care se suprapun și sunt în contact cu țițeiul brut din rezervor. Sunt un subgrup de gaze asociate.
<i>Offset Well Location</i> (Locația unei sonde vecine - aflată în aceeași zonă)	O potențială locație de foraj adiacentă / în vecinătatea unei sonde existente.
<i>On Production</i> (În producție)	În prezent produce și vinde petrol pe piață.
<i>Proved Reserves</i> (Rezerve dezvoltate dovedite)	Rezerve dezvoltate explorate sunt acele rezerve dovedite care pot fi recuperate prin sondele și instalațiile existente și prin metodele de operare existente.
<i>Reserves</i> (Rezerve)	Cantități de hidrocarburi care se preconizează a fi recuperate din punct de vedere comercial din acumulări cunoscute la o anumită dată.
<i>Reservoir</i> (Zăcământ)	O formațiune de rocă subterană care conține una sau mai multe acumulări naturale individuale și separate de petrol mobil, care este limitată de roca impermeabilă și care este caracterizată printr-un sistem cu o singură presiune.

<i>Shut-in Reserves</i> (Rezerve închise)	Rezervele închise se așteaptă a fi recuperate din intervalele deschise la momentul estimării (dar care nu au început să producă), din sondele închise (din cauza condițiilor de piață sau a legăturilor de conducte) sau din sondele care nu sunt capabile să producă din motive mecanice.
<i>Under Development</i> (În curs de dezvoltare)	Toate aprobările necesare au fost obținute, iar dezvoltarea proiectului este în desfășurare.
<i>Well Abandonment</i> (Abandonarea unei sonde)	Închiderea (cu dop de ciment) permanentă a unei găuri de sondă (neproductivă) sau a unei sonde care nu mai produce petrol sau nu mai este capabilă să producă petrol în mod profitabil. Abandonarea unei sonde implică câteva etape: autorizația pentru abandonare și cerințele procedurale care sunt asigurate de agențiile oficiale; eliminarea coloanei și recuperarea acesteia, dacă este posibil; și unul sau mai multe dopuri de ciment și / sau noroi se pun în gaura de foraj pentru a preveni migrarea fluidelor între formațiunile diferite.
<i>Wet Gas</i> (Gaze umede / bogate)	Gazele umede (bogate) sunt gazele naturale care conțin cantități suficiente de hidrocarburi mai grele decât metanul pentru a permite extragerea lor comercială sau pentru a necesita eliminarea lor cu scopul de a livra gaze potrivite consumului de combustibil.

Preluat și adaptat după *Society of Petroleum Engineers (SPE)*¹⁵¹.

Propunem mai jos a se observa comportamentul acestora la nivelul vorbirii:

Ex. „În acest dop de ciment se fixează o tăbliță cu indicarea numărului **sondei abandonate**”¹⁵². / ”A plate with the number of the **abandoned well** is fixed on this cement plug.”

Ex. ”The management of **oil and gas reservoirs** is a dynamic process that require the cooperation of technical, operating, and management groups for the success of **petroleum** assets. It is a team that consists of robust seismic, geophysics, geology, petrophysical analysis, drilling,

¹⁵¹ *Investopedia*. [citat 5 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.investopedia.com/>

¹⁵² DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998. p. 186.

logging, geochemistry, reservoir **engineering and reservoir management** groups to mitigate the effects of uncertainties in reservoir characterization and **flow processes** via collection and analyses of key geologic, **reservoir**, and performance data through a logical application of multidisciplinary technologies [...]”¹⁵³. / „Gestionarea **zăcămintelor de petrol și gaze** este un proces dinamic care necesită cooperarea echipelor tehnice, de operare și de gestionare pentru succesul activelor **petroliere**. Este o echipă compusă din grupuri de persoane ce dețin informații robuste despre seismică, geofizică, geologie, analiză petrofizică, foraj, **exploatare**, geochimie, **inginerie de zăcământ și de gestionare a zăcământului / rezervorului**, pentru a diminua efectele incertitudinilor privind caracterizarea zăcământului și a **proceselor de debit** prin colectarea și analizarea datelor geologice, de **zăcământ** cheie și datelor de performanță printr-o aplicație logică a tehnologiilor multidisciplinare [...]”

Ex. ”There has been very little **exploration** of new **oil fields** owing to restrictions put upon new drilling by existing Romanian laws. In the above period only proven fields were explored”¹⁵⁴. / „S-au realizat foarte puține **activități de explorare** ale noilor **câmpuri petroliere** din cauza restricțiilor impuse noilor operațiuni de foraj de legile românești existente. În perioada de mai sus au fost explorate doar câmpurile dovedite.”

Pe baza exemplurilor prezentate, remarcăm relații de subordonare bine conturate, exprimate fiind prin termeni simpli, precum și prin termeni sintagmatici ceea ce acordă o importanță considerabilă definirii conceptelor. Aceste exemplificări nu sunt suficiente însă pentru a putea exprima în măsură deplină întregul spectru semantic al microcâmpului funcțional-semantic *Reserves/Resources*, dar în acest domeniu aceste noțiuni au o importanță semnificativă.

Din perspectiva compunerii sintagmatice sau al mijloacelor de formare a unităților lexicale prezentate în acest microcâmp conceptual am remarcat, din exemplele selectate, prezența unor termeni **bimembrii sau polimembrii** plus unul sau mai mulți determinanți, cum ar fi formulele semantico-distributive: adjectiv + substantiv (*crude oil*); substantiv + substantiv (*flow test*); participiu + substantiv (*flare gas*); adverb + substantiv (*daily flow*); substantiv + substantiv + substantiv (*gas cap gas*); participiu + substantiv + substantiv (*offset well location*); prepoziție + substantiv (*under*

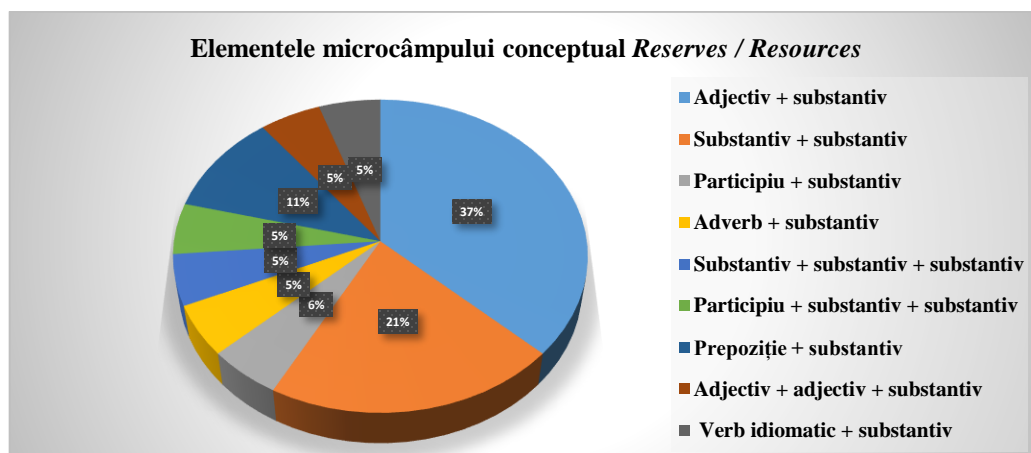
---

¹⁵³ *Researchgate*. [citat 4 februarie 2020]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/300029683_Work_Flow_for_Reservoir_Study_and_Challenges

¹⁵⁴ BUZATU, Gh. *O istorie a petrolului românesc*. București: Editura Enciclopedică, 1998, p. 458. ISBN 973-45-0263-8

development); adjectiv + adjectiv + substantiv (*proved developed reserves*); verb idiomatic + substantiv (*shut in reserves*).

Statistic, în urma unui inventar format din 24 de elemente, se observă o prezență mai mare a structurilor bimembre, în cazul elementelor acestui microcâmp:

Figura 3.3. Elementele microcâmpului conceptual *Reserves / Resources*
[elaborată de autor]

3.1.3. Oil (Țitei)

Termenul *oil* (țitei) este predominant, când ne referim la industria petrolieră. Cercetările efectuate au scos la iveală faptul că unitățile sintagmatice dezvoltate reprezintă o gamă largă de modele conceptuale. Să urmărim următorul câmp lexico-semantic dezvoltat de acest termen:

EN Description	RO Description
<i>oil field</i>	câmp / teren petrolifer; zonă de exploatare / producție
<i>oil and gas well</i>	sondă de țitei și gaze
<i>oil and gas separator - equipment used to separate liquid and gas components as well as water from oil</i>	separator de țitei și gaze - echipament utilizat pentru a separa lichidul și gazele, precum și apa din țitei
<i>oil / gas column</i>	coloană de țitei și gaze
<i>oil / water contact - the lower end of the column in a reservoir with underlying water</i>	contact țitei-apă - capătul inferior al coloanei dintr-un zăcământ cu apă subiacentă
<i>oil storage tank</i>	rezervor de stocare / depozitare a țiteiului

<i>oil delivery truck</i>	autocisternă pentru alimentare
<i>oil field</i>	zăcământ de petrol
<i>oil film</i>	peliculă de țiței
<i>oil gauge glass</i>	sticlă de nivel pentru țiței
<i>oil indicator, oil pressure gauge</i>	manometru de țiței
<i>oil seal, oil joint</i>	etanșare cu țiței
<i>oil pipeline</i>	conducte de țiței
<i>oil nipple</i>	duză
<i>oil rig</i>	instalație de foraj
<i>oil indicator, oil pressure gauge</i>	manometru de țiței
<i>oil wells</i>	sonde de țiței / petroliere
<i>oil line / pipeline</i>	conductă de țiței
<i>oil wells</i>	sonde de țiței / petroliere
<i>oil pump</i>	pompă de petrol
<i>oil waste</i>	deșeuri petroliere
<i>oil separating</i>	proces de separare a țițeiului

[elaborat de autor]

Din cele prezentate observăm că termenul principal, *oil*, a format în mare parte structuri sintagmatice care variază în funcție de context, însă sensul și conceptul pe care îl exprimă este identic.

De precizat faptul că domeniul lingvistic al acestor expresii este unul destul de cuprinzător, rareori asemănându-se cu cel al termenilor *petrol* și *petroleum*, însă câmpurile lexical semantice dezvoltate de termenul *oil* sunt cele mai des folosite în domeniul în speță, iar unul dintre ele este termenul *oil field* (câmp petrolifer) folosit pentru a denumi *zăcămintele de petrol* găsite în subteran și care pot fi extrase prin activitatea de foraj.

Exemplificăm prin următoarele:

Ex. „Cercetările de specialitate au stabilit că **petrolul** [...] s-a impus printr-o continuă și remarcabilă diversificare a utilizării lui în cadrul istoriei...”¹⁵⁵ / ”Specialized researches have

---

¹⁵⁵ BUZATU, Gh. *O istorie a petrolului românesc*. București: Editura Enciclopedică, 1998, p. 11. ISBN 973-45-0263-8

established that **oil** [...] has won its place through a continuous and remarkable diversification of its use in history.”

Ex. „Păstrarea unei porțiuni a **terenurilor petrolifere** ale statului ca rezervă de viitor”¹⁵⁶. / ”Preserving a part of the government's **oil fields** as a future reserve.”

Ex. „În perioada de pregătire pentru **exploatare** - sau de *completare* a unei **sonde de extracție a petrolului** - sunt efectuate lucrările necesare, prin care sonda, ajunsă în faza finală a forării, este transformată în **sondă de extracție**”¹⁵⁷ / ”During the preparation works for **exploitation / development** - or for *completing* of an **oil production well** - necessary works are carried out, through which the well that has reached the final phase of drilling, is changed into a **production well**.”

O observație ce se impune aici, în urma analizei acestor exemple din microcâmpul funcțional-semantic *Oil* este faptul că există deseori o combinație de termeni în limba engleză, care conduc la construirea și dezvoltarea unor sintagme multiple și complexe atunci când ne raportăm la găsirea unui corespondent concis în limba română.

Exemplele prezentate ne permit să observăm faptul că formarea termenilor prin compunere sintagmatică, fie din structuri bimembre (subst. + subst.) sau trimembre (subst. + subst. + subst.), predomină, iar existența termenului de bază *oil* contribuie la formarea acestui număr impresionant de unități lexicale ceea ce demonstrează faptul că structura semantică a lexemelor este mult mai complexă.

În analiza pe care am întreprins-o, am remarcat caracterul polisemantic destul de variat al microcâmpului conceptual *Oil*, atât lexical, cât și sintagmatic, iar semnificațiile noi, create de semele distinctive, sunt dezvoltate prin context. Raportându-ne la analiza semică a semelor, lexemul *Oil* îl putem fragmenta în semele: *oil pipe*, *oil pipeline*, *oil line*, *oil pump*. După cum observăm, semul comun este *oil* și este un hiperonim care stabilește relații de hiponimie (denumește conceptul generic, deosebindu-se prin cel puțin o trăsătură distinctivă și este în relație de coordonare). Exemplul nostru reliefează seria de hiponime ce au subordonat termenul de bază *oil* (precizarea elementelor din domeniul petrolier).

---

¹⁵⁶ BUZATU, Gh. *O istorie a petrolului românesc*. București: Editura Enciclopedică, 1998, p. 55. ISBN 973-45-0263-8

¹⁵⁷ TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 9. ISBN 973-31-1197-X

Acest tip de relație semantică, **hiponim-hiperonim**, este prezent în limbajul specializat tehnic tocmai din cauza faptului că reprezintă un mod de a ordona conceptele sau de a subordona anumiți termeni cu sensuri apropiate.

3.1.4. *Field (Câmp / Teren)*

Microcâmpul funcțional-semantic *Field* a dezvoltat numeroase lexeme. Îl găsim în dicționarul explicativ ca fiind, în primul rând, descris astfel: "an area of land where crops are grown or animals feed on grass" („o suprafață de teren în care sunt cultivate culturi sau animalele se hrănesc cu iarbă”) sau "an area of ground where a sport is played" („o zonă de teren unde se practică un sport”) - definiții ce nu mulțumesc un inginer petrolist, însă pe ultimul rând din explicație, îl depistăm ca fiind: "**coal / oil / gas field** a large area where coal, oil or gas is found" („zona petrolieră de cărbune / țiței / gaze - o zonă întinsă în care se găsește cărbune, țiței sau gaze)¹⁵⁸.

Așadar, să mergem mai departe în dicționarul de limbă engleză generală, unde nu atestăm nimic legat de domeniul industriei petroliere, cu excepția expresiei "field work" - „muncă de / pe teren (a geologului sau topografului)", ceea ce ne poate duce cu gândul la domeniul în speță¹⁵⁹. Analizând traducerea acestuia în limba română, am identificat colocația / construcția *oil field* cu explicația necesară: „1. teren petrolier 2. sondă petrolieră"¹⁶⁰.

Spre exemplu, dicționarele tehnice de specialitate definesc termenul *field* astfel: "An area consisting of a single reservoir or multiple reservoirs all grouped on, or related to, the same individual geological structural feature and/or stratigraphic condition. The field name refers to the surface area, although at times it may refer to both the surface and the underground productive formation" („O zonă formată dintr-unul sau mai multe zăcăminte, toate grupate sau conectate, care au aceeași caracteristică geologică structurală individuală și/sau structură stratigrafică. Numele zăcămintului are legătură cu zona de la suprafață, chiar dacă uneori poate face referire, atât la formațiunea productivă de la suprafață, cât și la cea din subteran")¹⁶¹.

---

¹⁵⁸ LONGMAN *Dictionary of Contemporary English*, Third Edition, Longman Group Ltd, England, 1995, p. 515. ISBN 0-582-23750-5

¹⁵⁹ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 326. ISBN 10: 973-20-0058-9

¹⁶⁰ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Ibidem*, p. 682.

¹⁶¹ *GLOSSARY OF OILFIELD PRODUCTION TERMINOLOGY (GOT) (DEFINITIONS AND ABBREVIATIONS)*. First Edition, January 1, 1988, American Petroleum Institute, 1220 L Street, Northwest, Washington, DC 20005. p. 100. [citată 15 ianuarie 2019]. Disponibil: <https://global.ihp.com/standards.cfm?publisher=API>

Continuăm cu un alt dicționar de specialitate, unde găsim cuvântul *field* definit ca fiind ”a geographical area in which a number of oil or gas wells produce from a continuous reservoir. A field may refer to surface area only or to underground productive formations as well. A single field may have several separate reservoirs at varying depths” („o zonă geografică în care un număr de sonde de țitei sau gaze produc dintr-un zăcământ stabil / durabil. Un zăcământ poate face referire doar la zona de suprafață sau și la formațiunile productive subterane. Un singur zăcământ poate avea mai multe rezervoare separate la adâncimi diferite”)¹⁶².

Pe baza unor examinări și analize comparative, se poate observa că acest termen este destul de productiv, dezvoltând în mare parte unități sintagmatice și îmbinări de cuvinte pentru care stabilirea echivalențelor terminologice este pur contextuală. Așadar, vă oferim câteva exemple concludente: *book field* - caiet de teren; *condensate field* - zăcământ de condens; *depleted oil field* - zonă petroliferă epuizată; *gas field* - zăcământ de gaze; *field* - schelă de petrol, regiune, zăcământ; *field performance* - rezultate obținute pe teren; *field superintendent* - supervisor al unui zăcământ; *field work* - muncă de teren; *oil field* - zăcământ de țitei; *proved field* - zăcământ dovedit /explorat.

Termenul *oilfield* este explicat ca fiind: ”n: the surface area overlying an oil reservoir or reservoirs. The term usually includes not only the surface area, but also the reservoir, the wells, and the production equipment” („suprafața de deasupra unui rezervor sau mai multe rezervoare de țitei. Termenul include de obicei nu numai zona de la suprafață, ci și rezervorul, sondele și echipamentele de producție”) ¹⁶³.

În continuare, încercăm să oferim informații contextuale cu privire la termenii acestui microcâmp, prezentând câteva fraze culese din cărțile de specialitate. Să urmărim câțiva termeni din microcâmpul funcțional-semantic *Field* care, după cum vom vedea, suferă schimbări de sens grație contextului din care fac parte:

Ex. „Exploatarea zăcămintelor de petrol din țara noastră se face prin mai multe sisteme și anume: erupție naturală, erupție artificială, pompajul de adâncime ...”¹⁶⁴. /”Producing our country’s oil fields is done by multiple methods: natural flow, artificial lift, bottom hole pumping ...”

---

¹⁶² *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). p. 74. ISBN 10: 0886981875

¹⁶³ Ibidem, p. 143.

¹⁶⁴ MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 1. ISBN 973-31-1517-7

Ex. „Ținând seama de presiunea existentă în **zăcământul** de hidrocarburi fluide, la deschiderea straturilor **productive** pot fi întâlnite condiții ...”¹⁶⁵. / ”Taking into account the pressure existing in the **reservoir** of fluid hydrocarbon, on the opening of the **productive** layers, can be met conditions ...”

Ex. „... strate cu valoare mică a presiunii, aproape **epuizate** din punct de vedere energetic, însă cu un conținut de hidrocarburi suficient pentru a justifica săparea unor **sonde de exploatare** (strate **depletate**, neeruptive)”¹⁶⁶. / ”... layers with low pressure, almost **depleted** from the energy point of view, but with a sufficient hydrocarbon content in order to justify the drilling of some **production wells (depleted layers, no longer flowing naturally).**”

În cadrul acestui microcâmp observăm dezvoltarea relațiilor sintagmatice (subst. + subst., participiu + subst. + subst.), dar și a relațiilor paradigmatică: de sinonimie, deosebindu-se printr-un sem sau două. Asociația celor două tipuri de relații are la bază contextul cu ajutorul căruia se realizează procesul semantic. Semul comun, aici, este *field* care dezvoltă relații, noțiuni și conotații și care prin combinarea cu alte seme din alți termeni construiește relații sintagmatice care, la rândul lor, se divizează în relații hiponimice. Să observăm, în cele ce urmează, posibilitatea de combinare sintagmatică a hiperonimului *field*: *book field*, *condensate field*, *gas field* etc. Unitățile sintagmatice cu termenul de bază sunt destul de multe, iar în procesul formării se folosesc determinanți substantivali, adjectivali sau participiali. Relațiile de hiperonimie sunt destul de complexe pentru semul *field*, deoarece se pot dezvolta prin extinderea sintagmelor noi de la termenii comuni și / sau specializați sau prin corelarea conceptelor.

Din punct de vedere al relațiilor paradigmatică, constatăm că sinonimia se stabilește între doi sau mai mulți termeni tehnici ce desemnează același concept, însă echivalentul din limba română este total diferit. Am constatat relații sinonimice între unitățile sintagmatice formate cu termenul de bază *field*. Spre exemplu: *oil field* în limbajul de specialitate îl găsim tradus ca fiind un *câmp petrolifer*, asemenea limbajului comun¹⁶⁷. Dar, în domeniul nostru de specialitate *oilfield* este utilizat pentru ”a reservoir of hydrocarbons which is sealed by impermeable rock, especially one that is big enough to

---

¹⁶⁵ TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 12. ISBN 973-31-1197-X

¹⁶⁶ TOCAN, I. *Ibidem*, idem.

¹⁶⁷ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 127. ISBN 973-31-1393-X.

exploit” („un zăcământ de hidrocarburi care este închis / sigilat de roca impermeabilă, în special una suficient de mare pentru a fi exploatată”)¹⁶⁸.

3.1.5. Well (Sondă)

În continuare, vom recurge la exemplificarea lexemului *well* (sondă) despre care putem preciza faptul că în limbajul comun al limbii române acesta este atestat cu definiția: „sens tehnic și sens medical, respectiv gaură / dispozitiv forată în interiorul scoarței Pământului în vederea exploatării unui zăcământ de hidrocarburi fluide; instrument chirurgical în formă de tub care servește la explorarea sau la evacuarea unor canale sau cavități din organism ori la drenarea plăgilor. (...) sau dispozitiv sensibil, asociat unui aparat de măsură, care poate fi plasat în diferite puncte din spațiu pentru explorarea unui câmp fizic”¹⁶⁹.

În limba engleză, cuvântul polisemantic *well* a dezvoltat o varietate de elemente ale microcâmpului lexico-semantic. Pornind de la adverbul *quite well* și continuând cu expresii, sintagme, derivate sau colocații în a căror componentă se regăsește *well* și al cărui sens se schimbă în totalitate, oferim câteva exemple relevante: *well worth*, *well capable of* (adverb); *well then* (interjecție); *well worth*, *looking well* (adjectiv); *tears welled up* (verb); *gas well* (substantiv)¹⁷⁰; *oil well* (substantiv), *sink a well* (=dig a well)¹⁷¹. Dacă în limbajul comun există sintagma *to dig a well* (a săpa o sondă), în cel specializat se va folosi *to drill a well* (a săpa / a foră o sondă), ceea ce denotă faptul că în acest caz lexicul din stilul științific îl îmbogățește pe cel comun.

Observăm aici o productivitate destul de mare cu privire la derivarea semantică și derivarea morfologică la nivelul ambelor limbaje (GE și LS). În cazul derivării semantice din sensul cuvântului polisemantic *well* derivă un altul, spre exemplu: *gas well*. Lexemul ales aici este unul semnificativ în domeniul tehnic petrolier și ajută la crearea de noi unități lexicale cu rolul de a reda cât mai concret sensul noțiunii.

---

¹⁶⁸ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 95. ISBN 978-0-00-749029-5

¹⁶⁹ *Dexonline*. [citată 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dexonline.ro/>

¹⁷⁰ *Longman Dictionary of Contemporary English Online*. [citată 7 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/well>

¹⁷¹ LONGMAN *Dictionary of Contemporary English*, Third Edition, Longman Group Ltd, England, 1995, p. 1625. ISBN 0-582-23750-5

După cum constatăm, în domeniul tehnic termenul *well* (sondă) este mult utilizat și folosit în general pentru orice operațiune de *drilling* (forare / pătrundere / săpătură) prin suprafața pământului, care este proiectată și planificată pentru a obține hidrocarburi petroliere (*oil or gas* - țiței sau gaze). Unele gaze naturale sunt produse împreună cu țițeiul. Termenul *well* se folosește în combinație cu *oil* și *gas*, devenind *oil or gas well* (sondă de gaze sau de țiței). Pentru crearea unei sonde, se urmăresc câteva etape fundamentale, iar termenii folosiți sunt următorii: *planning activities* (planificarea activităților), *drilling job* (operațiunea de forare caracterizându-se prin *rigging up / down* (montarea / demontarea instalației sau a platformei pentru foraj); verbul idiomatic / complex *rig up / down* este folosit pentru a ridica o structură temporară și provine de la substantivul *rig* (instalație sau platformă folosită pentru a foră o sondă), *well completion* (echiparea sondei), *well production* (punerea în producție a sondei), *well abandonment* (abandonarea unei sonde).

Totuși, există și se păstrează o relație, o conexiune semnificativă între limbajul tehnic specializat și cel comun, după cum vom remarca în exemplele de mai jos. Abordarea funcțional semantică în domeniul tehnic este una bazată pe cercetarea personală în domeniu, astfel am selectat câteva expresii dezvoltate de lexemul *well*:

EN Description	RO Description
<i>well acidizing</i>	operația de acidizare a sondei
<i>well head assembly</i>	ansamblul capului de sondă
<i>well cost</i>	costul unei sonde
<i>well flooding</i>	inundarea unei sonde
<i>well head equipment</i>	echipamentul de la gura sondei / puțului
<i>well head pressure</i>	presiunea de la gura sondei
<i>well life</i>	durata de exploatare a unei sonde
<i>well-location / site</i>	locația sondei
<i>well-logging method</i>	metodă de cercetare a sondelor
<i>well losses</i>	pierderi de sondă
<i>well perforating</i>	perforarea sondei
<i>well repairs</i>	reparații la sonde
<i>well servicing</i>	întreținerea sondelor productive
<i>well intervention jobs</i>	lucrări de intervenții la sonde

<i>well water cut</i> (“the ration of the water which is produced in a well compared to the volume of the total liquids produced”) ¹⁷²	impurități de sondă („raportul apei produse într-o sondă, comparativ cu volumul total al lichidelor produse”)
---	---

Datorită dezvoltării, implementării și evoluției tehnologiilor în viața cotidiană, observăm o întrepătrundere a termenilor din vocabularul general în câmpul semantic specific, cât și viceversa. Câmpul funcțional-semantic specific nu poate avea particularități și structuri gramaticale diferite de cel general și de aceea există o migrație a termenilor dintr-un câmp în altul, însă, la baza limbajului tehnic va sta limbajul general care poate dobândi, odată cu evoluția tehnicii, semnificații noi din sfera domeniul tehnic. A se urmări câteva exemplificări:

Ex. „Acidizarea sondelor, în general cu soluții de acid clorhidric care dizolvă depunerea de carbonați din porii rocii”¹⁷³ / **”Well acidizing jobs**, generally with hydrochloric acid solutions that dissolve the carbonate deposits in the rock pores.”

Ex. „Lucrările de intervenții la sonde sunt diferite în funcție de sistemul de exploatare al sondei...¹⁷⁴ / **”Well intervention jobs** are different depending on the well operating system.”

Ex. „Cerințele tot mai mari de petrol și gaze, a impus dezvoltarea lucrărilor geologice pentru descoperirea de noi **rezerve**, aplicarea pe scară largă a celor mai noi metode de recuperare secundară și terțiară a **zăcămintelor** deja în **exploatare** și nu în ultimul rând intensificarea afluxului de fluid din strat în **sondă** și extracția acestuia la suprafață”¹⁷⁵ / **”The increasing requirements for oil and gas**, has led to the development of geological jobs for the discovery of new reserves, to the widespread application of the latest methods of secondary and tertiary recovery of the **deposits/reservoirs** already in **production** and last but not least, to the intensification of fluid flow from the layer into the **well** and its bringing to the surface.”

---

¹⁷² COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 157. ISBN 978-0-00-749029-5

¹⁷³ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p.185.

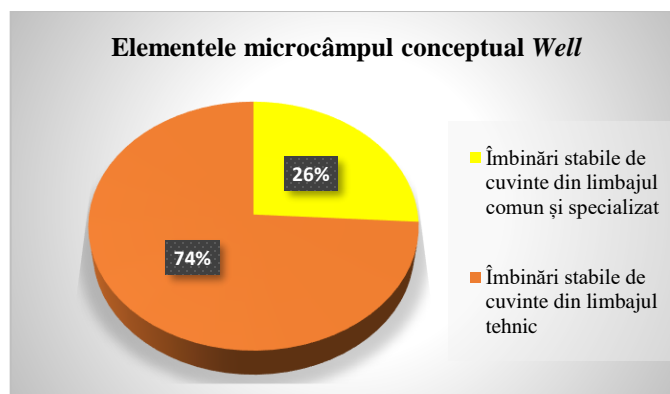
¹⁷⁴ MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 554. ISBN 973-31-1517-7

¹⁷⁵ POPESCU, M. *Contribuții la realizarea constructivă și tehnologică a pompelor cu șurub pentru industria petrolieră*. Ploiești, 2016, p. 10. R285311375

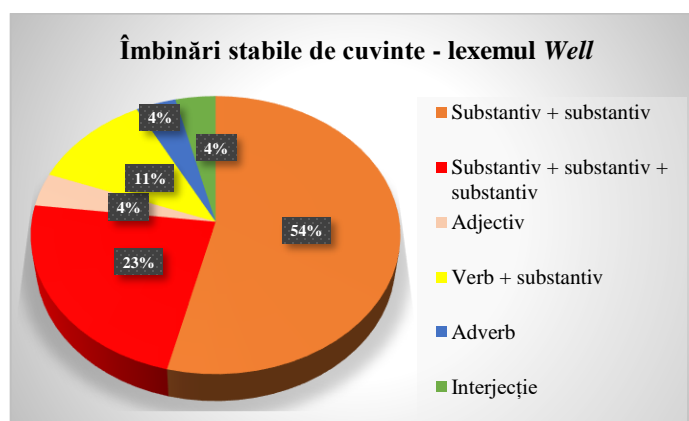
Așadar, în structura TE putem afirma, cu certitudine, că există două categorii de unități lexicale:

1. unități din lexicul tehnic specializat: *gas well, to drill a well* etc.
2. unități care aparțin în același timp GE și LS. Acestea sunt cuvinte polisemantice create fie prin dezvoltarea unui sens tehnic, fie prin extensia semantică a anumitor termeni tehnici: *well worth, well capable of* etc.

Lexemul *well* ilustrează cu ușurință fenomenul polisemiei externe, termenul aparține atât limbajului comun, cât și celui specializat. Pe baza studiului realizat asupra structurii TE din prezentul microcâmp conceptual, vă oferim o clasificare semantico-distributivă. Pentru efectuarea cercetării, au fost selectate unitățile lexicale cele mai frecvente.

Figura 3.4. Elementele microcâmpului conceptual *Well*
[elaborată de autor]

Figura 3.5. Îmbinări stabile de cuvinte - lexemul *Well*
[elaborată de autor]

Din cele aproximativ 30 de elemente analizate, cele mai numeroase s-au dovedit a fi unitățile lexicale din TE, iar din punct de vedere morfo-sintactic, cele mai productive rămân structurile bimembre (Subst. + Subst.), urmate de cele trimembre (Subst. + Subst. + Subst.).

3.1.6. *Reservoir / Deposit (Zăcământ)*

Cuvântul polisemantic *reservoir* definit ca *rezervor, lac de acumulare, rezervă* sau *sursă*¹⁷⁶ este de fapt folosit cu sens de *zăcământ* (în domeniul petrolului) pentru formațiunile din subteran unde s-au acumulat depozitele de țiței și gaze (*oil and gas reservoir*), definiție identificată și în limbajul de specialitate ”porous permeable rock containing petroleum”¹⁷⁷ - „rocă permeabilă poroasă care conține petrol”.

Foarte interesant apare aici termenul *reservoir* pe care, îl găsim tradus *zăcământ* (rocă-magazin) în limbajul de specialitate, însă în sintagma *reservoir characteristics* (caracteristicile rezervorului) apare ca și *rezervor*.

Dorim să concluzionăm faptul că în limbajul comun cuvântul *reservoir* este un *rezervor, o rezervă, sursă* etc. și nicidecum *zăcământ*, ceea ce conduce la o ambiguitate în condițiile în care și termenul *reserve* îl găsim tot ca *rezervă* sau *stoc*. În urma studiului realizat asupra structurii termenului în limbajul tehnic al limbii engleze, am constatat câteva elemente ale acestui microcâmp, printre care vă oferim pe cele mai uzuale:

EN Description	RO Description
<i>reservoir beds</i>	strate - rezervor
<i>reservoir characteristics of the pay zone</i>	caracteristicile rezervorului din zona productivă
<i>reservoir conditions</i>	condiții de zăcământ
<i>reservoir pressure</i>	presiunea de zăcământ
<i>reservoir rock</i>	rocă - magazin
<i>deposit of natural gas</i>	zăcământ de gaze naturale

¹⁷⁶ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 861. ISBN 10: 973-20-0058-9

¹⁷⁷ GLOSSARY OF TERMS USED IN THE PETROLEUM INDUSTRY. BCAFC First Nations Offshore Oil & Gas Workshop, December 11-12, 2003 Nisga'a Nan, Prime Rupert, BC: Reservoir, p. 12. [citat 25 ianuarie 2019]. Disponibil: <http://cmscontent.nrs.gov.bc.ca/geoscience/>

Pentru a extinde aplicarea în practică a elementelor incluse în acest microcâmp, ne-am propus evidențierea acestora cu ajutorul următoarelor exemple (sursă elaborată de autor):

Ex. In order to align the **reservoir pressure** in the productive area and to increase the gas recovery, we need to develop a **Drilling Plan** on location X. / În scopul de egaliza / a alinia **presiunea de zăcământ** în zona productivă și pentru a crește recuperarea gazelor, trebuie să dezvoltăm **un program de foraj** în locul X.

Ex. The decision is to analyse the **reservoir** geological-technical conditions of a seismic investigation in the south structure. / Decizia este de a analiza condițiile geologo-tehnice **de zăcământ** de efectuare a unor cercetări seismice în zona sudică a structurii.

Ex. Oligocene **reservoir** rock contains marl and clay with sand intercalations. / **Roca magazin** a Oligocenului este constituită din marne și argile cu intercalații de nisip.

3.1.7. *Subsurface (Subteran)*

Am adus în discuție diferiți termeni pe care îi întâlnim cu precădere în activitatea uzuală din industria petrolieră, însă dorim să amintim și termenul *subsurface* (subteran, subsol). Tot ceea ce are legătură cu operațiunile de zăcământ poate fi definit cu ajutorul acestui termen.

Examinarea acestui termen în limbajul specializat, unde îl găsim explicat astfel: ”subsurface means in a well, or below the surface of the ground („subsurface înseamnă ceea ce este într-o sondă sau sub suprafața solului”)”¹⁷⁹, ne-a ajutat să evidențiem câteva unități sintagmatice dezvoltate, precum:

- *subsurface environment n: the environment below the surface of the earth; ground water, deep water, underground formations etc. subsurface geology n: the study of rocks that lie beneath the surface of the earth* (mediu subteran n: zona de sub suprafața solului; ape subterane, ape adânci, formațiuni subterane etc. geologie subterană: studiul rocilor care se află sub suprafața pământului);

---

¹⁷⁸ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 53, p. 154. ISBN 973-31-1393-X

¹⁷⁹ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 135. ISBN 978-0-00-749029-5

- *subsurface sampling n: a procedure in which a bottomhole sampler is lowered into the well and filled with a sample that is representative of the reservoir conditions and that contains all the constituents of the fluid in their true proportions. Tests run on this sample help to obtain an accurate knowledge of the physical properties of the reservoir fluid under actual conditions* (analiza subterană n: o procedură în care un prelevator de fund este coborât în sondă și umplut cu o probă reprezentativă pentru condițiile rezervorului și care conține toți constituenții lichidului în adevăratele lor proporții. Testele efectuate la această probă ajută la obținerea unor informații exacte privind proprietățile fizice ale fluidului de zăcământ în condiții reale)¹⁸⁰;
- *subsurface location* - locația subterană; *subsurface management* - managementul zonei subterane; *subsurface safety valve* - ventil de siguranță pentru subteran; *subsurface rock structures* - structuri de roci subterane; *subsurface team / department* - echipa / departamentul care ocupă de zona subterană.

Aceste sintagme prezentate au rolul de a reflecta concepte, noțiuni și procedee tehnice folosite în anumite situații în care termenii din limbajul comun nu acoperă domeniul specializat.

Așadar, abordarea și prezentarea acestor termeni generaliști, care fac parte din microcâmpul conceptual-funcțional *Subsurface*, ne oferă posibilitatea de a reflecta realitatea lingvistică din domeniul ales, iar selecția acestor unități lexicale reflectă modul de comunicare al specialiștilor din domeniul industriei. Astfel, să umărim câteva exemple contextuale:

Ex. "A petroleum reservoir or oil and gas reservoir is a **subsurface** pool of hydrocarbons contained in porous or fractured rock formations"¹⁸¹. / „Un zăcământ de petrol sau un zăcământ de țitei și gaze este un bazin **subteran** / **în subsol** de hidrocarburi cuprins în formațiuni de roci poroase sau fisurate.”

Ex. „...se determină presiunea de zăcământ P_{extr} (în rezervorul din **subsol**), în zona de țitei...”¹⁸². / "...the P_{extr} reservoir pressure is determined (in the **subsurface** reservoir), in the production area..."

---

¹⁸⁰ *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). p. 204. ISBN 10: 0886981875

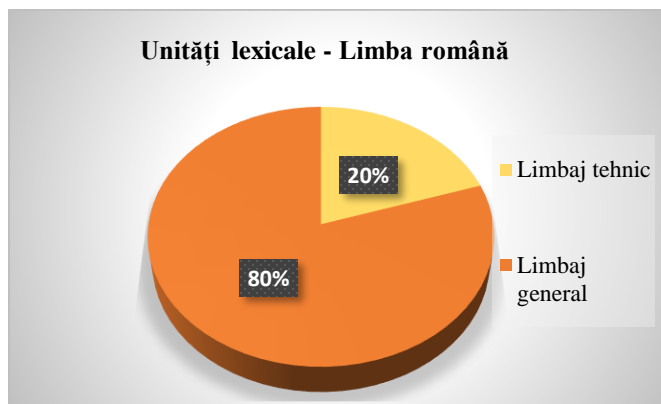
¹⁸¹ *Wikipedia*. [citată 7 februarie 2020]. Disponibil: <https://en.wikipedia.org/wiki/Oil>

¹⁸² TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 14. ISBN 973-31-1197-X

Ex. The **subsurface** team was asked to prepare the **subsurface** location and coordinates for two more gas wells in the same area. / Echipei care se ocupă de **subteran** i s-a solicitat să pregătească coordonatele și locația **subterană** pentru alte două sonde de gaze în aceeași zonă.

Din punct de vedere al relațiilor între elementele microcâmpului conceptual, constatăm posibilitățile multiple de îmbinare formate de semul *subsurface* care exprimă practic aceeași noțiune în limba engleză. Observăm aici că elementele din îmbinările de cuvinte: *subsurface location*, *subsurface pool*, *subsurface reservoir* sunt *hiponimele* elementului *subsurface*. Însă, acești termeni hiponimi au, la rândul lor, trăsături specifice fiecărui concept. Cu privire la formula semantico-distributivă, există și aici combinații, cele mai numeroase fiind cele bimembre (subst. + subst.).

Examinarea construcțiilor prezentate ne-a permis să reliefăm prezența polisemiei care apare la echivalentul din limba română, a cărei semnificație este determinată doar de context. Pe baza inventarului realizat am constatat faptul că idiomul englezesc oferă mai puține semnificații / cuvinte comparativ cu cel românesc, atât pentru lexicul tehnic, cât și pentru cel general. Însă, în limba engleză balanța este destul de echilibrată privind granița între TE și GE.

Figura 3.6. Unități lexicale - Limba română
[elaborată de autor]

Figura 3.7. Unități lexicale - Limba engleză
[elaborată de autor]

Cu titlu de concluzie, în acest subcapitol ne-am concentrat atenția spre câmpurile funcțional-semantice ale celor mai generali și uzuali termeni cu scopul de a creiona o imagine de ansamblu a diferențelor lexico-semantice dintre limbajul de specialitate al limbii engleze și al limbii române și limbajul comun al celor două idiomuri. Vom continua să evidențiem profilul lingvistic și al altor termeni, însă pe categorii de domenii / concepte.

3.2. Câmpul funcțional-semantic Sectorul *Operational* (Operațional) exprimat de microcâmpurile:

3.2.1. *Exploration and Production (E&P) (Explorare și producție)*

Exploration (explorare, cercetare sau recunoaștere a terenului) reprezintă activitatea primordială din industria petrolului și a gazelor naturale. Dicționarul de specialitate ne oferă termenul *development (of an oil field)* pentru exploatarea zăcămintelor pe care îl găsim și în construcția *development drilling* ca fiind un foraj de exploatare¹⁸³. Cuvântul *development* apare destul de complex ca și câmp lexical în limbajul comun, astfel vă oferim câteva sensuri: dezvoltare, extindere, creștere, evoluție, degajare, proiect, eveniment, întâmplare, schimbare, valorificare (a unui teren) etc.¹⁸⁴. În urma unei examinări atente, putem preciza că acest termen e destul de productiv, ceea ce ne permite să prezentăm sintagmele specifice domeniului nostru și anume: *development drilling* - foraj de

¹⁸³ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 55. ISBN 973-31-1393-X

¹⁸⁴ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 237. ISBN 10: 973-20-0058-9

exploatare; *development field* - zonă de exploatare / dezvoltare; *development plan* - plan de dezvoltare; *development well* - sondă de exploatare.

Să revenim însă la termenul *exploration* (exploatare) care este, de fapt, întrebuințat pentru obținerea unei concesiuni de la cel care deține zăcămintele. După obținerea acestui drept, operatorul poate efectua studii seismice pentru a selecta eficient prima locație în scopul forării primei sonde de explorare care este numită *wildcat*. Acest cuvânt, nostim aparent, îl găsim definit în limbajul comun ca fiind un substantiv: "a small wild animal of the cat family that looks similar to a pet cat and that lives mainly in areas with forests and mountains" („un animal sălbatic mic din familia felinelor care arată similar cu o pisică de companie și care trăiește în principal în zone cu păduri și munți”) și un adjectiv: „used to refer to a search for oil in a new area without knowing if any will be found, or if a profit can be made from it: *Wildcat drilling* is a big risk but investors stand to make huge profits if oil is found” („face referire la explorarea / căutarea petrolului într-o zonă nouă, fără a se cunoaște dacă va fi găsit sau dacă se poate obține un profit din aceasta: *forajul de prospecțiuni* este un risc mare, dar investitorii pot să obțină profituri uriașe dacă se găsește petrol”)¹⁸⁵.

Însă, termenul de bază *wild-cat*, în limbajul de specialitate, l-am identificat sub formă de expresii și sintagme, astfel: *wild-cat area* - sector în curs de dezvoltare; *wild-cat drilling* - foraj de prospecțiuni; *wildcat (ing) well* - sondă de explorare; *wild flowing well* (well spring) - sondă în erupție liberă¹⁸⁶.

Referitor la folosirea acestui termen în limbajul comun, putem spune că a dezvoltat o multitudine de expresii, cologații, sintagme, printre care amintim: *pisică sălbatică, persoană impulsivă, aventură, grevă fără aprobarea sindicatului, sondă forată, tren care circulă în afara orașului, nesigur, periculos, neverificat, necontrolat*¹⁸⁷. Dintre toate aceste sensuri, atenția noastră se oprește asupra sintagmei *sondă forată*, singurul sens care ne duce cu gândul la domeniul nostru de cercetare, însă fără prea multe informații privind folosirea în limbajul de specialitate ar fi destul de greu să-i ghicim semnificația tehnică. De notat explicația găsită în dicționarul de limbă engleză

---

¹⁸⁵ *Cambridge Dictionary*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>

¹⁸⁶ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 206. ISBN 973-31-1393-X

¹⁸⁷ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 1312. ISBN 10: 973-20-0058-9

generală: “to look for oil in a place where nobody has found yet” („a căuta țiței într-un loc în care nimeni nu a găsit deocamdată”)¹⁸⁸.

Semnificația lexemului *wildcat* (sondă de explorare) este prin definiție de fapt despre geologia unui sol necunoscut, despre forarea într-o locație neexploată. Se presupune că acest termen își are originea probabil în faptul că activitatea de foraj din prima jumătate a secolului al XX-lea a fost adesea întreprinsă în zone geografice îndepărtate. Datorită distanței lor față de zonele populate, unele dintre aceste locații păreau a fi infestate cu pisici sălbatice sau alte creaturi nesăbuite din vestul american¹⁸⁹. Din punct de vedere tehnic, sintagma *wildcat wells* se folosește atunci când nu se cunosc informații, nu se știe nimic despre potențialele pericole, cum ar fi presiunile de fund (*downhole pressures*) și, prin urmare, necesită o atenție specială la echipamentele de siguranță.

În completarea definițiilor expuse, vom recurge la identificarea valorilor morfologice pentru acest concept, după cum urmează:

- substantiv: *wildcat* (*a well that is drilled to search for oil and gas - o sondă care este forată pentru a căuta țiței și gaze*)¹⁹⁰,
- verb: *to wildcat* (*to drill for oil or gas in an area which is not known to have any reserves - a foră țiței și gaze într-o zonă despre care nu se știe a avea rezerve*)¹⁹¹.

E important de a sublinia substantivizarea acestui termen, astfel cel care forează o sondă este numit *wildcatter* (*someone who searches for oil or gas in an area which is not known to have reserves*)¹⁹². În momentul în care se face o descoperire, în limbajul specializat se folosește termenul *strike* sau *penetration* (lovire, penetrare), urmat fiind apoi de o caracterizare suplimentară a zăcământului, cum ar fi testarea producției sau săparea de sonde de evaluare (*appraisal wells*) etc. necesare fiind pentru a stabili dimensiunea și capacitatea de producție a rezervorului.

---

¹⁸⁸ LONGMAN *Dictionary of Contemporary English*, Third Edition, Longman Group Ltd, England, 1995, p. 1638. ISBN 0-582-23750-5

¹⁸⁹ *Longman Dictionary of Contemporary English Online*. [citat 7 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/well>

¹⁹⁰ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 154. ISBN 978-0-00-749029-5

¹⁹¹ COBUILD, C. *Ibidem*, p. 155.

¹⁹² COBUILD, C. *Ibidem*, *idem*.

Dacă în limbajul comun al limbii engleze găsim cuvântul *exploration* ca fiind tradus fie „exploatare, cercetare sau recunoaștere a terenului”¹⁹³, trebuie să menționăm că în cel specializat îl găsim cu următoarele sensuri: *exploration* - explorare; *exploration for oil* - prospecțiunea zăcămintelor de țiței; *exploration well* - sondă de explorare, iar pentru *exploatare* se indică termenul *exploitation*¹⁹⁴. Așadar, limbajul comun, în acest caz, nu mai reprezintă o parte a limbajului de specialitate, ci acesta din urmă își croiește singur cuvântul pentru industria petrolieră.

Pe parcursul analizei noastre, am tot adus în discuție termenul *well* (sondă), lexem care are un câmp lexico-semantic destul de vast. Astfel, precizăm că acesta a dezvoltat o serie de alți termeni și concepte cu sensuri diferite sau asemănătoare care uneori creează confuzii. Vă oferim un tabel în care am inclus sintagmele cele mai frecvente:

EN description	RO Description
<i>appraisal well</i>	sondă de cercetare /evaluare
<i>blowing well / natural flow well</i>	sondă în erupție liberă
<i>bringing in a well</i>	a pune o sondă în producție
<i>beam / pumping well</i>	sondă în pompă / pompaj
<i>deviated well</i>	sondă deviată / dirijată
<i>discovery well</i>	sondă de explorare (forată în vederea descoperirii unui zăcământ)
<i>drilling well</i>	sondă de foraj
<i>drowned well</i>	sondă inundată
<i>development well</i>	sondă de explorare
<i>depleted well</i>	sondă epuizată
<i>dead well</i>	sondă moartă
<i>dry well</i>	sondă neproductivă
<i>exhausted gas / oil well</i>	sondă de gaze / țiței epuizată

¹⁹³ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 306. ISBN 10: 973-20-0058-9

¹⁹⁴ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 71. ISBN 973-31-1393-X

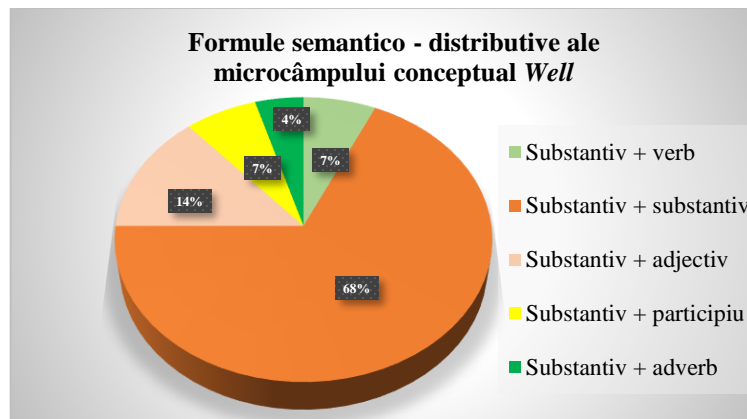
<i>gas well</i>	sondă de gaze
<i>gas-lift well</i>	sondă de gaze în erupție artificială
<i>gravel-packed well</i>	sondă împachetată / cu filtru de pietriș
<i>high-pressure well</i>	sondă cu mare presiune
<i>inclined well</i>	sondă înclinată
<i>injection well</i>	sondă de injecție
<i>intervention well</i>	sondă în intervenție
<i>low-pressure well</i>	sondă de mică presiune
<i>observation well</i>	sondă de observație
<i>offset well</i>	sondă vecină
<i>oil well</i>	sondă de țiței
<i>on going / in progress intervention well</i>	sondă aflată în operațiunea de intervenție
<i>on going / in progress work over well</i>	sondă aflată în operațiunea de reparație capitale
<i>pressure well</i>	sondă cu presiune
<i>producing well</i>	sondă producătoare
<i>gas / oil producing well</i>	sondă producătoare de gaze / țiței
<i>shallow well</i>	sondă de mică adâncime
<i>shut in a well</i>	a închide o sondă
<i>straight well</i>	sondă verticală
<i>suspended well</i>	sondă suspendată
<i>testing well</i>	sondă de explorare
<i>water well</i>	sondă / puț de apă
<i>water-injection well</i>	sondă de injecție
<i>wild well</i>	sondă în erupție necontrolată
<i>wild-cat well</i>	sondă de explorare
<i>wellhead</i>	cap de coloană
<i>well cellar</i>	beciul sondei
<i>well site /location</i>	careu / amplasament sondă
<i>waiting intervention / work over well</i>	sondă care așteaptă intervenția / reparația capitală
<i>work over well</i>	sondă pentru reparație capitală

<i>well name</i>	numărul sondei
------------------	----------------

[elaborat de autor]

Pe baza acestei prezentări, multitudinea de îmbinări stabile de cuvinte dezvoltate este evidentă. Cu rolul de a desemna activitățile și echipamentele folosite în acest domeniu, aceste lexeme sunt destul de frecvente. Având în vedere relațiile logice care stau la baza sistemelor conceptuale, o altă particularitate a LS tehnic este prezența relației hiponimice. De exemplu: hiperonimul *well* (termen general sau tehnic) poate avea următoarele hiponime: *drilling well*, *development well*, *depleted well*, *deep well*, *dead well*, *dry well*, *shallow well*, *water well* etc., lucru ce ne permite să vorbim despre prezența unei ordonări conceptual-semantică bine definită.

Din punct de vedere al componenței sintagmatice (la un număr de 45 de unități), am constatat următoarele formule semantico-distributive, pe care le-am ilustrat grafic astfel:

Figura 3.8. Formule semantico-distributive ale microcâmpului conceptual Well

[elaborat de autor]

Și îmbinările stabile de cuvinte:

<i>well acidizing job</i>	operațiunea de acidizare (a sondelor)
<i>well bottom</i>	talpa sondei
<i>well bore / hole</i>	gaură de sondă
<i>well bore damage</i>	colmatarea stratului productiv (în vecinătatea tălpii de sondă)
<i>well calliper</i>	cavernometru
<i>well casing</i>	tubajul sondei
<i>well casing starter</i>	sabot de coloană
<i>well cementing job</i>	operațiunea de cimentare a sondei

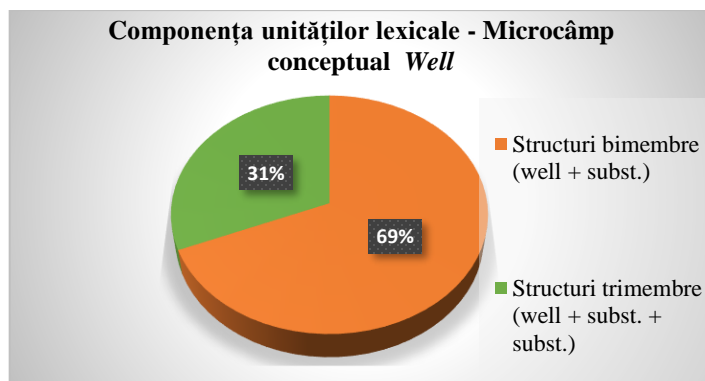

<i>well completion</i>	pregătirea găurii de sondă pentru exploatare
<i>well-core analysis</i>	analiza unei carote
<i>well cuttings</i>	detritus
<i>well depth</i>	adâncimea sondei
<i>well displacement</i>	deplasarea tălpiei sondei (la forajul dirijat)
<i>well flooding</i>	inundarea unei sonde
<i>wellhead</i>	gura sondei
<i>well-head assembly</i>	amenajarea sondei (echiparea la gura sondei)
<i>well-head equipment</i>	echipamentul de la gura sondei
<i>well-head pressure</i>	presiunea de la gura sondei
<i>well life</i>	durata de exploatare a unei sonde
<i>well log</i>	fișă geologică tehnică de foraj
<i>well logging cable</i>	cablu de carotaj
<i>well logging method</i>	metodă de cercetare a sondelor
<i>well path</i>	traseul sondei
<i>well pattern (spacing)</i>	sistem de asamblare a sondelor
<i>well perforating</i>	perforarea sondei
<i>well profile</i>	profilul sondei
<i>well repair</i>	întreținere și intervenție (la sonde)
<i>well separator</i>	separator de sondă
<i>well servicing</i>	întreținerea sondelor productive
<i>well stimulation</i>	stimularea unei sonde
<i>well test (ing)</i>	test la sondă
<i>well treatment</i>	tratament pentru sonde

[elaborat de autor]

În exemplele analizate, constatăm cum termenul *well* este utilizat fie ca un lexem simplu, fie cu determinanți, ceea ce conduce la noi construcții sintagmatice și noi concepte. Sintagmele ilustrate au demonstrat încă o dată caracterul lor plurisemic, prezentând concepte ce aparțin diferitelor sisteme terminologice, deoarece dezvoltă mai multe sensuri chiar în interiorul domeniului tehnic. În urma inventarierii termenilor de mai sus (aproximativ 32 de unități lexicale), oferim următoarea analiză /

clasificare. Precizăm că modelul de formare a acestora este Subst. + Subst.; Subst. + Subst. + Subst. Cele expuse pot fi redată prin următorul grafic:

Figura 3.9. Componența unităților lexicale - Microcâmp conceptual Well
[elaborată de autor]

Conform criteriului semantic, în procesul de formare al acestor îmbinări stabile de cuvinte, termenul de bază (*well*) primește unul sau două elemente noi cu ajutorul cărora i se extinde semnificația și sensul. În urma examinării microcâmpului conceptual *well*, am identificat seme provenite din unitățile lexicale din vocabularul comun care alăturate fiind semului *well*, au contribuit la dezvoltarea unor noi semnificații și implicit la îmbogățirea LS. Astfel, influența reciprocă dintre TE și GE este categorică. De aceea, am putea lua în considerare următoarea ierarhizare:

- termeni proveniți din lexicul general (GE): *life, job, test, hole, damage* etc.
- termeni proveniți din lexicul specializat tehnic (TE): *separator, log, perforating, casing* etc.

Remarcăm cum unul și același termen are semnificații diferite în diverse construcții sintagmatice, iar ceea ce dorim noi să subliniem este o nouă caracteristică, și anume: complexitatea semantică a cuvântului, cât și a domeniului lui de întrebuințare. Însă, aceasta creează deseori confuzii nespecialiștilor din lipsa cunoștințelor lexicale, dar mai ales tehnice din domeniul industriei petroliere iar, în acest mod se intensifică neînțelegerea acestor tipuri de sintagme.

Ne oprim atenția asupra construcției *appraisal well* (sondă de cercetare / evaluare) sau *appraisal drilling* care se utilizează pentru sonda forată într-o acumulare de hidrocarburi descoperită. Acest tip de sondă poate fi abandonată după forare sau păstrată pentru a o pune în producție pe viitor. Sintagma *appraisal well* comparativ cu *wildcat well* este folosită atunci când, de obicei, are rata de succes mai mare decât una de explorare (*wildcat well*), dar mai puține șanse de succes decât o sondă

de dezvoltare (*development well*). De remarcat, următoarele îmbinări de cuvinte cu lexemul *appraisal* ale câmpului funcțional-semantic investigat:

”**Appraisal:** Activity immediately following successful exploration drilling, for example, the drilling of a delineation well to determine the size and characteristics of the discovered reservoir (Evaluare / Cercetare: activitate care urmează imediat după forajul de explorare care s-a încheiat cu succes, de exemplu, forajul unui sonde de delimitare pentru a determina dimensiunea și caracteristicile zăcământului descoperit).

Appraisal Drilling: (1) Drilling carried out following the discovery of a new field to determine the physical extent, amount of reserves, and likely production rate of the field. (2) Wells drilled in the vicinity of a discovery or wildcat well in order to evaluate the extent and the importance of the find (Foraj de evaluare / cercetare: (1) forajul efectuat în urma descoperirii unui nou zăcământ pentru a determina amploarea fizică, cantitatea rezervelor și rata probabilă de producere a zăcământului. (2) Sonde forate în imediata apropiere a unei descoperiri sau a unei sonde de explorare pentru a evalua întinderea și importanța descoperirii).

Appraisal Well: (1) A well drilled as part of an appraisal drilling program. (2) A well drilled as part of an appraisal drilling program that is carried out to determine the physical extent, reserves, and likely production rate of a field. (Sondă de evaluare / cercetare: (1) O sondă perforată ca fiind parte a programului de foraj de evaluare. (2) O sondă forată ca fiind parte a unui program de foraj de evaluare care este realizat pentru a determina amploarea fizică, rezervele și rata probabilă de producție a unui zăcământ”¹⁹⁵.

Însă, în limbajul comun, cuvântul *appraisal* este folosit cu următoarele sensuri: stabilire, evaluare, apreciere sau chiar estimare. Așadar, fie că folosim *exploitation*, *exploration*, *appraisal* sau *wildcat well*, acești termeni deseori migrează sau se întrepătrund din limbajul specializat în limbajul comun, nefiind o barieră clar trasată. Această categorie de termeni și concepte este identificată contextual și se remarcă prin frecvența întrebunțării, contribuind astfel la formarea de noi unități sintagmatice. Ne-am oprit atenția asupra acestor lexeme deoarece sunt specifice doar acestui domeniu. Astfel, îi găsim atestați în contexte precum:

---

¹⁹⁵ BAHADORI, A., NWAHOA, Ch., CLARK, M. W. *Dictionary of Oil, Gas and Petrochemical Processing*. 2014 by Taylor & Francis Group, LLC, CRC Press. International Standard Book Number-13: 978-1-4665-8826-4 (eBook - PDF). p. 22-23.

Ex. "Globally, new **oil and gas reservoirs** are being discovered with the older once **depleting**. This calls for an effective **reservoir management** consisting of operational plans or strategies that is based on the analyses of current geologic, **reservoir**, and **production** data, designed to optimize the development and **exploitation** of a reservoir [...]. Besides, as part of **reservoir management** plan, the primary aim of carrying out a **study on the reservoir** is to optimize the project value, an asset or a reservoir portfolio. Thus, a clear understanding of the **reservoir** is critical to the success of a field **development program** [...]. The integrated **reservoir studies** focus on how to integrate these different disciplines for comprehensive analysis, ultimately for optimizing the processes of **exploration, appraisal, development and production** ... (Yan et al, 2012)."¹⁹⁶ / „La nivel global, se descoperă noi **zăcăminte de petrol și gaze**, odată cu **epuizarea** celor mai vechi. Acest lucru necesită un **management de zăcământ** eficient, constând în planuri sau strategii operaționale care se bazează pe analizele datelor actuale de geologie, de **zăcământ** și de **producție**, concepute fiind pentru a optimiza dezvoltarea și **exploatarea / producerea** unui zăcământ [...]. În plus, ca parte a planului **de gestionare a zăcământului**, scopul principal al efectuării unui **studiu de zăcământ** este de a optimiza valoarea proiectului, a unui activ sau a unui portofoliu de zăcământ. Astfel, pentru succesul unui **program de dezvoltare** a zonei, este esențială o înțelegere clară a **zăcământului** [...]. Studiile integrate de **zăcământ** se concentrează asupra modului de integrare a acestor discipline pentru o analiză cuprinzătoare și într-un final pentru optimizarea proceselor de **explorare, evaluare / cercetare, dezvoltare și producție** ....”

Ex. „...zăcământul, aflat în faza de deschidere și traversare prin foraj în vederea punerii în exploatare, a fost deja conturat prin sonde de **explorare**”¹⁹⁷ / ”... the reservoir, which is in the opening and drilling phase, in order to be put into production, has already been outlined by **wild-cat wells**”.

Dacă în prima parte a acestui subcapitol am discutat despre sintagmele dezvoltate de conceptul *Exploration*, continuăm cu examinarea câmpului *Production* care reprezintă de asemenea un sector de activitate din *Upstream* (în amonte). *Production* (producție) reprezintă sintagma folosită pentru aducerea la suprafață, în mod eficient, a hidrocarburilor și tratarea acestora după cum este necesar

---

¹⁹⁶ *Researchgate*. [citată 4 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/300029683> *Work Flow for Reservoir Study and Challenges*

¹⁹⁷ TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 17. ISBN 973-31-1197-X

pentru a le face comercializabile. Lexical folosit în activitățile de separare și prelucrare a acestor hidrocarburi, cât și pentru echipamentele de suprafață corespunzătoare și necesare pentru producerea sondei, au condus la dezvoltarea unui câmp semantico-funcțional specializat care a migrat oarecum din limbajul comun, adaptându-se cerințelor din industrie.

Deși există o gamă largă de sintagme, cuvinte, expresii, vă prezentăm, pentru început câțiva termeni generali utilizați pentru majoritatea sistemelor de procesare: *wellhead* - gura sondei; *production manifold* - manifold de producție (ansamblu de conducte, ventile etc); *gathering system* (GOSP) - sistem de colectare; *gas compressors* - compresoare de gaze; *metering and storage* (măsurare și depozitare) - *gas meter, gas pipelines, oil meter, oil pipelines; oil storage* - depozitarea țițeiului; *casing head* - cap de coloană; *tubing head* - dispozitiv de susținere a tubingului; *Christmas tree* - cap de erupție; *production derricks* - turle producție; *production crownblock* - geamblac de producție.

Ținem să evidențiem că mulți termeni ce aparțin vocabularului general inițial au fost adoptați în calitate de termeni tehnici odată cu crearea și dezvoltarea a numeroase tehnologii din domeniul industriei. Am considerat reprezentative unele explicații a câtorva cuvinte și expresii din prisma utilizării și importanței acestora:

EN Collocation	EN Description	RO Description
<i>Manifolds and gathering</i> (Manifolduri și colectare)	<i>Network of gathering pipelines and manifold systems.</i>	Rețea de conducte de colectare și ansamble de conducte, ventile de distribuție.
<i>Separation process</i> (Procesul de separare)	<i>The well often produces a combination of gas, oil and water, with various contaminants that must be separated and processed.</i>	Sonda produce adesea o combinație de gaze, țiței și apă, cu diverși contaminanți care trebuie separați și prelucrați.

<i>Metering, storage and export</i> (Contorizare, stocare și export)	<i>Monitor and manage the natural gas and oil exported from the production installation; Most plants do not allow local gas storage, but oil is often stored before loading.</i>	Monitorizare și gestionare a gazelor naturale și a țițeiului exportate de la instalația de producție; Majoritatea instalațiilor nu permit stocarea locală a gazelor, dar adesea țițeiul este depozitat înainte de a fi încărcat.
<i>Utility systems: power generation, instrument air, portable water, firefighting systems</i> (Sisteme de utilități / facilități: generare de energie electrică, aer instrumental, sistem de apă mobil, sisteme de stingere a incendiilor)	<i>Systems which do not handle the hydrocarbon process flow, but provide some service to the main process safety.</i>	Sisteme care nu gestionează fluxul procesului de hidrocarburi, dar oferă servicii siguranței principale a procesului.

Utilizarea frecventă a termenilor și expresiilor în literatura de specialitate a crescut în ultimii ani, tocmai din cauza extinderii a numeroase companii internaționale din domeniul industriei petroliere, lucru ce a favorizat, la rândul său, apariția unor noi termeni specializați. În urma investigației efectuate privind lexicul limbii engleze din domeniul producției de gaze și țiței și pornind de la importanța lexemelor, vă oferim câțiva termeni împreună cu îmbinările stabile de cuvinte:

Îmbinările stabile de cuvinte cu termenul *Bottom*:

EN Description	RO Description
<i>bottom hole area</i>	zona vecină tălpii de sondă
<i>bottom hole assembly (BHA)</i>	ansamblul prăjinilor grele
<i>bottom hole choke</i>	duză de talpă
<i>bottom hole equipment</i>	echipament de talpă
<i>bottom hole flow-rate</i>	debit de talpă
<i>bottom hole pump</i>	pompă de adâncime
<i>bottom ring</i>	inel de etanșare
<i>bottoms up</i>	îndepărtarea depunerilor de pe talpă

<i>bottom valve</i>	supapă fixă
<i>bottom wiper plug</i>	dop de cimentare plasat în capul de cimentare

Îmbinările stabile de cuvinte cu termenul *Casing*:

<i>casing</i>	coloană de tubare
<i>casing block</i>	macara pentru burlan
<i>casing bowl</i>	tută pentru burlane
<i>casing clamp</i>	broască cu pene pentru tubaj
<i>casing column</i>	coloană de tubaj
<i>casing fishing tap</i>	dorn pentru burlane
<i>casing float collar</i>	sabot cu supapă de plutire
<i>casing float shoe</i>	șiu cu valvă de plutire
<i>casing head</i>	cap de coloană
<i>casing-off</i>	tubare
<i>casing shoe</i>	sabotul coloanei
<i>casing slips</i>	pene pentru coloana de tubaj
<i>casing speer</i>	rac pentru burlane
<i>casing spider</i>	broască automata cu pene pentru burlane

198

Îmbinările stabile de cuvinte cu termenul *Tubing*:

<i>tubing</i>	tubing (țeavă de extracție/injecție)
<i>tubing anchor</i>	ancorarea în pene a tubingului
<i>tubing block</i>	troliu pentru tubing
<i>tubing catcher</i>	rac de prindere pentru țevile de pompare
<i>tubing coupling</i>	mufă specială pentru țevi de extracție
<i>tubing coupling tongs</i>	clești pentru tubing
<i>tubing guide shoe</i>	sabotul țevilor de extracție

---

¹⁹⁸ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 33-34. ISBN 973-31-1393-X

<i>tubingless completion</i>	punerea în producție fără tubing
<i>tubing overshot</i>	coruncă pentru țevi de extracție
<i>tubing ring with wedges</i>	rac de siguranță
<i>tubing socket</i>	coruncă pentru țevi de extracție
<i>tubing spear</i>	rac pentru țevi de extracție
<i>tubing spider</i>	dispozitiv de susținere a tubingului
<i>tubing string design</i>	schema de echipare a sondei

199

Îmbinările stabile de cuvinte cu termenul *Water*:

<i>water disposal management</i>	managementul privind evacuarea apelor uzate
<i>water base mud</i>	fluid de foraj pe bază de apă
<i>water cut - the percentage of water in fluid produced from a well</i>	impurități - procentul de apă în fluidul produs dintr-o sondă
<i>water-drive</i>	împingere cu apă
<i>water flooding (injection) - injecting water into an oil reservoir in order to enhance the recovery of production.</i>	injecție de apă (metodă de exploatare secundară cu injecție de apă) - injectarea apei într-un rezervor de țiței pentru a mări recuperarea producției.
<i>water loss control - the volume of filtrate lost to a permeable material is reduced.</i>	controlul / gestionarea pierderilor de apă
<i>water-management</i>	managementul apei
<i>water-oil emulsion</i>	emulsie de tipul apă-țiței
<i>water-oil ration</i>	rația țiței-apă
<i>water-producing interval - the portion of an oil or gas reservoir from which water or mainly water is produced</i>	interval de producție apă - zona dintr-un zăcământ de țiței sau gaze care produce apă sau predominant apă

---

¹⁹⁹ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 191. ISBN 973-31-1393-X

<i>water - solids ration - ratio by weight of water to the total solids in a cement slurry.</i>	rația apă - solide - raportul greutateii apei la totalul solidelor dintr-o pastă de ciment.
---	---

Îmbinările stabile de cuvinte cu termenul *Wellhead*:

<i>wellhead - component which sits at the surface of an oil or gas well leading down to the reservoir; wellhead structure is often called a Christmas tree.</i>	capul sondei - elementele componente care sunt poziționate la suprafața unei sonde de țitei sau gaze care duc către rezervor / zăcământ; această structură se numește de obicei „cap de erupție”.
<i>well-head assembly</i>	amenajarea sondei
<i>well head equipment</i>	echipamentul de la gura sondei
<i>well head pressure</i>	presiunea de la gura sondei
<i>wellhead price - the price received by the producer for sales at the well</i>	prețul țiteiului - prețul primit de producător pentru vânzare

200

Analizând aceste tabele, putem afirma că între lexicul comun și cel de specialitate nu există o delimitare strictă. Fiecare lexic împrumută și utilizează diverși termeni care, ulterior, sunt adaptați cerințelor celui tip de lexic în parte. Însă, distincția principală dintre cele două constă în raportarea la totalitatea lexicului și a vocabularului unei limbi.

Trăsăturile specifice proprii acestui câmp semantic sunt determinate și se datorează în primul rând importanței activității și proceselor din domeniu. De aceea i se acordă o importanță deosebită studierii și analizei termenilor specifici acestui câmp semantic.

Astfel, prezentarea următoarelor fraze ne permite evidențierea modului de utilizarea a celor mai frecvente sintagme sau tipuri de structuri demonstrându-ne, încă o dată, standardizarea termenilor specifici acestui domeniu de activitate:

Ex. „Broaștele cu pene se folosesc la prinderea și susținerea garniturii de țevi extracție când aceasta este introdusă sau extrasă din gaura sondei”²⁰¹ / “Casing clamps are used to secure and support the tubing string when it is run in the hole or pulled out of the hole.”

²⁰⁰ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 205. ISBN 973-31-1393-X

²⁰¹ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie, clasa a XII-a și școli profesionale*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 167.

Ex. „Pentru **sondele de petrol sau gaze** se prevăd cel puțin două coloane de tubaj - una de ancoraj și a doua de exploatare”²⁰² / „For **oil or gas wells**, there are provided at least two **tubing strings** - one for anchoring and the other one for production”.

Ex., Operația de tubaj se începe în așa fel încât cimentarea să se facă ziua. După **extragerea** garniturii de control, se înlocuiesc cleștii, elevatorul și se montează broasca cu pene pentru dimensiunea burlanului respectiv.”²⁰³ / „**The operation of running in the hole (RIH) the casing** begins in such a way that the **cementing job** to be done during daylight. After **pulling out of the hole (POOH)** the drill string, replace the tongues, the elevator and install the casing clamp to the specific size of that casing.”

Ex. „Înainte de începerea **lucrărilor de intervenții, reparații** sau probe se va executa în mod obligatoriu controlul geamblacului”²⁰⁴ / „Before starting the **intervention and workover jobs**, or tests, it is mandatory to check the **crownblock**.”

Înainte de a încheia acest capitol, considerăm fundamental să mai oferim și analiza următorilor termeni:

1. Expresia *Christmas tree* (*set of valves and seals to control production which is fitted to the wellhead* - set de supape și garnituri montat la gura sondei pentru controlul producției)²⁰⁵. Acesta este un echipament compus din mai multe elemente iar pentru fiecare există câte un termen specific și concis: *master gate valve* - robinet principal cu sertar; *a pressure gauge* - indicator de presiune; *a wing valve* - supapă cu palete; *a swab valve* - supapă piston; *a choke* - duză; *check valve* - supapă de control; *casing head* - cap de coloană; *casing hangers* - suspensia coloanelor; *tubing hanger* (also called a *donut*) - suspendarea tubingului; *variable flow choke valve* - ventil cu duză fixă variabilă (ventil/robinet cu ac). Prin prisma faptului că sondele produc prin două modalități, avem de asemenea termeni dezvoltati special pentru ambele modalități, și anume: *free flowing /natural flow wells* - sonde eruptive, sonde în erupție liberă; *lifted wells* - sonde care sunt ridicate.

2. Expresia *Artificial lift* (sistem mecanic de extracție artificială a țiteiului) este întrebuintată

---

²⁰² DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 3.

²⁰³ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Ibidem*, p. 15.

²⁰⁴ MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 87. ISBN 973-31-1517-7

²⁰⁵ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 23. ISBN 978-0-00-749029-5

de asemenea tot în sectorul de producție, însă pentru sondele la care presiunea din formațiune (*formation pressure*) este prea mică iar injecția de apă sau de gaze nu poate menține presiunea, atunci sonda trebuie ridicată artificial (*artificially lifted*) prin mai multe metode. Termenii întrebuințați pentru a evidenția anumite echipamente și instrumente tehnice sunt: *rod pump* (pompa cu prăjină) / *sucker rod pumps* (prăjină de pompare) / *donkey* / *beam pump* (pompa pentru alimentarea cazanelor); *polished rod* - prăjină lustruită; *stuffing box* - cutia de etanșare; *plunger with a valve* - supapă cu piston; *stroke per minute* - bătăi pe minut; *stroke length* - lungimea cursei; *horse head* - cap de balansier; *beam* - ax, balansier; *gearbox* - cutie de viteze; *motor* - motor; *downhole pump* - pompa de adâncime; *relief valve* - ventil de descărcare; *bottom hole* - talpa sondei; *ESP (Electrical Submersible Pump)* - pompa submersibilă electrică; *PCP (Progressive Cavity Pump)* - pompa cu cavități progresive; GOR (Gas / Oil Ratio) - raportul gaze / țiței.

A se urmări contextual comportamentul acestor sintagme:

Ex. „Sistemele de extracție artificială se aplică după perioada **eruptivă** a sondelor, când presiunea de zăcământ nu mai poate ridica, doar ea, fluidele de suprafață”²⁰⁶ / „**Artificial lift** systems are applied after the wells stopped **producing in natural flow**, when the reservoir pressure can no longer raise, by itself, the surface fluids.”

Ex. „Suspendarea **garniturii de tijă de pompare** se realizează cu ajutorul șarnierelor montate pe **tija polizată**”²⁰⁷. / “Suspending of the **sucker rod string** is done by using the clamps which are mounted on the **polished rod**.”

În linii generale, am abordat o prezentare vastă și detaliată a termenilor selectați din câmpul funcțional-semantic *Exploration and Production*. Am recurs la selecția celor mai uzuali termeni ce se află într-o continuă folosință în domeniul tehnic. Dorința noastră a fost de a acorda informații utile specialiștilor, dar mai ales nespecialiștilor, din diverse domenii profesionale, și nu numai.

Conchidem, după cum am mai menționat, subliniind faptul că limbajul de specialitate din domeniul tehnic este recunoscut de către mulți specialiști ca fiind o unitate lexicală care solicită atenție

---

²⁰⁶ POPESCU, C., LUCA, L., ALEXANDRU, I., BORIC, D. G. *Extracția țițeiului prin pompage de adâncime*. București: Editura Ziua, 2005, p. 65.

²⁰⁷ MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 294. ISBN 973-31-1517-7

și studiu din partea traducătorului, atât în ceea ce privește conceptele tehnice, cât și modul de a defini termenii cărora trebuie să li se găsească echivalentul cel mai potrivit pentru limba respectivă.

3.2.2. Well Workover and Intervention Jobs (Operațiuni de reparații capitale și intervenții la sondă)

O sondă poate deveni mai puțin productivă după o anumită perioadă de operare din câteva motive, printre care subliniem anumiți termeni folosiți de către specialiști: *residue buildup* - acumulare de reziduuri; *sand erosion* - eroziunea nisipului; *corrosion* - coroziune; *reservoir clogging* - colmatarea rezervorului.

Așadar, sunt necesare câteva procedee de mentenanță sau reparație majoră asupra sondei, ceea ce poate include:

- activitatea de reparație capitală sau intervenție la sondă (*well workover / intervention job*): *replacement of tubing* - înlocuirea tubului; *cleaning up job* - operațiunea de curățire / spălare; *new completion* - echipare nouă; *completion of well* - punerea în producție a sondei; *complete a well* - echiparea sondei pentru punerea în producție; *wireline operation* - operațiunea cu cablu de foraj;
- lucrări de zăcământ (*works on the reservoir*): *reservoir stimulation* - stimularea rezervorului / zăcământului; *chemical injection* - pomparea / injectia cu chimicale într-o sondă; *acidizing job (acid treatment)* - operațiunea de acidizare; *fracturing job* - operațiunea de fisurare / fracturare; *formation of petroleum* - geneza petrolului.

Exemplele de față identifică termeni cu cea mai mare ocurență din câmpul nostru funcțional-semantic care prezintă dificultăți uneori în procesul terminologiei tehnice engleze-române. În același timp, dorim să precizăm că acești termeni specializați din cadrul domeniului petrolier, greu găsesc un echivalent corect de către un traducător nespecializat.

Trăsăturile specifice acestui câmp semantic sunt determinate și se datorează, în primul rând, naturii și conținutului tipului de lucrări specifice fiecărei operațiuni în parte. Lexicul specializat folosit pentru diferite activități la sonde are trăsături specifice și prezintă o importanță deosebită în comunicare. Aceștia pot fi actualizați în mod permanent odată cu apariția și dezvoltarea noilor tehnologii din domeniu.

Din prezentarea de mai sus, dorim să analizăm cuvântul *workover* (reparația capitală a sondei) care, dacă îl căutăm în dicționarul de limbă engleză comună, îl găsim cu următoarea explicație: „a

tăbări asupra cuiva...”²⁰⁸. De subliniat, însă, că acest termen este specific doar domeniul industriei petroliere, astfel în limbajul specializat apare ca fiind explicat fie “the repair of an existing well” (reparația unei sonde existente)²⁰⁹, fie „intervenție la sondă”²¹⁰, fie ”the performance of one or more of a variety of remedial operations on a producing oil well to try to increase production”²¹¹ („efectuarea uneia sau a mai multor tipuri de operațiuni de remediere la o sondă de țitei pentru a se încerca mărirea producției”). Potrivit definițiilor găsite, am putea afirma că uneori apar dificultăți și confuzii cu privire la găsirea atât a unei definiții concrete în limbajul comun, cât și în limbajul specializat.

În scopul amplificării aplicabilității și folosirii materialelor din cercetarea noastră, vă oferim mai jos câteva categorii de termeni și structuri de limbă, utilizate de către specialiști pe parcursul numeroaselor operațiuni la nivelul sondei, după cum urmează:

1. Componentele instalației destinată operațiunilor de sondă

RO Description	EN Description
picioare mast	<i>derrick support legs</i>
platformă calare mast	<i>base beam</i>
picioare față șasiu	<i>front support legs for chassis</i>
ancore	<i>support tension (anchor) ropes</i>
gambeți	<i>rope clamps (U-bolts)</i>
chei de tachelaj	<i>shackles</i>
circuit hidraulic (manometre, pompă, cricuri hidraulice ale mastului, linii etc.)	<i>hydraulic circuit of rig (manometers, pump, hydraulic jacks of mast, lines etc.)</i>
siguranțe cablu la geamblac	<i>jumper bars</i>
protecții la echipamente în mișcare	<i>covers for rotating equipment</i>

²⁰⁸ LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999, p. 1329. ISBN 10: 973-20-0058-9

²⁰⁹ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 156. ISBN 978-0-00-749029-5

²¹⁰ AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 208. ISBN 973-31-1393-X

²¹¹ *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). p. 233. ISBN 10: 0886981875

înfășurare cablu pe tobă	<i>rope alignment on drum</i>
ancorare cap mort pe mast, turlă etc.	<i>dead end anchoring on rig, fixderrick etc.</i>
ansamblu macara cârlig	<i>travelling-block</i>
saboți	<i>wedges</i>
limitator de cursă	<i>crown safer</i>
cablu clește	<i>hydraulic power tong</i>
manometre și dinamometre	<i>pressure and torque gauges</i>
bacuri și piese de schimb	<i>tong dies & spare parts</i>
cabestan, cablu și lanț	<i>hydrowinch rope and chain</i>
unitate de acționare	<i>power unit</i>
prevenitor tubing	<i>BOP for tubing</i>
unitate acționare prevenitor	<i>BOP's closing unit</i>
prevenitor tiji	<i>BOP for sucker rods</i>
broască cu pene	<i>slips</i>
instalație de tras în prese	<i>hydraulic pipe jacks</i>
echipament de pistonat sau lăcărit	<i>swabbing or bailing equipment</i>
echipament frezare	<i>milling equipment</i>
manifold, modul, claviatură, distribuitor	<i>manifold</i>
cap hidrostatic	<i>power swivel</i>
linie de omorâre și de scurgere a presiunii din sondă	<i>killing and bleeding line</i>
habă	<i>pit</i>
tiji tubing	<i>sucker rod(s)</i>
elevatori tiji	<i>sucker rods elevators</i>
chiolbași	<i>elevator links</i>
rampă tubing	<i>pipe rack</i>
rampă tiji	<i>rod rack</i>
chei de tachelaj la macara	<i>shackles on travelling block</i>
reducții și suvee (de prăjină sau tubing)	<i>crossovers & pup joints</i>
chei de tachelaj	<i>shackles</i>

instalatie WO/WI (mast, geamblac, macara)	<i>WO / WI rig (mast, crown block, travelling block)</i>
echipament de liftare & reducții	<i>lifting equipment & crossovers</i>
capete hidraulice și capete hidrostatice	<i>swivels and power swivels</i>
unitate de pompare (împământare, frână etc.)	<i>pumping jack (grounding, brake etc.)</i>
turlă sau mast și gambeți la ancore	<i>derrick or mast and rope clamps</i>

[elaborat de autor]

2. Echipamente de adâncime (*Sub Surface / Downhole Equipment*)

RO Description	EN Description
instalație	<i>rig</i>
reducție	<i>crossover</i>
coruncă	<i>overshot</i>
flanșă	<i>flange</i>
freză magnetică	<i>magnetic mill</i>
model cu plumb	<i>impresion block</i>
freze tronconice	<i>tronconical mills</i>
dopuri cupă F	<i>F cup plugs</i>
chiolbași	<i>links</i>
cap hidraulic	<i>swivel</i>
furtun de presiune	<i>pressure flexible pipe</i>
tută instrumentație	<i>fishing socket</i>
dorn instrumentație	<i>fishing tap</i>
rac instrumentație	<i>fishing spear</i>
tambur granic, sistem frânare granic	<i>hoist drum, hoist braking system</i>
mast	<i>mast</i>
geamblac instalație	<i>rig crown block</i>
sistem frânare granic	<i>hoist braking system</i>
ancora cap mort	<i>dead head anchor</i>
cap de balansier	<i>horse head</i>

cap hidraulic	<i>swivel</i>
tijă pătrată	<i>square rod</i>
agregate cimentare	<i>cementing units</i>
curățitor	<i>scraper</i>
cană de siguranță	<i>safety valve sub</i>
freză cilindrică	<i>cylindrical mill</i>
pătrați MRH	<i>hydraulic rotary table squares</i>
burlan frezare	<i>pipe milling</i>
linii de amestec sonde	<i>flow lines well</i>
linii de injecție apă sărată sonde	<i>salt water injection lines</i>
claviatură intrare, ieșire (țiței, gaze) separator (recipienți sub presiune)	<i>keyboard input, output (oil, gas) separator (pressure vessels)</i>
macarale pivotante, poduri rulante	<i>jib cranes, bridge cranes</i>
broască	<i>spider</i>
pene	<i>wedges</i>
pene cu prindere (foraj)	<i>slips</i>

[elaborat de autor]

În urma studiului efectuat asupra acestor termeni și structuri de limbă, am observat că, atât la nivelul cuvintelor, cât și contextual trebuie găsite cele mai precise sensuri atunci când vine vorba de găsirea unui echivalent în limba română. Așadar, evidențiem câteva fraze identificate pe parcursul efectuării cercetării:

Ex. „,Sculele folosite pentru instrumentațiile după prăjini de foraj sunt: **dornul, tuta, corunca**, mașonul (baioneta) de siguranță, cârligul pentru îndreptat, cuțitul, burlanul - freza, geala etc.”²¹² / ”The tools used for fishing the drill pipes are: **tap, fishing socket, overshot**, pipe protector (bayonet), fishing hook, pipe cutter, casing - milling tool, jars.”

Ex. „,Din cauza condițiilor diferite de lucru, **turlele sau masturile de foraj** sunt înlocuite, de obicei, după **terminarea forării unei sonde**, cu altele mai mici, turlele sau masturile de producție.”²¹³

²¹² DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 79.

²¹³ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Ibidem*, p. 161.

/ “Due to different working conditions, drilling **derricks or masts** are usually replaced after **completing a well drilling job**, with smaller ones, production derricks or masts.”

Ex. „Șiul frezei se înșurubează la partea inferioară a **țevilor de extracție**”²¹⁴ / “The milling shoe is screwed to the bottom of the **tubing**.”

Ex. „...imediat după perforare se introduc la puț **țevile de extracție** [...], **demontarea prevenitorului și montarea capului de erupție** fiind permise numai atunci când puțul este complet liniștit”²¹⁵ / “... immediately after perforation job, **tubing** is run in the hole [...], dismantling the **BOP (blow out preventer)** and installing the **Christmas tree** are being allowed only after the well is completely stable / safe.”

Ex. „**Fisurarea** hidraulică, una din metodele cele mai eficiente pentru măsurarea debitului sondelor...”²¹⁶. / “Hydraulic **fracturing**, one of the most efficient methods for measuring the well flowrate.”

3.2.3. *Drilling (Foraj)*

Pe parcursul lucrării, am tot menționat termenul *drilling* (foraj / pătrundere / săpătură), însă fără a-i acorda atenția cuvenită. Ne vom concentra în continuare pe acesta. Un lexem extrem de tehnic, acest concept este regăsit în numeroase contexte din domeniul petrolier, deoarece *drilling-ul* reprezintă ramura primordială a industriei în speță. Cuvântul *drilling* (foraj) este, din punct de vedere pragmatic, o gaură săpată în sol cu scopul de a scoate țițeiul sau gazele naturale care practic poate deveni o sondă productivă de țiței sau gaze. Această activitate se realizează doar de companii din industria petrolieră specializate și pot exista până la 30-40 de contractanți de servicii diferite pe locația sondei (*wellsite*).

Din câmpul funcțional-semnatic al cuvântului *drilling* au apărut expresii diferite, sintagme, derivate sau compuși, termeni tehnici specializați, printre care amintim:

- *vertical drilling* (foraj vertical);
- *orizontal drilling* (foraj orizontal);
- *deviated drilling* (foraj deviat);

---

²¹⁴ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 178.

²¹⁵ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Ibidem*, p. 63.

²¹⁶ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Ibidem*, p. 186.

- *well drilling* (forajul unei sonde);
- *daily drilling report* (raport zilnic de foraj);
- *drilling engineer* (inginer de foraj);
- *driller* (sondor) etc.

Unul dintre cele mai complexe câmpuri funcțional-semantice tocmai datorită multitudinii de sintagme și concepte dezvoltate, *drilling* este etapa care urmează imediat după finalizarea investigației seismice. Fie că este vorba de un foraj *onshore*, ori *offshore*, este nevoie de platforme de foraj dedicate acestei operațiuni, iar pentru fiecare dintre componentele acestui tip de operațiune s-au dezvoltat și implementat concepte și termeni specializați, folosiți fiind doar pentru aceste elemente.

În operațiunile *onshore*, instalația include practic totul, cu excepția locuințelor echipajului. Fie că vorbim de o instalație *onshore* sau *offshore*, ambele includ aproximativ aceleași componente. Principalii termeni folosiți pentru a desemna componentele de bază ale unei instalații sunt:

- *mud tanks* (rezervoare de noroi);
- *mud pumps* (pompe de noroi);
- *derrick* (mast sau turlă pentru zona de producție);
- *drawworks* (troliu de foraj);
- *rotary table or top drive* (masa rotativă);
- *drill string* (garnitură de prăjini de foraj);
- *power generation equipment* (echipament de generare a energiei);
- *auxiliary equipment* (echipament auxiliar).

Iar fiecare dintre aceștia sunt alcătuiți din componente specifice pentru care există cuvinte specializate, după cum urmează: *drill pipe* - prăjină de foraj; *drill string* - garnitură de prăjini de foraj; *drilling bits* - sape de foraj; *mud pits* - batale / habe de noroi; *mud pumps* - pompe de noroi; *whipstocks* - pană / dispozitiv de deviere; *shale shaker* - sită vibratoare; *tank* - decantor noroi; *casing* - burlan / coloană de foraj / tubare; *well casing* - tubajul sondei; *conductor casing* - coloană / burlan de ghidaj; *intermediate casing* - coloană intermediară; *surface casing* - coloană de ancoraj (de suprafață); *production casing* - coloană de exploatare; *packer* - folosit la talpa sondei, între coloană și tubing; *tubing* - teavă de extracție introdusă în coloană; *lifting equipment* - echipament de ridicare.

Ex. „Prinderea la puț a **garniturii de foraj** sau a **sapei** este un accident provocat de cele mai multe ori de comportarea formațiunilor geologice traversate ...”²¹⁷ / „Catching the **drill rod** or the **drilling bit** is an accident caused most often by the behavior of the crossed geological formations...”

Așadar, constatăm că acest câmp semantic este format din elemente caracteristice doar acestui tip de limbaj specializat (LS) și mai puțin din elemente ce aparțin limbajului comun.

De evidențiat faptul că există numeroși termeni strict specializați ce denumesc echipamente, operațiuni și activități de bază din domeniu, dar, totuși, și termeni din limbajul comun ce sunt utilizați în limbajul specializat cu sens complet diferit, unic și concret. Însă, trebuie să subliniem că, spre deosebire de limbajul comun (GE), limbajul tehnic (TE) este alcătuit din termeni și concepte de specialitate cu un uz restrâns, fiind înțeleși și utilizați doar de către specialiștii din domeniul industriei petroliere.

Se cuvine necesar să adăugăm câteva observații privind proveniența cuvântului *drilling*. Acesta provine din verbul *to drill*: (1) *To bore a hole*²¹⁸ care, de fapt, are sensul de a elibera gazele și țițeiul. Însă, fiind un concept care este în primul rând asociat domeniului petrolier, în special activității de foraj, termenul *drill* poate fi găsit în nenumărate sintagme, expresii, fraze și grupuri de cuvinte. După cum se va observa, câmpul funcțional-semantic al acestuia este unul dintre cele mai cuprinzătoare, iar în acest sens, am întocmit o listă pentru a scoate la iveală lexemele derivate din acesta. În cele ce urmează, vom încerca să scoatem în evidență formarea anumitor sintagme pornind de la următoarele:

- „drillable adj: pertaining to different tools left in the wellbore to be broken up later by the drill bit;
- drill bit n: the cutting or boring element used for drilling;
- drill collar n: a heavy, thick-walled tube, usually steel, used between the drill pipe and the bit in the drill stem to provide weight to the bit drill;
- driller n: the employee directly in charge of a drilling or workover rig and crew;

---

²¹⁷ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 73.

²¹⁸ *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). p. 139. ISBN 10: 0886981875

- driller's BOP (blow out preventer) control panel n: a series of controls on the rig floor that the driller manipulates to open and close the blowout preventers;
- driller's log n: a record that describes each formation encountered and lists the drilling time relative to depth;
- driller's method n: a well-killing method involving two complete and separate circulations;
- driller's position n: the area immediately surrounding the driller's console;
- driller's report n: a record kept on the rig for each tour to show the footage drilled;
- drilling break n: a sudden increase in the drill bit's rate of penetration;
- drilling contract n: an agreement made between a drilling company and an operating company to drill and complete a well;
- drilling contractor n: an individual or group of individuals who own a drilling rig or mast and contract their services for drilling wells to a certain depth;
- drilling control n: a device that controls the rate of penetration by maintaining a predetermined constant weight on the bit. Also called an automatic driller or automatic drilling control unit;
- drilling crew n: a driller, a derrickhand, and two or more helpers who operate a drilling or workover rig for one tour each day;
- drilling engine n: an internal-combustion engine used to power a drilling rig;
- drilling engineer n: an engineer who is specialized in the technical aspects of drilling;
- drilling fluid n: circulating fluid, one function of which is to lift cuttings out of the wellbore and to the surface. Also called circulating fluid, drilling mud;
- drill string n: the column, or string, of drill pipe with attached tool joints that transmits fluid and rotational power from the kelly to the drill collars and the bit;
- drilling foreman n: the supervisor of drilling or workover operations on a rig. Also called a rig manager, rig supervisor, rig superintendent, or toolpusher;
- drilling line n: a wire rope used to support the drilling tools. Also called the rotary line;
- drilling superintendent n: an employee, usually of a drilling contractor, who is in charge of all drilling operations that the contractor is engaged in. Also called a toolpusher, rig manager, rig supervisor, or drilling foreman;
- drilling platform rig n: see platform rig;
- drilling rate n: the speed with which the bit drills the formation; usually called the rate of penetration (ROP);

- drillout tool n: a device used to remove settlings and cavings that are plugged inside a hollow fish (such as drill pipe) during a fishing operation;
- drill pipe n: seamless steel or aluminum pipe made up in the drill stem. During drilling, it is usually rotated while drilling fluid is circulated through it;
- drill pipe pressure n: the amount of pressure exerted inside the drill pipe;
- drill pipe pressure gauge n: an indicator, mounted in the mud circulating system;
- drill pipe slips n pl: wedge-shaped pieces of metal with serrated inserts (dies);

De asemenea, termenul *drill* a format și câteva verbe frazale / idiomatice:

- drill ahead v: to continue drilling operations.
  - drill around v: 1. to deflect the wellbore away from an obstruction in the hole. 2. (slang) to get the better of someone (e.g. "He drilled around me and got the promotion").
  - drill in v: to penetrate the productive formation after the casing is set and cemented on top of the pay zone.
  - drilling in n: the operation during the drilling procedure at the point of drilling into the pay formation.
  - drilling out n: the operation during the drilling procedure when the cement is drilled out of the casing before further hole is made or completion is attempted.
  - drill out v: 1. to remove with the bit the residual cement that normally remains in the lower section of casing and the wellbore after the casing has been cemented. 2. to remove the settlings and cavings that are plugged inside a hollow fish (such as drill pipe) during a fishing operation
- 219

Considerăm că existența în LS a acestor lexeme și unități lexicale sunt fondate de activitățile tehnice din domeniul nostru de studiu. Pornind de la microcâmpul conceptual *Drill*, aceste unități lexicale noi formate suferă transformări semantice, trecând de la motivația semnificantului la demotivația lui, ceea ce conduce la modificarea sensului cuvântului.

Relația dintre sintagmele noi poate fi de parasemie, care, la rândul ei, se divizează în relații hiperonimice, când semele a două unități glotice se includ una în cealaltă (*to drill* - *to drill in*).

---

²¹⁹ *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). p. 60-62. ISBN 10: 0886981875

De asemenea, avem exemplul: *drilling* (termen tehnic) poate avea următoarele hiponime (exprimă tipul activității): *vertical drilling, orizontal drilling, deviated drilling, inclined drilling* etc.; lucru ce ne permite să vorbim despre prezența unei ordonări conceptual-semantice bine definită.

După cum se observă, câmpul funcțional-semantic din care face parte acest termen este foarte bogat în lexic de specialitate, însă propun să continuăm lista cu alte sensuri dezvoltate de acesta pe care le-am cules din domeniul de activitate. Așadar, mai jos avem câteva exemple:

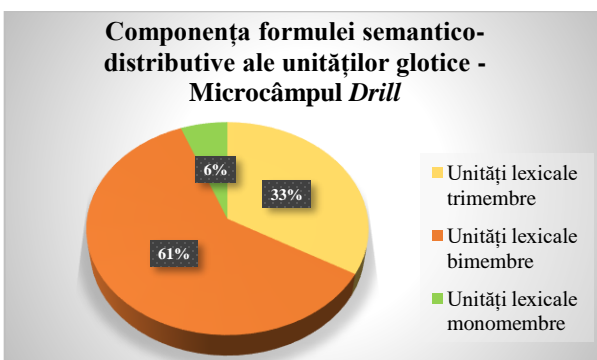
EN Description	RO Description
<i>to drill</i>	a fora
<i>to drill by</i>	a devia o sondă
<i>drill colar</i>	prăjină grea
<i>drill core</i>	carotă
<i>drilled length</i>	lungimea intervalului forat
<i>driller</i>	sondor
<i>driller' s console</i>	panoul de comandă al sonzorului
<i>drilling</i>	foraj
<i>drilling and production platform</i>	platformă de foraj - extracție
<i>drilling bit</i>	sapă de foraj
<i>drilling break</i>	creșterea rapidă a vitezei de avansare
<i>drilling cable /line</i>	cablu de foraj
<i>drilling controle</i>	dispozitiv de reglare al avansului sapei
<i>drilling crew</i>	echipa de sondori
<i>drilling engine</i>	motorul de foraj
<i>drilling equipment</i>	utilaj de foraj
<i>drilling fluid</i>	fluid de foraj (noroi)
<i>drilling hoist</i>	troliu de foraj, granic
<i>drilling in</i>	foraj în stratul productiv
<i>drilling indicator</i>	indicator de greutate
<i>drilling jars</i>	geală
<i>drilling mast</i>	mast
<i>drilling out (residual cement)</i>	frezare (a cimentului)

<i>drilling rate</i>	viteza de avansare
<i>drilling report</i>	raport de foraj
<i>drilling rig</i>	instalație de foraj
<i>drilling rig brake</i>	frâna troliului de foraj
<i>drilling safety joint</i>	racord de siguranță pentru foraj
<i>drilling site</i>	șantier de foraj
<i>drilling spool</i>	cruce de circulație
<i>drilling swivel</i>	cap de injecție
<i>drilling superintendent</i>	supervizor de foraj
<i>drilling tools</i>	scule de foraj
<i>drilling torque</i>	cuplu de rotație
<i>drill-off test</i>	test de forabilitate
<i>drillometer</i>	indicator de greutate
<i>drill out (to)</i>	a refora
<i>drill pipe</i>	prăjină de foraj
<i>drill pipe coupling</i>	racordul prăjinii
<i>drill pipe float valve</i>	supapă de reținere plasată în garnitură
<i>drill pipe gauge</i>	șablon pentru prăjini de foraj
<i>drill pipe power slips</i>	pene pentru prăjini
<i>drill pipe pressure</i>	presiunea din capul prăjinilor
<i>drill pipe protector</i>	protector pentru prăjina de foraj
<i>drill pipe protector expander</i>	dispozitiv pentru manșonat prăjinile de foraj
<i>drill pipe safety valve</i>	cana de siguranță
<i>drill pipe slips</i>	pene pentru suspendarea prăjinilor de foraj
<i>drill pipe stand</i>	pas de prăjini de foraj
<i>drill pipe tongs</i>	clești pentru prăjini de foraj
<i>drill pipe wiper</i>	ștergător de noroi pentru prăjinile de foraj
<i>drill pump</i>	pompă de foraj
<i>drill rotary chain</i>	lanț de foraj
<i>drill stem /rod</i>	garnitură de foraj

<i>drill stem test (DST)</i>	test de producție în timpul forajului
<i>drill string</i>	garnitură de prăjini de foraj

[elaborat de autor]

Acești termeni-sintagmă sunt determinați de dicționarele de specialitate, de aceea fenomenul polisemiei sau sinonimiei trebuie exclus. Însă, sub aspect componential, la un număr de 51 de unități, determinăm următoarele:

Figura 3.10. Componenta formulei semantico-distributive ale unităților glotice - Microcâmpul conceptual Drill
[elaborată de autor]

După cum observăm, acești termeni prezentați denumesc și ajută la formarea de concepte care pot servi drept elemente de bază în crearea unui număr considerabil de unități sintagmatice. Se poate remarca, pe baza unei examinări comparative între cele două idiomuri, că termenii prezentați sunt productivi în ambele categorii analizate, însă predomină construcțiile sintagmatice substantivale bimembre. Cercetarea acestor rezultate ne permite să afirmăm că ceea ce atrage atenția, privind structura lor în principal, este prezența sinonimelor, care, de fapt, exprimă în întregime același concept, precum sunt exemplificările ce urmează:

Ex. „Evidența proprietăților **fluidului de foraj**, a modificărilor acestora în timpul **săpatului**, a consumurilor de materiale și chimicale pe întreaga durată a **săpării unei sonde** este consemnată într-un caiet special”²²⁰. / “Tracking the **drilling (mud) fluid** properties, their changes during **drilling job**, the materials and chemicals consumption during the whole time of the **well drilling** is recorded in a special book.”

²²⁰ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 189.

Ex. „În cazul forajului obișnuit, **gaura de sondă** rezultată este realizată de către sapă ...”²²¹. / “With the ordinary **drilling job**, the resulting **hole** is made by the **drilling bit**...”

Ex. „Echipamentul pentru **forajul pe mare** se compune din: **platformă de foraj, echipamentul de la gura puțului, echipamentul de comandă și control; instalația propriu-zisă de foraj**”²²². / The equipment for the **offshore drilling** consists of: **drilling platform, wellhead equipment, control panel equipment, the actual drilling rig.**”

Ex. „Pe baza proiectului primit, **schela de foraj** emite mai multe documente program”²²³. / “Based on the received project, the **drilling rig** issues several working program documents.”

Ex. „În raport sunt consemnate, pe schimburi, următoarele date: situația echipamentului de la puț (**sapă sau carotieră, prăjini grele, stabilizatori, prăjini de foraj, reducții ...**)”²²⁴. / “The report records, on shifts, the following data: the status of the equipment at the wellbore (**bit or core drill, drill collars, stabilizers, drill pipes, crossovers...**).”

În contextul exemplilor prezentate e de menționat faptul că există o multitudine de cuvinte specializate, o terminologie specifică acestui domeniu de activitate care, practic, reprezintă o formă a limbii engleze, iar utilizatorii nu trebuie să dezvolte doar capacitatea de a comunica sau de a memora acest lexic specific propriului domeniu de activitate, ci ei trebuie să înțeleagă conceptele tehnice pentru a-și folosi corect competențele lingvistice dobândite. Ei trebuie să obțină o perspectivă amplă asupra mediului în care își /sau vor desfășura activitatea profesională.

În structura unor contexte, în special în câmpul funcțional-semantic *Drilling*, putem observa existența unui sinonim al cuvântului *well*, și anume conceptul *hole* care în anumite combinații se admit folosirea ambelor cuvinte ce exprimă același concept. Comparând cei doi termeni propuși spre analiză, observăm faptul că există o suprapunere inevitabilă între concepte (*well* și *hole* - sondă / gaură de sondă), deoarece prezintă numeroase definiții. Aceste definiții sunt adesea complexe și vagi. Însă, pornind de la experiența din domeniu, putem afirma, cu titlu de concluzie, că diferența între cele două concepte este următoarea: *well* reprezintă termenul utilizat atunci când o sondă produce, iar *hole*

---

²²¹ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 120.

²²² DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 147.

²²³ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 188.

²²⁴ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 189.

este pentru a defini gaura de sondă (netubată). Pentru o mai bună înțelegere, a se urmări conceptele de mai jos:

EN Description	RO Description
<i>hole</i>	gaură de sondă, sondă (netubată)
<i>borehole</i>	gaură de sondă
<i>bottom hole</i>	talpa sondei
<i>cased hole</i>	sondă tubată, gaură tubată
<i>deep hole</i>	sondă adâncă
<i>deviated / deflected hole</i>	sondă / gaură deviată
<i>directional / diverted hole</i>	gaură dirijată
<i>dog-leg hole</i>	gaură îngenuncheată
<i>drill hole</i>	sondă de foraj
<i>dry hole</i>	sondă neproductivă
<i>inclined hole</i>	sondă înclinată
<i>observation hole</i>	sondă de observație
<i>open hole</i>	sondă netubată
<i>proving hole</i>	sondă de explorare
<i>rat hole</i>	gaură prăjini tubate
<i>shallow hole</i>	gaură /sondă de mică adâncime
<i>straight hole</i>	sondă verticală / dreaptă
<i>suction hole</i>	sondă de aspirație
<i>test hole</i>	sondă de explorare

[elaborat de autor]

Construcția îmbinărilor stabile de cuvinte care au la baza semul comun *hole*, relevă clasificarea acestuia sau indică tipul noțiunii. Unitățile de limbă din acest microcâmp dezvoltă raporturi de **hiperohiponimie**. Lexemul *hole* poate deveni hiperonim în funcție de raportul stabilit, astfel: *open hole*, *inclined hole*, *shallow hole*, *directional hole* etc.

Termenii de bază din unitățile sintagmatice prezentate mai sus dezvoltă numeroase sinapsii ce conțin termeni specializați, iar dacă ar fi să comparăm majoritatea unităților sintagmatice din limba

engleză cu cele din limba română, putem observa că cele din limba română sunt mai bogate din punct de vedere al vocabularului contextual. A se observa posibilitățile de combinare ale termenului:

Ex. „Ultima **coloană tubată** (coloana de exploatare) constituie forma finală a **găurii de sondă**”²²⁵. / “The last **casing (oil string)** run in the hole represents the final stage of the **hole.**”

Ex. „**Sondele deviate** se caracterizează prin aceea că axa lor urmărește o curbă oarecare în spațiu [...]. **Sondele dirijate** sunt sonde deviate în mod intenționat, axa lor urmărind o curbă stabilită prin proiectul de **foraj**”²²⁶. / „**Deviated wells** are characterized by the fact that their axis follows a certain curve in space [...]. **Directional wells** are intentionally deviated, their axis following a curve decided by the **drilling** project.”

Din cele prezentate observăm că, uneori, termenii enumerați din limbajul industriei de petrol și gaze sunt utilizați atât în limbajele de specialitate, cât și în limbajul comun. În terminologia tehnică, constatăm că o parte din termeni sunt monosemantici, iar o bună parte din ei sunt polisemantici. Însă, pentru a evidenția cât mai elocvent anumite concepte, definițiile dicționarului oferă o bază solidă de clasificare, ceea ce generează, de asemenea, și multe dintre suprapunerile ambilor termeni. Cuvinte asemănătoare tind să fie definite prin termeni asemănători, iar definițiile includ adesea elemente care relaționează termenul definit cu un câmp semantic diferit.

Așadar, este esențial să ne bazăm pe definițiile dicționarului, în special pe cele ale conceptelor care se suprapun. Dar, totuși, din perspectiva traducătorului și al utilizatorului, putem nota că cel mai bun reper pentru a determina echivalentul concret sunt experiența și cunoștințele din domeniul de activitate. Într-adevăr, există cuvinte care au migrat din limbajul comun în cel specializat tehnic prin diferite modalități care ajung să aibă un sens nou cu ajutorul mutației semantice. Deseori, termenii care s-au deplasat din limbajul comun în cel tehnic obțin calitatea de cuvinte uzuale în limba comună.

Cu titlu de concluzie, amintim că în prezenta cercetare am expus câmpurile semantice conceptuale ale diferiților termeni sub formă de analiză funcțională și semantică. Aceasta a fost determinată în principiu prin găsirea unui sens în dicționarele de specialitate după care am căutat o corelație cu semantica cuvântului în limba comună și în limba română. Terminologia utilizată aici, în domeniul industriei petroliere, este o reprezentare a echipamentelor tehnice și tehnologice, o corelație

---

²²⁵ TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 47. ISBN 973-31-1197-X

²²⁶ TOCAN, I. *Ibidem*, p. 86-87.

termen - obiect, concept - obiect care, alături de termenii împrumutați din alte domenii ale cunoașterii, formează un sistem terminologic precis și bine definit. Însă, să nu uităm că semantica unităților lexicale reprezintă suportul comprehensiv al termenilor alocați echipamentelor sau noțiunilor tehnice.

Pe parcursul lucrării, am expus și am identificat concepte (spre exemplu: *oil, well, drilling, reservoir* etc.) bazate fiind pe frecvența utilizării în limbajul și în domeniul specializat. Ideea este susținută de faptul că domeniul profesional pentru scopuri specifice este strâns corelat cu o serie de termeni de bază, conceptualizați care nu pot fi comprehensivi în alt domeniu. Reamintim, în același context, câțiva: *wildcat* (sondă de explorare), *fishing job* (instrumentație), *donut* (suspendarea tubingului), *borehole* (gaură de sondă), *well* (sondă), *Christmas tree* (cap de erupție), *trip* (marș), *round trip* (manevră completă de introducere și extragere), *drilling* (foraj), *plant / rig / equipment / facility* (instalație / facilitate), *milling* (frezare). De exemplu, termenul *Christmas tree* (cap de erupție) este oarecum metaforizat. Decorarea pomului de Crăciun este conceptualizată, însă nu și echipamentul (capul de erupție). Simbolul imaginii de Crăciun (decorarea pomului) este redat prin aspectul echipamentelor montate la gura sondei și nu prin funcționalitatea echipamentului în sine:

Ex. „...în vederea executării circulației în sondă, se fac legăturile corespunzătoare la **capul de erupție** și se verifică **instalația** ...”²²⁷. / ”... in order to perform the circulation job in the well, the proper connections are being done to the **Christmas tree** and the **equipment** is checked.”

Precum am mai spus, limba, împreună cu limbajele specializate, alcătuiesc un fond de material simbolic, un univers simbolic. Omul operează cu diverse limbaje, iar pentru o adaptare la un anumit limbaj e necesar de o acomodare la schema verbală, la ceea ce trebuie exprimat, însă modul de adecvare este influențat de capacitatea vorbitorilor de a-și orienta mesajul ²²⁸.

Încă din antichitate, rolul comunicării în evoluția omenirii și a tehnicii implicit, care a condus la apariția diferitelor științe (lingvistica, semiotica, semantica, pragmatica, didactica etc.), a contribuit direct sau indirect la îmbogățirea comunicării. Iar rolul acesteia este tocmai de a sta la baza societății moderne, deoarece ea „construiește, lărgeste și deformează spațiul reprezentărilor sociale și politice, influențând în același timp relațiile interumane”²²⁹. Aici, adaugă Mirela Borchin și Doina Comloșan

---

²²⁷ TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 158. ISBN 973-31-1197-X

²²⁸ BENVENISTE, E. *Probleme de lingvistică generală*. București: Ed. Teora, 2000, vol. II, p. 20. ISBN 973-20-0435-5.

²²⁹ BOUGNOUX, D. *Introducere în științele comunicării*. Iași: Editura Polirom, 2000, p. 6. ISBN 973-683-582-0

faptul că „comunicarea ar fi consecința firească a confruntărilor științifice și a interdisciplinarității care au dominat știința mondială în ultimele decenii”²³⁰ .

3.3. Concluzii la Capitolul 3

1. Am prezentat lexic specific fiecărei zone, deoarece facilitățile și sistemele din industria petrolului și a gazelor sunt definite pe larg, în funcție de utilizarea lor în fluxul de producție. Clasificarea pe care am propus-o ține de activitățile din domeniu.

2. Am analizat câmpurile semantice ale diferitelor lexeme din domeniul nostru specializat, comparativ cu limbajul comun, în scopul de a observa structura lexicală a cuvintelor, având în vedere abordarea etimologică, semantică, frazeologică sau chiar formarea de cuvinte.

3. Am expus câmpurile semantice conceptuale ale diferiților termeni sub formă de analiză funcțională și semantică. Aceasta a fost determinată în principiu prin găsirea unui sens în dicționarele de specialitate, după care am căutat o corelație cu semantica cuvântului în limba comună și în limba română.

4. Domeniul profesional pentru scopuri specifice este strâns corelat cu o serie de termeni de bază, conceptualizați care nu pot fi comprehensivi în alt domeniu. Limba, împreună cu LS alcătuiesc un fond de material simbolic, un univers simbolic.

5. LS utilizat aici, este o reprezentare a echipamentelor tehnice și tehnologice, o corelație termen - obiect, concept - obiect care, alături de termenii împrumutați din alte domenii ale cunoașterii, formează un sistem terminologic precis și bine definit; semantica unităților lexicale reprezintă suportul comprehensiv al termenilor alocați echipamentelor tehnice.

6. Am analizat și am interpretat structura LS din limba engleză cu privire la termenii cu structură lexicală și sintagmatică și a compunerii acestora. Am clasificat și am elaborat un studiu statistic referitor la cele mai productive unități structurale din punct de vedere morfo-sintactic. Studiul corpusului tehnic, precum și analiza inventarului TE selectat, ne determină să precizăm faptul că procedeul compunerii este cel mai productiv (peste 70%).

---

²³⁰ BORCHIN, M. I., COMLOȘAN, D. *Dicționar de comunicare (lingvistică și literară)*. Editura Excelsior Art, 2002, vol. 1. p. 105. ISBN 973-592-071-9

7. Cele mai semnificative clasificări ale unităților lexicale au la bază criteriul structural, sintactico-morfologic (structuri substantivale, verbale sau adjectivale bimembre, trimembre sau polimembre). Statistica efectuată la nivelul fiecărui microcâmp conceptual ne-a demonstrat că cel mai mare procent (peste 80%) îi revine formulei semantico-distributive: Substantiv+Substantiv.

8. LS fuzionează prin intermediul relațiilor paradigmatică (polisemie, sinonimie) sau ierarhie semantică (hiponim - hiperonim). Polisemia unui termen tehnic, fie ea externă sau internă, este determinată de context. Sinonimia este prezentă în TE, însă frecvența este destul de redusă (aproximativ 20%) comparativ cu GE, deoarece poate crea confuzii. Acest fapt se datorează faptului că LS este caracterizat prin unicitate și precizie, iar contextul este definitiv. Fenomenul hipo-hiperonimiei se regăsește în cadrul LS tehnic sub forma unui sistem conceptual structurat și ierarhizat caracterizat fiind de relațiile pe care le dezvoltă.

4. MODELE CONCEPTUALE METASEMICE. PARTICULARITĂȚI ALE LIMBAJULUI INDUSTRIEI PETROLIERE

4.1. Concepte metasemice în limbajul tehnic specializat

În viziunea lingvistului Eugeniu Coșeriu, domeniul lingvistic al faptelor este cercetat din prisma limbajului, deoarece, spunea cercetătorul, limbajul este o funcție a fiecărui individ. Nu se poate vorbi aici de o funcție „corală”²³¹ a limbajului.

Același Eugeniu Coșeriu, precizează mai târziu că o „cunoaștere lingvistică” reprezintă o „cunoaștere metaforică”²³², ceea ce îi conferă o „unitate universală a imaginației umane”²³³. Așadar, vorbirea reprezintă o „activitate de cunoaștere care se realizează prin simboluri”²³⁴.

Însă, ceea ce ne interesează pe noi este faptul că lingvistul introduce în elementele primare ale vorbirii, „creația metaforică în limbaj”, lucru ce a putut permite școlii integraliste clujeane²³⁵ să vorbească de o posibilă colaborare între semantica integrală și cea cognitivă.

Studiul lui George Lakoff și Mark Johnson din 1980²³⁶ se concentrează asupra fenomenului metaforic, confirmându-se așadar ceea ce Eugeniu Coșeriu consideră creația metaforică „activitate cognitivă care se realizează prin simboluri”²³⁷. Luând în considerare cele expuse mai sus, putem afirma că tema metaforei aparține, în plan universal, vorbirii.

În opinia lui Eugeniu Coșeriu, metafora, „expresia unitară, spontană și imediată a unei viziuni, a unei intuiții poetice, care poate implica o identificare momentană a unor obiecte diferite sau o hiperbolizare a unui aspect particular al obiectului și chiar o identificare între contrarii”, reprezintă

---

²³¹ COȘERIU, E. *Competencia lingüística. Elementos de la teoría del hablar*. Madrid: Editura Gredos, 1988/1992, p. 81-87. [citat 18 noiembrie 2018]. Disponibil: <https://www.academia.edu/>

²³² COȘERIU, E. Creația metaforică în limbaj (V.O. 1952). În *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, p. 167-197. ISBN 978-973-703-386-4

²³³ COȘERIU, E. Ibidem, p. 179.

²³⁴ COȘERIU, E. Ibidem, p. 171-172.

²³⁵ BORCILĂ, M. Lingvistica integrală și fundamentele metaforologiei, în *Dacoromania*, VII-VIII, 2004, p. 47-77; Elena Faur, „Conceptul metaforic” și semantica integrală (în curs de apariție), în *Proceedings of The Second International Congress „Eugenio Coseriu. Coseriu: Contemporary Perspectives”*, Cluj-Napoca, Romania, 23-25 September 2009, p. 47-77. ISSN: 1582-4438

²³⁶ LAKOFF, G. JOHNSON, M. *Les métaphores dans la vie quotidienne*, (V.O.: 1980), Les Editions de Minuit, Paris, 1985, p. 24. ISBN 9782707310590

²³⁷ COȘERIU, E. Creația metaforică în limbaj (V.O. 1952). În *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, 2009, p. 172. ISBN 978-973-703-386-4

metasemia²³⁸. Astfel, fie că este un tip de metaforă cognitivă și / sau estetică sau „o identificare momentană a unor obiecte diferite”²³⁹, studiile privind metafora terminologică au evoluat semnificativ în ultimii ani. Spre exemplu, Vasile Bahnaru distinge „metasemia implicativă de natură estetică” (relația dintre imaginea poetică și ideea mesajului) și „metasemia implicativă de natură denominativă” (relația semn - realitate lingvistică)²⁴⁰.

Fundamental argumentată, acestei metasemii, lingvistul Vasile Bahnaru îi acordă o valoare intrinsecă și precizează necesitatea de a fi studiată nu ca „un lucru în sine”, ci în „corelație cu fenomenele de limbă adiacente, precum sunt derivarea lexicală, conversiunea, diferențierea formală și semantică a unităților lexicale etc.”²⁴¹. Pe de altă parte, acesta o „caracterizează prin mutația sau deplasarea relației dintre semnificant și semnificat din punct de vedere onomasiologic și prin modificarea structurii semice a semenului derivant din punct de vedere semasiologic”²⁴².

Dacă în discursurile lui E. Coșeriu²⁴³ și²⁴⁴ metasemia este situată în universul de discurs al experienței curente, în timp ce metafora este plasată în universul de discurs al fanteziei, Mircea Borcilă²⁴⁵ propune o nouă terminologie în metaforologie prin care realizează o diferențiere între metaforă și metasemie. Metasemia la M. Borcilă este un „fenomen lingvistic prin care se adaugă conținut semantic la semie”²⁴⁶. Semia se realizează prin desemnare, semnificație și sens, ca ilustrare normală a funcției semnificative, iar conținutul semantic care se adaugă semiei în cadrul metasemiei „sporește conținutul semnificațional”, fiind un „adaus de conținut cognitiv-intuitiv care nu este determinat de cauze, ci are doar finalități”²⁴⁷.

---

²³⁸ COȘERIU, E. Creația metaforică în limbaj (V.O. 1952). În *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Iași: Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, 2009, p. 180. ISBN 978-973-703-386-4

²³⁹ COȘERIU, E. Ibidem, idem.

²⁴⁰ BAHNARU, V. *Mutații de sens: cauze, modalități, efecte*. Chișinău: Ed. Știința, 1988, p. 72. ISBN 5-376-00398-1

²⁴¹ BAHNARU, V. *Elemente de semasiologie română*. Chișinău: Editura Știința, 2009, p. 263. ISBN 978-9975-67-641-0

²⁴² BAHNARU, V. *Mutații de sens: cauze, modalități, efecte*. Chișinău: Ed. Știința, 1988, p. 165. ISBN 5-376-00398-1

²⁴³ COȘERIU, E. *Determinare și cadru*. În Coșeriu 2009, p. 198–233 (Determinación y entorno. Dos problemas de una lingüística del hablar, în „Romanistisches Jahrbuch”, VII, 1955–1956, p. 24–54).

²⁴⁴ COȘERIU, E. *Orationis fundamenta. Rugăciunea ca text*. În „Transilvania”, XXXIX, 2010, nr. 9, 1–12 (*Orationis fundamenta. La preghiera come testo*, în Giuseppe De Gennaro (ed.), *I Quattro Universi di Discorso. Atti del Congresso Internazionale „Orationis Millennium”*. Sotto l’Alto Patronato del Presidente della Repubblica, L’Aquila, 24–30 giugno 2000, Città del Vaticano, 2000, p. 24–47).

²⁴⁵ BORCILĂ, M. *Probleme de lingvistică integrală*. Prelegeri masterale, Cluj-Napoca, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Litere, 2013.

²⁴⁶ BORCILĂ, M. *Lingvistică și poetică antropologică*. Prelegeri doctorale, Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Litere, 2011 - 2012.

²⁴⁷ BORCILĂ, M. *Probleme de lingvistică integrală*. Prelegeri masterale, Cluj-Napoca, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Litere, 2013.

Așadar, metafora (denominația indirectă) este pretutindeni, devenind una dintre cele mai frecvente modalități de a modela realitatea deoarece procesul metaforic, prin metasemie, își creează conținuturile proprii²⁴⁸.

Luând în considerare observațiile expuse mai sus, vom încerca să analizăm diverși termeni tehnici în contexte, din diferite concepte referențiale / câmpuri semantice conceptuale care sunt supuși metasemiei.

Limbajul utilizat în scopul studierii și analizei științei și tehnologiei poate avea un grad ridicat de motivație dacă „materialele folosite în cursurile de limbă engleză au un conținut științific și tehnologic și prezintă caracteristicile distinctive ale științei și tehnologiei” (Trad. n.)²⁴⁹. Cunoașterea și stăpânirea limbii engleze a devenit „o abilitate de alfabetizare globală, marfă pentru comunicare și vehicul pentru transferul de cunoștințe” (Trad. n.)²⁵⁰. În această ordine de idei, M. Kwok²⁵¹ recunoaște necesitatea dezvoltării abilităților de comunicare orală și scrisă, în timp ce A. Cunningsworth²⁵² sugerează că cele patru abilități sunt la fel de importante, deși Othman afirmă că vorbirea este una dintre cele mai necesare abilități pentru persoanele din domeniul tehnic²⁵³.

Tocmai de aceea, dezvoltarea abilității de vorbire este esențială pentru persoanele specializate în domeniul tehnic, deoarece „materialele pentru engleza vorbită ar trebui să-i pregătească pe cursanți pentru interacțiunea din viața reală, cum ar fi participarea la seminarii și ascultarea de prelegeri” (Trad. n.)²⁵⁴.

Ținem să precizăm că LS al limbii engleze din industria petrolieră este considerat unul dintre cele mai interesante și potrivite evoluții prin prisma faptului că ne confruntăm cu provocări și dificultăți

---

²⁴⁸ BORGILĂ, M. *Lingvistica integrală și fundamentele metaforologiei*, în Dacoromania, VII-VIII, 2004, p. 47-77; Elena Faur, „*Conceptul metaforic și semantica integrală*” (în curs de apariție), în Proceedings of The Second International Congress „Eugenio Coseriu. Coseriu: Contemporary Perspectives”, Cluj-Napoca, Romania, 23-25 September 2009. ISSN: 1582-4438

²⁴⁹ LEECH, G. *Semantics (The Study of Meaning)*, Second Edition, Pelican Books, 1981, p. 18. ISBN 9780140134872

²⁵⁰ MURPHY, J.P. *Pragmatism: From Peirce to Davidson*. Boulder, CO: Westview Press, 1990, p. 27. ISBN 13: 978-0813378107

²⁵¹ KWOK, M. *Disciplinary differences in the development of employability skills of recent university graduates in Manitoba: Some initial findings. Higher Education Perspectives*, 1 (1), 2004, p. 60 -77. [citat 21 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/26409026>

²⁵² CUNNINGSWORTH, A. *Choosing your course book*. Oxford: Heinemann, 1995, 166 p. ISBN 0 435 24058 7

²⁵³ OTHMAN, J. *English language use among EFL learners*. in Sunway University College. *Sunway academic journal*, 8 (23), 2005, p. 97. [citat 3 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.academia.edu/>

²⁵⁴ CUNNINGSWORTH, A. *Choosing your course book*. Oxford: Heinemann, 1995, p. 65. ISBN 0 435 24058 7

în asimilarea termenilor specifici, întrucât avem de a face cu un lexic și concepte orientate pe câmpuri funcțional semantice care au conținut științific și tehnologic. Cu ajutorul acestora se evidențiază caracteristicile distinctive ale științei și ale tehnologiei.

Limba engleză reprezintă leitmotivul limbii afacerilor, diplomației, științei și tehnicii din întreaga lume. Dezvoltarea și evoluția termenilor specifici pe scară largă fac parte, negreșit, din istoria limbii. În această epocă, comunicarea culturală este în creștere având în vedere numărul tot mai mare de proiecte și colaborări internaționale. Limba engleză este mijlocul principal de comunicare, în special pentru vorbitorii non-nativi, din domeniul tehnologiei de la nivelul globului. Globalizarea are influență directă asupra nevoilor industriei și, prin urmare, a educației tehnice, educație care necesită o serie de abilități multilingve, abilități specifice de limbaj și comunicare pentru a atinge excelența și creșterea academică și profesională în cadrul colaborărilor interculturale.

Din acest punct de vedere, o serie de termeni din domeniul petrolier sunt împrumutați sau adaptați la acest domeniu, iar o altă parte dintre termeni suferă modificări metasemice pentru a ajunge să devină termeni.

Pentru a demonstra și a explica aserțiunile expuse, am recurs în acest capitol la o analiză semantică privind crearea unor noi sensuri și concepte metasemice din domeniul industriei petroliere în limbile engleză și română. Limbajul tehnic din acest domeniu este reprezentat printr-un sistem metasemic unic și special destinat doar acestui domeniu.

Caracteristicile specifice sistemului metasemic din industria petrolieră sunt reflectate din prisma modelării conceptuale. Această analiză este legată de interesul acordat domeniului terminologiei și semanticii textelor științifice în care se utilizează metafore și metonimii comune caracteristice diferitelor domenii, iar conceptualizarea metasemică este folosită în scopul formării unui nou sistem lexical.

În acest capitol, se pune accentul pe cercetarea relațiilor și analizarea semantică, structurală și comparativă a termenilor din industria petrolieră formați și dezvoltați prin metasemie, atât în limba engleză, cât și în limba română.

Se dorește o identificare a caracteristicilor și particularităților distinctive ale modelului terminologic specializat din domeniul petrolier, respectiv din domeniul forajului, al producției sau al operațiunilor de intervenție la sonde care sunt prezentate din punct de vedere al originii termenilor. În efectuarea studiului, am recurs la utilizarea dicționarelor de specialitate pentru identificarea diverselor

sensuri în vederea prezentării unei analize a termenilor creați prin metasemie și a structurilor de conținut din domeniul petrolier din limba engleză, respectiv limba română.

În lucrarea de față, conceptele metasemice sunt studiate din perspectiva echivalenței și a simetriei. Relevanța cercetării se datorează cunoașterii insuficiente a principiilor de bază privind funcționarea metasemică a terminologiei din domeniul nostru de cercetare.

Din punct de vedere semantic, informațiile necesare formării semanticii termenilor au la bază trăsăturile conținutului. După cum am mai precizat, evoluția dinamică și implementarea diferitelor tehnologii noi în industria petrolului și a gazelor a condus la dezvoltarea unui sistem terminologic unic.

Prin acest studiu, dorim să identificăm trăsăturile caracteristice procesului de modelare conceptuală a fragmentului metasemic al sistemului semantic din această industrie, cât și relevarea trăsăturilor specifice acestuia. Acest lucru se poate realiza tocmai prin investigarea și analiza semanticii termenului metaforic, cât și prin identificarea concisă a fragmentului domeniului conceptual din care face parte un anumit termen.

Deseori, această modelare conduce la căutarea de asemănări între diferite corelări de imagini ceea ce dă naștere modificărilor metasemice, deoarece modelul metasemic reprezintă tocmai schema conceptuală folosită la corelarea referenților din două zone conceptuale diferite.

Materialele folosite pentru analiză și studiu sunt dicționarele de specialitate și, de asemenea, dicționarele de limbă generală. Echivalența este criteriul fundamental în analiza termenilor și a datelor selectate, însă dacă termenii metasemici din cele două limbi sunt asimetrici, echivalența nu este întotdeauna posibilă. Putem afirma că metasemia din textul științific conduce la crearea și dezvoltarea de noi perspective asupra lumii, astfel un referent obișnuit poate fi privit din mai multe unghiuri.

Ne propunem să examinăm aspectul metasemic al termenilor tehnici englezi, formați cu ajutorul metaforei, în baza corpusului selectat de mai jos și în cadrul unui sistem lexical. Comparând modelul metasemic al lexicului / limbajelor / sistemelor terminologice, s-a constatat o diferență privind abordarea științifică, lucru ce evidențiază distanța culturală și implicit problemele de comunicare științifică.

Lexicul / Sistemele terminologice ale diferitelor domenii științifice conțin modele metasemice semnificative, ceea ce demonstrează că specificul național al unei perspective asupra lumii lingvistice se reflectă izbitor în modelul metasemic al unei viziuni asupra lumii naționale și că există specificitatea

lingvocognitivă în procesele epistemologice care se reflectă în modelele metasemice ale diferitelor sisteme terminologice, inclusiv ale sistemului terminologic al petrolului și al gazelor²⁵⁵.

După cum am mai precizat, formarea și dezvoltarea limbajului folosit în domeniul petrolier depinde de dezvoltarea industriei într-un stat anumit, iar sistemul terminologic român s-a aliniat sistemului englezesc mai bine dezvoltat. În cazul dat, vorbim de seria de termeni împrumutați.

Per ansamblu, investim LS general din domeniul industriei petroliere, atât în limba română, cât și în limba engleză și propunem două tipuri de analize:

- analiza lexicală și semantică,
- analiza comparativă și contrastivă a modelelor conceptuale petroliere (specificul câmpului funcțional-semantic *petrol și gaze* și utilizarea semantică a conceptelor metasemice).

În literatura de specialitate nu am depistat existența unei analize asupra modelelor conceptuale privind termenii metasemici în cadrul câmpului lexical semnatic românesc din domeniul industriei petroliere. Astfel, cercetarea noastră se bazează pe prezența unui model metasemic mai complex în limba engleză.

***

Limbajul comun influențează formarea de sisteme lexicale tehnice legate de aspectul specificului lor lingvocognitiv. Analiza noastră se axează pe comparația modelelor metonimice ale limbajului tehnic specializat (din limba română și limba engleză) din domeniul tehnic în comparație cu alte modele metasemice din limbajul comun. Prin această analiză, se accentuează trăsăturile și caracteristicile autentice ale aspectului semantic și lexical studiat și, astfel, se evidențiază particularitatea și unicitatea acestuia. Rezultatele comparației evidențiază caracteristici tipice procesului de conceptualizare metasemică a referenților din domeniul tehnic.

Conceptualizarea unei schimbări metasemice este o procedură a gândirii care presupune cunoașterea și utilizarea unei noțiuni noi, unui termen nou în baza celor vechi, unui cumul de concepte, dar și stăpânirea unei corespondențe precise între un domeniu sursă și un domeniu țintă, fixat în tradițiile lingvistice și culturale ale unei comunități. Acestea, menționate mai sus, favorizează crearea unui termen pe baza modificărilor metasemice complexe.

---

²⁵⁵ Мишанкина Н. А. Метафора в терминологических системах: функции и модели // Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), С. 38.

În prima parte a cercetării prezentăm o analiză bazată pe ierarhizarea domeniilor conceptuale și modelelor metasemice, apoi pe definirea specificității modelării metasemice a termenilor în cadrul limbii comune. Analiza a fost realizată conform schemei prezentată în lucrările științifice ale unui șir de cercetători²⁵⁶.

Analizăm problema metasemiei terminologice în textele științifice și tehnice unde sunt definite grupurile de metafore terminologice din câmpurile lexicale ale domeniului petrolier. Analiza arată că unitățile lexicale identificate joacă un rol important în reprezentarea viziunii asupra lumii.

Modificarea metasemică a lexemelor și a termenilor - consacrați din diverse domenii tehnice este una dintre modalitățile de formare a termenilor în sublimbajul industriei petroliere în limba engleză.

Pentru a completa ideile expuse, prezentăm și teoria metasemiei, în special a metaforei conceptuale care a fost dezvoltată de J. Lakoff și M. Johnson și care era văzută mai apoi ca un mecanism, ca un proces cognitiv de către lingviștii moderni. Acest mecanism conduce la o reinterpretare, o reevaluare a unităților de limbă existente, iar reprezentările obiectelor științifice sunt interpretate prin modele metasemice corelate cu termenii - metafore. Atât prin metasemie, cât și prin împrumutarea unor termeni din alte domenii ale științei se produc și se extind sistemele terminologice.

De asemenea, susținem cele prezentate și prin precizarea faptului că *metaphor*, care este un aspect al modificărilor metasemice, provine din greaca *metaphora*, care înseamnă un transfer, însă potrivit lui A. A. Reformatsky, „transferul de nume în procesul de metaforizare se bazează pe o similaritate a lucrurilor în culori, forme, natura mișcării etc” (Trad. n.)²⁵⁷.

Problema discutată s-a aflat atât în centrul atenției lui A. A. Reformatsky, cât și al lui V. M. Leichik (care consideră că *termen* și *metaforă* sunt incompatibile, ținând cont de faptul că un termen științific nu ar trebui să aibă conotație evaluativă, emoțională și expresivă)²⁵⁸. Însă, noi suntem de altă părere. După opinia noastră, dacă ținem cont că transferul metasemic se poate constitui prin derivare denominativă când își dau concursul trei componente: o formă verbală și doi denotați, iar la constituirea semelor derivate expresive patru componente: două forme verbale și doi denotați, ajungem la

---

²⁵⁶ Мишанкина Н. А. Метафора в терминологических системах: функции и модели // Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), С. 32-46.

²⁵⁷ Реформатский А. А. Введение в языковедение: учебник для вузов. М.: Аспект Пресс, 2003. 83 с.

²⁵⁸ Лейчик В. М. Метафора в лексике компьютерного языка [Электронный ресурс]. [дата обращения: 22 martie 2020]. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/metafora-v-leksike-kompyuternogo-yazyka>

concluzia, că termenii noi se pot forma, totuși prin transfer metasemic, când e vorba de derivare denominativă²⁵⁹.

Conform părerii filosofului englez Thomas Hobbes, "the light of human minds is perspicuous words, metaphors and senseless and ambiguous words are like *ignes fatui*; and reasoning upon them is wandering amongst innumerable absurdities" („lumina minții umane sunt cuvintele clare, metaforele și cuvintele lipsite de sens și ambigue, sunt ca niște *ignes fatui*; iar raționamentul asupra lor rătăcește printre nenumărate absurdități) (Trad. n.)²⁶⁰. Studiarea metaforelor conceptuale a fost abordată și de N. D. Arutyunova, L. M. Alekseeva, M. Black, M.V. Nikitin, S. S. Gusev și mulți alții.

Conform lui O. A. Fomina „metafora este un anumit instrument care permite procesul de cunoaștere într-o realitate înconjurătoare, este un mod de creare și îmbogățire a mijloacelor de limbaj, o oportunitate de a conecta sfera limbajului natural și limba științei” (Trad. n.)²⁶¹.

Potrivit lui A.S. Smagulova, orice limbă se adaptează condițiilor moderne de comunicare, adică cuvintele și termeni care suferă anumite modificări la nivelul semanticii nu afectează procesele de dezvoltare a limbii²⁶².

În limbajul tehnic specific domeniului petrolului, echipamentele și utilajele folosite în extracția și producția țițeiului și a gazelor, există modele specifice de transfer metasemic, în special cel metaforic, adică anumite grupuri de termeni formează anumite metafore. Analiza termenilor presupune o corelare între semantica termenului metasemic din dicționarele de specialitate cu semantica termenului standard din dicționarul de limbă generală.

În analiza conceptelor metasemice din limba engleză actuală, o importanță deosebită o are contextul care este foarte util și determinant pentru stabilirea particularităților metasemice științifice, deoarece textele tehnice sunt adresate și desemnate atât specialiștilor, cât și nespecialiștilor din domeniu. În contextul exemplurilor analizate am considerat necesar să prezentăm o listă de termeni

---

²⁵⁹ ВАХНАРУ, V. *Elemente de semasiologie română*. Chișinău: Editura Știința, 2009, p. 161. 288 p. ISBN 978-9975-67-641-0

²⁶⁰ Гоббс Т. Левиафан, или материя, форма и власть государства церковного и гражданского [Электронный ресурс] [дата обращения: 25 august 2020]. URL: https://www.civisbook.ru/files/File/Gobbs_Leviafan.pdf

²⁶¹ Фомина О. А. Метафора как термин в лингвоэкологическом пространстве [Электронный ресурс] // Современные проблемы науки и образования. 2012. № 6. С. 1. [дата обращения: 28 mai 2020]. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=7700>

²⁶² Смагулова А. С. Специфика терминологического поля в области нефти и газа (на материале английского и казахского языков): автореф. дисс. ... к. филол. н. Алматы, 2010. 18 с.

tehnici esențiali formați prin transfer metasemic pentru a se observa schimbările semantice care au condus apoi, la noi termeni în domeniul petrolier.

În cele ce urmează vom lua în discuție, ca prim exemplu, semantica cuvântului *string* (bucată de sfoară): *oil string* (coloană de exploatare), *pipe thread* (filet de prăjină), *conductor string* (coloană de ghidaj), *pipe string* (garnitură de prăjini), *tubing string* (coloană de extracție). În cazul acestui termen, sensul inițial al lui *string* îl găsim în dicționar ca *thread*, ceea ce ne determină să afirmăm că și conceptul privind forma cuvântului *thread* (forma alungită a acestuia) a luat parte la formarea și conceptualizarea termenului *string*.

Așadar, pe parcursul analizei noastre privind modelele metasemice am depistat, de exemplu, conceptualizarea la termenii: *well, gas, oil, pipeline, tools, equipment, drilling operation, production operation, well operation* având ca surse următoarele: obiect, om, organisme vii, plantă, gaze, natură.

Astfel, în urma efectuării unui studiu minuțios al termenilor tehnici din limba engleză din corpusul selectat, s-au reliefat două modele conceptuale:

- esențiale / de bază (formează baza transferului metasemic al sistemului terminologic englezesc privind terminologia petrolului și a gazelor): antropomorfe, artefacte (obiecte), zoomorfe, deoarece numărul principal de termeni se corelează cu aceștia;
- comune / externe - naturale, fără viață și fitomorfe.

În categoria modelului conceptual de bază, în special cel *antropomorf*, găsim cei mai mulți termeni metasemici. Pe parcursul procesului formării acestor termeni, există numeroase descrieri și indicii de asemănare a principiilor de funcționare.

Observăm că în cadrul îmbinărilor de asemănare, lexemul care a fost supus transferului metasemic capătă valoare și conotație semantică complet nouă.

Susținem faptul că rolul principal îl are *conceptul* sau așa-zisul *referent* [Apud Gak 3, p. 160], deoarece se identifică cu sensul specializat al unor termeni, asigurând astfel termenilor tehnici caracterul lor monosemantic. *Termenul* sau așa-zisa *formă* [Apud Gak 3, p. 160] cuprinde, în structura sa semică, seme privind sensul lexical, dar și seme privind elemente culturale care au rolul de a stabili forma și sensul modelului conceptualizat.

Dintre diferitele categorii de sensuri ale expresiilor tehnice, suntem datori să precizăm că putem fi martorii și unei ambiguități conceptuale metasemice. Însă, această ambiguitate poate fi prezentă, în special, la termenii proveniți din limbajul comun, general, iar pentru a elimina acest risc, trebuie să ne raportăm la un concept (referent) și implicit la un context tehnic.

Astfel, am selectat următorii termeni pe care îi reliefăm din punct de vedere al conceptelor descoperite, cu semele „activitate”, „rezultatul activității”.

4.1.1. Concepte referențiale:

4.1.1.1. Tools and Equipment (Instrumente și echipamente)

Semul „uman” poate fi observat prin utilizarea:

- numelor proprii:
  - *Kelly* în denumirea unui echipament: *Kelly* (tijă pătrată), *Kelly drive* (garnitura pentru rotirea conductei);
  - *Rodger* în denumirea unui dispozitiv: *Rodger's grab* (păianjen - dispozitiv de prindere);
  - *Jack* în denumirea unui instrument: *Sucker rod Jack* (instrument de agățare pentru prăjinile de pompare);
  - *Paddy* în denumirea unui echipament: *Paddy bit - drill bit* (sapă de foraj cu incisivii extrudiți).
- termenului *life* (*life expectancy* - speranța de viață) în expresia *length of the pipeline* (lungimea conductei);
- termenului *jacket* - asistăm la conceptualizarea formei echipamentului - structură din grilaj de oțel care susține o platformă offshore sau *jacket of a boiler* (mantaua cazanului de abur);
- termenului *cat line* - cablu de intervenție;
- termenului *catwalk* - platformă, podeț rectangular/ă folosit/ă pentru primirea, depozitarea sau pregătirea garniturii de foraj.
- termenului *root - root of threat* (baza filetului) sau *root of tooth* (piciorul dintelui);
- expresiei *game event* care face referire la conceptul metasemic *jack pot well* (aici vorbim despre conceptualizarea rezultatului, adică o sonda este productivă) etc.

Ex. “As the table rotates, the **Kelly** is turned, rotating the drill column and the drill bit”²⁶³. / „Pe măsură ce masa (rotativă) se rotește, **garnitura** se întoarce, rotind coloana și sapa.”

---

²⁶³ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 79. ISBN 978-0-00-749029-5

Ex. "Drill pipe is hauled up on the derrick floor by a rope known as a **cat line**"²⁶⁴ / „Prăjina de foraj este ridicată pe podul sondei de o frânghie cunoscută sub numele de **cablu de foraj**.”

4.1.1.2. Activity (Activitate)

Conceptul dat se raportează la factorii care stau la baza conceptualizării acestora:

- *run* - aici vorbim despre conceptualizarea activității primordiale exprimată fiind prin expresiile: *run in the hole* (introducere în sondă) și *pull out of the hole* (extragere din sondă), operațiuni care se desfășoară la sonde; *running tool* - dispozitiv cap de introducere (la puț);
- *thief* - devine aici un aparat de luat probe din sondă: *oil thief*;
- *cutter* (un cioplitor) - o pâlnie pentru pregătirea noroiului de foraj;
- *to grab* (a apuca) - *a kind of fishing tool - catch* (un fel de instrument de pescuit - prindere), *to fish up - extract, take out of water, remove from the well a torn instrument part* (a pescui - a extrage, scoate din apă, a scoate din sondă o parte din instrumentul rupt rămas în sondă); Aici vorbim despre transeful metasemic al lexemului *fish*, dar prezența prepoziției *up* (*sus/în sus*) conduce la terminogizarea acestuia din urmă;
- *to work* (a munci) - *work over jobs on wells*: prezența lui *over* duce la conceptualizarea acestuia - lucrări de reparații la sonde;
- *to complete* (a desăvârși) - un mod de a finaliza niște lucrări prin metaforizarea lui *complete*: *well completion jobs* (lucrări de echipare sondă) care includ operațiunile de la începerea introducerii coloanei de producție până la punerea unei sonde în producție etc.

Ex. "Well completion commonly refers to the process of finishing a well, so that it is ready to produce oil or natural gas"²⁶⁵ / „**Echiparea unei sonde** se referă, de obicei, la procesul de finalizare a unei sonde, astfel încât aceasta să fie pregătită pentru a produce țiței sau gaze naturale”.

4.1.1.3. Journey (Călătorie)

Termenul metasemic este reprezentat printr-o acțiune / funcție a unui echipament care conceptualizează activitatea desfășurată de om:

---

²⁶⁴ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 20. ISBN 978-0-00-749029-5

²⁶⁵ COBUILD, C. *Ibidem*, p. 25.

- *travel* - metaforizarea lexemului *travel*, generată de acțiunea de mișcare a lichidului sau a unui dispozitiv: *travel of oil* (migrația țițeiului), *travel of the piston* (cursa pistonului), *traveling block* (macara de foraj);
- *trip* (călătorie) - transeful metasemic al termenului *trip* - coborârea și ridicarea echipamentului din/în sondă, generat de asocierea cu o *călătorie* (making a *trip* - efectuarea unui *marș* complet cu sapa). Metaforizarea merge mai departe aici unde întâlnim expresiile *round trip* (un *marș* - o manevră completă de introducere și extragere) sau *trip out (in)* - a extrage (introduce) garnitura de foraj, corelate fiind ambele cu conceptul *trip*;
- *drilling is a trip* (forajul este o călătorie, o deplasare), adică o operațiune de perforare (*a drill-down operation*), ceea ce înseamnă „deplasarea echipamentului în sus și în jos” - deplasarea este conceptualizată în ambele direcții (*up and down*), deoarece dintr-o călătorie doar te întorci acasă;
- *ticket* (bilet) - este găsit ca reprezentând un indicator / un manometru - *gauge ticket* și un bon - *run ticket* (un bon care indică cantitatea și calitatea țițeiului livrat). Pentru ambii termeni este folosită metaforizarea termenului *ticket*.

Ex. ”The **traveling block** supports the drill column and **travels** up and down as it hoists the pipe out of the hole and lowers it”²⁶⁶ / „**Macaraua de foraj** susține coloana de foraj și **se deplasează** în sus și în jos în timp ce ridică țeava din gaură și o coboară.”

Ex. ”When the bit becomes worn, it has to be changed, and this means pulling out and replacing the drill string - a procedure which is called a **round trip**”²⁶⁷ / „Când sapa se uzează, trebuie schimbată, iar acest lucru înseamnă scoaterea și înlocuirea garniturii de prăjini de foraj - o procedură care se numește **marș (manevră de introducere și extragere completă)**.”

4.1.1.4. *Killing, Weapons, Death (Distrugere, arme, moarte)*

Corelarea acestor termeni este des utilizată în metaforizarea termenilor limbii engleze din domeniul petrolier, cum ar fi:

- *go-devil* - este un scraper pentru curățarea conductelor de parafină;

---

²⁶⁶ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 142. ISBN 978-0-00-749029-5

²⁶⁷ COBUILD, C. *Ibidem*, p. 118.

- *deadman (anchor)* - transferul metasemic al lexemului *ancora ce* desemnează referentul - poziția nemișcată a unui *om mort*; *deadline anchor* - legătură la capul mort, *dead lock* (oprire totală);
- *killing the well* - „omorârea sondei” / înnoirea sondei este operațiunea de a opri o sondă din erupție;
- *graveyard tour* (tur al cimitirului) - termenul este folosit pentru lucrul în schimbul de noapte asociat fiind pericolului și riscului;
- *dead well* (sondă moartă - epuizată, fără producție devine în viziunea vorbitorului nativ de limbă engleză *neînsuflețită*).

Constatăm cum, prin procesul transferului metasemic, unul și același termen are semnificații diferite în mai multe domenii de aplicare. Un anumit sens al cuvântului, precum și structura lui semantică, sunt raportate la domeniul lui de aplicabilitate. Acest fapt relevă o mobilitate și o circulație a semnificațiilor, a acestor termeni, care devin astfel multidisciplinari.

Ex. ”The well was **killed** using water, then mud, and finally cement”²⁶⁸ / „Sonda a fost **omorâtă / înnoiată** folosind apă, apoi noroi și, în cele din urmă, ciment.”

4.1.1.5. *Object (Obiect)*

A doua categorie privind modelul conceptual de bază este cea a *obiectelor*. Este evident că un număr considerabil de *referenți* și *forme (concepte și termeni)* au fost preluați din limbajul comun, dar au suferit schimbări metasemice în evoluția lor, în scopul obținerii unor seme din domeniul tehnic. Ținem să precizăm că termenii din LS adoptă trăsăturile distinctive ale conceptului specializat în cadrul căreia sunt utilizați. S-a constatat o prezență numeroasă de termeni și o asemănare între forma unui obiect și principiul de funcționare la următorii termeni supuși schimbărilor metasemice: *shoe, bed, farm, table, a collar, string, rod, pipe* etc.

Propunem spre analiză următorii termeni:

- *bed (pat)* - conceptualizarea locului de odihnă în *stratul* din formațiunea geologică dezvoltă mai mulți termeni: *pay bed* (strat productiv), *reservoir bed* (strat colector), *oil bearing bed* (strat petrolifer);

---

²⁶⁸ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 79. ISBN 978-0-00-749029-5

- *string* (coardă, șnur cu o formă alungită) - tubing cu diametru mai mic de 50 mm, *string of casing* (coloană de tubaj / de burlane);
- *farm* - transferul metasemic al lexemului *farm* versus zona de rezervoare: *Tank Farm* (Parc de rezervoare / Depozit central pentru depozitarea țițeiului);
- *catwalks* (podețe, pasarele, platforme) - *are the bridges of the base of the drilling rig* (rampe ale bazei platformei de foraj);
- *drum* (butoi - formă cilindrică) - hoisting drum (tobă de instrumentație, pentru manevrarea prăjinilor);
- *mud gun* - *a jet mixer for a drilling fluid* (mixer cu jet pentru un fluid de foraj - agitator);
- *cellar* - pivnița este locul unde se depozitează țițeiul reprezentat fiind sub forma unei găuri în pământ (*derrick / well cellar* - beciul sondei);
- *cup* (ceașcă) - asemănarea formei termenului *cup* (manșetă sau garnitură de etanșare): *oil cup* (dispozitiv de ungere cu picurare);
- *shoe* - pantoful, aici este *the casing shoe* (sabotul / șiuul coloanei) sau *float shoe* (șiu / sabot de cimentare cu supapă).

Ex. "An integral check valve in the **float shoe** prevents reverse flow, or U-tubing, of cement slurry from the annulus into the casing or flow of wellbore fluids into the casing string as it is run"²⁶⁹ / „O supapă integrală de control în **sabotul / șiuul de cimentare cu supapă** împiedică fluxul invers sau tubulatura în formă de U, a laptelui de ciment din spațiul inelar în coloana de tubare sau fluxul fluidelor de foraj în coloana de burlane pe măsură ce este introdusă.”

Acești termeni, după cum s-a observat, au dezvoltat o multitudine de sensuri chiar și în interiorul câmpului conceptual *domeniul tehnic*. Echipamentele și instrumentele tehnice folosite sunt corelate cu:

- **forma obiectului** - forma conică sau cruciformă a sabelor de foraj contribuie la transferul metasemic al termenului *bit*, astfel: *cone bit* (sapă conică), *diamond bit* (sapă cu diamante), *star bit* (sapă în cruce); *cup* - asemănarea formei dispozitivului cu o ceașcă a condus la metaforizarea acestuia: *cup* (manșetă sau garnitură de etanșare) sau *oil cup* (dispozitiv de ungere cu picurare);

---

²⁶⁹ *Cambridge Dictionary*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>

- **dimensiunea** - *bulky oil tank farm* (depozit / parc voluminos cu rezervoare pentru petrol).

Ex. ”In general, a **diamond bit** that drills faster has a shorter lifetime”²⁷⁰. / „În general, o **sapă cu diamante** care sapă / forează mai repede are o durată de viață mai scurtă.”

4. 1.1.6. Concept zoomorf

Prezența modelului conceptual *zoomorf* în procesul de schimbări metasemice a termenilor petrolieri se corelează cu o serie de referenți, cum ar fi: *animale, parte a corpului animalului, insecte, păsări, pește*, cât și cu îmbinări de cuvinte stabile rezultate prin combinare de termeni, de exemplu: *dog, ram, spider, cat, wild, pig, goose, bull, feed, bear, donkey etc.* În funcție de câmpul funcțional semantic în care sunt folosite, semnificații capătă un sens mai specializat și mai concret în comparație cu termenii din limbajul tehnic general. Propunem spre analiză câteva exemple:

- *spider-deck beams* - grinzile punții pe care se află așezată broasca de burlane;
- *safety ram* - dispozitiv (berbec) ce amortizează un șoc;
- *bull plug* - dop masiv;
- *rat hole* - gaura tijeii;
- *donkey pump* - pompă pentru alimentarea cazanelor;
- *dog leg* - piciorul de câine reprezentat de îndoirea ascuțită a găurii de sondă („îngenuncherea” găurii de sondă);
- *cat shaft* - axa mosoarelor, *cat head* - mosor;
- *feed-off* - avansare (din frâna troliului);
- *herring bone gear* - roata dințată cu dinții în V;
- *iron pig* - fontă de furnal;
- *pigtail* - o secțiune de țevă;
- *honeycomb cement* - cimentul în formă de fagure este aici un ciment poros;
- *wildcatting* - forajul unei sonde de explorare / prospecțiune într-o zonă în care nu este dovedit a fi țitei;
- *bear cat (well with complicated operating conditions)* - sondă cu condiții de operare complicate;

---

²⁷⁰ *Drilling Formulas*. [citat 5 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.drillingformulas.com/surface-christmas-tree-dry-tree-basic-knowlege/>

- *bobtail* - a tool for rock drill to open a formation (instrument pentru foraj în rocă pentru a deschide o formațiune).

Ex. "Three years ago, the company **wildcatted** in the Monroe Swell area but discovered nothing"²⁷¹ / „În urmă cu trei ani, compania a realizat **foraj de explorare / prospecțiune** în zona Monroe Swell, dar nu a descoperit nimic.”

Aceste exemple confirmă ideile expuse și ne acordă dreptul de a afirma, cu siguranță, că procedeul de transfer metasemic este caracterizat printr-o trăsătură definitorie. Și anume, prezența a două sau trei componente metaforizate, spre exemplu: *junk basket* (coș de gunoi / freză magnetică), *spider* (păianjen / broască cu pene), *fishing tool* (unealtă pentru pescuit / unealtă pentru instrumentație), *pony rod* (pompă cu prăjini mai scurtă), *monkey board* (podul podarului), *horse head* (cap de cal / cap de balansier), *mouse hole* (gaură ajutătoare pentru adăugarea bucății de avansare), *mouse trap* (capcană șoarece / coruncă cu clapă pentru prăjini de pompare), *fishtail bit* (coadă de pește / sapă cu lame) etc. Referindu-ne la evoluția acestor unități polilexicale stabile, putem preciza că ele au fost constituite în timpul și pe parcursul apariției și implementării de noi tehnologii și echipamente tehnice, suferind numeroase transformări și adaptări lingvistice.

Ex. "In **fishing**, specially designed tools are used to grab equipment which has been accidentally lost down the borehole"²⁷². / „La **instrumentație**, se folosesc unelte special concepute pentru a apuca echipamentele care s-au pierdut/scăpat accidental în gaura sondei.”

Ex. "The TSC **mousehole** is mounted on the drill floor"²⁷³. / „**Gaura ajutătoare (pentru adăugarea bucății de avansare)** TSC este montată pe podul sondei.”

Menționăm că prezența transformărilor metasemice este determinată și se datorează mai multor factori. Ele sunt generate de corelarea conceptuală cu calitățile substanțelor (acru, dulce, gras, slab, crud, fierbinte), cu operațiunile din domeniu sau cu procesele de producție (sonde, echipamente, soluții), cum ar fi: *crude / raw oil or gas* (țiței / gaze brut /e), *sweet oil* (țiței „îndulcit”, neagresiv), *sour oil* (țiței sulfuros), *temperature* (*hot oil, hot gas, cold oil, cold gas*), *light oil* (țiței ușor), *used oil* (țiței uzat) etc.

---

²⁷¹ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 155. ISBN 978-0-00-749029-5

²⁷² COBUILD, C. *Ibidem*, p. 57.

²⁷³ *Technology Service Corporation – TSC*. [citat 4 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.t-s-c.com/>

Ex. "Liquid petroleum as it comes out of the ground is known as **crude oil**"²⁷⁴. / „Petrolul lichid, pe măsură ce iese din pământ, este cunoscut sub numele de **țiței brut**.”

Ex. "Sour crude oils usually are defined as crude oils containing high levels of undesirable sulfur impurities"²⁷⁵. / „Țițeiul **brut acid / sulfuros** este de obicei definit ca țiței brut care conține niveluri ridicate de impurități de sulf nedorite.”

Examinând cu atenție cadrul acestui model conceptual de bază *zoomorf*, putem specifica de asemenea, următoarele concepte:

4.1.1.7. Body Parts (Părți ale corpului)

Este corelat cu echipamentul care devine un organism viu. O atenție deosebită am acordat termenilor ce denumesc obiecte și concepte generale. Asistăm aici la conceptualizarea metasemică a mai multor părți ale corpului, în special la cele care fac referire la *head* (cap) sau *neck* (gât), pe baza căreia subliniem semantica termenilor următori:

- *cat head* (mosor fix pentru deșurubarea prăjinilor);
- *fish neck* (a piece of equipment designed for simple attachment when retrieving - un echipament conceput pentru atașare simplă în momentul extragerii);
- *horse head* (capul balansierului);
- *casing head* (cap de coloană);
- *well head* (gura sondei); realizarea transferului metasemic s-a produs aici cu ajutorul a două concepte, și anume, locația capului care este deasupra sondei și forma asemănătoare cu a unui cap;
- *goose neck* (luleau capului hidraulic) - conceptualizarea formei curbate a obiectului în formă de S;
- *wing valve or flowing wing* - ventil / supapă de debit.

Ex. "Some operators require two production **wing valves**, one as a main production and another one as a backup"²⁷⁶. / „Unii operatori solicită două **ventile / supape de debit** de producție, una pentru producția principală și alta de rezervă”.

---

²⁷⁴ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013. p. 30. ISBN 978-0-00-749029-5

²⁷⁵ COBUILD, C. *Ibidem*, p. 129.

²⁷⁶ *Schlumberger Oilfield Glossary*. [citat 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>

Sensul acestor unități polilexicale stabile este determinat atât de relațiile pe care le stabilesc cu domeniul specializat, cât și de legătura dintre semnificant și semnificat (forma sau funcționalitatea echipamentului). Dacă pentru persoanele vorbitoare de limbă nativă, claritatea conceptelor este evidentă, pentru non nativi sensul și interpretarea acestor sintagme - concepte, cu siguranță, devin ambigue și nu pot fi receptate decât din perspectiva vizuală.

4.1.1.8. Concept fitomorf

Analizând a doua categorie de modelele conceptuale comune (*natural, fără viață și fitomorf*), cea a modelului *fitomorf* ne-a permis să subliniem faptul că acesta corespunde doar cu doi referenți: echipament și sondă.

O atenție deosebită am acordat unui termen special, zicem noi. Dacă în domeniul tehnic *Christmas tree* este un echipament cu mai multe funcții tehnice sub denumirea de *cap de erupție*, decorarea și simbolul pomului de Crăciun (*Christmas tree*) nu sunt luate în considerare în procesul conceptualizării metasemice, însă aspectul structurii echipamentului (set de dispozitive montate la gura sondei) se asociază cu imaginea pomului de Crăciun.

Din punctul nostru de vedere, metaforizarea acestui termen creează riscul de neînțelegere a mesajului în limbajul comun, însă în cadrul domeniului specializat exprimarea acestui concept tehnic este clară și precisă.

În cadrul aceluiași model conceptual am constatat, de asemenea, motivația aspectului unor plante sau fructe în raport cu anumite părți ale instalațiilor. Subliniem faptul că de la aceste elemente doar o singură caracteristică (forma, lățimea sau înălțimea) a fost implicată în procesul de conceptualizare metasemică. Pentru exemplificare, am selectat următorii termeni:

- *bean / choke* (diuză), *nut / cork* (piulița de la cutia de etanșare);
- *leaf shale* - șist lamelar.

Ex. "Choke is the smallest restriction in a Christmas tree, and its function is to control the production rate of a well"²⁷⁷. / „**Diuza** este cea mai mică restricție dintr-un cap de erupție, iar funcția sa este de a controla debitul unei sonde.”

---

²⁷⁷ *Drilling Formulas*. [citat 5 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.drillingformulas.com/surface-christmas-tree-dry-tree-basic-knowlege/>

Analizele efectuate asupra acestor exemple de modele conceptuale au scos la iveală faptul că transferul metasemic este o modalitate productivă de formare a termenilor, deoarece acest proces lingvistic a evoluat odată cu societatea și tehnologia. Noutatea metaforizării limbajului specializat se referă la crearea unei terminologii noi, utilizând în mod comparativ-contrastiv limbajul general, limbajul tehnic și contextul.

Acești termeni noi capătă valoare semantică nouă, devenind unități semantice cu sensuri noi, astfel sensul lor devine strict specializat pe un anumit domeniu. Metasemizarea semnificațiilor unor lexeme bine cunoscute ține atât de modul semantic de formare a termenilor, cât și de evoluția tehnologiilor folosite în desfășurarea anumitor operațiuni tehnice sau procese tehnologice. Formarea unor noi sensuri în baza unor termeni deja existenți se realizează practic prin ajustarea valorii sau funcției lor dintr-un anumit domeniu.

Analiza modelelor conceptuale este susținută de informații suplimentare, cum ar fi imagini ale echipamentelor sau ale componentelor acestora. Modelele metasemice identificate care funcționează în sistemul semantic funcțional al industriei de petrol și gaze corespund modelelor metasemice ale limbajului comun.

Analiza comparativă și contrastivă a modelelor metasemice ale limbajului și modelelor lexicale implicate în procesul conceptualizării metasemice românești și englezești a arătat asimetria atât a tipurilor calitative, cât și a celor cantitative.

4.2. Tipologii ale transferurilor metasemice

După cum putem observa în cele prezentate anterior, am înfățișat o analiză a conceptelor metasemice din perspectiva echivalenței și a simetriei / asimetriei, a cantității (în limba engleză există mai mulți termeni metaforici decât în limba română), precum și a calității. Ele reliefează două raporturi de corespondență între termenii metasemici dintre cele două idiomuri. Ținând cont că metasemia înglobează metafora și metonimia, vom utiliza mai jos pentru ideile ce urmează a fi expuse, termenul de *metaforă*. Astfel, am depistat în analiza faptelor de limbă următoarele tipuri de metaforă:

- *metaforă - nominalizare directă* și
- *metaforă - metaforă*.

Pe lângă conceptele menționate anterior, raportul denumit *metaforă - nominalizare directă* este cel mai complex în privința multitudinii de concepte semantice. Dacă în limba engleză, un termen, un cuvânt este metaforă (constituirea semelor derivate expresive), în limba română acel

termen este redat ca o nominalizare directă (constituirea semelor derivate denominative)²⁷⁸. Metaforele indică existența unor particularități culturale, naționale în diverse limbi, spre exemplu: *metafore casnice*, *metafore zoologice* etc. După cum menționează P. A. Newmark, această categorie „contains a considerable share of dead metaphors” („conține o pondere considerabilă de metafore moarte”)²⁷⁹.

Menționăm faptul că dicționarul de termeni lingviști al lui M. Zeriuoh definește aceste tipologii de metafore astfel: ”a kind of a metaphor, which lost its semantically motivated connections of meanings” („un fel de metaforă care și-a pierdut conexiunile motivate semantic de sensuri”)²⁸⁰. Acestea sunt metafore care au pierdut o componentă figurativă, imagistică și sunt percepute ca ceva comun, obișnuit. Acestea sunt metafore formate în funcție de asemănarea cu părțile corpului uman, cu forma unor obiecte sau instrumente folosite de om.

Metaforele conceptuale *metaforă - nominalizare directă*, cu alte cuvinte, constituirea semelor derivate denominative sunt asociate realităților și modelelor existente. Pentru a reprezenta cele expuse, din multitudinea de lexeme și îmbinări polilexicale stabile de cuvinte, am încercat o selecție și o ierarhizare a celor mai reprezentative din domeniul tehnic specializat. Alegerea lor a fost raportată la importanța lor, intrucât toate reprezintă concepte fundamentale în cadrul câmpurilor funcțional semantice analizate. Vom începe analiza printr-o prezentare din punct de vedere asimetric a definițiilor acestor noțiuni. Așadar, încercăm să realizăm o clasificare a acestora în baza principiilor lexico-semantice în funcție de domeniul căruia i se adresează, după cum urmează:

4.2.1. Referenți antropomorfi (Activități desfășurate de om, înfățișarea umană etc.):

- *thief (hoț)* - a *reservoir sampler* (o probă din rezervor);
- *barefooted well* - sondă netubată;
- *bit leg* - falca sapei de foraj;
- *boring* (plictisitor) - foraj, săpare;

---

²⁷⁸BAHNARU, V. *Elemente de semasiologie română*. Chișinău: Editura Știința, 2009, p. 159 – 263. ISBN 978-9975-67-641-0

²⁷⁹NEWMARK, P. A. *Textbook of Translation*. Harlow: Pearson Education Limited, 2008, p. 106. ISBN 9780139125935

²⁸⁰EL AJRAOUI, T., KADDOUR, B. K. & ZERIOUH, M. *Transversal skills in vocational education and training: The case of ENSAM engineering students*. European scientific journal, 15 (8), 2019, p. 208. [citată 5 decembrie 2018]. Disponibil: <https://eujournal.org/index>

- *dead-eye* - ochete, buclă (de cablu);
- *dead well* - sondă moartă, o sondă care nu mai produce nici țitei, nici gaze;
- *fingerboard* - grătar al podului podarului;
- *bend (to bend, a body flexion* - a se apleca, îndoire a corpului) - *a curve* (curbă), *a piping elbow* (cot de conducte); *bend pipe* - record curbat, cot;
- *leg (leg - picior) - a leg (of a derrick), a basis support; derrick leg* - montant al turlei; *derrick finger board* - „degetul” de la podul turlei; *derrick man* - podar;
- *shoulder (shoulder) - a clutch ledge (over a surface of pipes); shoulder of the tool joint* - umăr special al racordului;
- *sliding sleeve* - manșon / cămașă culisantă.

Ex. ”The **fingerboards** are capable of storing any combination of tubulars, provided space is available”²⁸¹. / „**Grătarele podului podarului** sunt capabile să depoziteze orice îmbinări de material tubular, cu condiția să fie spațiu disponibil.”

4.2.2. Referenți din viața cotidiană (Motivemul „obiecte de uz casnic utilizate zilnic”):

- *basket* (coș) - *an instrument for extraction of small objects remained in a well* - un instrument folosit la extragerea obiectelor mici rămase în sondă;
- *basket bit* - sapă însoțită de un dispozitiv pentru colectare probe;
- *basket sub* - tub de sedimentare (la instrumentații);
- *batcher* - habă de măsurat;
- *bell* - deschiderea unui tub, capac în formă de clopot;
- *bell guide* - dispozitiv de ghidare la operațiile de instrumentații;
- *bell socket* - tută;
- *bed* (pat) - *bed, layer* (strat, serie);
- *bit* (strop, bucățică) - sapă folosită la foraj;
- *housing* - manta, corpul capului hidraulic;
- *jacket* - suportul din oțel al platformei fixe;
- *bottle-neck (bottle neck)* - a narrow place;

---

²⁸¹*Schlumberger Oilfield Glossary*. [citat 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>

- *blind (blind person) - a plug (dop), a stopper (tampon), blind drilling (foraj cu circulație pierdută), blind ram preventer (obturator la închiderea pe total);*
- *bowl - suportul de ghidare de la masa rotativă;*
- *bull wheel drum - tobă de instrumentație;*
- *core box - tub carotier;*
- *cap rock (căciulă) - capac, calotă, acoperișul unui strat; gas cap - gaze-cap (calotă de gaze);*
- *cementing basket - umbrelă de cimentare;*
- *chips - dărâmături;*
- *collar (guler) - a borehole opening; a drill pipe;*
- *crown (coroană), crown block - geamblac;*
- *cluster (grup) drilling - foraj în tufă (ramificat);*
- *cup - calotă;*
- *diamond drilling - echipament pentru foraj cu diamante;*
- *drill pipe slips - pene pentru prinderea / suspendarea prăjinilor de foraj;*
- *flowing by heads - producție eruptivă intermitentă;*
- *gin pole - capra geamblacului;*
- *leg jack - piston al unui pilon al platformei autoelevatoare;*
- *life oil - țiței brut;*
- *oil pool - zăcământ de petrol;*
- *pumping head - cap de tubing;*
- *sand bailer - lingură de curățat;*
- *sand line - cablu de lăcărit;*
- *shoe (pantof) - a slide bearing, a special type of a pipe - un tip special de țeavă; drag shoe - sapă cu lame;*
- *sleeve (mâneacă, manșon) - a coupling, a choke (record, diuză) - sleeve joint (îmbinare cu mufă);*
- *S wave - undă secundară;*
- *tie (cravată) - tie bolt (șurub de îmbinare);*
- *T - joint - racord în formă de T;*
- *U tube - tubulatură în formă de U.*

Ex. "Because sediment deposition can occur on inclined surfaces, apparent or measured **bed** thickness might differ from true **bed** thickness"²⁸². / „Deoarece depunerea sedimentului poate avea loc pe suprafețe înclinate, grosimea aparentă sau cea măsurată a **stratului** poate diferi de grosimea reală a **stratului**.”

În corpusul studiat am identificat termeni care au suferit schimbări metasemice și care înregistrează o utilizare frecventă doar în domeniul specializat. Din multitudinea acestora susținem părerea dată tocmai din prisma activității efectuate în mod personal. Am evidențiat, în primul rând, domeniul uman la care se referă aceste concepte, tocmai din speranța de a înregistra productivitate în profesia de traducător cu privire la termenii ce au suferit schimbări metasemice.

4.2.3. Referenți zoomorfi (Motivemul „animale, păsări, insecte”):

- *bear gun* - dispozitiv de fracturare a rezervorului geologic;
- *bobtail rig* - instalație de foraj de dimensiuni reduse;
- *butterfly valve* (fluture) - o supapă future (cu două falduri), o supapă rotativă;
- *cathead* - cabestan (mosor pentru deșurubarea prăjinilor);
- *catwalk* - rampa sondei;
- *dog* - cârlig, *doghouse* - baraca sonderului șef;
- *draw off cock* - robinet de scurgere;
- *fish* - piesă rămasă în sondă;
- *fishing basket* - păianjen;
- *fishing grab* - sculă de instrumentație pentru prăjini;
- *fishing hat* - clopot;
- *fishing hook* - cârlig pentru prăjinile de foraj; *fishing jars* - geală de instrumentație; *fishing job* - operația de instrumentație; *fishing rod* - prăjină de prindere; *fishing socket* - tută; *fishing tap* - dorn de instrumentație; *fishtail bit* - sapă cu lame;
- *fly-nut* - piuliță future;
- *four-wings-bit* - sapă în cruce;
- *gooseneck* - luleaua capului hidraulic;

---

²⁸²*Drilling Formulas*. [citat 5 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.drillingformulas.com/surface-christmas-tree-dry-tree-basic-knowlege/>

- *horse head* - cap de balansier;
- *overshot dogs* - coruncă cu clapă;
- *pipe ram* (berbec) - bacuri de închidere pe prăjini;
- *pig* (porc) - *pigs are devices used to clean the pipes, to seal the line or to inspect the interior of the pipe (pipeline pigging - godevilare)*;
- *shell* (înveliș) - *shell of pipe* - mantaua țevii;
- *spider* (păianjen) - *a fishing tool* (un dispozitiv de instrumentație - broască cu pene);
- *rabbit* (iepure) - *a scraper to clean a pipeline* (dispozitiv de răzuire pentru a curăța o conductă);
- *rathole* - gaura tijeii de antrenare;
- *a catcher* (for pulling or holding of pipe strings or stems);
- *dog leg* (labă de câine) - *a sharp bend of a pipe* (o îndoire ascuțită a unei țevi), „îngenunchierea” găurii de sondă (schimbarea bruscă a direcției de foraj);
- *wildcat* (cat) - *wild-cat area* (zonă în cus de dezvoltare); *wild flowing well* (sondă în erupție liberă); *wildcat well* (sondă de explorare într-o nouă locație); *wild-cat drilling* (foraj de prospecțiuni).

Ex. “The **cathead** is a drill floor mounted tool which, when working with manual rig tongs, provides the required torque”²⁸³. / „**Cabestanul** este un instrument montat pe podul sondei care, atunci când se manevrează cu clești manuali, asigură momentul necesar de torsiune.”

Ex. “... a **dogleg** is sometimes created intentionally by directional drillers...”²⁸⁴. / „... o „îngenunchiere” a găurii de sondă este uneori creată în mod intenționat de sondorii forajului direcțional.”

Ex. “... so that the kelly may be lowered into the **rathole** until the upper kelly valve rests on the top of the piece of casing”²⁸⁵. / „... astfel încât prăjina de antrenare să poată fi coborâtă în **gaura tijeii de antrenare** până când supapa prăjinii de antrenare superioară se sprijină pe partea superioară a bucății de coloană.”

---

²⁸³ Schlumberger Oilfield Glossary. [citat 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>

²⁸⁴ Ibidem.

²⁸⁵ Schlumberger Oilfield Glossary. [citat 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>

4.2.4. Referenți fitomorfi (Motivemul „plante”):

- *Christmas tree* (brad de Crăciun) - *wellhead equipment* - echipamentul de la gura de sondă (cap de erupție);
- *cooling plant* - instalație de răcire;
- *core* (miez, sâmbure) - carotă, probă;
- *dry tree* (copac uscat) - *an isolated Christmas tree (wellhead equipment)* - un cap de erupție izolat (echipamentul de la gura sondei);
- *field* (teren, ogor) - *oil or gas field* (zăcământ de țiței sau gaze);
- *leaf filter* - filtru cu plăci;
- *nut* (nucă) - piuliță; *ring nut* - piuliță inelară; *safety nut* - piuliță de siguranță.

Ex. „**Core** analysis is especially important in shale reservoirs because of the vertical and lateral heterogeneity of the rocks”²⁸⁶. / „Analiza **carotei** este deosebit de importantă pentru zăcămintele de șist din cauza eterogenității verticale și laterale a rocilor.”

Cât privește raporturile stabilite de aceste ultime două tipuri de metafore, observăm că noțiunile date formează îmbinări stabile de cuvinte și modele conceptuale metaforizate clare și precise, prezentând și împrumutând, pe de o parte, trăsăturile specifice referenților din domeniului zoomorf, fitomorf sau botanic, iar pe de altă parte, conceptul acestora.

Pentru exemplificarea altor raporturi de corespondență, continuăm analiza noastră, selectând alte modele reprezentative.

4.2.5. Referenți din domeniul militar (Motivemul „tipuri de arme, echipamente militare”):

- *gun* (pistol, arme de foc) - *a perforating gun* (a device used to make holes in oil and gas wells in preparation for production) - un perforator, o pușcă pentru perforare;
- *arrow plot* (săgeată) - a chart of layers' inclination (un grafic al înclinării straturilor);
- *bunker* (bunker) - *a bunker fuel* - combustibil pentru buncăre;
- *bull* (taur) - *bull rope* - cablu de intervenție.

---

²⁸⁶ Schlumberger Oilfield Glossary. [citat 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>

4.2.6. Referenți din domeniul arhitecturii, construcției:

- *cathead line* - cablu de cabestan;
- *collar screw* - șurub cu bridă;
- *draw works* - troliu de foraj, granic; *draw works cathead* - mosor fix al troliului de foraj;
- *kill line* - conductă de „omorâre” / înnoire a sondei;
- *column* (coloană, stâlp) - *a drill pipe string* (column of sucker rods) - garnitură de prăjini de pompare;
- *dome* - dom;
- *floor-man* - sondor, podar;
- *guide shoe* - șiu / sabot de ghidaj;
- *guy wire /line* - cablu de ancoraj;
- *liner* - coloană pierdută;
- *rod* (prăjină, băț, tijă) - *rod pump* (pompa cu prăjini);
- *walking beam* (*beam* - grindă) - *a balance beam of a sucker-rod pump* (balansier).

Ex. ”The **drawworks** spools the drilling line to raise the assembled mast to vertical”²⁸⁷ . / „**Troliile de foraj** bobinează cablul de foraj pentru a ridica mastul asamblat vertical.”

4.2.7. Referenți „Nume proprii”:

- *Jack* - cric;
- *Jack hammer* - ciocan pneumatic;
- *Jack knife derrick* - turlă de foraj rabatabilă;
- *Jack knife mast* - mast telescopic;
- *Jackshaft* - arbore intermediar de retur;
- *Jack-up* - platformă autoevalatoare;
- *Pumping Jack* - capră de pompare;
- *Kelly* - prăjină de antrenare;
- *Kelly bushing* - pătrat mic aferent tijei de antrenare;

---

²⁸⁷ COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013, p. 45. ISBN 978-0-00-749029-5

- *Kelly bushing roller* - rulou al pătratului mic al tijeii de antrenare;
- *Kelly cock* - cana cu cep sferic de la partea superioară a prăjinii de antrenare;
- *Roller Kelly* - pătrat cu role;
- *Kelly spinner* - dispozitiv pneumatic de înșurubare - deșurubare a prăjinii de antrenare;
- *Kelly stem* - prăjină pătrată;
- *Kelly sub* - reducția prăjinii de antrenare;
- *Kitty cracker* - instalație pilot pentru crăcare.

Ex. ”Offshore **Jack-up** rigs are the widely used in the world’s oil & gas exploration”²⁸⁸. / „**Platformele autoevalatoare** offshore sunt utilizate pe scară largă la nivel mondial în explorarea petrolului și a gazelor.”

Am ținut să evidențiem aceste categorii și raporturi de corespondență dintre metafore tocmai pentru a se observa corelarea și raportarea acestora în plan logic, sintactic și semantic la nivel contextual și conceptual. Importanța contextuală este esențială la nivel lingvistic, deoarece aceasta reliează sensul, iar termenii nu constituie unități lexicale separate. Însă, la nivel tehnic, aceștia sunt elemente ce fac parte dintr-un câmp semantic funcțional specializat și care se manifestă într-un context exact. Modelele conceptuale dezvoltate în domeniul tehnic sunt în strânsă legătură cu domeniul și sursa de unde provine. Așadar, fiecărei noțiuni, îmbinări de cuvinte metasemice din limbajul specializat îi corespunde un singur concept și o singură imagine conceptuală.

Astfel, în urma analizei definițiilor acestor noțiuni și concepte excerptate din dicționarele de specialitate, am observat că cei mai numeroși termeni sunt cei proveniți din modelele conceptuale metasemice din domeniul zoomorf și antropomorf, ceea ce confirmă ideea că o metaforă este un mijloc de exprimare a unei noțiuni speciale, a unui proces, a unui aspect, a unei activități bine cunoscute sau a unui tip de operațiune.

În funcție de cele prezentate, putem afirma că vocabularul este, fără îndoială, corelat cu imaginea, forma, procesul de lucru, funcționalitatea unui echipament, ceea ce constituie semnificații (Saussure), referenții (Gak) pe de o parte sau modul de cunoaștere și de gândire ale căror rezultate

---

²⁸⁸ *Technology Service Corporation – TSC*. [citată 4 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.t-s-c.com/>

sunt indisolubil reflectate în limbaj, adică în crearea și formarea de unități de limbă ce au suferit schimbări metasemice, ceea ce constituie semnificanții (Saussure), formele (Gak).

După cum este bine cunoscut, fiecare etnie are propriile caracteristici și particularități privind percepția mediului în care trăiește, de aceea rezultă diverse diferențe semnificative în procesul de creare și dezvoltare a metaforelor terminologice variate și eterogene.

4.2.8. Metafore terminologice:

4.2.8.1. Simetrice

Pe baza incursiunii din domeniul nostru de cercetare am identificat și transformări metasemice ale lexemelor destul de asemănătoare în ambele limbi, metafore pe care N. A. Mishankina le numește *metafore terminologice simetrice*²⁸⁹.

Aici putem încadra următoarele exemple:

- *branch* (ramură) - *branch rod* - tijă de piston;
- *column* (coloană) - *a column of sucker rods* (garnitură de prăjini de pompare);
- *pin-and-eye connection* (pin + eye + link) - *swivel joint* (record cap hidraulic); *eye nut* - piuliță rotundă;
- *finger* - degetul mastului (turlei);
- *fingerboard* - grătar al podului podarului;
- *leg* (leg) - *a leg (of a derrick)* - piciorul turlei);
- *mud cake* - turtă de fluid de foraj (noroi);
- *shoe* (shoe) - *shoe* (sabot, șiu).

Ex. "Cake properties such as **cake** thickness, toughness, slickness and permeability are important because the **cake** that forms on permeable zones in the wellbore can cause stuck pipe and other drilling problems"²⁹⁰. / „Caracteristicile **turtei de fluid de foraj**, cum ar fi grosimea, rezistența, netezimea și permeabilitatea sunt importante acesteia, deoarece **turta de fluid de foraj** care se formează pe zonele permeabile din gaura de sondă poate provoca blocarea / prinderea țevii / coloanei și alte probleme de foraj.”

---

²⁸⁹ Мишанкина Н. А. Метафора в терминологических системах: функции и модели // Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), С. 34.

²⁹⁰ *Cambridge Dictionary*. [citat 30 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>

4.2.8.2. Parțial similare

O altă categorie de metafore pe care am depistat-o pe parcursul cercetării noastre este cea a *metaforelor terminologice parțial similare* în care sfera conceptuală inițială este similară, deoarece diferite imagini sau noțiuni devin o bază pentru termenul de formare, originea în acești termeni este aceeași, chiar dacă există unele diferențe de detaliu ²⁹¹.

Așadar, propunem spre exemplificare următorii termeni:

- *sieve (sieve) - a lattice filter (difference in perception of an object as a piece of kitchen utensils and as a technical object* - diferența de percepție a unui obiect privit ca niște ustensile de bucătărie sau ca un obiect tehnic);
- *gun (firearms, gun) - a perforator - a military equipment (echipament militar), a building instrument (echipament folosit în construcții), a perforator gun (dispozitiv / pușcă pentru perforare - a device used to make holes in oil and gas wells in preparation for production);*

Ex. „Din punct de vedere constructiv, **perforatorul** (sau „**pușca**”) cu care se execută operația de perforare se compune dintr-un corp cilindric de oțel, în care sunt incluse elemente de foc” ²⁹². / “From a design point of view, the **perforator** (or ”the **gun**”) used for performing the perforation job consists of a cylindrical steel body, in which fire elements are included.”

Ca și o ultimă categorie propusă spre prezentare, am identificat termeni metaforici diferiți în care nu există o potrivire a referenților exprimați prin lexeme metasemice. Acești termeni, conform lui N. A. Mishankina, pot fi denumiți termeni *metaforici asimetrice* ²⁹³. În această categorie am putea include următorii termeni:

- *Christmas tree (Christmas tree) - pom de Crăciun (cap de erupție) - wellhead equipment (echipamentul de la gura sondei);*
- *dry tree (dry tree) - isolated wellhead equipment (echipamentul izolat de la gura sondei);*
- *spring (sursă) - spring of the casing / line (tensiunea coloanei / cablului de foraj); spring safety valve (supapă de siguranță cu arc); valve spring (arc de supapă);*

---

²⁹¹ Мишанкина Н. А. Метафора в терминологических системах: функции и модели // Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), С. 32-46.

²⁹² TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998, p. 53. ISBN 973-31-1197-X

²⁹³ Мишанкина Н. А. Метафора в терминологических системах: функции и модели // Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), С. 32-46.

- *trip* - marș al garniturii de foraj; *round trip* - manevră a unui pas.

Ex. "A Christmas Tree consists of a series of valves and the components ..." ²⁹⁴. / „Un cap de erupție este format dintr-o serie de ventile și componente...”

În concluzie, din punct de vedere al conceptului metaforic, am constatat că metaforele *simetrice* sunt mai numeroase comparativ cu cele *partial simetrice* sau cele *asimetrice*.

G. Lakoff și M. Johnson consideră că metaforele pătrund în viața noastră de zi cu zi într-un mod atât de firesc, încât oamenii adesea nu sunt conștienți de aceasta, folosind acest fenomen ca un instrument în procesele de cunoaștere și înțelegere a lumii ²⁹⁵. Prin această afirmație dorim să întărim ideea prezentată anterior prin precizarea că suntem de aceeași părere.

Metaforizarea termenului conceptual contribuie la crearea unor noi lexeme și îmbinări polilexicale stabile, la îmbogățirea sistemului lexical comun și de specialitate, atât la nivel de limbă engleză, cât și la nivel de limbă română. Aceste tipologii rezultate din transferul metaforic ajută la reliefarea unor imagini conceptuale, a unor contraste sintagmatice și a unor modalități de dezvoltare și evoluție a unui domeniu tehnic specializat și specific.

În încheiere, concluzionăm că acest procedeu de metaforizare a lexicului și a noțiunilor din domeniul specializat, în special cel al industriei petrolului și al gazelor este un fenomen caracteristic limbajului comun, dar în speță limbajului specializat științific și tehnic.

4.3. Particularități ale limbajului industriei petroliere

4.3.1. Coduri și abrevieri ale câmpurilor funcțional - semantice:

4.3.1.1. Rig (Instalație)

Un rol important în dezvoltarea limbajului specializat îl reprezintă producerea unui sistem unic de coduri și abrevieri care, la nivel contextual, fiecăruia îi corespunde doar un sens unic într-un context unic, cât și o singură referință și imagine conceptuală. Concomitent, precizăm că acest sistem vine în completarea limbajului disciplinelor tehnice.

---

²⁹⁴*Drilling Formulas*. [citată 5 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.drillingformulas.com/surface-christmas-tree-dry-tree-basic-knowlege/>

²⁹⁵ LAKOFF, G. JOHNSON, M. *Les métaphores dans la vie quotidienne*, (V.O.: 1980), Les Editions de Minuit, Paris, 1985, 254 p. ISBN 9782707310590

Această nouă caracteristică distinctivă, și anume aceea de a dezvolta un sistem unic de abrevieri și coduri, conferă limbajului specializat unicitate, deoarece acesta nu migrează și nici nu pătrunde în alte limbaje specializate, ci dimpotrivă acest sistem este într-o continuă dezvoltare și perfecționare odată cu apariția de noi tehnologii și procedee specifice domeniului petrolier. Însă, această unicitate poate fi cumva lipsită de o coerență a individului nespecializat, tocmai prin prisma faptului că este specifică doar celor din domeniu.

De aceea, pentru a demonstra și a explica acest sistem, am recurs la prezentarea acestui eșantion de coduri și abrevieri selectat din lexicul specializat care vin să confirme cele expuse. Specificăm că aceste coduri sunt frecvente în domeniul petrolier și sunt folosite chiar și în cele mai formale situații, e-mail-urile, ședințe sau negocieri de afaceri.

Abreviere	Descriere în limba română	Descriere în limba română
<i>HSE</i>	<i>HSSE briefing based on the working program.</i>	Instructaj privind protecția muncii (HSSE) conform programului de lucru.
<i>RWS</i>	<i>Rig and well check, check from the safety point the equipment, the well, the site (including cellars) and everything related to the well and job. Put the well in safe (e.g. at the end of the program).</i>	Inspecție elemente de siguranță instalație și sondă, verificare din punct de vedere al siguranței a echipamentului, a sondei, a amplasamentului (inclusiv a beciului) și tot ceea ce este legat de sondă și de activitate. Punerea sondei în siguranță (ex. la finalul programului).
<i>RD</i>	<i>Rig down (disassemble the rig, down the mast, dismantle the auxiliary equipment, handle and prepare the rig for transportation), fixed derricks and masts maneuver, installation demounting. Load all tools and equipment.</i>	Demontare instalație (demontare instalație, coborâre turlă, demontare echipamente auxiliare, manipulare și pregătire pentru transport), manevră turle fixe și masturi, demontare instalație. Încărcare toate sculele și echipamentele.
<i>RM</i>	<i>Rig move (only from well to well - includes rig transportation, auxiliary equipment, loading and unloading the</i>	Transport instalație (numai de la o sondă la alta - include transportul instalației, echipamentele auxiliare, încărcarea și

	<i>WO equipment; it is the work period between Rig down and Rig up)</i>	descărcarea echipamentelor WO; este perioada de lucru dintre demontarea și montarea instalației)
<i>RU</i>	<i>Rig up (assemble the rig, up the mast, handle and install the auxiliary equipment), fixed derricks and masts maneuver. Unload all tools and equipment.</i>	Montare instalație la sondă (montare instalație, ridicare turlă, manipulare și montare echipamente auxiliare), manevră turle fixe și masturi. Descărcare toate echipamentele și sculele.
<i>ND</i>	<i>Nipple up / down BOP & X-mas tree, working platform and tongs.</i>	Montare / demontare prevenitor și cap de erupție, platforme de lucru și clești hidraulici.
<i>PJ</i>	<i>Prepare the Job - adjust the racks, prepare the fluid for circulation etc.) prepare the tools (packer, scraper, milling tools etc), measure and prepare the tubing and sucker rods, bleed off the well, prepare the WO equipment (Kelly and swivel, prepare the power swivel, pump, filter unit etc.), prepare the downhole equipment, prepare for swabbing or bailing with the swab line, prepare for POOH and RIH, prepare the slips and tongs, mount / demount the rotary table, change the travelling block. Check the surface equipment (casing pressure test) and the well head and X-mas sealing, all the pressure tests for surface equipment etc.</i>	Pregătire lucrare - ajustare râmpe tubing și tiji, pregătire fluid pentru circulație etc.; pregătire scule (packer, rotovert, scule de frezare etc.), măsurare și pregătire tubing și prăjini de pompare, scurgere sondă, pregătire echipament WO (prăjina pătrată și cap de injecție, pregătire cap hidrostatic, pompă, unitate filtrare etc.), pregătire echipament sonde (filtru nisip de adâncime, pompă de adâncime etc.) pregătire pentru pistonat sau lăcărit cu linia de pistonare, pregătire pentru POOH și RIH, pregătire bacuri și clești, montare / demontare masă rotativă, schimbare instalație. Verificarea echipamentului de suprafață (test de presiune a coloanei de exploatare), a etanșării capului de pompare, a capului de erupție, a tuturor testelor de presiune pentru echipamentele de suprafață etc.

<i>POOHSR</i>	<i>Pull out of the hole the sucker rods.</i>	Extragere tiji pompare.
<i>POOHTB</i>	<i>Pull out of the hole the tubing / drill pipes, including the bottom hole tools and equipment after fishing.</i>	Extragere tubing / prăjini foraj, inclusiv a sculelor și a echipamentelor de adâncime după instrumentație.
<i>RIH SR</i>	<i>Run in the hole the sucker rods: with piston pump or type P pump, or rods overshot, including fishing operations with rods.</i>	Introducere tiji pompare: cu piston pompă sau pompă tip P sau coruncă tiji, inclusiv operația de instrumentat cu tije.
<i>RIH TB</i>	<i>Run in the hole the tubing / special drill pipes build up, restrained extraction, casing build ups etc.</i>	Introducere tubing / prăjini foraj cu regim special, cu umplere puț, extragere cu restricționare, țineri pe coloană etc.
<i>DEC</i>	<i>Downhole equipment checking (pumping rods operations, maneuvers, tubing pressure test, downhole pump pressure tests).</i>	Verificare echipamente de fund (operații tiji pompare, manevre, probă de presiune tubing, probe de presiune pompă de adâncime).
<i>CIR</i>	<i>Circulation (fluids, pumping fluids, well killing), clean the well from sand, cementing, sand up the well bottom with tubing, washing to advance. Circulations at the beginning of the WO jobs, acidizing, consolidation, packing, fluids pumping. Washing, sand control; Frack-pack.</i>	Circulație (fluide, pomparea fluidelor, omorârea sondei), curățarea sondei de nisip, cimentare, scoatere nisip de pe fundul sondei cu tubing, spălare cu avansare. Circulații la începutul lucrărilor de RK, acidizare, consolidare, împachetare, pompare fluide. Spălare, înisipări; Frack-pack.
<i>TO</i>	<i>Tool operations: maneuvering with tools (fishing, bailing jobs), operating with releasing spear, overshot, jar etc, over mill a screen, release a packer with releasing tool, set a packer with setting tool, pull the string with hydraulic jack.</i>	Operațiuni cu scule: manevre cu scule (instrumentație, lucrări de lăcărit), operare cu rac recuperabil, coruncă, geală etc, frezarea filtrului, decuplare packer cu sistem de decuplare, armare packer cu sistem de armare, extragere garnitură coloană cu ajutorul cricului hidraulic.

<i>SB</i>	<i>Swabbing and bailing.</i>	Pistonat și lăcărit.
<i>S</i>	<i>Slick line operations (fishing, dewaxing, RIH and POOH downhole plugs, bottom check.</i>	Operațiuni cu sârma (instrumentații, deparafinări, introducere / extragere scule, control de talpă).
<i>CTO</i>	<i>Coiled tubing operations (RIH, POOH etc.).</i>	Operațiuni cu tubing flexibil (extragere, introducere tubing etc.).
<i>WLOG</i>	<i>Wire line / Logging (downhole measurements: pressure, temperature, gamma ray, production logging, perforation).</i>	Operațiuni cu cablu de carotaj (măsuratori de fund: presiune, temperatură, raze gama, carotaj de producție, perforare).
<i>WOC</i>	<i>Waiting on cement - technological break.</i>	Așteaptă priză cimentare - pauză tehnologică.
<i>DM</i>	<i>Drilling / Milling cement, casing, packers etc., prepare a fishing point.</i>	Foraj / Frezare ciment, coloană, packere etc, pregătire punct instrumentație.
<i>OTH</i>	<i>Others: horse rope replacement, polished rod replacement, stuffing box replacement, stroke changes, auxiliary works related to PU repairs, auxiliary works related to fixed derrick lifting equipment, cleaning the well site location, nitrogen displacement, loading the tubing and sucker rods extracted from the well etc.</i>	Alte operațiuni: înlocuire praștie, tijă polizată, cutie etanșare, modificări cursă, lucrări auxiliare pentru remedieri UP (unitate pompare), lucrări auxiliare la instalația de manevră din turle fixe, curățenie locație sondă, denivelare cu azot, încărcare tubing și tiji extrase din sondă etc.
<i>PIP</i>	<i>Put in production a new well or re-start production of a well after an intervention or a capital repair.</i>	Punere în producție a unei sonde noi sau repornirea unei sonde după o intervenție sau o reparație capitală.

Exemplificările au fost extrase din rapoartele și lucrările tehnice elaborate în limba engleză, pe care nu le-am identificat în totalitate în limba română ca fiind utilizate tot sub aceeași formă. Am remarcat, totuși, o tendință de internaționalizare a lexicului petrolier, în speță a acestui sistem de

coduri și abrevieri, care se materializează prin pătrunderea și prin adoptarea acestuia de către specialiștii din domeniu ceea ce conduce la îmbogățirea limbajului în limba română, dar care, totodată, se întrește și cu o serie de termeni din lexicul românesc.

Așadar, a se urmări exemple de interacțiune a celor două idiomuri (limba română și limba engleză), interacțiune ce permite o descriere și analiza pragmatică:

Ex. „Prin **punerea sondei în producție** se înțelege totalitatea operațiilor ce se execută pentru provocarea afluxului de hidrocarburi din strat în sondă, în scopul **dării sondei în exploatare**”²⁹⁶. / **"Putting the well into production (PIP)** means all the operations that are performed in order to generate the influx of hydrocarbons from the layer into the well, in order **to put the well into production (PIP).**”

Ex. „La sondele care produc țitei parafinos, în timpul erupției, se depune parafină pe pereții interiori ai țevilor de extracție care, dacă nu este curățată la timp, poate forma **dopuri** și opri sonda din producție”²⁹⁷. / ”On wells that produce waxy oil while they are in natural flow, paraffin is deposited on the inside walls of the tubing which, if it is not cleaned in time, can form **plugs** and stop the well from production / flowing.”

Ex. „**Deparafinarea** sondelor în pompaj se poate efectua mecanic, termic, chimic și electric...”²⁹⁸. / **"Dewaxing job** of the wells which are producing in pumping can be performed mechanically, thermally, chemically and electrically...”

Ex. „**Omorârea sondelor** se face pompând în sondă un fluid a cărui greutate specifică permite realizarea unei contrapresiuni pe strat mai mare decât presiunea de zăcământ”²⁹⁹. / **"Killing the wells** is done by pumping into the well a fluid whose specific weight allows to achieve a back pressure on the layer higher than the reservoir pressure.”

Ex. „Toate **lucrările de intervenții și reparații capitale** la sonde vor începe numai după omorârea sondei și montarea **echipamentului de prevenire**”³⁰⁰. / „All the **wells intervention and**

---

²⁹⁶ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 69.

²⁹⁷ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 172.

²⁹⁸ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 176.

²⁹⁹ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 171.

³⁰⁰ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 187.

workover jobs (WI & WO jobs) will start only after killing the well and installing the **BOP equipment.**”

Ex. „Instalațiile de ridicare servesc la susținerea și manevrarea garniturilor de țevi de extracție, **prăjini de foraj și tije de pompare...**”³⁰¹. / ”**Lifting** equipment are used to support and handle the **string of tubing, drill pipes and pumping rods...**”

4.3.1.2. HSSE (Health, Safety, Security and Environment - Protecția muncii / Sănătate, siguranță, securitate și mediu)

Analiza numeroaselor exemple în procesul de formare a termenilor din cadrul acestui sistem specializat ne permite a prezenta un al doilea concept semantic unic și original având drept criteriu domeniul de origine. În definierea, creionarea și expunerea cercetării noastre ne oprim atenția asupra celor mai frecvente unități sintagmatice, lucru ce a fost dificil din prisma faptului că acest domeniu nu a constituit un interes deosebit din punct de vedere al unor descrieri lingvistice detaliate.

Documentele luate spre studiu, atunci când am încercat a căuta criteriile de analiză sau de cercetare, au fost informațiile din dicționarele specializate, în cea mai mare măsură, cu scopul de a stabili conceptul semantic de apartenență al unui termen, precum și practica din domeniul de lucru.

În cele ce urmează, vom prezenta câteva exemple specializate în limba engleză folosite în domeniul *Sănătății, siguranței, securității și mediului*:

Code	EN Description	RO Description
<i>DIFR</i>	<i>Driving Incident Frequency Rate - the number of vehicle incidents (major or serious potential) per one million kilometres driven</i>	Rata frecvenței incidentelor de vehicule - numărul incidentelor auto (cu potențial major sau grav) la un milion de kilometri de condus
<i>ES</i>	<i>Emergency Stops</i>	Opriri de urgență
<i>FAC</i>	<i>First Aid Case</i>	Caz de prim ajutor

---

³⁰¹ MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000, p. 3. ISBN 973-31-1517-7

<i>HiPo</i>	<i>Major Potential Incident - a severity level 1 incident (potential to be a Major Incident)</i>	Incident cu potențial major - un incident cu gradul de severitate 1 (cu potențial de a fi un incident major)
<i>HSSE</i>	<i>Health, Safety, Security and Environment</i>	Sănătate, siguranță, securitate și mediu
<i>JHA</i>	<i>Job Hazard Analysis</i>	Analiza pericolului activității
<i>JSA</i>	<i>Job Safety Analysis</i>	Analiza siguranței activității
<i>LTI</i>	<i>Lost Time Injury - an injury or illness that results in death, permanent disability or the person being incapable of performing any work on one day or shift, on any calendar day subsequent to the day of the occurrence or after the illness is identified.</i>	Incapacitate temporară în muncă - o leziune / rănire sau o boală care are ca rezultat decesul, invaliditatea permanentă sau incapacitatea persoanei să efectueze vreo lucrare într-o zi sau schimb de lucru, în orice zi calendaristică ulterioară zilei în care apare sau după identificarea bolii.
<i>LTIF</i>	<i>Lost Time Injury Frequency</i>	Frecvența accidentelor cu incapacitate temporară în muncă
<i>ORA</i>	<i>Operational Risks Assessment</i>	Evaluare de riscuri operaționale
<i>MTC</i>	<i>Medical Treatment Case</i>	Caz care necesită tratament medical
<i>PTW</i>	<i>Permit to Work</i>	Permis de lucru
<i>RA</i>	<i>Risk Assessment</i>	Identificarea / Evaluarea riscului
<i>RIFR</i>	<i>Recordable Injury Frequency Rate - the frequency of recordable injuries per 200,000 exposure hours</i>	Rata de frecvență a leziunilor înregistrabile - frecvența leziunilor înregistrabile la 200.000 de ore de expunere

<i>RWC</i>	<i>Restricted Workday Case - an injury or illness that results in the person being incapable of performing the full range of their normal duties on any day or shift subsequent to the day of the injury occurring or the illness being identified</i>	Caz de restricționare a activității - o vătămare / leziune sau o boală care determină ca persoana / angajatul să nu poată îndeplini toate sarcinile normale dintr-o zi de lucru sau dintr-un schimb ulterior (oară) zilei producerii leziunii sau identificării bolii
<i>SIMOPS</i>	<i>Simultaneous Operations</i>	Operații simultane
<i>SVAR</i>	<i>Severe Vehicle Accident Rate</i>	Rata accidentelor auto severe
<i>TVAR</i>	<i>Total Vehicle Accident Rate</i>	Rata tuturor accidentelor auto

În urma cercetărilor efectuate am stabilit că aceste coduri enumerate au un echivalent doar în limbajul de specialitate și domeniul de aplicare, fără a fi utilizați în limbajul uzual al limbii. În astfel de situații, încă o dată, suntem îndreptățiți să afirmăm cum că limbajul pentru scopuri specifice (ESP) este unic și concis. De asemenea, pe baza studiilor, s-a stabilit că majoritatea acestor termeni, care reprezintă o parte integrantă a limbajului specializat, sunt utilizați în două modalități paralele: fie în formă completă, fie în formă abreviată.

Pentru a completa ideile expuse, un astfel de sistem lexical de coduri și abrevieri, regăsit în textele științifice cu tematică petrolieră, în procedurile de lucru, în rapoartele tehnice sau în instrucțiunile echipamentelor, devine dificil pentru nespecialiștii domeniului. Propunem, drept exemplu, câteva fragmente:

Ex. „Dacă **oglindea cimentului în spațiul inelar** se găsește la o înălțime mai mare decât cea proiectată, înseamnă că au avut loc canalizări ale pastei de ciment prin **fluidul de foraj** din spațiul inelar și anumite intervale au rămas necimentate. În acest caz, **cimentarea** se consideră nereușită numai dacă, după efectuarea **probelor de punere în producție** se constată viituri de fluide din stratele situate deasupra sau dedesubtul stratului perforat”³⁰². / ”If the **top of the cement** in the **annular space** is at a higher height than the designed one, it means that channels of the cement slurry took place through the **drilling fluid** in the **annular space** and certain intervals remained uncemented. In this

---

³⁰² DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 41-42.

case, **cementing job** shall be considered unsuccessful only if, after performing the **production tests**, fluid leaks are found in the layers above or below the perforated layer.”

Ex. „**Introducerea și extragerea țevilor de extracție** se face, fie cu ocazia lucrărilor de punere în producție a sondelor noi din foraj, fie la **operațiile de reparații capitale...**”³⁰³ / ”**RIH and POOH the tubing** is done either during the works of putting into production the new drilling wells, or during the **workover jobs...**”

Ex. „**Cimentarea simplă sub presiune** se aplică atunci când este necesar să se injecteze **pasta de ciment** în porii stratului sau în spatele unei coloane cu cimentarea nereușită...”³⁰⁴. / ”**The simple squeeze cementing** is applied when it is necessary to inject **cement slurry** into the pores of the layer or behind a casing with a failed cementing job ...”

Ex. „...la **sondă** se completează următoarele documente: **procesul-verbal de recepție a instalației de foraj, raportul de foraj...**”³⁰⁵. / ”... the following documents are filled in on the **well site**: the **handover report of the drilling rig, the daily drilling report ...**”

4.3.1.3 Maintenance Jobs (Activități de mentenanță)

O parte importantă a acestui domeniu tehnic o reprezintă și terminologia specifică activităților de mentenanță pentru care s-a dezvoltat, de asemenea, un sistem unic de abrevieri și coduri. Fiind un caz asemănător, există și aici, un vocabular concret în care se pune accent pe funcționalitatea termenului specific contextelor tehnice. Astfel, amintim câteva sintagme:

- *maintenance report* - raport de mentenanță; *predictive maintenance* - mentenanță predictivă; *corrective maintenance* - mentenanță corectivă; *vibrations measurements* - măsurători vibrații; *laser alignments* - alinieri cu laser; *thermographies* - termografieri; *checking the quality of transmission oil* - verificare calitate ulei transmisie; *checking oil dielectric rigidity* - verificare rigiditate dielectrică ulei trafo; *wall thickness measurements* - măsurători grosimi de perete; *work orders status* - stadiu comenzi de lucru; *urgent works performed* - lucrări urgente executate; *estimated work orders* - comenzi estimate; *performed actions* - măsuri realizate; *planned works* -

---

³⁰³ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N., *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie*, clasa a XII-a și școli profesionale. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998, p. 172.

³⁰⁴ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 183.

³⁰⁵ DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. Ibidem, p. 188.

lucrări planificate; *raised notifications* - notificări emise; *surface works* - lucrări de suprafață; *repaired valve* - reparat ventil etc.

Lexicul acestui câmp conceptual semantic se află într-o interacțiune permanentă. În primul rând, datorită funcționalității termenilor specifici acestui domeniu care înregistrează o serie de lexeme comune și care sunt utilizate cu același sens, cum ar fi: *works* sau *report*, iar în al doilea rând deoarece aceștia se regăsesc, de fapt, în toate câmpurile sistemului nostru terminologic tehnic. Acest fapt denotă, atât platitudinea acestuia ca și trăsătură distinctivă, cât și interdisciplinaritatea în cadrul câmpurilor noastre conceptual semantice. Prezența caracterului comun se datorează în primul rând interdisciplinarității acestuia, fapt ilustrat prin cumularea operațiunilor și activitățile efectuate între departamentele de lucru.

Dacă în prima parte am evidențiat caracterul comun al limbajului din prezentul subcapitol, în rândurile ce urmează dorim să explicăm și să ilustrăm existența a câtorva coduri și abrevieri diverse ale câmpului conceptual semantic *Maintenance Jobs*, ceea ce ilustrează originalitate și dinamism. Acestea au fost create cu scopul de a facilita fluxul de lucru privind redactarea rapoartelor sau procedurilor de lucru dintr-o companie, dar și pentru a crea o distincție clară a noțiunilor respective. Astfel, propunem următoarele exemple:

Code	EN Description	RO Description
<i>TBM</i>	<i>Time Based Maintenance - time or operating hours, in order to prevent the equipment functional failure. Such work orders can include major overhauls or capital repairs for all mechanical & electrical equipment.</i>	Metode de mentenanță bazate pe criterii temporale - timpul sau orele de funcționare, pentru a preveni avaria funcțională a echipamentului. Astfel de comenzi de lucru pot include revizii majore sau reparații capitale pentru toate echipamentele mecanice și electrice.
<i>INS</i>	<i>Statutory Inspections - statutory inspection of the equipment, such as: separators, boilers, heat exchangers, tanks, safety valves, lifting equipment etc. as required by state authorities (e.g. ISCIR, RAR).</i>	Inspecții legale - inspecția legală a echipamentului cum ar fi: separatoare, cazane, schimbătoare de căldură, rezervoare, ventile de siguranță, echipamente de ridicare etc. conform cerințelor autorităților de stat (ex. RAR, ISCIR).

<i>PDV</i>	<i>Predictive Maintenance - condition monitoring of equipment (using vibration analysis, thermography, ultrasonic equipment & oil analysis etc.).</i>	Mentenanță predictivă - monitorizarea condiției echipamentului (folosind analiza vibrațiilor, termografia, echipamente cu ultrasunete și analiza de ulei etc.).
<i>PAM</i>	<i>Proactive Maintenance - generated as a result of RCA (root-cause analysis). One work order will be created for each RCA conducted and sub orders or operations for actions identified in RCA.</i>	Mentenanță proactivă - generată ca urmare a RCA (analiza cauzei). Se va crea o comandă de lucru pentru fiecare RCA efectuată și subcomenzi sau operațiuni pentru acțiunile identificate de RCA.
<i>BDM</i>	<i>Breakdown Maintenance - functional failure of equipment, e.g.: when the equipment fails to fulfill its desired output.</i>	Mentenanță în caz de avarie - avarie funcțională a echipamentului, de exemplu: atunci când echipamentul nu îndeplinește rezultatele așteptate.
<i>COM</i>	<i>Corrective Maintenance - restore an equipment to its proper operating conditions before its functional failure or breakdown.</i>	Mentenanță corectivă - restabilirea unui echipament la condițiile de operare corespunzătoare înainte de avaria funcțională sau defecțiune.
<i>NMT</i>	<i>Non-maintenance Works - activities that are not related to the actual / true maintenance of equipment. It includes works as per approved list of non-maintenance activities.</i>	Lucrări de non-mentenanță - activități care nu sunt legate de mentenanța concretă / efectivă a echipamentelor. Include lucrări conform listei aprobate cu activități de non-mentenanță.
<i>HSE</i>	<i>Health, Safety and Environment - works related to safety of personnel and can be identified from Near Misses or Hazard reporting, Audits or from CARE System.</i>	Sănătate, siguranță și mediu - lucrări legate de siguranța personalului care pot fi identificate din raportările de <i>Near Miss-uri</i> sau riscuri, din inspecții sau din sistemul CARE.
<i>TFC</i>	<i>Temporary Facility Change - a temporary change to process or equipment to maintain operational continuity and duly approved by Management, usually should</i>	Schimbarea temporară a facilităților - o schimbare temporară a procesului sau a echipamentului pentru a menține continuitate operațională, aprobată fiind în

	<i>last less than six months. Work can be closed only after the change is undone, that is process or equipment is brought back to its original design condition.</i>	mod corespunzător de către conducere, de obicei ar trebui să dureze mai puțin de șase luni. Lucrarea poate fi închisă numai după ce schimbarea este anulată, adică procesul sau echipamentul să fie readus la starea inițială de proiectare.
<i>PFC</i>	<i>Permanent Facility Change - a permanent change to process or equipment duly approved by Management.</i>	Schimbarea permanentă a facilităților - o schimbare permanentă a procesului sau a echipamentului, aprobată fiind în mod corespunzător de către conducere.

Caracterul dinamic și unic al acestor termeni dorim să-l atestăm și prin exemple unde remarcăm cum, în funcție de câmpul semantic în care se încadrează, capătă sensuri noi care exprimă concepte și sisteme noi specifice domeniului specializat. A se urmări frazele:

Ex. ”However, many companies are unaware that **proactive maintenance** can enable companies to reduce their maintenance bills by up to 70%”³⁰⁶. / „Cu toate acestea, multe companii nu știu că **mentenanța proactivă** le poate permite companiilor să își reducă facturile de mentenanță cu până la 70%.”

Ex. ”Like any other significant investment, it’s important that you take good care of your air compressor system with **preventative maintenance**”³⁰⁷. / „La fel ca orice altă investiție semnificativă, este important să aveți grijă **de mentenanța preventivă** a sistemului compresorului de aer.”

Ex.”apply our technical skills to all **HSE** aspects in the design and engineering of our services and products”³⁰⁸. / „aplicați / folosiți abilitățile noastre tehnice în toate aspectele **HSE** privind proiectarea și ingineria serviciilor și produselor noastre.”

---

³⁰⁶ *Maintworld*. [citată 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.maintworld.com/Asset-Management/7-Effective-Strategies-to-initiate-Proactive-Maintenance-Culture-for-Companies-that-use-Spreadsheets>

³⁰⁷ *Compressor Services*. [citată 5 februarie 2020]. Disponibil: <https://compressorservices.net/blog/proactive-approach-preventive-maintenance/>

³⁰⁸ *Schlumberger Oilfield Glossary*. [citată 2 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.slb.com/who-we-are/hse/qhse-policy-statement>

Ex. "Our experienced trainers provide industry - recognised training to meet **HSE** and regulatory requirements"³⁰⁹. / „Formatorii noștri experimentați oferă cursuri recunoscute în industrie pentru a îndeplini cerințele **HSE** și cele de reglementare.”

Dat fiind faptul că acest lexic este într-o permanentă schimbare și dezvoltare, precizăm că ne-am propus să exemplificăm doar pe cei mai frecvenți termeni utilizați pe care i-am regăsit având ca particularitate specifică folosirea diferitelor mijloace de formare, cum ar fi: morfologice, sintactice, semantice. Pe baza cercetării acestui sistem, observăm că noțiunile denumite de aceste coduri și abrevieri dezvoltă o multitudine de unități sintagmatice care ne transmit un concept în cadrul limbajului nostru specializat și care ajută la conturarea unei imagini corespunzătoare unui proces, unei proceduri de lucru sau unei activități tehnice.

În aceste contexte, remarcăm că acest sistem de coduri și abrevieri unic, dezvoltat la nivelul limbii engleze este preluat de limba română în forma lor unică, fără a suferi vreo transformare. Acest lexic abreviat denumește echipamente sau diferite procese din domeniul specializat ceea ce-i conferă un caracter nominativ. Este un sistem complex, cu elemente lexicale diverse ca formă, aplicabilitate sau context.

După părerea noastră, dezvoltarea, crearea și implementarea unui sistem de acest gen urmează, în linii mari, modele și structuri similare limbajelor pentru scopuri specifice limbii engleze. Cunoaștem, dat fiind caracterul mondial al domeniului cercetat, că însușirea acestui sistem complex de către companiile internaționale, reprezintă un procedeu important de îmbogățire a vocabularului și o evoluție la nivel semantic conceptual, atât pentru lexicul limbii engleze, cât și pentru cel românesc.

4.4. Concluzii la capitolul 4

1. În formarea lexicului specializat tehnic, metafora este una dintre modalitățile semnificative de a prezenta concepte tehnice, iar metasemia este un fenomen cognitiv care implică procese și fenomene ale cunoașterii la nivel conceptual.

2. În limbajul tehnic, cei mai mulți termeni creați prin transfer metasemic denumesc

---

³⁰⁹ *Quizlet: Learning tools & flashcards, for free.* [citată 10 februarie 2020]. Disponibil: <https://quizlet.com/215156221/petroleum-engineering-intro-chap-1-flash-cards/>

descrierea echipamentelor, proceselor sau conceptelor complexe din domeniul nostru de cercetare. Există termeni creați prin metaforizare, există termeni proveniți din mutațiile de sens, însă ceea ce este relevant, pe parcursul procesului continuu de evoluție a limbii, este acel interes omnipresent adresat conceptualizării metasemice în cunoaștere.

3. Am reflectat LS (limbajul specializat) din perspectiva corelării, analogiei și asimetriei termenilor între diverse concepte referențiale care stau la baza metaforelor cognitive. Deoarece metafora aparține vorbirii, aceasta, după cum am remarcat este prezentă în activitățile umane devenind așadar un fenomen metasemic.

4. Ceea ce putem sublinia, în urma corpusului supus analizei este faptul că limba engleză este o sursă de sintagme, structuri și expresii metasemice extrem de sugestivă în cadrul limbajului specializat.

5. Chintesența metaforei stă într-un concept, o noțiune, iar în procesul desemnării metasemice a elementelor tehnice, prin studierea exemplelor oferite și analizate, conchidem că metaforele conceptuale prin care sunt desemnate *proces* sau *obiecte*, fac parte din categoria metaforelor de resistemizare, întrucât domeniului conceptual *obiect* sau *proces* i se asociază semnificatul.

6. Un rol important în dezvoltarea LS îl reprezintă producerea unui sistem unic de coduri și abrevieri căruia, la nivel contextual, îi corespunde nu doar un sens unic într-un context anume, ci și o singură referință și imagine conceptuală.

7. Am recurs la prezentarea unui eșantion de coduri și abrevieri selectat din domeniul specializat care vine să confirme cele expuse.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Demersul parcurs de noi în lucrarea *Studiul semantic și pragmatic al limbajelor de specialitate (Lexicul din domeniul industriei petroliere în limba engleză)* a avut ca punct de referință necesitatea completării unei lacune reale bibliografice privind dezvoltarea lexicului petrolier la nivelul limbii române prin elaborarea unei investigații fundamentale a englezei pentru scopuri specifice (ESP), pornind de la sinteza celor mai fundamentale rezultate ale cercetătorilor din domeniu, continuând cu o analiză lexico-semantică și conceptual metasemică a limbajului de specialitate (LS), îndeosebi cel tehnic (TE). Astfel că în urma studierii materialului selectat din literatura de specialitate, dar și a unui corpus de texte extrase din domeniul tehnic, formulăm următoarele concluzii:

1. Există o distincție între limbă și limbaj: limba este concepută ca o aptitudine, o facultate umană la nivel emic, în timp ce limbajul este o realizare concretă a acestei aptitudini la nivel etic; limba este în relație cu diferite forme de aplicare a limbii, cum ar fi variația, stilurile limbii sau dialectele.
2. Asigurarea comunicării în cadrul unei activități profesionale specifice se realizează prin intermediul limbajului de specialitate (LS); acesta utilizează coduri semiotice extralingvistice funcționale cu scopul de a transmite corect mesajul pentru comprehensiunea textului.
3. LS este un sistem integrat, închis, obiectiv, însă deschis spre dezvoltare permanentă și adaptabilitate lingvistică a comunicării la nevoile specialiștilor.
4. Textul tehnico-științific petrolier este, într-adevăr, alcătuit din elemente lexico-semantice influențat fiind de realitățile extralingvistice.
5. Stilurile funcționale în cadrul limbajelor de specialitate au un rol fundamental.
6. Relația dintre semnul glotic și obiectul pe care îl reprezintă, dintre semnificat și semnificant, este raportată la conceptualizarea funcțional-semnatică a lexicului specializat.
7. Stratificarea diastratică reprezintă diferențele între straturile sociale (straturi socio-culturale); variațiile limbajului nu există fără corelația diatopie - diastratie - diafazie.
8. LS pot veni în legătură cu diferențierea diastratică, iar între lexicul comun și cel specializat s-ar interpune tocmai pregătirea de specialitate. Specialiștii din diverse domenii de activitate utilizează sisteme lingvistice specifice, adică stiluri funcționale ale limbii.
9. În privința LS, comparate cu stratificarea diastratică sau raportate la aceasta, în ambele cazuri sunt raportate la factorii socio-culturali determinanți.

10. LS însumează termenii (cuvintele, lexemele) corespunzători domeniilor de activitate profesională; particularizarea limbajului de specialitate (LS) este dată de faptul că terminologia este formată, atât din unități lexicale ale limbajului general (GE), cât și din lexicul specializat și specific domeniului profesional. Semnificația cuvintelor-termeni este raportată la sistemele de referință.
11. LS este caracterizat prin unicitate, neutralitate, precizie și obiectivitate, este lipsit de interpretări stilistice, spre deosebire de cel comun care poate fi caracterizat prin flexibilitate sau interpretare contextuală.
12. Însușirea unei limbi străine a devenit unul dintre cele mai noi și proeminente domenii în predarea limbii engleze ca limbă străină datorită unei dezvoltări revoluționare în lingvistică; pentru acest fenomen folosim noțiunea de *English for Specific Purposes - ESP* (Limba engleză pentru scopuri specifice).
13. Limbajul științific și tehnic, folosit în stilul științific / tehnic, se situează pe o treaptă prioritară a interesului social, politic, economic, cultural față de celelalte stiluri funcționale, tocmai datorită evoluției civilizației noastre; este un limbaj cu particularități distincte, caracterizat printr-o complexitate unică de aspecte contextuale, metalingvistice sau referențiale, funcționale și situaționale; funcția stilului științific este una cognitivă și semnificațiile unităților lexicale sunt denotative.
14. Din punct de vedere lingvistic, un stil funcțional poate fi definit ca un sistem de mijloace expresive specifice unei sfere speciale de comunicare.
15. Terminologia utilizată în domeniul industriei petoliere este o reprezentare a echipamentelor tehnice și tehnologice, o corelație termen - obiect, concept - obiect care, alături de termenii împrumutați din alte domenii ale cunoașterii, formează un sistem terminologic precis și bine definit.
16. Domeniul profesional pentru scopuri specifice este strâns corelat cu o serie de termeni de bază, conceptualizați care nu pot fi comprehensivi în alt domeniu.
17. Se observă prezența unui număr considerabil de îmbinări stabile de cuvinte sau unități lexicale în LS din limba engleză construite prin procedeul compunerii sintagmatice. Pornind de la structura acestora, am clasificat și am reprezentat grafic termenii tehnici din punct de vedere al formulei semantico-distributive.

18. Cele mai semnificative clasificări ale unităților lexicale au la bază criteriul structural, sintactico-morfologic (îmbinări de cuvinte bimembre, trimembre sau polimembre cu componentele substantiv, verb sau adjectiv). Statistica efectuată la nivelul fiecărui microcâmp conceptual ne-a demonstrat că cel mai mare procent (peste 80%) îi revine formulei semantico-distributive: Substantiv + Substantiv.
19. LS fuzionează prin intermediul relațiilor paradigmatică (polisemie, sinonimie) sau relații semice ierarhice (hiper și hiponimie). Polisemia unui termen tehnic, fie ea externă sau internă, este determinată de context. Sinonimia este prezentă în TE, însă frecvența este destul de redusă (aproximativ 20%) comparativ cu GE, deoarece poate crea confuzii. Aceasta se datorează faptului că LS este caracterizat prin unicitate și precizie, iar contextul este definitoriu. Relația de hipo-hiperonimie se regăsește în cadrul LS tehnic sub forma unui sistem conceptual structurat și ierarhizat, caracterizat fiind de relațiile pe care le dezvoltă.
20. Lexicul din domeniul TE a dezvoltat un sistem unic de coduri și abrevieri cărora, la nivel contextual, nu le corespunde doar un sens unic, o singură referință și imagine conceptuală.
21. Limba, împreună cu limbajele specializate, alcătuiesc un fond de material simbolic, un univers simbolic. În limbajul specializat se remarcă o migrare a termenilor din limbajul general; la formarea lui metafora este una dintre modalitățile semnificative de a prezenta concepte tehnice, iar metasemia este un fenomen cognitiv care implică procese și fenomene ale cunoașterii la nivel conceptual.
22. În TE cei mai mulți termeni creați prin transfer metasemic denumesc descrierea echipamentelor, proceselor sau conceptelor complexe din domeniul nostru de cercetare. Există termeni creați prin metaforizare, există termeni proveniți din mutațiile de sens.
23. Înțelegerea conceptelor funcționale și structurale reprezintă esența înțelegerii, a modului în care limbajul este folosit în context academic și profesional.
24. Utilizarea metodei cercetării câmpurilor funcțional-conceptuale, în scopul evidențierii relațiilor pe verticală și orizontală a elementelor câmpului, efectuarea unei analize calitative a textelor autentice în domeniul industriei petroliere, folosirea metodei analizei semice, perspectiva de identificare a echivalenței funcționale a termenilor din TE, metodele comparativ interpretative, metoda de scalare, metoda diferențialei semantice ne-au permis să oferim o imagine mai completă, mai detaliată a unui lexic specializat dinamic și eterogen.

25. Analiza semică a elementelor câmpurilor conceptual-semantice ne-au permis să depistăm acele seme încorporate în unitatea glotică, care nu au fost depistate de dicționarele tehnice sau explicative.
26. LS a fost reflectat din perspectiva corelării, analogiei și asimetriei termenilor între diverse concepte referențiale care stau la baza metaforelor cognitive.
27. Metafora aparține vorbirii, nivelului etic, ea este prezentă în activitățile umane devenind un fenomen metasemic.
28. Limba engleză este o sursă de unități monolexicale și polilexicale, sintagme metasemice extrem de sugestive în cadrul limbajului specializat.
29. Metaforele conceptuale, prin care sunt desemnate procese sau obiecte, fac parte din categoria metaforelor de resistemizare, întrucât domeniului conceptual obiect sau proces i se asociază semnificantul.

Concluziile relevante pentru studiul de față ar fi acelea că cercetarea în domeniul ingineriei petroliere este orientată în principal către inovație și rezultate practice, materializate în dezvoltarea și îmbunătățirea unităților lexicale existente.

Rezultatele cercetării ne permit să formulăm următoarele **recomandări**:

Prezenta teză oferă o premisă fundamentată pentru identificarea elementelor de specificitate prin evidențierea unei analize textuale detaliate a unui corpus autentic și bine selecționat. Reliefarea atenției a unor texte bilingve poate deveni sursă de informații în predarea unui material academic pentru inginerie, pentru studierea limbajelor de specialitate, dar și pentru elaborarea de materiale didactice complexe, bazate pe informații autentice. Materialele cercetării noastre ar putea servi lexicografilor la alcătuirea dicționarelor tehnice de specialitate cu includerea acelor sensuri noi ale lexemelor din domeniul petrolier, expuse în teza dată, care nu au fost depistate anterior.

Rezultatele cercetării noastre reprezintă un studiu integrat care poate fi utilizat la elaborarea unor cursuri academice, științifice sau metodologice. Poate fi dedicat studenților, specialiștilor din domeniu, cursanților, traducătorilor și tuturor celor care vor să-și aprofundeze cunoștințele de limbă străină.

Materialele tezei noastre de doctorat vor putea reprezenta un suport și o bază fundamentală de informații la *Limba engleză pentru scopuri specifice* (profesionale, tehnice, științifice etc), *Limba engleză generală*, *Terminologie*, *Lingvistica tehnică*, *Stilistică* sau *Lingvistică*. Materialele prezentate în lucrarea de față pot fi folosite la întocmirea unor dicționare /glosare explicative sau bilingve.

Această lucrare oferă o premisă pentru identificarea elementelor de specificitate a limbajului tehnic. Analiza atentă a textelor autentice poate deveni sursă de informații pentru profesori, traducători și utilizatori ai limbii engleze pentru știință și tehnică, oferindu-le o imagine mai completă, mai detaliată a lexicului specializat dat.

Studiul de față are repercusiuni conceptuale la nivel semantic, pragmatic și de lexic specializat cu implicații pedagogice utile în evidențierea specificității disciplinare a acestui lexic. Extensia calitativă a textelor autentice în diferite domenii pune la dispoziția utilizatorilor de limbă engleză din domeniul științei și tehnicii o imagine mai completă a limbajului industriei petroliere, dar și o posibilitate de inițiere în cunoașterea mai profundă a esenței fenomenului ESP (TE).

BIBLIOGRAFIE

Bibliografie în limba română:

1. ATHU, C. *Delimitarea tehnologiilor de specialitate*, versiune electronică (pdf). p. 1-8. [citat 10 decembrie 2018]. Disponibil: <http://euromentor.ucdc.ro/en>
2. AVRAM, L., TROQUET, M. *Dicționar de petrol - explorare, exploatare*. București: Editura Tehnică, 2000. 379 p. ISBN 973-31-1393-X.
3. BAHNARU, V. *Elemente de semasiologie română*. Chișinău: Editura Știința, 2009, p. 159-263. 288 p. ISBN 978-9975-67-641-0.
4. BAHNARU, V. *Lexicologia practică a limbii române*. Chișinău: Institutul de Filologie al AȘM, 2013, p. 39-46. 490 p. ISBN 978-9975-4460-4-4.
5. BAHNARU, V. *Mutații de sens: cauze, modalități, efecte*. Chișinău: Editura Știința, 1988, p. 72. 156 p. ISBN 5-376-00398-1.
6. BANABIC, D. *Istoria Tehnicii și Industriei Românești. Istoria electrotehnicii, energeticii, transporturilor și învățământului tehnic*, vol II. București: Editura Academiei Românești, 2020. 540 p. ISBN 978-973-27-3055-3.
7. BENVENISTE, É. *Probleme de lingvistică generală*. București: Editura Teora, 2000, vol. I, p. 44-51. 335 p. ISBN 973-20-0434-7.
8. BENVENISTE, E. *Probleme de lingvistică generală*. București: Ed. Teora, 2000, vol. II, p. 20. 248 p. ISBN 973-20-0435-5.
9. BIDU-VRĂNCEANU, A. *Câmpuri lexicale din limba română. Probleme tematice și aplicații practice*. București: Editura Universității, 2008, p. 23. 328 p. ISBN: 978-973-737-578-0.
10. BIDU-VRĂNCEANU, A. *Relațiile dintre limbajele tehnico-științifice și limbajul literar standard*, În: *Limbă și literatură*, nr. 3-4, 1990, p. 2-4.
11. BORCHIN, M. I., COMLOȘAN, D. *Dicționar de comunicare (lingvistică și literară)*. Editura Excelsior Art, 2002, vol. 1, p. 105. ISBN 973-592-071-9.
12. BORCHIN, M. I. *Vademecum în lingvistică*. Timișoara: Editura ExcelsiorArt, 2004, p. 222. 263 p. ISBN 973-592-110-3.
13. BORCILĂ, M. *Lingvistica integrală și fundamentele metaforologiei*, în *Dacoromania*, VII-VIII, 2004, pp. 47-77; Elena Faur, „*Conceptul metaforic*” și *semantica integrală* (în curs de apariție), în *Proceedings of The Second International Congress „Eugenio Coseriu. Coseriu: Contemporary Perspectives”*, Cluj-Napoca, Romania, 23-25 September 2009. ISSN: 1582-4438.

14. BORGILĂ, M. *Lingvistică și poetică antropologică*. Prelegeri doctorale, Cluj-Napoca: Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Litere, 2011-2012.
15. BORGILĂ, M. *Probleme de lingvistică integrală*. Prelegeri masterale, Cluj-Napoca, Universitatea „Babeș-Bolyai”, Facultatea de Litere, 2013.
16. BOTNARU, L. *Varietățile de limbă: factori și criterii de clasificare*. În: *Philologia LX* ianuarie-aprilie 2018, versiune electronică (pdf), p. 23-25. [citat 25 iulie 2019]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/sites/>
17. BOUGNOUX, D. *Introducere în științele comunicării*. Iași: Editura Polirom, 2000, p. 6. 156 p. ISBN 973-683-582-0.
18. BUZATU, Gh. *O istorie a petrolului românesc*. București: Editura Enciclopedică, 1998. 572 p. ISBN 973-45-0263-8
19. CREȚU, S., POPESCU, A. *Aspecte semantice și pragmatice ale sensului propoziției în limbajul natural*. Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, versiune electronică (pdf). p. 18-19. [citat 5 iunie 2020]. Disponibil: <https://ibn.idsi.md/ro/>
20. COȘERIU, E. *Creația metaforică în limbaj* (V.O. 1952). În: *Omul și limbajul său*. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, p. 167-197. 458 p. ISBN 978-973-703-386-4.
21. COȘERIU, E. *Determinare și cadru*. În: Coșeriu 2009, p. 198–233 (Determinación y entorno. Dos problemas de una lingüística del hablar, în „Romanistisches Jahrbuch”, VII, 1955-1956, p. 24–54).
22. COȘERIU, E. *Introducere în lingvistică*. Cluj: Editura Echinox, 1999. 144 p. ISBN 973-9114-73-8.
23. COȘERIU, E. *Lingvistică din perspectivă spațială și antropologică*. Chișinău: Editura Știința, 1994, p. 142-147. 183 p. ISBN 5-376-01857-1.
24. COȘERIU, E. *Omul și limbajul său* (V.O.: 1977). În: *Omul și limbajul său*. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală. Iași: Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2009, p. 36-52, p. 47, p. 9. 458 p. ISBN 978-973-703-386-4.
25. COTEANU, I. *Stilistica funcțională a limbii române*. București: Editura Academiei Socialiste România, 1973. 204 p.
26. DEELY, J. *Bazele semioticii*. Traducător: Mariana Neț. București: Editura All, 1997, p. 19, p. 27. 126 p. ISBN 973-571-192-3.

27. DOGARU, C., HORHOIANU, Gh., NICOLESCU, N. *Forajul sondelor. Manual pentru licee industriale cu profil de mine-petrol-geologie, clasa a XII-a și școli profesionale*. București: Editura Didactică și Pedagogică, 1998. 211 p.
28. ECO, U. *Tratat de semiotică generală*. Traducere de Anca Giurescu și Cezar Radu. Postfață și note de Cezar Radu. București: Editura științifică și enciclopedică, 1982, p. 19-21. 448 p.
29. ECO, U. *De la arbore spre labirint. Studii istorice despre semn și interpretare*. Traducere de Ștefania Mincu. Iași: Polirom, 2009, p. 479. 542 p. ISBN 978-973-46-1380-9.
30. FISKE, J. *Introducere în științele comunicării*. Traducere de Monica Mitarcă. Iași: Polirom, 2003, p. 61-67. 248 p. ISBN 973-681-179-4.
31. GRAUR, Al. *Introducere în lingvistică*. București: Editura științifică, 1965. 383 p.
32. GUILLERY, H. *Technologie (traducere din limba franceză de Alexe Marin)*. București: Tipografia Colegiului Sfântul Sava, 1856.
33. *Lexiconul Tehnic Român*, (Vol. 17), (Ed. Răduleț R.), București: Editura Tehnică, 1965. 669 p.
34. LEVIȚCHI, L., BANTAȘ, A. *Dicționar englez-român*. București: Editura Teora, 1999. 1344 p. ISBN 10: 973-20-0058-9.
35. MANOLI, I. *Din algebra traducerilor lui Grigore Vieru în limbile europene* În: *Intertext*, nr. 3/4 (19/20), anul 5, Chișinău, ULIM, 2011, p. 190-195. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
36. MARINESCU, V. *Introducere în teoria comunicării. Modele și aplicații*. București: Editura C. H. Beck, 2011, p. 178-181. 343 p. ISBN 978-973-115-875-4.
37. MATROZI MARIN, A. *Perspective actuale asupra limbajelor de specialitate*. Craiova: Universitaria, 2013, p. 5, 6, 11. 218 p. ISBN 978-606-14-0721-7.
38. MIHĂESCU, I. *Manualul petrolistului*. București: Editura Tehnică, 2000. 663 p. ISBN 973-31-1517-7.
39. MORRIS, Ch. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), p. 1, 4. [Citat 17 septembrie 2017]. Disponibil: <http://www.creeaza.com/didactica/comunicare-si-relatii-publice>
40. MOUNIN, G. *Istoria lingvisticii*. Traducere și postfață de Constantin Dominte. București: Editura Paideia, 1999, p. 179-182, p. 240. 368 p. ISBN 973-9368-59-X.
41. PĂTRAN, F. *Conceptualizarea metaforică și limbajul specializat din domeniul tehnic*. În: *Inovație în Educație*, nr. 5, Buftea, martie 2020, p. 450-451. ISSN 2668-7097.
42. PĂTRAN, F. *Limbajele specializate versus stratificarea diastratică*. În: *Intertext*, nr. 3/4 (51/52), anul 13, Chișinău, ULIM, 2019, p. 93-98. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.

43. PĂTRAN, F. *Particularitățile studierii limbajului specializat în domenii tehnice*. În: *Intertext*, nr. 1/2 (49/50), anul 13, Chișinău, ULIM, 2019, pp. 263-268. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
44. PĂTRAN, F. *Semantica terminologiei generale versus terminologia specifică (câmpul funcțional-semantic petrol)*. În: *Intertext*, nr. 3/4 (55/56), anul 14, Chișinău, ULIM, 2020, p. 63-68. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
45. PEIRCE, S. Ch. *Semnificație și acțiune*. București: Editura Humanitas, 1990, p. 254, p. 264-275. 348 p. ISBN 973-28-0053-4.
46. POPESCU, C., LUCA, L., ALEXANDRU, I., BORIC, D. G. *Extracția țițeiului prin pompaj de adâncime*. București: Editura Ziua, 2005. 425 p. ISBN 973-7712-16-1.
47. POPESCU, M. *Contribuții la realizarea constructivă și tehnologică a pompelor cu șurub pentru industria petrolieră*. Ploiești, 2016. 213 p. R285311375.
48. RAD, I. *Cum se scrie un text științific*. Ed. a 2-a rev. Iași: Polirom, 2008, p. 36-41. 294 p. ISBN 978-973-46-1071-6.
49. SAUSSURE, F de. *Curs de lingvistică generală*. Iași: Polirom, 1998, p. 86, 87, 95. 431 p. ISBN 976-683-127-2.
50. SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Motivația unităților polilexicale stabile în limba română*. Chișinău: Institutul de Filologie Română „B-P. Hasdeu”, 2014, p. 24-35. 274 p. ISBN 978-9975-3236-1-1.
51. SAVIN-ZGÂRDAN, A. *Valori lexico-gramaticale ale locuțiunilor verbale românești în plan sincron și diacronic*. Chișinău: Editura Bons Office, 2001, p. 24-25, p. 79-82. 136 p. ISBN 9975-9629-0-4.
52. SĂILEANU, C., POENARU, V. *GERDI: The Great English - Romanian Dictionary of Idioms: Marele Dicționar Englez-Român de Expresii*. București: Ed. Coresi, 2007. 1243 p. ISBN 978-973-608-991-6.
53. TOCAN, I. *Extracția petrolului. Pregătirea sondelor pentru exploatare și punerea în producție*. București: Editura Tehnică, 1998. 208 p. ISBN 973-31-1197-X.
54. TRĂUȘAN-MATU, Șt. *Semiotica*, versiune electronică (pdf), pp. 1-3. [citat 29 decembrie 2017]. Disponibil: <https://www.slideshare.net/iapaunescu/semiotica-15496779>

Bibliografie în limba engleză:

55. ABRAMOVA, R. N., TOMSK FALK, A. Y. *Glossary of geological terminology on ESP*. Publisher THY, 2006, p. 54. Disponibil: <http://www.lib.tpu.ru/fulltext3/m/2009/m2.pdf>

56. *A Dictionary for the Petroleum Industry*, Second Edition, Petroleum Extension Service, The University of Texas of Austin (pdf.). 279 p. ISBN 10: 0886981875.
57. ALSTED, J.H. *Encyclopedia*. Herborn, 1630. 2536 p. ISBN-10: 3772809545.
58. ARNOLD, N. I. *Semantic structure of English word in modern English*. M.: Vysshaya Shkola, 1986. 295 p. 001 (01)-86 215-86 4I (Eng)
59. ARNOLD, I. V. *The English Word*. Москва «Высшая школа», 1986. 243 p., versiune electronică (pdf). [citat 15 august 2019]. Disponibil: <https://www.academia.edu>
60. ARUN, S. P. RIEMER, M. J. *English and Communication Skills Curricula in Engineering and Technology Courses in the Indian State of Maharashtra: Issues and Recommendations*. *Global J. of Engineering Education*, Vol. 8, No. 2, versiune electronică (pdf). [citat 20 august 2019]. Disponibil: <http://www.wiete.com.au/journals>
61. BAHADORI, A., NWAHOA, Ch., CLARK, M. W. *Dictionary of Oil, Gas and Petrochemical Processing*. 2014 by Taylor & Francis Group, LLC, CRC Press. International Standard Book Number-13: 978-1-4665-8826-4 (eBook - PDF).
62. BAXTER, L. A. & BABBIE, E. *The basics of communication research*. Belmont: Wadsworth Publishing Company, 2004. 455 p. ISBN-13: 978-0534507787.
63. BIGELOW, J. *Elements of Technology*. Boston: Boston Press, 1829. 564 p. ISBN 10: 1246124947.
64. BLACK, M. *Models and metaphors: Studies in language and philosophy*. Ithaca - N. Y.: Cornell University Press, 1962. 267 p. ISBN(s) 0801400414.
65. BLOOMFIELD, L. *Language*. London George Allen & Unwin LTD. Museum Street, 1984. 584 p. ISBN 9780226060675.
66. BROOKS, C., WARREN, R. P. *Understanding Poetry*, New York, 1950. 683 p. ISBN 13: 978-0030769801.
67. CARVER, D. *Some propositions about ESP [J]*. *The ESP Journal* 2:131-137, 1983. [citat 18 octombrie 2018]. Disponibil: <https://www.sciencedirect.com/>
68. CHERRYHOLMES, C. H. *Notes on pragmatism and scientific realism*. *Educational Researcher*, 14, 1992, August - September, pp. 13-17. [citat 25 octombrie 2018]. Disponibil: <http://www.jstor.org/stable/1176502>
69. CHIMES, J. *English for biomedical science in higher education studies*. Reading: Garnet Education Ltd., 2015. 134 p. ISBN-10: 1907575340.

70. COBUILD, C. *Key Words for Oil & Gas Industry*. HarperCollins Publishers, Glasgow, 2013. 175 p. ISBN 978-0-00-749029-5.
71. CUNNINGSWORTH, A. *Choosing your course book*. Oxford: Heinemann, 1995. 166 p. ISBN 0 435 24058 7.
72. DANAYE, T. M. & HAGHIGHI, S. *Evaluation of ESP textbooks: Evidence from ESP textbook of computer engineering major*. International journal of research studies in language learning, 3 (2), 2014, p. 55-68. [citat 15 octombrie 2018]. Disponibil: <http://consortiacademia.org/wp>
73. DEVOLD, H. *Oil and gas production handbook, An introduction to oil and gas production, transport, refining and petrochemical industry, ABB Oil and Gas*. Edition 3.0 Oslo, August 2013. 153 p. ISBN 978-82-997886-3-2.
74. DUDLEY-EVANS, T., & St JOHN, M. J. *Developments in English for Specific Purposes: A multidisciplinary approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998. 320 p. ISBN 13: 9780521596756.
75. EL AJRAOUI, T., KADDOUR, B. K. & ZERIOUH, M. *Transversal skills in vocational education and training: The case of ENSAM engineering students*. European scientific journal, 15 (8), 2019, p. 237-254. [citat 5 decembrie 2018]. Disponibil: <https://eujournal.org/index>
76. EL KANDOUSSI, M. *The status of EFL teaching in Moroccan vocational schools: A case study at the Meknes School of Technology. Languages and the market: A ReCLes.pt selection of international perspectives and approaches*. 2017. [citat 25 ianuarie 2019]. Disponibil: <http://www.researchgate.net>
77. GALPERIN, I. R. *Stylistics*, Москва «Высшая школа», 1981, versiune electronică (pdf), p. 28-29. 299 p. [citat 11 decembrie 2018]. Disponibil: <https://www.coursehero.com/file/50975053/103986801-Galperin-I-R-Stylisticspdf/>
78. GARINGER, D. *Textbook selection for the ESL classroom*, 2002. [citat 21 octombrie 2018]. Disponibil: http://www.cal.org/resources/digest_pdfs/0210garinger.pdf
79. *GLOSSARY OF OILFIELD PRODUCTION TERMINOLOGY (GOT) (DEFINITIONS AND ABBREVIATIONS)*. FIRST EDITION, JANUARY 1 1988, American Petroleum Institute, 1220 L Street, Northwest, Washington, DC 20005. 148 p. [citat 15 ianuarie 2019]. Disponibil: <https://global.ihs.com/standards.cfm?publisher=API>

80. *GLOSSARY OF TERMS USED IN THE PETROLEUM INDUSTRY*. BCAFC First Nations Offshore Oil & Gas Workshop, December 11-12, 2003 Nisga'a Nan, Prime Rupert, BC: Reservoir, p. 12, 16 p. [citat 25 ianuarie 2019]. Disponibil: <http://cmscontent.nrs.gov.bc.ca/geoscience/>
81. GRAVETTER, F. J., WALLNAU, L. B. *Statistics for the behavioral sciences* (10th Ed.). Belmont, CA: Wadsworth/Thomson Learning, 2016. 768 p. ISBN 10: 9781305504912.
82. GREY, F. *Oil Production*. M.: Olimp-Business, 2003, p. 416.
83. HALLIDAY, M., MCINTOSH, A., & STREVEENS P. *The Linguistic Sciences and Language Teaching*. London: The English Language Book Society and Longman Group Ltd, 1964. 322 p. ISBN 9780582523913.
84. HARMER, J. *The Practice of an English Teaching*. London: Longman, 1991. 369 p. ISBN 10: 0582046564.
85. HOLMES, J. *An Introduction to Sociolinguistics*. England: Pearson Education Limited, 2008. 504 p. ISBN 10: 1405821310
86. HUTCHINSON, T. & WATERS, A. *English for Specific Purposes. A learning-centered approach*. Cambridge: Cambridge University Press, 1987. 183 p. ISBN 10: 0521318378.
87. JOOS, M. *The Five Clocks*. New York: Harcourt, Brace & World, 1961. 278 p. ASIN: B0007HAVGO.
88. JORDAN, R. R. *English for Academic Purposes: A guide and resources book for teachers* [M]. Cambridge: Cambridge University Press, 2005. 426 p. ISBN 13: 978-0521556187.
89. KARAHAN, F. *Language attitudes of Turkish students towards the English language and its use in Turkish context. Journal of arts and sciences*, 7, 2007, p. 73-87. [citat 12 februarie 2020] Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/285696531>
90. KEYTON, J. *Communication research: Asking questions, finding answers*. New York: Mc Graw-Hill, 2015. 432 p. ISBN 10: 0078036917.
91. KWOK, M. *Disciplinary differences in the development of employability skills of recent university graduates in Manitoba: Some initial findings. Higher Education Perspectives*, 1 (1), 2004, p. 60-77. [citat 21 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/26409026>
92. LEECH, G. *Semantics (The Study of Meaning)*, Second Edition, Pelican Books, 1981. 383 p. ISBN 9780140134872.
93. LONGMAN *Dictionary of Contemporary English*, Third Edition, Longman Group Ltd, England, 1995. 1688 p. ISBN 0-582-23750-5.

94. MANSOURI, A. N. H. *Teaching English to students of science and technology. Sino-US English teaching*, 7 (2), 2010, p. 17 - 29.
95. MAXWELL, J. A. *Qualitative Research Design: An Interactive Approach* (Applied social research methods series: Vol. 41). Thousand Oaks, CA: Sage Publications, 2012. [citat 2 august 2019]. Disponibil: <https://us.sagepub.com/en-us/>
96. MC DONOUGH, J., SHAW, C. *Materials and methods in ELT: A teacher"s guide* (2nd Ed.). UK: Blackwell, 2013. 352 p. ISBN 10: 1444336924.
97. MODH, S. H. *EFL textbook analysis*. Language and literacy, 14 (3), 2012, p. 27-45. [citat 4 iulie 2019]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication>
98. MURPHY, J. P. *Pragmatism: From Peirce to Davidson*. Boulder, CO: Westview Press, 1990. 160 p. ISBN 13: 978-0813378107.
99. NEZHAD, H. Y., ATARODI, I. *A checklist-based evaluative and comparative study of ESP books: The case of mechanical engineering. Journal of foreign language teaching and translation studies*, 2 (2), 2013, p. 50-69. [citat 12 martie 2019]. Disponibil: <http://efl.shbu.ac.ir/article>
100. NEWMARK, P. A. *Textbook of Translation*. Harlow: Pearson Education Limited, 2008. 292 p. ISBN 9780139125935.
101. NUNAN, D. *Language teaching methodology* (2nd Ed.). Harlow: Pearson Education Ltd., 2000. 264 p. ISBN 10: 0135214696.
102. NYE, D. E. *Technology Matters: Questions to Live With*. The MIT Press, Cambridge, Massachusetts Institute of Technology, London, England, 2006, p. 12. 304 p. ISBN 9780262140935.
103. OGDEN, C. K. & RICHARDS, I. A. *The Meaning of Meaning*. A Harvest Book, New York: Harcourt, Brace & World, Inc., 1923. 363 p. ISBN 0-15-658446-8.
104. OTHMAN, J. *English language use among EFL learners*. in Sunway University College. *Sunway academic journal*, 8 (23), 2005, p. 93-100. [citat 3 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.academia.edu/>
105. PĂTRAN, F. ***Functional-Semantic Features of the Lexicon in the Oil and Gas Field: Petrol Microfield. În: Speech and Context, nr. 2(XII), Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Republica Moldova, 2020, p. 26-32. ISSN 1857-4149.***
106. RAHIMI, M., HASSANI, M. *Attitude towards EFL textbooks as a predictor of attitude towards learning English as a foreign language*. Social and behavioral sciences, 31, 2011, p. 66-72. [citat 17 februarie 2019]. Disponibil: <https://core.ac.uk>

107. REY, A. *Essays on Terminology*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1995. 223 p. ISBN 9-02-721607-X.
108. RICHARDS, J. C. *The role of textbooks in a language program*. Cambridge: CUP, 2001. [citat 13 februarie 2019]. Disponibil: <https://www.professorjackrichards.com/wp-content/uploads/role-of-textbooks.pdf>
109. ROBINSON, P. *ESP Today: a Practitioner's Guide*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International, 1991. 398 p. ISBN 10: 0132840847.
110. SALEHI, H., KHADIVAR, Z. & MEHRABI, M. *Evaluation of an ESP medical textbook: Instructors and learners' perceptions in focus*. International Education Studies, 8 (7), 2015, p. 97-107. ISSN 1913-9020. Disponibil: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/EJ1070740.pdf>
111. SAPIR, E. *Language: An Introduction to the Study of Speech*. Harcourt: Brace and Company, 1921, p. 7, p. 21.125 p. ISBN 9783842449978.
112. SHELDON, L. *Evaluating ELT textbooks and materials*. ELT journal, 42 (4), 1988, p. 237-246. [citat 5 octombrie 2019]. Disponibil: <https://doi.org/10.1093/elt/42.4.237>
113. SMOAK, R. *What is English for specific purposes?* English Teaching Forum Online, 41(2), 2003, p. 22-27 [Citat 6 octombrie 2017]. Disponibil: http://american.english.state.gov/files/ae/resource_files/03-41-2-g-pdf
114. SOSNINA, E. *Translation of English Scientific and Technical Literature into Ukrainian -Ulyanovsk*: UISTU, 2006, p. 90-93.
115. STREVEN, P. ESP after twenty years: A re-appraisal. In M. Tickoo (Ed.), *ESP: State of the Art* (p. 1-13). Singapore: SEAMEO Regional Centre, 1988.
116. STREVEN, P. *New orientations in the teaching of English*. Oxford: Oxford University Press, 1978. versiune electronică (pdf). Disponibil: <https://www.jstor.org/stable/44487244>
117. STREVEN, P. *The Learner and the Teacher of ESP*. In D. Chamberlain & R. J. Baumgardner, (Eds.), *ESP in the classroom, practice and evaluation*. ELT Documents, 128, p. 39-44. [citat 3 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.teachingenglish.org.uk/sites/teacheng/files/pub>
118. STREVEN, P. *Technical, Technological and Scientific English*. IATEFL conference. London, 1972, p. 17, versiune electronică (pdf). [citat 27 octombrie 2018]. Disponibil: <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED071460.pdf>
119. TAJEDDIN, Z. *The theory and practice of designing a business English course*. In G. R. Kiani & M. Khayamdar (eds.), *Proceedings of the first national ESP/EAP conference*, 3, Tehran: SAMT

- Publication, 2005, p. 231-251. [citat 15 ianuarie 2020]. Disponibil: <https://www.journals.aiac.org.au/index>.
120. TEMMERMAN, R. *Towards New Ways of Terminology Description*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company, 2000. 258 p. ISBN 90 272 2326 2.
121. UR, P. *A Course in Language Teaching - Practice and Theory*. Cambridge University Press, 1999, 375 p. ISBN 1-10-737629-7.
122. VERA - CAZOLA, M. J. *An analysis of the textbooks for teaching English for medical purposes in the former degree in medicine at the University of Las Palmas De Gran Canaria*. *Journal of English studies*, 13, 2015, pp. 175-186. [citat 1 martie 2020]. Disponibil: <https://publicaciones.unirioja.es/ojs>
123. VERDONK, Peter. *Stylistics*. Oxford University Press, 2002. 70 p. ISBN 0-19-437240-5.
124. WARDHAUGH, R. *An Introduction to Sociolinguistics*. Cambridge: Hrmolls Ltd, Bodmin, 2006. 418 p. ISBN 13: 978-1-4051-3559-7.
125. WEN, C. F. *The relationship of learner variables to scores on CET band-4*. *Foreign Language Teaching and Research*, 28(4), 1996, p. 33-39. [citat 18 aprilie 2017]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/>
126. WIDDOWSON, H. *Communication and community: The pragmatics of ESP*. *English for Specific Purposes* 17.1, 1998, p. 3-14. [citat 11 octombrie 2017]. Disponibil: <https://eric.ed.gov/>
127. WILSON, K., YANG, L. *A social constructivist approach to teaching reading: Turning the rhetoric into reality*. *China English language education association journal*, 30 (1), 2007, p. 51-56. [citat 29 septembrie 2018]. Disponibil: <https://www.researchgate.net/publication/242593238>
128. YULE, G. *Pragmatics*. Oxford University Press, 1996. 138 p. ISBN 0-19-437207-3.

Bibliografie în limba franceză:

129. MANOLI, I. *Dictionnaire des termes stylistiques et poetiques*. Chişinău: Prut Intern., 1998. 288 p. ISBN: 9975-69-046-7.
130. LAKOFF, G., JOHNSON, M. *Les métaphores dans la vie quotidienne*, (V.O.: 1980), Les Editions de Minuit, Paris, 1985. 254 p. ISBN 9782707310590.
131. LERAT, P. *Les langues spécialisées*, Presses Universitaires de France: Paris, 1995, p. 147. 208 p. ISBN 10: 2130466028.

Bibliografie în limba italiană:

132. BOLOGNA, M. P. «Au-delà de l'arbitraire du signe»: Iconicità e metafora nell' 'architettura' della lingua, în *Supplemento a Plurilinguismo. Contatti di lingue e culture. Studi in memoria di Eugenio*

Coseriu. Editor V. Orioles, Udine, Università degli Studi di Udine, Centro Internazionale sul Plurilinguismo, 2003.

133. COȘERIU, E. *Orationis fundamenta. Rugăciunea ca text*. În: Transilvania, XXXIX, 2010, nr. 9, 1–12 (*Orationis fundamenta. La preghiera come testo*, în Giuseppe De Gennaro (ed.), *I Quattro Universi di Discorso. Atti del Congresso Internazionale „Orationis Millennium”*. Sotto l’Alto Patronato del Presidente della Repubblica, *L’Aquila*, 24–30 giugno 2000, Città del Vaticano, 2000, pp. 24-47.

Bibliografie în limba spaniolă:

134. COȘERIU, E. *Competencia lingüística. Elementos de la teoría del hablar*. Madrid: Editura Gredos, 1988/1992, p. 81-87. [citat 18 noiembrie 2018]. Disponibil: <https://www.academia.edu/>

Bibliografie în limba rusă:

135. Алексеева, Л., М. *Термин и метафора*. Пермь: Перм. гос. ун-т, 1998. 250 с.
136. Арутюнова, Н., Д. *Метафора и дискурс*. În: Теория метафоры. М.: Прогресс, 1990, с. 5-33.
137. Булатов, А., И. *Англо-русский и русско-английский нефтегазопромысловый словарь*. 2-е изд., испр. и доп. М.: ООО "Недра-Бизнесцентр", 2004. 835 с.
138. Гоббс, Т. *Левиафан или материя, форма и власть государства церковного и гражданского* [Электронный ресурс] [дата обращения: 25 august 2020]. URL: https://www.civisbook.ru/files/File/Gobbs_Leviafan.pdf
139. Гусев, С., С. *Наука и метафора*. Л.: Издательство Ленинградского университета, 1984. 152 с.
140. Жеребило, Т., В. *Словарь лингвистических терминов*. Изд. 5-е, испр. и доп. Назрань, ООО «Пилигрим», 2010. 486 с.
141. Лейчик, В., М. *Метафора в лексике компьютерного языка* [Электронный ресурс]. [дата обращения: 22 martie 2020]. URL: <http://cyberleninka.ru/article/n/metafora-v-leksike-kompyuternogo-yazyka>
142. Мишанкина, Н., А. *Метафора в терминологических системах: функции и модели*. În: Вестник Томского государственного университета. Филология. 2012, № 4 (20), с. 32-46.
143. Никитин, М., В. *О семантике метафоры*. În: Вопросы языкознания. 1979. № 1. с. 91-102.
144. Реформатский, А., А. *Введение в языковедение: учебник для вузов*. М.: Аспект Пресс, 2003. 536 с.

145. Смагулова, А., С. *Специфика терминологического поля в области нефти и газа (на материале английского и казахского языков)*. Автореф. дисс. ... к. филол. н. Алматы, 2010. 18 с.
146. Фомина, О., А. *Метафора как термин в лингвоэкологическом пространстве* [Электронный ресурс] // *Современные проблемы науки и образования*. 2012. № 6, с. 1-3. [дата обращения: 28 mai 2020]. URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=7700>

Referințe la contribuții specifice sau la părți de site web:

147. *Academia Română*. [citat 27.11.2019]. Disponibil: https://academiaromana.ro/sectii/sectia08_tehnica/doc2018/2018-0926-BanabicDiscursReceptie
148. *Cyberleninka*. [citat 20.01.2020]. Disponibil: <https://cyberleninka.ru/article/n/figurative-component-contribution-in-formation-of-english-terms-of-hydrocarbons-storage-and-transportation>
149. *Cyberleninka* [citat 20.01.2020]. Disponibil: URL:<http://cyberleninka.ru/article/n/metafora-kaknaibolee-produktivnyy-sposob-obrazovaniya-novyh-terminov-v-kardiologicheskoy-leksike-na-primere-angliyskogo-irusskog>
150. *Dexonline*. [citat 30.01.2020]. Disponibil: <https://dexonline.ro/>
151. *Dexonline*. [citat 30.01.2020]. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/stil>
152. *Cambridge Dictionary*. [citat 30.01.2020]. Disponibil: <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/>
153. *Drilling Formulas*. [citat 5.02.2020]. Disponibil: <http://www.drillingformulas.com/surface-christmas-tree-dry-tree-basic-knowlege/>
154. *Compressor Services*. [citat 5.02. 2020]. Disponibil: <https://compressorservices.net/blog/proactive-approach-preventive-maintenance/>
155. *English 4 Success*. [citat 5.02.2020]. Disponibil: URL: <http://english4success.ru/Upload/books/721.pdf>
156. *Investopedia*. [citat 5.02.2020]. Disponibil: <https://www.investopedia.com/>
157. *Longman Dictionary of Contemporary English Online*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: <https://www.ldoceonline.com/dictionary/well>
158. *Maintworld*. [citat 10.02.2020]. Disponibil: <https://www.maintworld.com/Asset-Management/7-Effective-Strategies-to-initiate-Proactive-Maintenance-Culture-for-Companies-that-use-Spreadsheets>

159. *Petrofac*. [citat 11 februarie 2020]. Disponibil: <https://www.petrofac.com/en-gb/our-services/training-and-competence/delivery/global-training/hse-and-regulatory-training/>
160. *Quizlet: Learning tools & flashcards, for free*. [citat 10.02.2020]. Disponibil: <https://quizlet.com/215156221/petroleum-engineering-intro-chap-1-flash-cards/>
161. *Researchgate*. [citat 4.02.2020]. Disponibil: https://www.researchgate.net/publication/300029683_Work_Flow_for_Reservoir_Study_and_Challenges
162. *SciELO - Scientific Electronic Library Online*. [citat 3.02.2020]. Disponibil: http://www.scielo.br/scielo.php?script=sci_nlinks&rei=000106&pid=S0102-44
163. *Schlumberger Oilfield Glossary*. [citat 10.02.2020]. Disponibil: <https://www.glossary.oilfield.slb.com>
164. *Schlumberger Oilfield Glossary*. [citat 2.02.2020]. Disponibil: <https://www.slb.com/who-we-are/hse/qhse-policy-statement>
165. *Society of Petroleum Engineers (SPE)*. [citat 9.02. 2020]. Disponibil: <https://www.spe.org/en/>
166. *Sun Tsu*. [citat 20.02.2020]. Disponibil: [URL:http://sun.tsu.ru/mminfo/000063105/345/image/345-038.pdf](http://sun.tsu.ru/mminfo/000063105/345/image/345-038.pdf). Technical terminology 27 Ellis, Stephen R., and Hitchcock, R. J. (1986)
167. *Technology Service Corporation – TSC*. [citat 4 februarie 2020]. Disponibil: <http://www.t-s-c.com/>
168. *Wikipedia*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: [https://en.wikipedia.org/wiki/Upstream_\(petroleum_industry\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Upstream_(petroleum_industry))
169. *Wikipedia*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: [https://en.wikipedia.org/wiki/Downstream_\(petroleum_industry\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Downstream_(petroleum_industry))
170. *Wikipedia*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: <https://en.wikipedia.org/wiki/Oil>
171. *Wikipedia*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: <https://ro.wikipedia.org/wiki/Petrol>
172. *Wikipedia*. [citat 7.02.2020]. Disponibil: https://en.wikipedia.org/wiki/Petroleum_reservoir

ANEXE

Anexa 1. Termeni din domeniul petrolier în limbile engleză și română la nivel emic și etic

Sensul termenului în limba engleză	Sensul termenului în limba română
We consider that it is not necessary to do another study in order to evaluate the resources and the <i>oil reserves</i> from our <i>oil field</i> .	Considerăm că nu este necesară efectuarea unui nou studiu pentru evaluarea resurselor și a <i>zăcămintelor de țiței</i> din zona noastră de <i>exploatare / producție</i> .
We need to inspect the <i>oil rigs</i> which will be used for the Annual Drilling Programme.	Trebuie să facem o inspecție a <i>instalațiilor de foraj</i> care vor fi folosite în Programul Anual de Foraj.
<i>Oil Waste Management Plan</i> is completed.	Planul de gestionare al <i>deșeurilor petroliere</i> este finalizat.
The number of <i>oil wells</i> in natural flow has decreased.	Numărul de <i>sonde de țiței</i> care produc în <i>erupție liberă</i> a scăzut.
<i>Oil deposits</i> are accumulated in sand and contain few resources and at the present they are depleted by couple of <i>wells</i> that stopped producing.	<i>Zăcămintele de petrol</i> sunt acumulate în nisip și conțin puține resurse, iar în prezent sunt epuizate de câteva <i>sonde</i> care au încetat să mai producă.
The proposal is to rebuild the <i>flow line</i> of well B from Park 500 and <i>put it back into production</i> .	Propunerea este de a se reface <i>linia de amestec</i> a sondei B din Parcul 500 și de a o <i>repune în producție</i> .
In order to discover and develop the <i>oil and gas resources</i> were drilled wells last years.	Pentru a descoperi și a dezvolta <i>zăcămintele de petrol și gaze</i> s-au forat sonde în ultimii ani.
The formations, where there were discovered <i>oil and gas</i> , belong to Helvetian and Meotian.	Formațiunile, în care s-a descoperit <i>petrol și gaze</i> , aparțin Helvețianului și Meoțianului.
<i>Oil accumulations</i> were discovered in Meotian and Helvatian, being presented as lens-shaped developed <i>reservoirs</i> , small size and with reduced <i>resources</i> .	<i>Acumulările de petrol</i> au fost descoperite în Meoțian și Helvațian, prezente fiind ca <i>zăcăminte dezvoltate în formă de lentilă</i> , de dimensiuni mici și cu <i>resurse</i> reduse.

<i>Oil reservoirs</i> from Meotian and Helvetian complexes are very low <i>productive</i> .	Zăcămintele de petrol din complexele Meoțian și Helvețian sunt foarte puțin <i>productive</i> .
Each Asset needs to develop the study on which is based the <i>exploitation activity</i> .	Fiecare Asset trebuie să elaboreze studiul în baza căruia se desfășoară <i>activitatea de exploatare / dezvoltare a unui zăcământ</i> .
The well was changed into an <i>oil and associated appraisal</i> one when stopped producing.	Sonda a fost transformată într-o <i>sondă de țiței și gaze asociate de cercetare</i> în momentul în care nu a mai produs.
There are a lot of <i>intervention wells</i> this month.	Există multe <i>sonde în intervenție</i> luna aceasta.
That is a <i>drilling well</i> and it will be completed at the end of the month.	Aceasta este o <i>sondă de foraj</i> și va fi finalizată la sfârșitul lunii.
In the South structure were found <i>oil and free gas accumulations</i> .	În structura de sud s-au găsit <i>acumulări de petrol și gaze libere</i> .
In order to avoid environmental pollution, due to <i>leakage of fluid, pipe leaking</i> etc, the <i>operational team</i> is in charge with this.	Pentru a evita poluarea mediului, din cauza <i>deversărilor de lichid, spărturilor pe conducte</i> etc, <i>echipa operațională</i> este responsabilă de acest lucru.
Based on tubing-casing pressure measurements, it was necessary the reconsideration of the <i>reservoir pressure</i> .	Pe baza măsurărilor de presiune tubing - coloană, a fost necesară reconsiderarea <i>presiunii zăcământului</i> .
Pressure of the <i>Christmas tree, tubing / casing</i> , is between 12 - 30 at.	Presiunea de la <i>capul de erupție, garnitura de tubing / coloana de exploatare</i> este între 12 - 30 at.
Volume factor at initial pressure and <i>bottom temperature</i> is high.	Factorul de volum la presiunea inițială și <i>temperatura de talpă</i> este ridicat.
For <i>casing perforation</i> , it was used a <i>gun / perforator</i> , and putting into production the wells was done by <i>swabbing</i> .	Pentru <i>perforarea coloanei</i> , s-a folosit un <i>perforator</i> , iar punerea în producție a sondelor s-a făcut prin <i>pistonare</i> .

The well operations must be done in compliance with the <i>HSSE</i> Standards and Requirements and with the <i>HSSE</i> Management System.	Operațiunile de sondă trebuie efectuate în conformitate cu Standardele și cerințele <i>HSSE</i> și cu Sistemul de management <i>HSSE</i> .
The new well was put in production at the beginning of this month.	Sonda cea nouă a fost pusă în producție la începutul acestei luni.
The contractor shall submit the Development Plan and a proposed <i>Annual Work Programme and Budget (AWP&B)</i> for approval.	Contractorul va trimite spre aprobare Planul de dezvoltare și <i>Planul anual de activitate și buget</i> propus (<i>AWP&B</i>).
Prepare the minutes of each meeting and provide both Parties with a copy in order to be signed.	Pregătiți <i>minuta / procesul-verbal</i> al fiecărei ședințe și furnizați ambelor părți o copie pentru a fi semnată.
The proposed <i>Feasibility Study / Development Plan</i> needs to be consistent with the Law and the International Oil Industry Standards.	<i>Studiul de fezabilitate / Planul de dezvoltare</i> propus trebuie să fie în concordanță cu legea și cu standardele internaționale ale industriei petroliere.
We need to establish <i>The Joint Management Committee</i> in order to provide support and to approve the future projects.	Trebuie să stabilim <i>Comitetul comun / mixt de conducere</i> pentru a oferi sprijin și pentru a aproba proiectele viitoare.
<i>Weekly Report</i> shall be sent to all departments in order to fill in their weekly activities.	<i>Raportul săptămânal</i> va fi trimis tuturor departamentelor pentru a-și include activitățile săptămânale.
The company will prepare an <i>AFE</i> for approval containing the best estimate of the total expenses.	Compania va pregăti un <i>AFE</i> pentru aprobare care să conțină cea mai bună estimare a cheltuielilor totale.
<i>The Subsurface team / department</i> needs to present the production profile for all wells in	<i>Echipele / Departamentul care se ocupă de zona subterană</i> trebuie să prezinte <i>profilul de producție</i>

current <i>drilling schedule</i> and also the subsurface location for the new wells.	al tuturor sondelor care se află în <i>programul actual de foraj</i> , cât și locația pentru noile sonde.
Production loss from the old wells due to the natural decline of the <i>reservoir</i> and due to the variation of the <i>watercut</i> can be justified.	Pierderea de producție din sondele vechi datorată declinului natural al <i>zăcămintului</i> , precum și variația <i>impurităților</i> poate fi justificată.
It has been initiated the <i>abandonment</i> programs for the <i>abandonment</i> of certain <i>oil and gas wells</i> and also their facilities located on the area.	S-au inițiat <i>programele de abandonări</i> pentru <i>abandonarea</i> anumitor <i>sonde de țitei și gaze</i> , precum și a facilităților acestora situate în zonă.
That well is scheduled for <i>bottom hole assembly (BHA) replacement</i> .	Acea sondă este programată pentru <i>înlocuire de ansamblu de fund</i> .
We need to plan the <i>intervention team</i> for replacing the <i>leaking tubing</i> .	Trebuie să planificăm <i>echipa de intervenție</i> pentru înlocuirea <i>garniturii de tubing spartă</i> .
The cause of the failure of this well is <i>broken rods or unscrewed rod</i> .	Cauza defecțiunii acestei sonde este <i>ruptura de tiji sau tija deșurubată</i> .
Today we intend to do a <i>MWA (Management Walk Around)</i> on the field.	Astăzi intenționăm să facem un audit (o inspecție) pe teren.
This team shall track the liquid hydrocarbons which means the <i>crude oil</i> produced at the <i>wellhead</i> in a liquid state.	Această echipă va urmări hidrocarburile lichide, ceea ce înseamnă <i>țiteiul brut</i> produs în <i>capul de sondă</i> în stare lichidă.
The wells in the area are producing natural gas (<i>wet gas, dry gas</i>).	Sondele din zonă produc gaze naturale (<i>gaz umez, gaz uscat</i>).
We need to <i>operate</i> this Asset efficiently as long as we have the contract.	Trebuie să <i>operăm</i> eficient acest Asset atât timp cât avem contractul.
<i>The Development Plan</i> must include an estimate of proved, probable and possible <i>reserves</i> in the relevant Field.	<i>Planul de dezvoltare</i> trebuie să includă o estimare a <i>rezervelor / zăcămintelor</i> explorate / dovedite, probabile și posibile din zona de producție relevantă.

<p>„Separation of <i>free gases</i> which accompany the liquid is achieved by <i>running in the hole the bottom separators</i> (gas - anchor).”</p>	<p>„Separarea <i>gazelor libere</i> care însoțesc lichidul se realizează prin <i>introducerea separatoarelor de fund</i> (gas-anchor)”.</p>
<p>„<i>Gravel Packing job</i> must be made with granules of appropriate diameter...”</p>	<p>„ <i>Operația de împachetare cu pietriș</i> trebuie să fie alcătuită din granule cu diametru corespunzător ...”.</p>
<p>„During <i>wells operation</i>, damages may occur, both to the <i>bottom hole and surface equipment</i>, for which there are required <i>intervention jobs</i> or, in specific cases, <i>work over jobs</i>.”</p>	<p>„În timpul <i>funcționării sondelor</i> se pot produc deteriorări, atât la <i>echipamentele de adâncime, cât și la cele de suprafață</i>, pentru a căror rezolvare sunt necesare <i>lucrări de intervenție</i> sau, în cazuri mai deosebite, <i>lucrări de reparație capitală</i>”.</p>

Anexa 2. Model de limbaj specializat (LS) în limba engleză - Procesul AAR (After Action Review - Analiză / Revizuire post-acțiune)

You are all aware, the new organization structure has been designed to focus on integrated planning of work and execution of the 'planned' activities. In order to improve our operations efficiency and enhance the success rate of our production enhancement activities, we need continuously assess our performance to identify and learn from successes and failures.

We will start implementing AAR "After Action Review" process for our weekly activities. The After Action Review (AAR) is a simple but powerful tool to help us do this. Conducting an AAR at the end of a week can help us learn from our efforts. Furthermore, sharing the results between the individuals/groups from AAR can help others to learn your successful strategies and avoid pitfalls you have worked to overcome.

The AAR will be conducted on a weekly basis every Friday effective from next week and these the projects & activities to be included in the AAR weekly meeting:

- *Safety incidents*
- *STPF - Short Term Production Forecast*
- *Weekly production variance / production loss management*
- *Work over and reactivation*
- *Well Intervention*
- *New wells & side-track*

An action register will be developed to track the implementations of the required changes to improve the performance. Over the next few weeks we will use this meeting to compare how we have worked with wells against Well Operating Guidelines (which will be generated) and use these to ensure compulsory well by well activities/requirements are specified in a controlled document which is approved from Subsurface/Production.

About the After Action Review

The AAR is a structured approach for reflecting on the work of a group and identifying strengths, weaknesses, and areas for improvement.

An AAR is centered on four questions:

- *What was expected to happen?*

- *What actually occurred?*
- *What went well and why?*
- *What can be improved and how?*

An AAR features:

- *An open and honest professional discussion*
- *Participation by everyone on the team*
- *A focus on results of an event or activity or project*
- *Identification of ways to sustain what was done well*
- *Development of recommendations on ways to overcome obstacles*

Anexa 3. Glosar de abrevieri. Coduri și abrevieri ale câmpului funcțional-semantic *Business Characteristics* (Trăsături specifice domeniului de afaceri)

Code	EN Description	RO Description
<i>AFE</i>	<i>Approval for Expenditure</i>	Aprobare pentru cheltuieli
<i>AOB</i>	<i>Any Other Businesses</i>	Chestiuni diverse
<i>AIRB</i>	<i>Asset Integrity Review Board</i>	Comisia de revizuire a integrității activului (Zonei de operare)
<i>ASAP</i>	<i>As Soon As Possible</i>	Cât mai repede posibil
<i>AWP&B</i>	<i>Annual Work Plan & Budget</i>	Planul de activitate anual și bugetul anual
<i>BP</i>	<i>Business Plan</i>	Planul de afaceri
<i>BOE</i>	<i>Barrel of Oil Equivalent</i>	Baril echivalent petrol
<i>CAPEX</i>	<i>Capital Expenditure</i>	Cheltuielile de capital
<i>CBL</i>	<i>Cement Bond Log</i>	Carotaj acustic de ciment
<i>COB</i>	<i>Close of Business Day</i>	Încheierea zilei de lucru
<i>CSE</i>	<i>Confined Space Entry</i>	Spații închise
<i>CSP</i>	<i>Squeeze Cementing</i>	Cimentare sub presiune
<i>CT</i>	<i>Christmas Tree</i>	Cap de pompare / erupție
<i>DOA</i>	<i>Delegate of Authority</i>	Delegarea autorității
<i>DDR</i>	<i>Daily Drilling Report</i>	Raport zilnic de foraj
<i>EPAC</i>	<i>Exploration & Production Audit Committee</i>	Comisia de audit de producție și explorare
<i>EPBM</i>	<i>Exploration & Production Business Model</i>	Model de afaceri privind producția și explorarea
<i>EPCC</i>	<i>Engineering, Procurement, Construction & Commissioning</i>	Activități de inginerie, achiziții, construcție & punere în funcțiune
<i>EODR</i>	<i>End of Drilling Report</i>	Raport de foraj (la finalizare operațiune)
<i>EOB</i>	<i>End of business day</i>	Finalul programului de lucru
<i>EOMR</i>	<i>End of Monthly Report</i>	Raport lunar

<i>ER</i>	<i>Emergency Response</i>	Răspuns de urgență
<i>FDP</i>	<i>Field Development Production</i>	Domeniul dezvoltării producției
<i>GM</i>	<i>General Manager</i>	Manager General
<i>HSES</i>	<i>Health, Safety, Environment & Security</i>	Sănătate, Siguranță, Mediu & Securitate
<i>HSEC-MS</i>	<i>Health, Safety & Environment Management System</i>	Sistem de management de sănătate, siguranță & mediu
<i>IAP</i>	<i>Integrated Audit Plan</i>	Plan integrat de audit
<i>IAP</i>	<i>Integrated Asset Planning</i>	Planificare integrată a activelor
<i>IPP</i>	<i>Integrated Planning Process</i>	Procesul de planificare integrată
<i>IRIS</i>	<i>Incident Reporting Information System</i>	Sistemul informatic de raportare a incidentelor
<i>JMC</i>	<i>Joint Management Committee</i>	Comitet comun / mixt de conducere
<i>KPI</i>	<i>Key Performance Indicator</i>	Indicator cheie de performanță
<i>LTPF</i>	<i>Long Term Production Forecast</i>	Estimare / Previziune producție pe termen lung
<i>MIR</i>	<i>Management Information Report</i>	Raport de informare management
<i>MIS</i>	<i>Management Information System</i>	Sistem de gestionare a informațiilor
<i>MOC</i>	<i>Management of Change</i>	Managementul propunerii schimbării tehnice
<i>MoM</i>	<i>Minutes of the Meeting</i>	Minuta ședinței/ Procesul - verbal al ședinței
<i>MTBI</i>	<i>Meantime Between Interventions</i>	Țiimpul dintre intervenții
<i>MTBF</i>	<i>Meantime Between Failure</i>	Perioada dintre avarii
<i>NFA</i>	<i>No further activities</i>	Nu există alte activități
<i>NTCE</i>	<i>Non-Tariff Chargeable Expenses</i>	Cheltuieli netarifare impozabile
<i>ORA</i>	<i>Operational Risk Assessment</i>	Evaluarea riscului operațional
<i>PA</i>	<i>Production Allocation</i>	Alocarea producției
<i>PAEP</i>	<i>Annual Program of Petroleum Exploitation</i>	Program anual de exploatare petrolieră

<i>PEAR</i>	<i>People, Environment, Assets, Reputation</i>	Oameni, Mediu, Active, Imagine
<i>PEF</i>	<i>Personal Evaluation Form</i>	Fișă de evaluare personală
<i>PO</i>	<i>Purchase Order</i>	Comandă de aprovizionare
<i>POOH</i>	<i>Pool Out of the Hole</i>	Extragere (echipament din sondă)
<i>POP</i>	<i>Put on Production</i>	Punere în producție
<i>PR</i>	<i>Peer Review</i>	Analiză / Revizuire colegială
<i>PR</i>	<i>Purchase Request</i>	Referat de necesitate
<i>PSSR</i>	<i>Pre-Start Safety Review</i>	Revizuirea siguranței (înainte de începerea unei activități, operațiuni, sau înainte de pornirea unui echipament etc.)
<i>QA</i>	<i>Quality Assurance</i>	Asigurarea calității
<i>QC</i>	<i>Quality Control</i>	Controlul calității
<i>SES</i>	<i>Service Entry Sheet</i>	Fișă de recepție
<i>SoW</i>	<i>Scope of Work</i>	Caiet de sarcini
<i>SOT</i>	<i>Horizontal Three-phase Separator</i>	Separator trifazat orizontal
<i>STPF</i>	<i>Short Term Production Forecast</i>	Estimare / Previziune producție pe termen scurt
<i>RACI</i>	<i>Responsible, Accountable, Consulted, Informed</i>	Responsabil, răspunzător, sfătuit, informat
<i>RIH</i>	<i>Run in the Hole</i>	Introducere (echipament în sondă)
<i>TAR</i>	<i>Technical Assurance Reviews</i>	Evaluări / Analize tehnice de asigurare
<i>TB</i>	<i>Tender Board</i>	Comisia de licitație
<i>TD</i>	<i>Today Delivery</i>	Livrarea de azi
<i>Ts</i>	<i>Total Stock / field</i>	Total stoc / zona de producție
<i>WR</i>	<i>Weekly Report</i>	Raport săptămânal
<i>YTs</i>	<i>Yesterday Total Stock /field</i>	Stoc total de ieri / zona de producție

Anexa 4. Coduri și abrevieri ale câmpului funcțional- semantic *Well Operations* (Operațiuni de sondă)

Code	EN Description	RO Description
APL	<i>Anular Pressure Loss</i>	Pierderi de presiune în spațiul inelar
B F P D	<i>Barrels Fluid Per Day</i>	Barili de fluid pe zi
B F P H	<i>Barrels Fluid Per Hour</i>	Barili de fluid pe oră
BH	<i>Bottom of the Hole</i>	Talpa sondei
B H A	<i>Bottom Hole Assembly</i>	Ansamblu de fund
B H C	<i>Bottom Hole Choke</i>	Duză de fund
B H C I P	<i>Bottom Hole Closed In Pressure</i>	Presiune statică de fund
B H F P	<i>Bottom Hole Flowing Pressure</i>	Presiune de talpă cu sonda curgând (presiunea dinamică de fund)
B H P	<i>Bottom Hole Pressure</i>	Presiune de talpă
B H P S I	<i>Bottom Hole Pressure Shut In</i>	Presiune de talpă cu sonda închisă (presiunea statică de talpă)
B H T	<i>Bottom Hole Temperature</i>	Temperatura de talpă
B O P	<i>Blow-out Preventer</i>	Prevenitor de erupție
B O P D	<i>Barrels Oil Per Day</i>	Barili de țiței pe zi
C P S I	<i>Casing Pressure Shut In</i>	Presiune la coloană cu sonda închisă
Csg P	<i>Casing Pressure</i>	Presiune la coloană
D C	<i>Drill Colars</i>	Prăjini grele
D D R	<i>Daly Drilling Report</i>	Raportul zilnic de foraj
DRILL	<i>Drilling</i>	Săpare / Foraj
D S T	<i>Drill Stem Tester</i>	Probă de producție prin prăjini
I D	<i>Inside Diameter</i>	Diametrul interior
L C M	<i>Lost of Circulation Mud</i>	Pierdere de circulație
L W D	<i>Logging While Drilling</i>	Masurători electrometrice (înclinare, azimut, rezistivitate etc.)
M I M	<i>Moving In Materials</i>	Se aduc (transportă) materiale
M I R	<i>Moving In Rig</i>	Se aduce (transportă) instalația

M W D	<i>Measurement While Drilling</i>	Măsurători (înclinare și azimut) în timpul forajului
O D	<i>Outside diameter</i>	Diametrul exterior
O S	<i>Orientation Sub</i>	Reducție de orientare
R O P	<i>Rate Of Penetration</i>	Viteza de săpare
R P M	<i>Rotation Per Minute</i>	rotații pe minut
R U M	<i>Rigging Up Machines</i>	Se montează motoarele (echipamentele)
S / W	<i>Salt water</i>	Apă sărată
S J	<i>Safety Joint</i>	Racord de siguranță
T D	<i>Total Depth</i>	Adâncimea totală (lungimea traiectului)
U R	<i>Underreaming ...</i>	Corectare sub ...
W A R P	<i>Weighting agent...</i>	Agent de îngreunare...
W I	<i>Washing In</i>	Spălare interioară
W O	<i>Waiting On</i>	În așteptare
W O B	<i>Weight On Bit</i>	Apăsare pe sapă
W O C	<i>Waiting On Cement</i>	Se așteaptă prizarea cimentului
W O T	<i>Waiting On Tools</i>	Se așteaptă scule
W T	<i>Weight</i>	Densitatea fluidului de foraj

Anexa 5. Glosar de abrevieri interdisciplinar

AAR - After Action Review
ABL - Alternate Borehole Liner
ABR - Additional Budget Request
ACT - Accident Control Technique
ACV - Approved Contract Value
AELB - Atomic Energy Licensing Act
AEOS - All Employees Opinion Survey
AfE - Approval for Expenditure
AHBDF - Along Hole Below Derrick Floor
AHBRT - Along Hole Below Rotary Table datum line from which measurements are taken
AHBTHF - Along Hole Below Tubing Head Flange
ALARP - As Low As Reasonably Practicable
AOB - Any Other Business
APL - Annular Pressure Loss
ARP - Asset Reference Plan
ARPR - Annual Review of Petroleum Resources
ASAP - As Soon As Possible
ASCL - Acoustic Super Combo Log
ASR - Appraisal & Strategy Review
Assy - Assembly
B/O - Break Out
BAA - Business Alignment Area
BALS - Baker Atlas Logging Services
BBL- Barrel
BGG - Background Gas
BHA - Bottom Hole Assembly
BHP- Bottom Hole Pressure
BLC - Big Lever Club
BOE - Barrel of Oil Equivalent

BOP - Blow Out Preventer
BP - Business Plan
Bpf - Blow per foot
BPH - Bbl per hour
BPM - Bbl per minute
BPV - Back Pressure Valve
BTI - Big Ticket Item
BU - Business Unit
C/w - Comes with
CA - Capital Allocation
CA - Corporate Affairs
CAPEX - Capital Expenditure
CAPS - Corrective Action Preventive System
CAT - Corrective Action Team
CBL - Cement bond log
CBP - Country Business Plan
CE - Capital Employed
CIIP - Condensate Initially In Place
CLFL - Choke Line Friction Losses
COB - Close of Business
CORAL - Cost Reduction Alliance Malaysia
CRP - Commercial Review Panel
CSA - Customer Service Agreement
CSF - Critical Success Factor
Csg. - Casing
CSR - Company Site Representative
CTC Central Tender Committee
CTT - Cup type tester
DC - Drill collars
DDM - Data & Document Management
DFE - Drill floor elevation

DDOR - Daily Drilling Operations Report
DIMS - Drilling Information Management System
DOE - Department of Environment
DOSH - Department of Occupational Safety & Health
DP - Drill pipe
ECC - Emergency Control Co-ordinator
ECD - Equivalent Circulating Density
EDMS - Electronic Document Management System
EDR - Expectation Developed Reserves
EI - Employee Information
EIA Environmental Impact Assessment
EMG - Equivalent Mud Gradient
EMW - Equivalent Mud Weight
EOS - Earliest On Site
EOS - Economies Of Scale
EPAC - Exploration & Production Audit Committee
EPBC - Exploration & Production Business Council
EPBM - Exploration & Production Business Model
EPCC - Engineering, Procurement, Construction & Commissioning
EPIS - Exploration & Production Issues & Strategy
EPU - Economic Planning Unit
ER - Emergency Response
ERD - Extended Reach Drilling
ESA - Environmental Site Assessment
ESP - Electrical Submersible Pump
ETA - Estimated Time of Arrival
ETD - Estimated Time of Departure
ETR - Effective Tax Rate
EWMS - Engineering Work Management System
F/C - Float Collar at the end of a casing used to land plug
F/S - Float Shoe

FAC - First Aid Case

FC - Flowcheck to ensure that there is nothing flowing prior to POOH

FCP - Final Circulating Pressure

FDP - Field Development Plan

FGIIP - Free Gas Initially in Place

FIG - Formation intake gradient

FIS - Financial Information System

FMC - Fine Medium Coarse

FMS - Flush Mounted Slip

FMT - Formation Micro Tester can only take one sample at a time, whereas RCI can pump many times

FPSO - Floating Production Storage & Offloading

G&G - Geological & Geophysical

GDC - Gas District Cooling

Gfb - Formation breakdown Press. Gradient

GHV - Gross Heating Value

GIST - Global Information Sharing & Teamworking

GM - General Manager

Gm - Pressure gradient of mud

GMS - Gyro Multi Shot. Gyros are used to determine the current location inside the well

GNs - Global Networks

GO - Global Optimisation

GOC - Gas Oil Contact

GOR - Gas Oil Ratio

GP - Gravel Pack

GPA - General Platform Alarm

GPM - Galons per minute

GR/CCL - Gamma Ray/Casing Collar Logging

GSA - Gas Sales Agreement

GSP - Generalized Screen Propagator

GSS - Giro Single Shot

GWP - Global Warming Potentials
HACCP - Hazard Analysis and Critical Control Point
HAZOP - Hazard and Operability Study
HC - Hydrocarbons
HEMP - Hazards & Effects Management Process
HEP - Horizontal Entry Point
HIA - Health Impact Assessment
HP - High Pressure
HPHT - High Pressure High Temperature
HR - Human Resource
HRA - Health Risk Assessment
HRM - Human Resource Manager
HRS - Human Resources Strategy
HSES - Health, Safety, Environment & Security
HSEC - Health, Safety & Environment Committee
HSE-MS - Health, Safety & Environment Management System
HUD - Hold up depth Deepest depth you can go, as limited by the equipment available
HUET - Helicopter Under Water Escape Technique
HVAC - Heat Ventilation & Air-Conditioning
HWDP - Heavy Weight Drill Pipe heavier than normal drill pipe
IAP - Integrated Audit Plan
IBA - Integrated Business Applications
IBV - Intrinsic Business Value
ICP - Initial Circulating Pressure
ILT - Invisible Lost Time
IPP - Integrated Planning Process
IRIS - Incident Reporting Information System
ISG - Infrastructure Steering Group
IWCF - International Well Control Forum
JHA - Job Hazard Analysis
JMC - Joint Management Committee

JOA - Joint Operating Agreement
JSA - Job Safety Analysis
jts - joints
JV - Joint Venture
Kips - Kilo pounds
KMW - Kill Mud Weight
KOIV - Knock Out Isolation valve made of ceramic and therefore, you can knock it out to activate. Opposite of a BPV
KOP - Kick off point
KPI - Key Performance Indicator
L/D - Lay down
L/O - Lay out
LCM - Lost circulation material
LE - Latest Estimates
LIB - Impression tool (Lead Impression Block)
LND - Learning & Development
LNG - Liquefied Natural Gas
Lo/Hi-vis - Low and High Viscous mud used in conjunction with sea water in order to lift cuttings up to surface
LOA - Letter of Authorisation
LOI - Letter of Intent
LOS - Latest on Site
LOT - Leak off test. To determine formation strength
LTI - Lost Time Injury
LTIF - Lost Time Injury Frequency
LWC - Lost Workday Case
LWD - Logging while drilling
M/U - Make up
MAASP - Maximum Allowable Annular Surface Pressure
MCM - Management Committee Meeting
MD - Measured Depth

MDC - Management Development Committee
MEDEVAC - Medical Emergency Evacuation
MEE - Minimum Environmental Expectations
MFV - Management Facilities Visit
MIR - Management Information Report
MIS - Management Information System
MME - Management of Major Emergency's
MMscf - Million Standard Cubic Feet
MMstb - Million Stock Tank Barrels
MOA - Manual of Authorities
MOD - Money of the Day
MOM - Minutes of Meeting
MPP - Multiphase Pump
MRA - Mini Risk Assessment
MRC - Modified Reference Case
MTAB - Measurement, Testing, Allocation & Balancing
MTB - Major Tender Board
MTB - Managing the Business
MTC - Medical Treatment Case
MW - Mud Weight
MWD - Measuring while drilling gives you GR and resistivity readings
N/U - Nipple Up Assemble
NBR - Near Bit Reamer
NGL - Natural Gas Liquid
NGV - Natural Gas Vehicle
NIAT - Net Income After Tax
NMDC - Non-magnetic drill collar
NOP - Notice of Operations
NPV - Net Present Value
NSDPP - New Static Drill Pipe Pressure
NTE - New Technology Environment

O/pull - Overpull
OBM - Oil-based Drilling Fluid (mud)
OCM - Operations Committee Meeting
OH - Occupational Health
OIM - Offshore/Onshore Installation Manager
OIW- Oil-in-Water
OMW - Original Mud Weight
OPCO - Operating Company
OPEX - Operating Expenditure
OR - Organisational Review
OREDA - Offshore Reliability Data
OSHA - Occupational Safety and Health Act
OT - Overtime
OU - Operating Unit
OUBP - Operating Unit Business Plan
P&L - Profit and Loss (account)
P/T - Pressure Test
P/U - Pick up
P_{ann} - Annulus pressure
PA - Public Affairs
PAYE - Pay- As-You-Earn
PCL- Pipe conveyed logging
PCL - Pipe conveyed logging
PDC - Polycrystalline Diamond Compact
PDL - Pre drilled liner Liner with holes along its length;
PDM - Positive Displacement Motor
PDP - Personal Development Plan
PEP - Project Execution Plan
Pf - Formation (fluid) Pressure
PGB - Permanent Guide Base
Ph - Hydrostatic Pressure of Mud

PI - Performance Indicator
PIR - Post Implementation Review
PJSM - Pre Job Safety Meeting
PMCD - Pressurized mud cap drilling
PMG - Project Management Guidelines
PMI - Portfolio Management Integration
PMT - Portfolio Management Team
POA - Plan of Action
POB - Personnel on Board
POIF - Potential Occupational Incident Frequency
POOH - Pull out of Hole
PPE - Personal Protective Equipment
ppf - Pounds per foot
PPPM - Personnel Policies & Procedures Manual
PPSC - Petroleum Production Sharing Contractors
PRR - Proved Reserves Replacement (ratio)
PSC - Production Sharing Contract
PSDM - Pre-stack Depth Migration
PSIF - Potential Serious Incident Frequency
PSV - Project Screening Value
PTT - Plug type tester
PTW - Permit To Work
QA - Quality Assurance
QC - Quality Control
QM - Quality Management
QRA - Quantitative Risk Assessment
QS - Quantity Surveyor
R/D - Rig Down
R/U - Rig up
RAM - Risk Assessment Matrix
RBE - Risk Based Estimation

RBI - Risk Based Inspection
RCI - Reservoir Characterisation Instrument
RE - Reservoir Engineering
RF - Recovery Factor
RIH - Run in Hole
RIM - Records & Information Management
RLL- Recorded Lithology Log
ROACE - Return on Average Capital Employed
ROP - Rate of penetration
RRR - Reserves Replacement Ratio
RSBOP - Rotating Spherical blow out preventor
RSM - Result Setting Measurement
RT- Real Term
RWC - Restricted Workday Case
SAP - System Applications & Products
SAS - Safety Alert System
SBOP - Surface Blow Out Preventor
SBOP - Shore Based Operations
SBT - Segmented Bond Test Similar to CBL but it is usually not as effective
SCE - Solid Control Equipment
SCRIP - Slow Circulating Rate Pressure
SCSSV - Surface Controlled Subsurface Safety valve
SD - Sustainable Development
SDI - Surface Data Integration
SES - Side Entry Sub Used to allow the wireline to enter the casing
SET - Solid Expandable Tubular
SFR - Scope For Recovery
SGIIP - Soluble Gas Initially In Place
SICP - Shut In Casing Pressure
SIDPP - Shut In Drill Pipe Pressure
SIMOPS - Simultaneous Operations

SIV - Site Inspection Visit
SM - Staff Manager
SMART - Specific, Measurable, Achievable, Realistic, Timebound
SMS - Safety Management System
SOV - Side outlet valves
SPA - Sales and Purchase Agreement
SPM - Strokes per minute
SPP - Stand pipe pressure
SRA - Structural Reliability Assessment
SRC - Slow Circulating Rate.
SS - Sub Sea
SSDI - Sub-Surface Data Integration
SSIV - Sub-Sea Isolation valve
SSP - Site Specific Procedure
STC - Short Term Contract
STD - Section Total Depth
Std - Stand
STOIIP - Stock Tank Oil Initially In Place
T&Ts - Tasks and Targets
TC - Technology Council
TCC - Techno-Commercial Committee
TCM - Technical Committee Meeting
TCoO - Total Cost of Ownership
TCP - Tubing Conveyed Perforations
TD - Total Depth
TDS - Top drive system
TECOP - Technical Economical Commercial Organisational Political
THS - Tubing head spool
TL - Team Leader
TL - Technical Limit
TLV - Threshold Limit Value

TOC - Top of Cement
TOC - Total Organic Content
TOF - Top of Fish
TOL - Top of liner
TOSA - Technical Operating Services Agreement
TPR - Top pipe ram
TQ - Torque
TRCF - Total Recordable Cases Frequency
TROIF - Total Recordable Occupational Illness Frequency
TVDBDF - True vertical depth below derrick floor
TVDBRT - True vertical depth below rotary table
TVDSS - True vertical depth subsea
UBD - Under-balanced drilling
UBHO - Universal Bottom Hole Assembly
UDC - Unit Development Cost
UFC - Unit Finding Cost
UOC - Unit Operating Cost
UPC - Unit Production Cost
UR - Ultimate Recovery (Reserves)
USECHH - Use and Standard of Exposure of Chemicals Hazardous to Health
UTC - Unit Technical Cost
VOI - Value of Information
W/L - Wireline
WOB - Weight on bit
WOCS - Work Over Completion System
WOW - Wait on Weather
WP - Working Pressure
X/O - Cross over Used to join two different casings etc
YTD - Year to Date

Declarația privind asumarea răspunderii

Subsemnata, Florentina Pătran, declar pe răspundere personală că materialele prezentate în teza de doctor sunt rezultatul propriilor cercetări și realizări științifice. Conștientizez că, în caz contrar, urmează să suport consecințele în conformitate cu legislația în vigoare.

Pătran Florentina

Semnătura

21 martie 2021

CURRICULUM VITAE

Informații personale

Nume/ prenume	Pătrân Florentina
Adresă	Str. Slt. Corneliu Bordei, bl. 1, ap. 5, sc. 1, et. 1, Târgu-Jiu, Gorj, România
Telefon	0734 553729
E-mail	florentinapatran@gmail.com
Naționalitate	Română
Data nașterii	6 noiembrie 1980

Experiență profesională

Perioada

2011 - prezent

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Colegiul Auto „Traian Vuia”, Târgu-Jiu, Gorj
Tipul activității sau sectorul de activitate	Educativ
Ocupația sau poziția deținută	Profesor de limba engleză
Principalele activități și responsabilități	Activitate didactică

Perioada

2012 - 2018

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Petrofac Solutions & Facilities S.R.L., Gorj
Tipul activității sau sectorul de activitate	Operațiuni în domeniul industriei petroliere
Ocupația sau poziția deținută	Translator, traducător și interpret
Principalele activități și responsabilități	Traducere documentație, translator pe parcursul sesiunilor

Perioada

2009-2011

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Grup Școlar Birsești, Tg-Jiu
Tipul activității sau sectorul de	Educativ

activitate	
Ocupția sau poziția deținută	Profesor de limba engleză
Principalele activități și responsabilități	Activitate didactică
Perioada	2008-2012
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Centrul de limbi străine <i>Media English</i> , București
Tipul activității sau sectorul de activitate	Educativ
Ocupția sau poziția deținută	Profesor formator de limba engleză
Principalele activități și responsabilități	Pregătirea cursanților pentru obținerea certificatului de limba engleză
Perioada	2006-2009
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Școala Generală Bălești, Jud. Gorj
Tipul activității sau sectorul de activitate	Educativ
Ocupația sau poziția deținută	Profesor de limba engleză
Principalele activități și responsabil	Activitate didactică
Perioada	2005-2006
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Școala Generală Peșteana-Jiu, Jud. Gorj
Tipul activității sau sectorul de activitate	Educativ
Ocupația sau poziția deținută	Profesor de limba engleză
Principalele activități și responsabilități	Activitate didactică
Perioada	2004-2005
Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare	Liceul cu Program Sportiv, Târgu-Jiu
Tipul activității sau sectorul de activitate	Educativ
Ocupația sau poziția deținută	Profesor de limba engleză
Principalele activități și responsabilități	Activitate didactică

Educație și formare

Perioada

2019

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare

Universitatea din Petroșani, Facultatea de Științe

Domenii principale studiate / competențe dobândite

Program de studii universitare de licență Economia Comerțului, Turismului și Serviciilor

Calificarea / diploma obținută

Diplomă licență în domeniul Administrarea afacerilor

Perioada

2008-2010

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare

Universitatea Spiru Haret, Facultatea de Jurnalism, Comunicare și Relații Publice, București, România

Domenii principale studiate / competențe dobândite

Mass Media și Comunicarea

Calificarea / diploma obținută

Diplomă de master în mass media și comunicare

Perioada

2000-2004

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare

Facultatea de Litere, Istorie și Filosofie, Universitatea de Vest, Timișoara, România

Tipul activității sau sectorul de activitate

Limba și literatura engleză, Limba și literatura română, Cultură și civilizație engleză și americană, Cultură și civilizație română, Lingvistică generală, Psihologie, Pedagogie, Metodică

Ocupția sau poziția deținută

Diplomă de licență în filologie

Perioada

1995-1999

Numele și tipul instituției de învățământ / furnizorului de formare

Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”, profilul Limbi străine, Târgu-Jiu, România

Domenii principale studiate / competențe dobândite

Limba și literatura română, Limba și literatura engleză, Limba și literatura franceză, Limba germană, Limba latină

Calificarea / diploma obținută

Bacalaureat

Specializări

Data

Iunie 2009

Participare Program Sectorial Comenius - Mobilități individuale de formare continuă: *Creative Methodology and Language Skills*. Overseas Teachers of English, Oxford House College, Londra, Anglia.

Data 2009
Diplomă de formator acreditat CNFPA, S.C. Paidea S.R.L, Târgu-Jiu

Data Aprilie 2010
Participare Seminar: *Preparing students for FCE / YLE*, British Council

Data Aprilie 2012
Participare program formare continuă: *Dimensiuni europene moderne în predarea limbii engleze*, Târgu Jiu

Data Mai 2016
Participare Seminar: *Preparing students for IELTS*, British Council

Data Iunie 2016
Participare program formare continuă: *Tehnici manageriale în educație*, Târgu Jiu

Data Septembrie 2016
Participare curs: *Competențe informatice*, Târgu Jiu

Data Noiembrie 2016
Participare Webinars: *Making your lessons visual for the screenage student, Global Citizenship: Fostering 21st century skills in young learners*. National Geographic Learning & Fisher International

Data Decembrie 2016
Participare curs: *Manager proiect*, Târgu Jiu

Data Martie 2017
Participare Workshop: *Cambridge English: Young Learners*, European Examinations Centre, Târgu Jiu

Data Martie 2017
Participare Seminar: *Preparing Students for FCE-CAE*, British Council and Cambridge Assessment English

Data Aprilie 2017
Participare Simpozion Internațional: *Intergenerational Education*, third edition, Vaslui

Data Martie 2018
Participare Seminar: *Preparing Students for A1 – C1*, British Council and Cambridge Assessment English

Data Martie 2018
Participare Simpozion Internațional: *Digitalization: Management tools and new curriculum in education*, Sofia, Bulgaria

Data Martie 2018 - Aprilie 2018
Absolvire program de formare continuă: *Management strategic și leadership educațional*”, Universitatea Constantin Brâncuși, Târgu -Jiu

Data Mai 2018
Participare Simpozion Interjudețean: *Limbile moderne în context european*, Târgu – Jiu

Data August 2018
Participare Conferință Națională: *Cultură, spiritualitate și identitate națională în contextul globalizării*, Iași

Data Octombrie 2018 - Ianuarie 2019
Absolvire programe de formare continuă: *Eficientizarea managementului instituțiilor de învățământ preuniversitar, Inovare și schimbare în instituțiilor de învățământ preuniversitar*, Asociația Egomundi

Data Martie 2019
Absolvire program de formare continuă: *Dezvoltarea competențelor antreprenoriale în învățământul preuniversitar*, Casa Corpului Didactic Gorj

Data Octombrie 2019
Participare Webinars at the British Council IATEFL World Teacher’s Day Web Conference 2019: *Challenges to teacher professional development in low resources contexts, Digital projects to spark language use, creativity and engagement, Life skills: Lessons taught, lessons learnt*

Data	Iunie 2020 Participare Webinars: <i>Speaking at C1 and C2, Beyond motivation: engaging students, Assessing Writing online, Writing at C1 and C2, Assessment for online learning</i>
Data	Septembrie 2020 Participare <i>Cambridge Live Experience: Keeping energy levels up when teaching remotely, Will we be in class? Planning for any situation,</i> , Cambridge University Press

Activitatea științifică și de cercetare

Publicații științifice

Articole, studii, publicate în reviste și culegeri științifice internaționale, naționale, județene

- *English Tests*. Auxiliar Didactic. Craiova: Editura Inkpress, 2018. 51 p. ISBN 978-606-766-550-5.
- *English for Beginners*. Auxiliar Didactic. Craiova: Editura Contrafort, 2018. 52 p. ISBN 978-606-45-0069-4.
- *Knowing English Grammar*. Auxiliar Didactic. Craiova: Editura Inkpress, 2018. 37 p. ISBN 978-606-766-551-2.
- *English for Intermediate*. Auxiliar Didactic. Craiova: Editura Contrafort, 2018. 37 p. ISBN 978-606-45-0072-4.
- *Practice Old And New Ways Of Teaching English*. Lucrare de specialitate. Craiova: Editura Inkpress, 2018. 72 p. ISBN 978-606-766-548-2.
- *Verbs And Tenses In English*. Lucrare științifică. Craiova: Editura Contrafort, 2018. 101 p. ISBN 978-606-45-0071-7.
- *Check Up Your English*. Lucrare de specialitate, ediția a II a. Craiova: Editura Inkpress, 2018, 84 p. ISBN 978-606-766-549-9.
- *Expressing Futurity English In Tenses*. Lucrare științifică. Craiova: Editura Contrafort, 2018, 42 p. ISBN 978-606-45-0070-0/
- Particularitățile studierii limbajului specializat în domeniul tehnice. În: *Intertext*, nr. 1/2 (49/50), anul 13, Chișinău, ULIM, 2019, pp. 263-268. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
- Limbajele specializate versus stratificarea diastratică. În: *Intertext*, nr. 3/4 (51/52), anul 13, Chișinău, ULIM, 2019, pp. 93-98. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
- Particularitățile terminologiei specifice versus terminologia generală. Simpozionul Internațional Comunicare Interculturală în Situații Educaționale, ed. a VII-a. În: *Intercultural Education in European School*, nr. 8/2019. Craiova: Ed. Else, pp. 197 - 199. ISSN: 2285-1917.
- Conceptualizarea metaforică și limbajul specializat din domeniul tehnic. În: *Inovație în Educație*, nr. 5, Bufta, martie 2020, pp. 450 - 451. ISSN 2668-7097.
- Semantica terminologiei generale versus terminologia specifică (câmpul funcțional-semantic petrol). În: *Intertext*, nr. 3/4 (55/56), anul 14, Chișinău, ULIM, 2020, pp. 63-68. ISSN 1857-3711 / e- ISSN 2345-1750.
- Challenging Speaking Abilities by Communicative Teaching Method. Simpozionului Internațional *Educația Intergenerațională*, ed. a III-a. În: *Clepsidre*, nr. 4, Vaslui, aprilie 2017, pp. 21-24. ISSN 2360-4948.
- Teaching and Learning Technical English. ESP and The Role of an ESP Teacher. Simpozionul Interjudețean *Limbile moderne în context european*, Târgu-Jiu, mai 2018. ISSN 2457-3825, <http://simpozion-Im.ecat.ro/?=392>.
- Using Communicative Methods In The Teaching Of Interrogative Pronouns. Studiu de specialitate. În: *Studii de pedagogie diferențiată*, anul 14/ 2017, nr. 23. Craiova: Editura Sitech, 2017, pp. 47-49. ISSN 1584-5443.

- Communicative Strategies In The Teaching Of Verbal Collocations. Studiu de specialitate. în *Studii de pedagogie diferențiată*, anul 14/ 2017, nr. 23. Craiova: Editura Sitech, 2017, pp. 50-52. ISSN 1584-5443.
- Teaching Idioms Traditional Approach vs. Cognitive Approach. Studiu de specialitate. În: *Studii de pedagogie diferențiată*, anul 14/ 2017, nr. 23, Craiova: Editura Sitech, 2017, pp. 53-55. ISSN 1584-5443.
- Approaching Informal Learning in a Formal Environment. Simpozionul Județean „TOMA BECHERETE”. „DASCĂLI ȘI DESTINE ÎN SLUJBA ȘCOLII ROMÂNEȘTI”, Târgu-Jiu, 2019, pp. 69-71. ISBN 978-973-0-30017-8.
- Is The Educational System Preparing Teachers and Students for the 21st Century Challenges? Proiectului Seminar - Conferință și Concurs national „Tinerii și provocările lumii contemporane în secolul XXI”, Buzău, 2019, pp. 180-182. ISBN 978-606-663-745-9.

Aptitudini și competențe personale

Limba maternă

ALTE LIMBI

abilitatea de a citi
abilitatea de a scrie
abilitatea de a vorbi

Română

Engleză, nivel profesionist, (C2 Cadrul European Comun de Referință)
Franceză, nivel intermediar (B1 Cadrul European Comun de Referință)

Competențe și abilități sociale

Spirit de echipa dezvoltat, abilități de conducere și o excelentă capacitate de a interacționa cu ceilalți, abilități pedagogice și de îndrumare.

Bune abilități de comunicare, capacitatea de a fi constructiv, abilitate de interpretare și discurs; Dau dovadă de cooperare, implicare, motivație, disponibilitate, energie, entuziasm.

Competențe de muncă în echipă

Abilități de planificare, coordonare și prezentare a activităților, de rezolvare a problemelor.

Competențe de organizare

Capacitatea de a stabili prioritățile, bune abilități de planificare, de gestionare a timpului, bună organizare a programului /lucrului, precum și livrarea proiectelor cu termene limită.

Competențe și aptitudini tehnice

Microsoft Office (Word, Excel, PowerPoint, Publisher)

Alte competențe

Deschidere spre formare și dezvoltare personală și profesională permanentă, motivația de a-mi perfecționa competențele relaționale.

Capacitatea de a identifica problemele, flexibilitate și adaptabilitate la nou, abilități analitice esențiale, abilitatea de a lua inițiativă, deschidere majoră spre inventivitate, abilitate sporită pentru atenția la detaliu.

Permis de conducere

Categoria B